Decadent Movement of Parallel Granth in Sikhism: A schismatic Vision

REJOINDER TO "ਸ਼੍ਰੀ ਦਸਮ ਗ੍ਰੰਥ ਸੰਬੰਧੀ ਡਾ. ਜਸਬੀਰ ਸਿੰਘ ਮਾਨ ਦੇ ਸੰਦੇਹਾਂ ਦਾ ਉਤਰ - ਡਾ. ਹਰਿਭਜਨ ਸਿੰਘ " <u>Sri Dasam Granth Sambandi Dr.Jasbir Singh Mann De Sandehan Da</u> UTAR By Dr. Harbhajan Singh" _{From www.patshahi10.org}

To revered memory of Joseph Devy Cunningham who wrote in 1849 on page 69 "Malcom (sketch,p.58&c.)may be referred for translations of portions of vachitar Natak bearing on the period, but Malcom's own general narrative of the events is obviously contradictory and inaccurate." And about Daswin Padshah ka Granth on page 326 " 5 chapters or portions only, and commencement of the 6th of are attributed to Guru Gobind Singh himself; the remainder, i.e. by far the large portion is said to have written by 4 other scribes in the service of Guru. The names of Sham and Ram occur as two of the writers, but, in truth, little is known of authorship of the portion in question".

To revered memory of Bhai Kahan Singh Nabha who educated the Sikhs and wrote In Mahan Kosh and Gurmat

martand "ਗ੍ਰੰਥ ਸਾਹਿਬ ਨਾਲ 'ਗੁਰੂ 'ਸ਼ਬਦ ਸੰਮਤ ੧੭੬੫ (੧੭੦੮ ਈ.) ਤੋਂ ਲਾਉਣਾ ਅਰੰਭ ਹੋਇਆ, ਜਿਸ ਵੇਲੇ ਅਬਿਚਲ ਨਗਰ ਗੁਰੂ ਗੋਬਿੰਦ ਸਿੰਘ ਜੀ ਨੇ ਗੁਰਤਾ ਸਿੱਖ ਧਰਮ ਦੇ ਆਧਾਰ ਰੂਪ ਗ੍ਰੰਥ ਨੂੰ ਦਿੱਤੀ !ਕਈ ਨਾਦਾਨ ਸਿੱਖ ਦਸਮ ਗ੍ਰੰਥ ਨਾਲ ਭੀ ਗੁਰੂ ਸ਼ਬਦ ਦਾ ਪ੍ਰਯੋਗ ਕਰਦੇ ਹਨ, ਜੋ ਗੁਰੁਮਤ ਵਿਰੁਧ ਹੈ"

To revered "Anil Chandra Bannerji" who retired in 1975 as Guru Nanak Professor of Indian History at Jadavpur University and wrote "He(Guru Gobind Singh) insisted as the Guru Nanak had insisted, on the worship of one god and non-reorganization of different deities and incarcerations. This was forgotten and popular fancy pictured him as a worship of Debi or mother goddess". Thus was the start of relapsing of Sikhism into Hinduism in 18th century Literature.

BY

Jasbir Singh Mann M.D., California (From www.GlobalSikhStudies.net)

Abstract;

Sikh Nation has only One Granth "Sri Guru Granth sahib Ji", One Panth and One Guru Panth approved Rehat Maryada.Sri Guru Granth sahib is the only sanctified Sikh Scripture/Granth/Canon.Dr. Harbhajan Singh's write up does not commit in any manner on the history and evidence of any authentic text of Dasam Granth. Question remains the same after 114 years Sodhak committee corrections "where and which is the authentic version of Dasam Granth". There are many Academic issues related to the Bir of Dasam Granth attributed to Bhai Mani Singh presently located at New Delhi as discussed below. Guru Gobind Singh Ji was alive till 1708 AD but no evidence supports that he sanctified any writings/ Granths to be put parallel to Sri Guru granth Sahib Ji. Therefore, it appears that respected Dr. Harbhajan, s argument on the authenticity of presently published Dasam Granth and promoting it as a parallel Granth is only built on the basis of Kesar Singh Chhibar's Bansavalinama written 1769/1779 AD approximately 70 years later than when events happened actually. About such sources the most senior scholar of Punjabi University these days Prof. J. S. Grewal writes^[1] "Kesar Singh Chhibber, s work is extremely interesting as one kind of response to the establishment of Sikh rule. Making a clear distinction between the Sikh and the Singh he shows much less appreciation for the Singh's who were associated with political power. Yet, he is prepared to pronounce legitimacy on the rule of 'Shudars". He subscribes to the Doctrine of Guru-Granth much more emphatically than to the Doctrine of Guru Panth. This enables him to become an interpreter of the 'Guru'. Indeed, he is proud of his understanding of scriptures, but he interprets them in his own way, presenting on the whole what may be called a brahmanized version of Sikhism. Involuntarily, a sort of alliance is implied between the new Sikh state and a Brahmanized Sikh Church." Gurmat Granth Parcharak Sabha who produced similar academic work at the request of Amritsar Singh Sabha controlled by Khem Singh Bedi collected Thirty two different recessions were collected and several scholars and theologians were invited to study them. They met at the Akal Takhat at Amritsar, and held formal discussions in a series of meetings between 13 June 1895 and 16 February 1896. A corrected version was prepared which was published in 1900AD and it has been in use since then in academics. At that time Lahore Singh Sabha requested Sodhak Committee to find out the Original/Authentic Version of Dasam Granth but Sodhak Committee has no reply. In 1880 AD Giani Gian Singh writes, "The Granth that is now known as that of the 10th Guru, there was no bir of this Granth during the time of the Guru. Banis remained scattered here and there." Dr. Balbir Singh after reviewing this published granth by sodhak committee, so called Mani Singh Bir and Anandpuri Bir/Hazuri dasam granth Bir concludes "Still detailed Inquiry and research needs to be done on Dasam Granth enlightening all aspects and great efforts must be made to do so". Bhai Kahan Singh Nabha,s book Gurmat Martand Bhag Pehla page 415 reads "Some Nadan Sikhs (Innocent Sikhs) use Guru's name with Dasam Granth which is against Gurmat. Also Bhai Kahan Singh Nabha,s Mahan Kosh page 437 reads "word Guru was attached with Sri Guru Granth Sahib Ji from 1708 AD onwards when Guru Granth Sahib was sanctified at Nanded but many Sikhs use Guru's name with Dasam Granth which is against Gurmat" Evidence shows that Gurudwara Act 1925 and Sikh Rehat Maryada Committee 1927-1945 have no use of it. On July 6, 1973 "Singh Sahiban Darbar Sahib and Jathedar Sri Akal Takhat pronounced written opinion

in a letter that Chritropakhyan composition which is included in Dasam Granth is not Dasmesh Bani. It is a copy of old Hindu mythological stories". Gurmata passed on June 6th 2008 reads "The current controversy about the Dasam Granth is totally uncalled for. No one has any right to create controversy about the specific writings contained in Dasam Granth that have been recognized and accepted by the Sikh Panth for Sikh Code of Conduct, prescribed recitation in daily prayer and Sikh baptismal (Khandey De Pahul). Be it known to the entire Sikh Panth that Sri Dasam Granth is an integral part of Sikh literature and history but, Guru Gobind Singh Ji did not recognize it equal to Sri Guru Granth Sahib Ji. Since, he bestowed Guruship only on Sri Guru Granth Sahib, therefore, no other Granth can be installed along with Sri Guru Granth Sahib". But on the contrary on December 12th 2010 Harbhajan Singh along with a Group which places Dasam Granth parallel to Sri Guru Granth Sahib released his book which summarizes that all compositions of Dasam Granth are Mukh Vak by Guru Gobind Singh Ji without presenting any concrete academic evidence. He is completely silent on Sodhak Committee report and the published version produced by it which is used by all since 1900 AD. He is also silent on the Gurmata passed at Sri Akal Takhat on June 6th 2008. But on page 104 writes that ladies should not read or discuss 2nd part of chritropakhyan which contains 401 charitars"(charitar 2nd – chritar 403).Only authorized Persons (ਅਧਿਕਾਰ-ਪ੍ਰਾਪਤ ਵਿਅਕਤੀ)^[2] shoud read it to ladies. Interestingly it comprises approximately 546 Pages of Sri Dasam granth(813-1359). These pages are included for Daily Vak from Sri Dasam Granth at Takhat Patna Sahib ji and Takhat Hazoor Sahib Ji. If all compositions of Dasam Granth are Mukh Valk then, why ladies should not read and discuss it? Who is this Adhikar Prapat Viakti (ਅਧਿਕਾਰ-ਪ੍ਰਾਪਤ ਵਿਅਕਤੀ) in Sikh religion? Will Two Takhts stop taking Daily Vak from these Pages as per his advice? Are not then, Two Takht and other organization heads that keep and bow to two Parallel Granths and wrote appreciation of this book are defying the last command of Guru Gobind Singh ji(1708AD) and corporate khalsa decisions of 20th and 21st century. Dr Balbir Singh reported about the letters to editor published in Khalsa Akhbar (mouth piece of Lahore Singh

Sabha) on Oct. 5th 1895 AD, Oct. 11th 1895 AD, Oct.25th 1895 AD, Nov. 1 1895 AD, and requesting Sodhak Committee to Find the Original/Authentic Version. However the Sodhak Committee has no reply. Sikh Community has the same Question of authenticity on Published Version of Sodhak Committee after 114 years in 2010. Dr Harbhajan Singh (although sitting at the institution set upon the high Ideals of Dr. Balbir Singh) totally failed to produce any new academic evidence of any Original/Authentic Version of Dasam Granth sanctified by Guru Gobind Singh Ji as requested by Lahore Singh Sabha 114 Years ago .

Some forces are active to dissolve social unity and harm religious identity of Sikhism. As a result Sikh ideology including tenets, history and code of conduct are in danger. These malevolent/antipanthic forces are confusing and misleading the Sikh followers about the status of Dasam Granth and sacredness of Sikh Code of Conduct (Sikh Rehat Maryada approved 1932-1945). Many of them are still following their own Maryadas. Based on History and Academic evidence it is well-documented that Guru Gobind Singh Ji, before merging into Infinite unequivocally ended the tradition of personal Guruship and vested the spiritual and temporal authority on Guru Granth Sahib and Guru Panth . Any individual or organization violating this edict is doing a sacrilegious act. Because of the upcoming election of Shiromani Gurdwara

Parbhandhak Committee (SGPC) these organizations are trying to influence the Jathedars of Akal Takhat, Akali leadership and Shiromani Gurdwara Parbandhak Committee to impose/force anti-Gurmat ideology on Sikh Panth by promoting their own maraydas which was discontinued by Singh Sabha movement. The current atmosphere created by some of these organizations demand Panthic unity to adhere to the last command of 10th Guru Ji in letter and spirit that " Guru Granth as the only Guru to be followed onwards from 1708 AD". No parallel Granth to be honored as decided by the Panth. In order to uphold the doctrinal originality and religious and social unity of Sikhism, our watch word should be " One Granth, one Panth and one Sri Akal Takht approved Rehat Marayda. Sikh Rehat Maryada (SRM) is the insignia of Sikhism. The SRM approved by Sri Akal Takhat must be followed by the Sikhs globally. This document is the result of the hard work of Sikh Pioneers of SGPC including Takht Hazoor Sahib and Patna Sahib Jathedars and Sangat of that area(click www.SGPC.net). However, after partition of 1947 these two Takhts went outside 1925 Gurdwara Act and are continuing their old Maryada. The SRM approved in 1932-1945 must be adhered and propagated. Time is now again to dislodge and discard this decadent movement of parallel Granth which is again trying to creep request and convince the Board at Sri Takht Shri Harmandir Sahib Patna and in. We must Gurudwara Sachkhand Board Nanded, Maharashtra for the needful correction and follow Sri Akal Takhat approved Rehat Maryada. We must also install rightful and original Sikh ideology with zeal and courage. This is the only way to uphold and propagate the glorious future of Sikhism. These Deravadi Sant/Mahant Establishments supported by two scholars from Panjabi university (without presenting any academic evidence) are actively trying to impose the old Brahmnical ideology as described above by Dr Grewal the senior most academician at Punjabi university. We must follow the Gurmat philosophy established by the sincere efforts of Singh Sabha and Akali Movement. The weak leadership may yield to the devious efforts of these ungrateful forces but the Sikh intellectuals/scholars and Sikhs at large will never tolerate and accept this decadent movement. We appeal to all the Pro-Panthic organizations including SGPC and people of Sikh faith in general to join hands together and fight against this decadent movement of Parallel Granth in Sikh History. This Granth although called Khalsa granth by Harbhajan but most of the manuscripts has the composition of Zafarnama(1706)therefore they are all post 1699 production but there is no mention of creation Of Khalsa event in this Granth. Kesar singh Chhiber's dating of 1698AD is being manipulated. What Grewal wrote about Chhibar can be said about Harbhajan. Indeed, he is proud of his understanding of

scriptures, but he them in his own wrtings carry no academic presents on the may be called a version of Sikhism of his book, his of Chandi,kharag Krishan Avtar and Purakh in Sri Dasam and promotion of Movement of in Sikh history.

way.His respect for any evidence. He whole what brahmanized as the message understanding singh In Concept Of Kaal Granth Sahib ^[3] a Decadent Parallel Granth

interprets

Important work on the History and Creator of Sri Dasam Granth Released Sri Dasam Granth Prabodh Sabha' Constituted

INTRODUCTION

<u>What are opinions of Dr. Harbhajan Singh about Dr.Jasbir Singh Mann:</u> Dr. Harbhajan Singh misrepresents ^[4] Dr.Jasbir singh Mann by writing that"ਅੰਤ ਵਿਚ ਇਹੋ ਕਹਿਣਾ ਪਵੇਗਾ ਕਿ ਡਾ. ਜਸਬੀਰ ਸਿੰਘ ਮਾਨ ਜੋ ਆਪਣੇ-ਆਪ ਨੂੰ ਦਸਮ ਗ੍ਰੰਥ ਦੇ ਵਿਵਾਦ ਸੰਬੰਧੀ ਮਧਮਾਰਗੀ ਅਖਵਾਉਣ ਦਾ ਸਵਾਂਗ ਰਚਦੇ ਹਨ, ਦਸਮ ਗ੍ਰੰਥ-ਵਿਰੋਧੀ ਲਹਿਰ ਦੇ ਮੁਖ-ਸੰਚਾਲਕ ਹਨ!". All 4 Birs whose Nishani is given in Giani Giani Singh account and one suggested by kahan singh nabha are is found any where. Harbhajan Singh Does not admit in his book or his articles "Which Version Of Dasam Granth he thinks is authentic that can be be traced back to Bhai Mani singh or Guru Gobind singh Ji by academic parameters". He is silent on Sodhak Commitee,s work therefore probably does not accept Sodhak committee corrected version.

I request all readers, in favour or against, to read my opinions in detail presented in three papers and make their own opinion by clicking on http://www.globalsikhstudies.net/r_link/dasam.htm

- Textual Analysis, History and Academic Issues of important Dasam Granth Birs Reported in Literature. Click on <u>http://www.globalsikhstudies.net/pdf/Jasbir%20S%20Mann%20Textual%20Analysis%20History%20and%20</u> <u>Academic%20Issues.pdf</u>
- 2. Presently Published Dasam Granth and British Connection; Guru Granth Sahib as the only Sikh canon. Click on <u>http://www.globalsikhstudies.net/pdf/JS%20Mann%20British%20Connection%20and%20%20presetly%20P</u> <u>ublished%20Dasam%20Patshshi%20%20Granth.pdf</u>
- 3. Guru Granth Sahib; as the only Sikh canon: Presently Published Sri Dasam Granth and British Connection. Click on <u>http://www.globalsikhstudies.net/pdf/Rejoinder%20to%20%20Sri%20Dasam%20Granth%20Sahi</u> <u>bThe%20Second%20Canon%20of%20the%20Sikhs%20Jasbir%20Singh%20Mann.pdf</u>

In summary, please note my stand is "Majority Panthic View" ^[5] on the issue

that there should be no controversy about specific writings contained in Dasam Granth that have been recognized and accepted by the Sikh Panth for Sikh Code of Conduct, prescribed recitation in daily prayer and Sikh Baptism(Khandey De Pahul). Be it known to the entire Sikh Panth that Sri Dasam Granth is an integral part of Sikh literature and history but, Guru Gobind Singh Ji did not recognize it equal to Sri Guru Granth Sahib Ji. Since, he bestowed Guruship only on Sri Guru Granth Sahib; therefore, no other Granth can be installed along with Sri Guru Granth Sahib. Since 1900 AD published Version is read and used by Sikh sangat and Scholars. Historical and Textual evidence shows that Pattern of Dasam Granth as corrected by Sodhak committee with all its compositions/contents and arrangement finalized in

1895-1896 and noted in the presently published Dasam Granth can be traced and matched on academic grounds first time in literature to late 18th century (1783AD) manuscript ^[6] presently located in British Library. This published Dasam Granth has no sanctification by Guru Gobind singh Ji or Khalsa Panth. Therefore it should not be installed parallel to Guru Granth Sahib ji. Review of literature produced before 1900 CE shows lot of variations on this issue of what are the specific writings of Guru Gobind Singh Ji and there were many maryadas followed by different groups in Panth. Therefore this was the gigantic task before Sikh leadership in early 1900 to settle this Panthic issue. They then only followed what 10th Guru gave the final message which is accepted by scholars & Sikh Panth that "Guru Granth is the spiritual Guru onwards from Oct. 1708 CE & Five Khalsa Sikhs(Concept of Panch Pardhan) as physical Guru. If there is any issue for the Panth, then it can be decided by consensus of Khalsa Panth based on bani / Shabad in Guru Granth Sahib? Bani of SGGS are the sole Guru for Sikhs and a sole canon to accept any idea, concept, suggestion, and any writing." GURU PANTH based upon above concept accepted writings of 10th Guru in Sikh Rehat Maryada which were sanctified by Guru Panth (1927-1945)^[7]. Therefore such compositions as accepted by the Panth are final and unquestionable and cannot be challenged by anybody. Japu Sahib, 10 swaeyas (swarg Sudu Waley 21-30) and Kabio Benti Chaupai up to end of hymn "Dust dokh tay loh Bachai" as writings of 10th Guru (as sanctioned Rehat Marvada). Additionally other compositions^[8] including Akal Ustit (except Chhand 201-230), Khalsa Mehma, 33 Swayyas, Shabad Hazarey and Zafarnamah are Banis / writings of 10th Guru as their interpretation matches with idea, content and message of SGGS. "Khalsa Panth" is the only Sikh entity that is collectively authorized to make / accept any changes based upon the doctrines enshrined in S.G.G.S. acceptable to the Guru Panth as finalized by the 10th Guru before his demise on October, 1708 A.D. If Harbhajan etal has issue they should submit their evidence to VC Punjabi University^[9] for open academic debate on authenticity of presently published Dasam Granth. If Harbhajan etal feel themselves academically incompetent for any reason to get this issue resolved at university level. Then, they can submit the evidence to the office of Sri Akal Takht Sahib who is already requesting for such information per last statement of Jathedar Gurbachan Singh Ji on March 26th 2010^[10] as published in Ajit Newspaper. British interest in the Dasam Granth and their efforts to promote this granth have not come under the focus of scholars so far. It needs serious investigation which in turn may yield significant data to understand the formation of presently published version of Dasam Granth. Let the Panth decide on the issue again. Do not start promoting the movement of instillation of parallel Granth. Harbhajan Singh writes^[11] "ਮੈਨੂੰ ਕੋਈ ਵੀ ਸ਼੍ਰੀ ਦਸਮ ਗ੍ਰੰਥ ਦਾ ਅਜਿਹਾ ਹਿਮਾੲਤੀ ਨਹੀਂ ਮਿਲਿਆ, ਜਿਸ ਨੇ ਸ਼੍ਰੀ ਦਸਮ ਗ੍ਰੰਥ ਨੂੰ ਗੁਰੂ ਗ੍ਰੰਥ ਸਾਹਿਬ ਤੋਂ ਵਡਾ ਅਤੇ ਮਹਤਵਪੂਰਨ ਮੰਨਿਆ ਹੋਵੇ!" but on the other hand appreciation letters are found in his book from all individuals and organisations which

install Dasam Granth parallel to Guru Granth Sahib Ji^[12] and give equal status to it as that of guru to Sri dasam Granth against last command of 10th guru Ji. Therefore he and his ilk of scholars like Respected Dr.Jodh singh and Dr.Harpal singh Pannu Mwho wrote Do Shabad and Mukhband of his book are showing their back to the last command of Guru Gobind Singh Ji. In summary evidence shows that Harbhajan is leader of this Decadent movement which is Anti Gurmat as per Bhai Kahan Singh

Nabha who writes In Mahan Kosh and Gurmat martand "ਗ੍ਰੰਥ ਸਾਹਿਬ ਨਾਲ 'ਗੁਰੂ 'ਸ਼ਬਦ ਸੰਮਤ ੧੭੬੫ (੧੭੦੮ ਈ.) ਤੋਂ ਲਾਉਣਾ ਅਰੰਭ ਹੋਇਆ, ਜਿਸ ਵੇਲੇ ਅਬਿਚਲ ਨਗਰ ਗੁਰੂ ਗੋਬਿੰਦ ਸਿੰਘ ਜੀ ਨੇ ਗੁਰਤਾ ਸਿੱਖ ਧਰਮ ਦੇ ਆਧਾਰ ਰੂਪ ਗ੍ਰੰਥ ਨੂੰ ਦਿੱਤੀ !ਕਈ ਨਾਦਾਨ ਸਿੱਖ ਦਸਮ ਗ੍ਰੰਥ ਨਾਲ ਭੀ ਗੁਰੂ ਸ਼ਬਦ ਦਾ ਪ੍ਰਯੋਗ ਕਰਦੇ ਹਨ, ਜੋ ਗੁਰੁਮਤ ਵਿਰੁਧ ਹੈ" read opinion of Kahan singh nabha below.

For better understanding of the evidence by the readers I will rewrite some opinions again as Harbhajan Singh's article did not put any internet Links of my opinions so that readers can do comparasion. I have scanned and posted the original sources which will serve ready reference for the readers for understanding of the issues and making their opinions. Dr. Harbhajan Singh never gives any original references from the source or when he writes and gives the reference he always misrepresents/concocts the original source to match his conclusions. Read the examples below. I request Dr.Harbhajan to quote the orginal sources in his writings otherwise his writings will be known as Black wrtings(ਕਾਲੇ ਲੇਖ) about which there is advice in Guru Granth Sahib Ji "ਫਰੀਦਾ ਜੇ ਤੂ ਅਕਲਿ ਲਤੀਫ, ਕਾਲੇ ਲਿਖ ਨਾ ਲੇਖ। ਆਪਨੜੇ ਗਿਰੀਵਾਨ ਮਹਿ ਸਿਰੂ ਨੀਵਾਂ ਕਰਿ ਦੇਖ॥"^[13] Farid, if you have a keen understanding, then do not write black marks against anyone else.Look underneath your own color instead. Can Harbhajan Singh share with Panth what is His helplessness/Compulson" ਮਜ਼ਤੂਰੀ". to **misrepresent and misinterpret others.**

Harbhajan singh has done misrepresentaion and misinterpretation of Guru Gobind Singh Ji and various authors including Kahan Singh Nabha, Giani Gian Singh, Budha Dal and Rattan Singh Bhangu. He is silent on Sodhak Committee and is promoting Sri Dasam Granth as a parallel Granth/scripture, a deep rooted antipanthic plan. My paper will also discuss confusion of Harbhajan Singh on his own work, Panthic Decisions on Sri Dasam Granth in 20th Century, Panthic Decisions on Sri Dasam Granth in 21th Century (Gurmata June 6th 2010) and many other significant academic issues which will be discussed under 29 Items/sections as follows

1. Misrepresentation and Misinterpretation of Guru Gobind Singh Ji.

ਸ਼੍ਰੀ ਦਸਮ ਗ੍ਰੰਥ ਸਾੳਬ ਕਰਤਾ ਸਬੰਧੀ ਵਿਵਾਦ ਦੀ ਪੁਨਰ-ਸਮੀਖਿਆ, ਲੇਖਕ ਡਾ: ਹਰਭਜਨ ਸਿੰਘ, ਪੰਜਾਬੀ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ, ਪਟਿਆਲਾ। ਪਹਿਲੀ ਐਡੀਸ਼ਨ ਨਵੰਬਰ ੨੦੦੯, ਪੰਨਾ ੧੦੭-੧੧੧ ^[14]

"ਇਕੀਵੇਂ ਚਰਿਤ੍ਰ ਦਾ ਕਥਾਨਕ ਵੀ ਗੁਰੂ ਗੋਬਿੰਦ ਸਿੰਘ ਜੀ ਨਾਲ ਸੰਬੰਧਿਤ ਹੈ। ਇਸ ਦੀ ਕਥਾ ਛਜਿਆ ਵਾਲੇ ਚਰਿਤ੍ਰ ਨਾਲ ਹੀ ਮਿਲਦੀ ਹੈ। ਇਸ ਕਥਾ ਦੇ ਸਤਾਈਵੇਂ ਪਦ ਵਿੱਚ ਉਸ ਧਨਵਾਨ ਇਸਤ੍ਰੀ ਦਾ ਨਾਮ ਨੂਪ ਕੌਰ ਜਾਂ (ਅਨੂਪ ਕੌਰ) ਦਿੱਤਾ ਹੈ, ਜੋ ਗੁਰੂ ਜੀ ਉਤੇ ਮੋਹਿਤ ਹੋ ਜਾਂਦੀ ਹੈ। ਉਹ ਇਸਤ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਦੇ ਇੱਕ ਸੇਵਕ ਨੂੰ ਧੰਨ ਦਾ ਲੋਭ ਦੇ ਕੇ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕੋਲ ਇਹ ਸੰਦੇਸ਼ ਪਹੁੰਚਾਉਂਦੀ ਹੈ ਕਿ ਉਸ ਕੋਲ ਅਜਿਹਾ ਮੰਤਰ ਹੈ, ਜੋ ਮੰਤ੍ਰ ਗੁਰੂ ਜੀ ਸਿਖਣਾ ਚਾਹੁੰਦੇ ਹਨ, ਗੁਰੂ ਜੀ ਉਸ ਕੋਲ ਜਾਂਦੇ ਹਨ। ਅਨੂਪ ਕੌਰ, ਫੁਲ, ਪਾਨ ਅਤੇ ਸ਼ਰਾਬ ਦਾ ਪ੍ਰਬੰਧ ਕਰਦੀ ਹੈ। ਚੇਤੇ ਰਹੇ ਅਜਿਹੀ ਹੀ ਸਾਮਗਰੀ ਛਜਿਆ ਨੇ ਵੀ ਮੰਗਵਾਈ ਸੀ। ਅਸਲ ਵਿੱਚ ਗੁਰੂ ਜੀ ਜੰਤ੍ਰ-ਮੰਤ੍ਰ ਵਿੱਚ ਲਿਪਤ ਤਾਂਤ੍ਰਿਕਾਂ ਦੀ ਅਸਲੀਅਤ ਲੋਕਾਂ ਸਾਹਮਣੇ ਲਿਆ ਰਹੇ ਹਨ। ਉਹ ਇਸਤ੍ਰੀ ਜਾਂਦਿਆਂ ਹੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਮਨ ਦੀ ਕਾਮੁਕ ਸਥਿਤੀ ਦੱਸ ਕੇ, ਗੁਰੂ ਜੀ ਅੱਗੇ ਭੋਗ ਵਾਸਤੇ ਤਰਲੇ ਕਰਨ ਲਗ ਪਈ। ਗੁਰੂ ਜੀ ਨੇ ਕਿਹਾ, "ਤੇਰਾ ਕਿਹਾ ਮੰਨ ਕੇ ਧਰਮ ਨੰ ਕਿਵੇਂ ਤਿਆਗ ਦੇਵਾਂ ਅਤੇ ਮਹਾਂ–ਨਰਕ ਵਿੱਚ ਕਿਉਂ ਡਬਾਂ?

ਗੁਰੁ ਜੀ ਕਾਮ–ਗ੍ਰਸੀ ਅਨੂਪ ਕੌਰ ਨੂੰ ਇਹੋ ਸਮਝਾਉਂਦੇ ਰਹੇ ਕਿ ਮੈਂ ਕਿਸੇ ਵੀ ਹਾਲਤ ਵਿੱਚ ਇਹ ਦੁਸ਼–ਕਰਮ ਕਰ ਕੇ ਨੀਚਤਾ ਨੂੰ ਗ੍ਰਹਿਣ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕਦਾ–

ਸੁਧਿ ਜਬ ਤੇ ਹਮ ਧਰੀ ਬਚਨ ਗੁਰ ਦਏ ਹਮਾਰੇ॥ ਪੁਤ ਇਹੈ ਪ੍ਰਨ ਤੋਹਿ ਪ੍ਰਾਨ ਜਬ ਲਗ ਘਟ ਥਾਰੇ॥ ਨਿਜ ਨਾਰੀ ਕੇ ਸਾਥ ਨੇਹੁ ਤੁਮ ਨਿਤ ਬਢੈਯਹੁ॥ ਪਰ ਨਾਰੀ ਕੀ ਸੇਜ ਭੁਲਿ ਸੁਪਨੇ ਹੁੰ ਨ ਜੈਯਹੁ ॥੫੧॥

(ਰਾਜੇ ਅਰਥਾਤ ਗੁਰੂ ਜੀ ਨੇ ਕਿਹਾ) ਜਦੋਂ ਤੋਂ ਮੈਂ ਸੁਰਤ ਸੰਭਲੀ ਹੈ, (ਤਦੋਂ ਤੋਂ) ਮੇਰੇ ਗੁਰੂ ਨੇ ਉਪਦੇਸ਼ ਦਿੱਤਾ ਹੈ। ਹੇ ਪੁੱਤਰ! ਤੇਰੀ ਇਹੀ ਪ੍ਰਤਿਗਿਆ ਹੋਵੇ ਕਿ ਜਦ ਤਕ ਤੇਰੇ ਸ਼ਰੀਰ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਾਣ ਹਨ, (ਤਦ ਤਕ) ਤੂੰ ਆਪਣੀ ਇਸਤਰੀ ਨਾਲ ਨਿਤ ਪ੍ਰੇਮ ਨੂੰ ਵਧਾਉਂਦਾ ਰਹਿ ਅਤੇ ਪਰਾਈ ਇਸਤਰੀ ਦੀ ਸੇਜ ਉਤੇ ਸੁਪਨੇ ਵਿੱਚ ਵੀ ਨ ਜਾਈਂ।

ਹੇ ਬਾਲਾ ! ਸਾਡੇ ਕੋਲ ਦੇਸ ਦੇਸਾਂਤਰਾਂ ਦੀਆਂ ਨਾਰੀਆਂ ਆਉਦੀਆਂ ਹਨ। ਮਨ ਬਾਂਛਿਤ ਵਰ ਮੰਗ ਕੇ ਗੁਰੂ ਮੰਨਦੇ ਹੋਇਆਂ ਸੀਸ ਝੁਕਾਉਂਦੀਆਂ ਹਨ। ਮੈ ਆਪਣੇ ਚਿਤ ਵਿਚ ਸਿੱਖਾਂ ਨੂੰ ਪੁੱਤਰ ਅਤੇ (ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀਆਂ) ਇਸਤਰੀਆਂ ਨੂੰ ਧੀਆਂ ਸਮਝਦਾ ਹਾਂ। ਹੇ ਸੁੰਦਰੀ ! ਉਨ੍ਹਾਂ ਨਾਲ ਮੈਂ ਰਮਣ ਕਿਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹਾਂ?

ਉਹ ਇਸਤ੍ਰੀ ਜੋ ਗੁਰੂ ਨੂੰ ਬਦਨਾਮ ਕਰ ਦੇਣ ਦੀ ਧਮਕੀ ਦੇ ਕੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨਾਲ ਸਰੀਰਕ ਸੰਬੰਧ ਸਥਾਪਿਤ ਕਰਨਾ ਚਾਹੁੰਦੀ ਸੀ, ਗੁਰੂ ਜੀ ਚਤੁਰਤਾ ਨਾਲ ਨਾਂ ਕੇਵਲ ਉਸ ਦੇ ਵਿਸ਼ੈ–ਜਾਲ ਨੂੰ ਭੇਦ ਆਏ, ਬਲਕਿ ਉਸ ਨੂੰ ਦੋਸ਼ੀ ਥਾਪ ਦਿੱਤਾ। ਉਸ ਇਸਤ੍ਰੀ ਨੇ ਆਪਣੇ ਵਿਵਹਾਰ ਵਾਸਤੇ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕੋਲੋਂ ਮੁਆਫ਼ੀ ਮੰਗੀ। ਇਥੇ ਇਹ ਪ੍ਰਸੰਗ ਅਤਿ ਮਾਰਮਿਕ ਮੋੜ ਲੈ ਲੈਂਦਾ ਹੈ। ਗੁਰੂ ਜੀ ਦਾ ਆਸ਼ਾ ਕਦੇ ਇਸਤ੍ਰੀ ਨੂੰ ਛੋਟਾ ਦਿਖਾਉਣ ਵਾਲਾ ਨਹੀਂ ਸੀ ਹੋ ਸਕਦਾ। ਇਸ ਕਰ ਕੇ ਉਸ ਇਸਤ੍ਰੀ ਨਾਲ ਮਜਬੂਰੀ ਵਿੱਚ ਹੋਏ ਵਿਵਹਾਰ ਕਾਰਨ ਉਸ ਤੋਂ ਮੁਆਫ਼ੀ ਵੀ ਮੰਗਦੇ ਹਨ ਅਤੇ ਉਸ ਦੇ ਸਨਮਾਨ–ਜੋਗ ਜੀਵਨ ਜਿਉਣ ਵਾਸਤੇ ਵੀਹ ਹਜ਼ਾਰ ਟਕੇ ਛਿਮਾਹੀ ਰਕਮ ਦੇਣ ਦਾ ਪ੍ਰਬੰਧ ਵੀ ਕਰਦੇ ਹਨ–ਛਿਮਾ ਕਰਹੁ ਅਬ ਤ੍ਰਿਯ ਹਮੈ ਬਹੁਰਿ ਨ ਕਰਿਯਹੁ ਰਾਧਿ॥ ਬੀਸ ਸਹੰਸ ਟਕਾ ਤਿਸੈ ਦਈ ਛਿਮਾਹੀ ਬਾਧਿ ॥ ੧੨॥ਅਜਿਹੀਆਂ ਇਸਤਰੀਆਂ ਨੂੰ ਗੁਰੂ ਜੀ ਵਲੋਂ ਆਰਥਿਕ ਸਹਾਇਤਾ ਦੇਣ ਦਾ ਜੋ ਪ੍ਰਯਤਨ ਚਰਿਤ੍ਰ ਕਥਾਵਾਂ ਵਿੱਚ ਵਿਖਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ, ਉਸ ਤੋਂ ਇਹ ਸੰਕੇਤ ਮਿਲ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਗੁਰੂ ਜੀ ਧਨ ਦੇ ਕਾਰਨ ਦੁਰਾਚਾਰ ਵਿਚ ਲਿਪਤ ਇਸਤ੍ਰੀਆਂ ਨੂੰ ਨਾਂ ਕੇਵਲ ਸਦ–ਆਚਰਣ ਦੀ ਪ੍ਰੇਰਨਾ ਦੇ ਕੇ ਚਰਿਤ੍ ਰਚਦੇ ਸਨ, ਬਲਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਆਰਥਿਕ ਸਹਾਇਤਾ ਦੇ ਕੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਪੁਨਰ–ਵਸੇਬੇ ਦਾ ਵੀ ਪ੍ਰਬੰਧ ਕਰਦੇ ਸਨ, ਤਾਂ ਕਿ ਗੁਰੁ ਨਾਨਕ ਦੇਵ ਜੀ ਦੁਆਰਾ 'ਗਾਛਹੁਗਾਛਹੁ ਪੁਤ੍ਰੀ ਰਾਜ ਕੁਆਰਿ॥ ਨਾਮ ਭਣਹੁ ਸਚੁ ਦੋਤੁ ਸਵਾਰਿ॥' ਵਾਲਾ ਲਕਸ਼ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕੇ।" (ਸ਼੍ਰੀ ਦਸਮ ਗ੍ਰੰਥ ਸਾਹਿਬ ਕਰਤਾ ਸਬੰਧੀ ਵਿਵਾਦ ਦੀ ਪੁਨਰ–ਸਮੀਖਿਆ, ਲੇਖਕ ਡਾ: ਹਰਭਜਨ ਸਿੰਘ, ਪੰਜਾਬੀ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ, ਪਟਿਆਲਾ। ਪਹਿਲੀ ਐਡੀਸ਼ਨ ਨਵੰਬਰ ੨੦੦੯, ਪੰਨਾ ੧੦੭–੧੧੧)

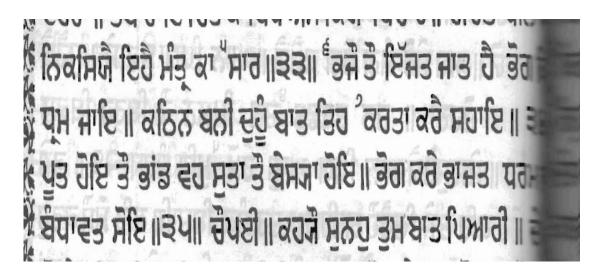
l will appreciate if Dr.Jodh Singh and Dr.Harpal S. Pannu review the above again and respond to panth in writing in regards to above statement by Harbhajan?Above writing shows the devious thinking of the scholar who has stooped too low into the literary sewer to scoop up sewage. If Harbhajan can write above paragraphs for Guru Gobind Singh Ji without any academic evidence then no Sikh will have any comments on his sacrilegious opinion. This is the level of scholarship of Dr. Harbhajan Singh and he wants scholars of Sikh Panth to appreciate his sacrilegious opinion?. Can JUS TV or their anchors share their opinions on the above writing of Harbhajan now on Anup kaur story again on JUS TV whether it is Sacreligious or not? What happened to their conscience now? They will have to answer the chitar gupat one day "ਚਿਤ੍ਰ ਗੁਪਤੁ ਜਬ ਲੇਖਾ

ਮਾਗਹਿ ਤਬ ਕਉਣੂ ਪੜਦਾ ਤੇਰਾ ਢਾਕੈ।" Harbhajan himself writes that "ladies should not read or discuss 2nd part of

chritropakhyan which contains 401charitars" (charitar 2nd – chritar 403) and evidence shows that Punjabi university excluded charitropakhyan when they published Shabdarth dasam grnath. Recenty former Jathedar Sri Akal takhat who spoke the truth while educating the Sikhs only to follow the last Command of Guru Gobind singh Ji & Global sikh community has been put into trouble by wrong reporting by Jus TV Anchor who was asking the question show me where it is written in dasam Granth. Punjabi university Professors should have guided the community on the issue by stressing that Panjabi University has already discarded the chritropakhyan by not publishing it in past.Let us see what are the facts. Readers should read charitar 16th of chtirtropakhyan chhand 35 from Published DasaM Granth page 832 "ਪੂਤ ਹੋਇ ਤੋਂ ਭਾਂਡ ਵਹ ਸੁਤਾ ਤੋਂ ਬੇਸਯਾ ਹੋਇ" and then read the translations and decide wether these words are written in Dasam Granth or not and make your own opinion on the issue.

Readers should read Page 832

1.) Dasam Sri Guru Granth Sahib Ji. Published by Jawahar Singh and Kirpal Singh, Amritsar in two volumes.2)Sri Dasam Granth Sahib Ji two volumes. Published by Chatar Singh and Jeevan Singh, Amritsar Both.

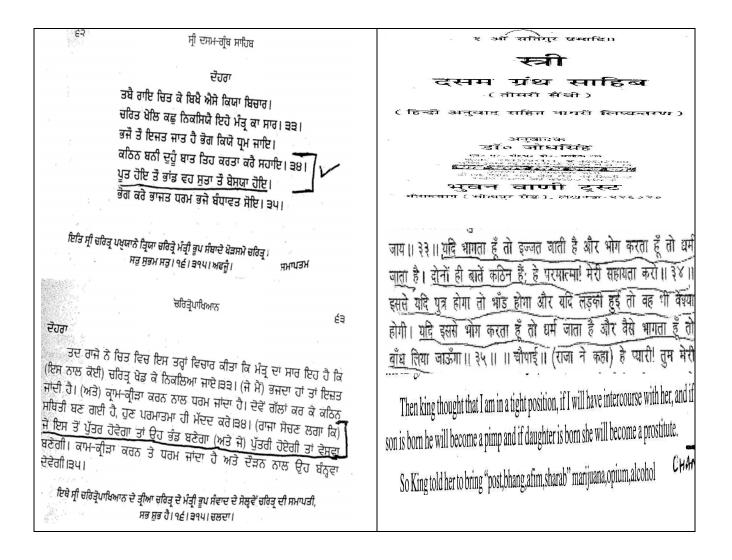

Now read various Translations from the following sources by;

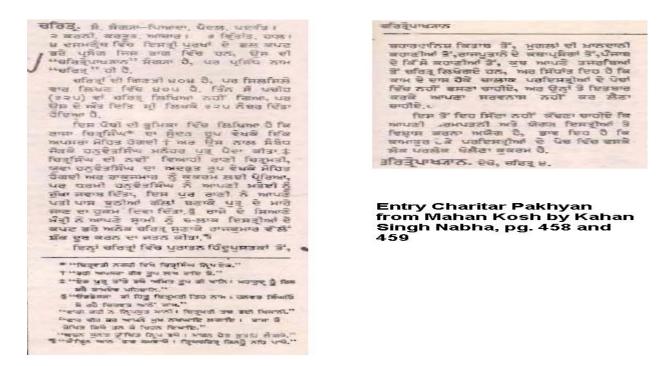
a)Rattan singh Jaggi(Gurmukhi), Sri Dasam Granth Sahib (Paath, Sampadan and Vikhia). Five Volumes in Punjabi. By Rattan SinghJaggi. Published by Govind Sadhan, Gudaipur, Mehroli, New Delhi.

b)Dr.Jodh Singh(Hindi)Sri dasam Granth Sahib- Hindi Anuvad,Bhuban Bani Trust. Tisri Sanchi.

c)Gurpreet singh Samra (English)www.singhsabhacanada.com.

I want readers to note Kahan Singh Nabha,s opinion about the source of these stories concealed by Harbhajan Singh. Harbhajan has to first prove on academic basis that Guru Gobind Singh Ji was the author of chritropakhyan. He himself is giving advice to the ladies in his book that they should not recite it. See section 2 below why? Please read below Nabha,s entry of chritropakhyan in Mahan Kosh which reads that these are stories taken from here and there including Puratan Hindu books, Persian books such as Bahar Danish,Mughal family stories,Kathha Parsang of Rajastan,Kisey and kahanian from Punjab,few personal experiences.^[15]

2. Misrepresentation/confusion by Harbhajan Singh of his own work;

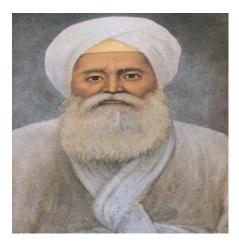
Page 131 Harbhajan writes 🛯 "ਸਾਡਾ ਮਤ ਹੈ ਕਿ ਸਿ ਗਰੰਥ ਦੀ ਸਮੁਚੀ ਬਾਣੀ ਸ੍ਰੀ ਮੁਖਬਾਕ ਹੈ,ਜਿਸ ਉਤੇ ਸੰਦੇਹ ਕਰਨਾ ਬਹੁਤ ਹੀ ਦੁਰਭਾਗ ਦੀ ਗਲ ਹੈ."

ON Page 104^[17] he write that "ladies should not read or discuss 2nd part of chritropakhyan which contains 401charitars" (charitar 2nd – chritar 403) which are approximately 546 Pages of Sri Dasam granth (813-1359). These pages are included for Daily Vak from Sri Dasam Granth at Takht Patna Sahib ji and Takht Hazoor

Sahib Ji^[18].

7. ਇਹ ਗੱਲ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਧਿਆਨ ਦੇਣ ਵਾਲੀ ਹੈ ਕਿ ਬਾਣੀ-ਕਰਤਾ ਨੇ ਅਤਿ ਸੂਖਮ ਵਿਵੇਕ ਨਾਲ ਇਸ ਦੀ ਸਿਰਜਨਾ ਕਰਦਿਆਂ ਇਸ ਨੀਤੀ-ਸ਼ਾਸਤ੍ਰ ਦੇ ਕਾਮੁਕ ਪ੍ਰਸੰਗ ਆਪਣੇ ਮੂੰਹ ਤੋਂ ਨਾ ਕਹਿ ਕੇ ਮੰਤ੍ਰੀਆਂ ਦੇ ਮੂੰਹ ਤੋਂ ਅਖਵਾਏ ਹਨ, ਜੋ ਇਸ ਤਰਫ਼ ਸੰਕੇਤ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਚਰਿਤ੍ਰ ਬੀਬੀਆਂ ਵਿਚ ਪੜ੍ਹਨੇ-ਵਿਚਾਰਨੇ ਕੋਈ ਲਾਜ਼ਮੀ ਨਹੀਂ ਹਨ। ਕਿਸੇ ਅੰਧ-ਮਤੀ ਮਨੁੱਖ ਦੀ ਸਦਗਤੀ ਵਾਸਤੇ ਅਧਿਕਾਰ-ਪ੍ਰਾਪਤ ਵਿਅਕਤੀ ਇਹ ਕਥਾਵਾਂ ਸੁਣਾ ਸਕਦੇ ਹਨ। ਇਹ ਨੀਤੀ-ਸ਼ਾਸਤ੍ਰ ਹੈ, ਜਿਥੇ ਜ਼ਰੂਰਤ ਹੋਵੇ ਉਥੇ ਸੁਣਾਉਣਾ ਯੋਗ ਹੈ। ਪਰ ਇਸ ਦਾ ਪਹਿਲਾ, ਤੀਜਾ ਅਤੇ ਚੌਥਾ ਭਾਗ ਹਰ ਇਸਤ੍ਰੀ-ਪੁਰੁਖ ਲਈ ਅਤਿ ਪ੍ਰੇਰਨਾਦਾਇਕ ਹੈ।

If all of chtitropakhyan is Bani of Guru Gobind Singh Ji "ਸਮੁਚੀ ਬਾਣੀ ਸ੍ਰੀ ਮੁਖਬਾਕ ਹੈ! Then, why ladies should not read and discuss it? Who is this autherised person/Adhikar Prapat Viakti (সিਧিਕਾਰ-ਪ੍ਰਾਪਤ ਵਿਅਕਤੀ) in Sikh religion? Will twoTakhts stop taking Daily Vak from these Pages per his advice? Who will like to respond to such scholarship? Will like Dr.Jodh Singh and Dr.Harpal S Pannu to respond if they agree with above positional statement of Harbhajan?.

3. Misrepresentation and Misinterpretation of Giani Gian Singh

Giani Gian Singh (1822-1921), poet and historian, was born of a Dullat Jatt family on 5 Baisakh 1879 sk/15 April 1822, at Laungoval, a village in present-day Sangrur district of the Punjab. He writes about Dasam Granth in the following words:

http://www.sikhphilosophy.net/history-of-sikhism/107-giani-gian-singh-1822-1921-a.html

From The book Panth Parkash^[19] ਦੋਹਿਰਾ ਦੌਹਿਰਾ ਆਦ ਗ੍ਰੰਥ ਗੁਰ ਦਸਮ ਕੀ ਕਥਾ ਜਥਾਰਥ ਗਾਇ भाष्ट त्रंध ताुत समभ वी वधा नघातव ताहि। ਸ਼ੁਠੇ ਗ੍ਰੰਥ ਗੁਰੁ ਦਸ਼ਮ ਕੀ ਬੀੜ ਭਇ ਜਿਸ ਭਾਇ । ੧੯ । ਸੁਨੋ ਗ੍ਰੰਥ ਗਰ ਦਸਮ ਕੀ ਬੀੜ ਭਇ ਜਿਸ ਭਾਇ (19) ਚੌਪਈ ਚੌਪਈ ਜੋਂ ਅਬ ਗ੍ਰੰਬ ਦਸਮ ਗੁਰ ਕੇਰਾ। ਜੋ ਅਬ ਗ੍ਰੰਥ ਦਸਮ ਗੁਰੂ ਕੇਰਾ॥ ਕਹਿਲਾਵਤ ਮਧ ਪੰਥ ਅਛੇਰਾ। ਹਿ ਲਾਂਵਤ ਮਧ ਪੰਥ ਅਛੇਰਾ। व वे मभे घोझ ठाँग उग्वी। ਗੁਰੂ ਕੇ ਸਮੇ ਬੀੜ ਨਹਿੀ ਤਾਂਕੀ॥ ਭਈ ਬਾਣੀਆਂ ਰਹੀ ਇਕਾਂਕੀ। ही बाखीआं तरी हिवांवी। ਗਿ: ਗਿਆਨ ਸਿੰਘ, ਪੰਥ ਪ੍ਰਕਾਸ਼, **19** ਸਫਾ (319)

Page 319 Panth Prakash Giani Gian Singh

(The Granth that is now known as that of the 10th Guru. This Granth is regarded as the best in the Panth. There was no bir of this Granth during the time of the Guru. These compositions remained separated here and there)

ਆਦਿ ਗ੍ਰੰਥ ਸਾਹਿਬ ਸਮ ਗ੍ਰੰਥ। ਇਹ ਡੀ ਬਨਹੈ ਮਾਨੇ ਪੰਥ। <u>ਇਹ ਸੁਨ ਦਸਮੇ ਗੁਰੂ ਉਚਾਰੀ।</u> ਗੁਰੁ ਅਰਜਨ ਬਡ ਭਏ ਉਪਕਾਰੀ। ਉਨ ਕੀ ਨਹਿ ਬਰਾਬਰੀ ਚਹੀਏ। ਨਾ ਹਮ ਕਰੈ ਨ ਤੁਮ ਫਿਰ ਕਹੀਏ।

ਗਿ: ਗਿਆਨ ਸਿੰਘ, ਪੰਥ ਪ੍ਰਕਾਸ਼, ਸਫਾ (320)

ਆਦਿ ਗੰਬ ਸਾਹਿਬ ਸਮ ਗ੍ਰੰਬ। ਇਹ ਭੀ ਬਨਹੈ ਮਾਨੇ ਪੰਥ। ਇਹ ਸਨ ਦਸਮੇ ਗੁਰੂ ਉਚਾਤੀ। ਗਰ ਅਰਜਨ ਬਡ ਭਦੇ ਉਪਕਾਰੀ । ਉਨ ਕੀ ਨਹਿ ਬਰਾਬਰੀ ਚਹੀਏ। ਨਾ ਹਮ ਕਰੇ ਨ ਤੁਮ ਫਿਰ ਕਹੀਏ ।

Page 320 Panth Prakash Giani Gian Singh

ਗਿ: ਗਿਆਨ ਸਿੰਘ, ਪੰਥ ਪ੍ਰਕਾਸ਼, ॥ 19॥ ਸਫਾ (321) "ਸੁੱਖਾ ਸਿੰਘ ਗ੍ਰਥੀ ਔਰ। ਰਚੀ ਬੀੜ ਪਟਨੇ ਮੈਂ ਔਰ। ਅਠਾਰਾ ਸੈ ਬੱਤੀ ਮਾਂਹੈ। ਰਖਿਓ ਸੁਖਮਨਾ ਛਕੇ ਵਾਹੈਂ। ਅੰਕਪਲੀ ਲੋ ਅਨਕ ਪਰਸੰਗ। ਰਾਖੇ ਉਣਨ ਆਪਨੈ ਢੰਗ। ਭੋਗ ਛਕਯੋਂ ਪਰ ਪਾਯੋ ਤਾਂਹਿ। ਤੀਨ ਬੀੜ ਹੋਈ ਬਿਧਿ ਯਾਹਿ। ਪੁਨਾ ਚੜਤ ਸਿੰਘ ਤਾਂਕੇ ਪੁਤ। ਅਖਰ ਦਸਮ ਗੁਰੁ Giani Gian Singh Panth Prakash pg. 321

ਸਮਸੂਤ।ਕਰ ਕੈ ਪਾਂਚ ਪਤਰੇ ਔਰ।	ਸੁਖਾ ਸਿੰਘ ਗ੍ਰੰਥੀ ਔਰ।
ਗੁਰੁ ਤਰਫੋਂ ਲਿਖ ਪਾਏ ਗੌਰ।	ਰਚੀ ਬੀੜ ਪਟਨੇ ਸੈਂ ਗੌਰ। ਆਠਾਰਾ ਸੈ ਬੱਤੀ ਮਾਂਹੈ।
ਔਰ ਗ੍ਰੰਥ ਇਕ ਵੈਸਾ ਕੀਓ।	ਰਖਿਓ ਸੁਖਮਨਾ ਛਕੇ ਵਾਹੈ ⁻ । ਅੰਕਪਲੀ ਲੌ ਅਨਕ ਪਰਸੰਗ।
ਸੋ ਬਾਬੇ ਹਾਕਮ ਸਿੰਘ ਲੀਓ।	ਰਾਖੇ ਓਨ ਆਪਨੇ ਢੰਗ।
ਸੋ ਗੁਰਦਵਾਰੇ ਮੋਤੀ ਬਾਗ।	ਭੱਗ ਛਕਯੋਂ ਪਰ ਪਾਯੋ ਤਾਂਹਿ। ਤੀਨ ਬੀੜ ਹੋਈ ਬਿਧਿ ਯਾਹਿ i
ਹੈ ਅਬ ਹਮਨੇ ਪਿਖਯੋ ਬਿਲਾਗ!"	ਪੁਨਾ ਚੜਤ ਸਿੰਘ ਤਾਂਕੇ "ਤ ।
ਗਿ: ਗਿਆਨ ਸਿੰਘ, ਪੰਥ ਪ੍ਰਕਾਸ਼, ਸਫਾ (322)	ਅਖਰ ਦਸਮ ਗੁਰੂ ਸਾ ਆਤ । ਕਰ ਕੈ ਪਾਂਚ ਪਤਾਰ ਔਰ ।
"ਔਰੈਂ ਗਰੰਥ ਕਈ ਉਨ ਲਿਖੇ। ਅਖਰ ਗੁਰੁ ਸਮ ਹੈ ਹਮ ਪਿਖੇ।	ਗੁਰ ਤਰਟ੍ਹੋ ਲਿਖ ਪਾਏ ਗੌਰ । ਔਰ ਗਰੈਬ ਇਕ ਵੀਸਾ ਕੀਓ ।
ਦਸਖਤ ਦਸਮ ਗੁਰੂ ਕੇ ਕਹਿਕੈ।	ਸੋ ਬਾਵੇ ਹਾਕਮ ਸਿੰਘ ਲੀਓ । ਸੋ ਗੁਰੁਦਾਰੇ ਮੌਤੀ ਬਾਗ ।
ਕੀਮਤ ਲਈ ਚੌਗਨੀ ਚਹਿਕੈ।	ਹੈ ਅਬ ਹਾ। ਨੇ ਪਿਖਯੋ ਬਿਲਾਗ ।
	ni Gian Singh Panth Prakash

ਪੱਤ੍ਰੰਪ੍ਰਕਾਸ਼ (322) ਮੰਗੋਂ ਗਰੇਬ ਕਈ ਉਨ ਲਿਖੇ। ਅਖਰ ਗੁਰੁਸਮ ਹੈ ਹਮ ਪਿਖੇ। ਦਸਖਤ ਦਸਮ ਗੁਰੁਕੇ ਕਹਿਕੈ। ਕੀਮਤ ਲਈ ਚੰਗਨੀ ਚਹਿਕੈ। ਗ੍ਰੰਥ ਦਸਮ ਗੁਰੁਕੀ ਇਸ ਭਾਤ। ਤ੍ਰੈ ਬਿਧਿ ਬੀੜੈ ਭਈ ਬਖ਼ਸਾਤ॥ ੨੧॥

pg. 322

॥ 21 ॥ विा: विग्रम्त मिंथ, ਪੰਥ ਪ੍ਰਕਾਸ਼, ਨਿਵਾਸ ३६, ਔਕ २९. Briefly it translates: There is another Granthi named Sukha Singh who compiled a bir on his own at Patna. Charat Singh is his son. His handwriting perfectly matches with that of the Guru. Having announced that these writings are from the pen of the Guru, he received money four the times.

<u>ਅਸਲੀ ਦਸਮ ਗ੍ਰੰਥ-Real Dasam Granth Per Giani Gian Singh</u>

ਸਹੀ ਸ਼ਬਦਾਂ ਵਿਚ ਦਸਮੇਸ਼ ਗੁਰੂ ਗੋਬਿੰਦ ਸਿੰਘ ਜੀ ਦੇ ਦਮਦਮੇ ਸਾਹਿਬ ਵਿਚ ਠਹਿਰਨ ਦੇ ਸਮੇਂ ਉਹਨਾਂ ਦੇ ਆਦੇਸ਼ ਅਨੁਸਾਰ ਗ੍ਰੰਥ ਸਾਹਿਬ ਵਿਚ ਗੁਰੂ ਤੇਗ ਬਹਾਦੁਰ ਜੀ ਦੀ ਬਾਣੀ ਅੰਕਿਤ ਕੀਤੀ ਜਾਣ ਵਾਲੀ ਬੀੜ, ਜਿਸ ਨੂੰ ਉਹਨਾਂ ਨੇ ਜੋਤੀ–ਜੋਤਿ ਸਮਾਉਣ ਤੋਂ ਤਿਨ ਤਿਨ ਦਿਨ ਪਹਿਲਾਂ (ਸਨ ੧੭੦੮ ਵਿਚ) ਗੁਰ ਗੱਦੀ ਸੌਂਪੀ, ਦਸਮ ਗ੍ਰਥ ਆਖੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ।

Read Shabd Moorat page 51 and 52 below, Randhir singh documents that 3 of Birs whose Nishani is given in Giani Giani Singh account could not be found neither original nor even in copy. Only fouth one is at Moti bagh which is a copy of Bir written af supposed to be written in 1775AD(samat 1832) at Patna sahib and none is found there. Moti bagh Bir is also Lost during Blue star/1984AD. So, all 4 Birs whose Nishani is given in Giani Giani Singh account including hat reffered by kahan Singh Nabha are not found any where. Read Section 23 and 24 below for details.Harbajan singh must find Bir which could be traced to Guru Gobind singh Ji or Bhai mani Singh. Otherwise statement of Giani Gian singh is true.

ਗਿ: ਗਿਆਨ ਸਿੰਘ, ਪੰਥ ਪ੍ਰਕਾਸ਼, ਨਿਵਾਸ ੩੬ ਅੰਕ ੧੮(੩੧੮)	ਗਿ: ਗਿਆਨ ਸਿੰਘ, ਪੰਥ ਪ੍ਰਕਾਸ਼, ਨਿਵਾਸ ੩੬ ਅੰਕ ੧੮(੩੧੮)Giani	
ਅਸਲ ਦਸਮ ਗੁਰ ਵਾਲਾ ਗ੍ਰੰਥ।	Gian singh Panth Parkash Page 318	
ਰਹਿਤ ਬ੍ਰਿੱਧ ਦਲ ਮੈ ਮੱਧ ਪੰਥ।		
ਘਲੂਘਾਰਾ ਜਬ ਵੱਡ ਭਯੋ।	ਆਸਲ ਦਸਮ ਗੁਰ ਵਾਲਾ ਗ੍ਰੰਥ ।	
੍ਰੰਥ ਦੁਰਾਨੀ ਸੋ ਲੀਉ।	ਰਹਿਓ ਬ੍ਰਿਧ ਦਲ ਪੈ ਮੱਧ ਪੱਥ । ਘੱਲ ਘਾਰਾ ਜਬ ਬਡ ਬੀਓ ।	
ਅੱਬ ਸੋ ਕਾਬਲ ਮੱਧ ਜਾਨੋ।	ਗਲੂ ਘਾਰਾ ਜੋਬ ਪੁਰ ਪੀਰ । ਗੰਥ ਦੁਰਾਨੀ ਸ਼ਹਿ ਸੋ ਲੀਓ ।	
ਬੜੀ ਧਰਮਸ਼ਾਲਾ ਮੈ ਜਾਨੋ।	ਆਬ ਸੌਹੇ ਕਾ ਬਲ ਮਧ ਜਾਨੋ।	
	ਬਡੀ ਧਰਮ ਸਾਲਾ ਮੈ ਜਾਨੋਂ ॥ ੧੮ ॥	

Can Harbhajan Singh Share with Panth what was His helplessness/Compulson" भन्नघुर्ची" to misrepresent and misinterpret Giani Gian singh as outlined in this original source.

4.Misrepresentaion and misinterpretation of Kahan Singh Nabha.

A. Why Dr.Harbhajan Singh concealed the following opinion of Nabha in his book Punar Smikhia of Dasam Granth. Quotes of Kahan singh nabha from Mahan Kosh,Gurmat martand Part first and second(20) as follows.

	437	Mahan Ko	sh Khan Singh Nabha	ਗ <u>ੁੰ</u> ਬਸਾਹਿਬ
ਗੋਬਿੰਦ ਕੇਰੀ ਜ ਮਾਨ ਮ ਬਦਤ ਤ੍ਰਿਲੋਚਨ	ਸਦਾ ਸੌਤ ਕੀ ਭਾਉ ਭਾਗਵਤੁ ਮਛਰ ਮਦ ਰ ਸੁਨਿਰੇਪ੍ਰਾਨੀ ਜੋ ਸੰਸਾਰਿ ਬਿਰ ਪਿੰਡੀ ਵਿੱਚ ਨਿ ਦਸ਼੨ ਦੀ ਨਿ	ਬੈਣੀ॥ ੪ ॥ ਹਤਾ॥ ਭਕਤਾ॥ ੫ ॥ ਨਰੋਕਾਗੀਆਂ ਦੇ ਨਬੀਹੋਈ ਇੱਕ	ਲਿਖੀਆਂ ਹਨ. ਗ੍ਰੰਬਸਾਹਿਬ ਨਾ ੧੭੬੫ ਤੋਂ ਲਾਉਣਾ ਅਬਿਚਲਨਗਰ ਗੁਰੂ ਸਿੱਖਧਰਮ ਦੇ ਆਧਾਰਰ ਬਹੁਤ ਸਿੱਖ, ਦ	ਸਮਗ੍ਰੇਬ ਨਾਲ ਭੀ ''ਗੁਰੂ'' ਦੇ ਹਨ, ਜੋ ਗੁਰਮਤ ਵਿਰੁੱਧ ਹੈ,

Bhai Kahan Singh Nabha,s Mahan Kosh page 437 "(ਗੁਰੂ) ਗ੍ਰੰਥ ਸਾਹਿਬ ਨਾਲ 'ਗੁਰੂ 'ਸ਼ਬਦ ਸੰਮਤ ੧੭੬੫ (੧੭੦੮ ਈ.) ਤੋਂ ਲਾਉਣਾ ਅਰੰਭ ਹੋਇਆ, ਜਿਸ ਵੇਲੇ ਅਬਿਚਲ ਨਗਰ ਗੁਰੂ ਗੋਬਿੰਦ ਸਿੰਘ ਜੀ ਨੇ ਗੁਰਤਾ ਸਿੱਖ ਧਰਮ ਦੇ ਆਧਾਰ ਰੂਪ ਗ੍ਰੰਥ ਨੂੰ ਦਿੱਤੀ।ਬਹੁਤ ਸਿੱਖ, ਦਸਮ ਗ੍ਰੰਥ ਨਾਲ ਭੀ "ਗੁਰੁ" ਸ਼ਬਦ ਦਾ ਪ੍ਰਯੋਗ ਕਰਦੇ ਹਨ, ਜੋ ਗੁਰੁਮਤ ਵਿਰੁਧ ਹੈ " Many Sikhs use Guru's name with Dasam Granth which is against Gurmat)। " ਭਾਈ ਕਾਨੂ ਸਿੰਘ ਜੀ ਨਾਭਾ, ਮਹਾਨ ਕੋਸ਼, ਪਨਾਂ ੪੩੭

B.Dr.Harbhajan Singh also concealed the following opinion of Bhai Kahan Singh as noted in Nabha, s book **Gurmat Martand**, **Bhag pehla, page 415**

Bhai Kahan Singh Nabha,s book <u>Gurmat Martand</u> Bhag pehla page 415 reads "Some Nadan Sikhs(Innocent Sikhs) use Guru's name with Dasam Granth which is against Gurmat <u>" ਗ੍ਰੰਥ ਸਾਹਿਬ ਨਾਲ ' ਗੁਰੂ</u> <u>'ਸ਼ਬਦ ਸੰਮਤ ੧੭੬੫ (੧੭੦੮ ਈ.) ਤੋਂ</u> ਲਾਉਣਾ ਅਰੰਭ ਹੋਇਆ, ਜਿਸ ਵੇਲੇ ਅਬਿਚਲ ਨਗਰ ਗੁਰੂ ਗੋਬਿੰਦ ਸਿੰਘ ਜੀ ਨੇ ਗੁਰਤਾ ਸਿੱਖ ਧਰਮ ਦੇ ਆਧਾਰ ਰੂਪ ਗ੍ਰੰਥ ਨੂੰ <u>ਦਿੱਤੀ !</u>	ਗ੍ਰੰਥ ਸਾਹਿਬ ਨਾਲ 'ਗੁਰੂ' ਸ਼ਬਦ ਸੰਮਤ ੧੭੬੫ ਤੋਂ ਲਾਉਣਾ ਆਰੰਭ ਹੋਇਆ, ਜਿਸ ਵੇਲੇ ਅਬਿਚਲ ਨਗਰ ਗੁਰੂ ਗੋਬਿੰਦ ਸਿੰਘ ਜੀ ਨੇ ਗੁਰੁਤਾ ਸਿੱਖ ਧਰਮ ਦੇ ਆਧਾਰ ਰੂਪ ਗ੍ਰੰਥ ਨੂੰ ਦਿੱਤੀ ⁹ । ਕਈ ਨਾਦਾਨ ਸਿੱਖ, ਦਸਮ ਗ੍ਰੰਥ ਨਾਲ ਭੀ 'ਗੁਰੂ' ਸ਼ਬਦ ਦਾ ਪ੍ਰਯੋਗ ਕਰਦੇ ਹਨ, ਜੋ ਗੁਰੁਮਤ ਵਿਰੁੱਧ ਹੈ। ਦੇਖੋ, ਦਸਮ ਗ੍ਰੰਥ ਸ਼ਬਦ। Gurmat Martand Bhag Pehla Page # 415
ਕਈ ਨਾਦਾਨ ਸਿੱਖ ਦਸਮ ਗ੍ਰੰਥ ਨਾਲ ਭੀ ਗੁਰੂ ਸ਼ਬਦ ਦਾ ਪ੍ਰਯੋਗ ਕਰਦੇ ਹਨ, ਜੋ ਗੁਰੁਮਤ ਵਿਰੁਧ ਹੈ। "ਭਾਈ ਕਾਨ੍ਹ ਸਿੰਘ ਜੀ ਨਾਭਾ ਗੁਰਮਤ ਮਾਰਤੰਡ ਭਾਗ ਪਹਿਲਾ ੪੧੫.	

Please note the opinion of Kahan Singh Nabha on Bhai Mani Singh, page 570 as noted below in his book Gurmat Martand, Bhag Pehla. Harbhajan conceals

<u>Nabha,s opinion about Bhai Mani Singh on page 570 from the Book Gurmat</u> <u>Martand and then blames me. Read the full text of Kahan Singh Nabha from</u> pages 567-570 and make your own opinion on scholarship of Harbhajan.

ਗੁਰੁਮਤ ਮਾਰਤੰਡ (ਭਾਗ ਦੂਜਾ) 462 ਰਾਸ਼ਿ ੨, ਅੰਸੁ ੩੦ ਹਮਰੇ ਗਰ ਕੇ ਸਿਖ ਹੈਂ ਜੇਈ। ਅਲਪ ਅਹਾਰ ਬਰਤਿ ਨਿਤ ਸੇਈ।...੩੦। ਦਸਮ ਗ੍ਰੰਥ ਸਾਹਿਬ ਲੋਕ ਪ੍ਰਸਿੱਧ ਦਸਵੇਂ ਪਾਤਸ਼ਾਹ ਦਾ ਗ੍ਰੰਥ, ਜਿਸ ਦਾ ਸੰਖੇਪ ਨਾਉਂ 'ਦਸਮ ਗ੍ਰੰਥ' ਹੈ, ਉਸ ਦੀ ਅਸਲਿਯਤ ਇਹ ਹੈ-ਕਾਵਯ ਪ੍ਰਿਅ ਸੀ ਗਰ ਗੋਬਿੰਦ ਸਿੰਘ ਸਾਹਿਬ, ਸ਼ਾਂਤ ਵੀਰ ਰਸ ਆਦਿਕ ਰਸ ਪਰਿਤ ਮਨੋਹਰ ਰਚਨਾ ਆਪ ਲਿਖਦੇ ਅਤੇ ਆਪਣੇ ਦਰਬਾਰੀ ਪ੨ ਕਵੀਆਂ ਤੋਂ ਨਿਰੰਤਰ ਲਿਖਵਾਇਆ ਕਰਦੇ ਸਨ, ਇਸ ਮਿਸਿਤ ਰਚਨਾ ਦਾ ਸੰਗ੍ਰਹਿ ਇਕ ਗ੍ਰੰਥ ਤਿਆਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ, ਵਿਦਿਆਂ ਜਿਸ ਦਾ ਨਾਮ 'ਵਿਦ੍ਯਾ ਸਾਗਰ' ਸੀ⁹। ਅਨੰਦਪਰ ਦੇ ਅਖੀਰ ਸਾਗਰ ਜੰਗ (ਸੰਮਤ ੧੭੬੧) ਵਿੱਚ ਇਹ ਕਾਵ੍ਯ ਦਾ ਖ਼ਜ਼ਾਨਾ, ਵਿਦ੍ਯਾ ਅਤੇ ਧਰਮ ਵਿਰੋਧੀਆਂ ਦੇ ਹੱਥੋਂ ਲੁੱਟਿਆ ਅਤੇ ਭਸਮ ਕੀਤਾ ਗਿਆ, ਪਰ ਇਸ ਦੇ ਜੋ ਕੁਛ ਹਿੱਸੇ ਪ੍ਰੇਮੀ ਸਿੱਖਾਂ ਦੇ ਕੰਠ ਅਥਵਾ ਲਿਖੇ ਹੋਏ ਸਨ, ਅਰ ਦਰਬਾਰੀ ਕਵੀਆਂ ਪਾਸ ਨਕਲ ਕੀਤੇ ਸਨ, ਉਹ ਲੱਪ ਹੋਣੋਂ ਬਚ ਗਏ। ਸੰਮਤ ੧੭੭੮ ਵਿੱਚ ਮਾਤਾ ਸੁੰਦਰੀ ਜੀ ਨੇ ਭਾਈ ਮਨੀ ਸਿੰਘ ਜੀ ਨੂੰ ਸ੍ਰੀ ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ ਦੇ ਦਰਬਾਰ ਹਰਿਮੰਦਿਰ ਦਾ ਗ੍ਰੰਥੀ ਥਾਪਿਆ, ਭਾਈ ਸਾਹਿਬ ਨੇ ਇਹ ਸੇਵਾ ਉੱਤਮ ਰੀਤਿ ਨਾਲ ਨਿਬਾਹੀ ਅਰ ਇਸ ਸਮੇਂ ਕਈ ਪੁਸਤਕ ਲਿਖੇ। ਸੀ ਗਰ ਗੰਥ ਸਾਹਿਬ ਦੀਆਂ ਤਿੰਨ ਬੀੜਾਂ (ਭਾਈ ਗੁਰਦਾਸ ਦੀ, ਭਾਈ ਘਨੇ ਦੀ ਅਤੇ ਦਮਦਮੇ ਦੇ ਮਕਾਮ ਦਸਮੇਸ਼ ਦੀ ਲਿਖਾਈ ਬੀੜ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਪਿਤਾ ਸੰਮਤ ੧੮੩੩ ਵਿੱਚ ਲਿਖੇ ਗਏ ਗੰਬ "ਮਹਿਮਾ ਪ੍ਰਕਾਸ਼" ਦਾ ਲੇਖ ਹੈ :--ਨਨਆ ਬੈਰਾਗੀ ਸ਼ੁਤਾਮ ਕਵਿ ਬਹਮ ਭਾਟ ਜੋ ਆਹਿ। ਾਈ ਨਿਹਚਲ ਦਾਸ ਪੁਨਿ ਵਡੇ ਗੁਨਿਨ ਗਨ ਤਾਹਿ । ਆਪਰ ਕਿਤਕ ਤਿਨਿ ਨਾਮ ਨ ਜਾਨੋ। ਲਿਖੇ ਸਗਲ ਪੁਨਿ ਕਰੋਂ ਬਖਾਨੋ। ਆਗ ਵੇਦ ਦਸ ਅਸ਼ਟ ਪੁਰਾਨ। ਛੇ ਸ਼ਾਸਤ੍ਰ ਸਿਮ੍ਰਿਤਿ ਮਤ ਮਾਨ। ਅਸੀਮ ਅਵਤਾਰ ਕੀ ਭਾਖ਼ਾ ਕੀਨ। ਚਾਰ ਸੋ ਚਾਰੇ ਚਰਿੱਤ੍ ਨਵੀਨ। ਸਾਸ ਸੰਵਤਾਰ ਕੀ ਭਾਖਾ ਕੀਨਾਂ ਚਾਰ ਸ ਚਾਰ ਚਾਰਤ ਨਵਾਨਾਂ ਕਰਿ ਪ੍ਰਭੁ ਸ੍ਵਨ ਕਰਾਈ । ਡੇ ਪ੍ਰਸੈਨ ਸਤਿਗੁਰਿ ਮਨ ਭਾਈ । ਸਾਸ ਤੱਬ ਭਾਖਾ ਕਰੀ । ਵਿਦ੍ਹਾਂ ਸਾਗਰ ਰਥਿ ਪਰ ਚੜ੍ਹੀ । ਸਈ ਸੰਤੱਖ ਸਿੰਘ ਨੇ ਗੁਰੂ ਪ੍ਤਾਪ ਸੂਰਜ ਵਿੱਚ ਇਸ ਗ੍ਰੰਥ ਦਾ ਨਾਮ 'ਵਿਦ੍ਹਾਧਰ' ਲਿਖਿਆ ਅਤੇ ਇਸ ਦਾ ਇਉਂ ਜ਼ਿਕਰ ਕੀਤਾ ਹੈ :--ਕਿਨ ਕਵੀਅਨ ਬਾਨੀ ਕਰੀ ਲਿਖਿ ਕਾਗਦ ਤੁਲਵਾਇ । ਨ ਮਣ ਹੋਏ ਤੋਲ ਮਹਿ ਸੂਬੰਮ ਲਿਖਤ ਲਿਖਾਇ ॥੨॥" (ਰੁੱਤ ੫, ਅੰਸੂ ੫੨)

YÉT

ਗੁਰੁਮਤ ਮਾਰਤੰਡ (ਭਾਗ ਦੂਜਾ)

ਗੁਰੂ ਜੀ ਦੀ ਬਾਣੀ ਸ਼ਾਮਿਲ ਕੀਤੀ ਗਈ, (ਇਨ੍ਹਾਂ) ਤੋਂ ਵੱਖ ਇਕ ਚੌਥੀ ਬੀੜ ਭਾਈ ਸਾਹਿਬ ਨੇ ਬਣਾਈ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਰਾਗਾਂ ਦੇ ਕ੍ਰਮ ਅਨੁਸਾਰ, ਗੁਰੂ ਅਰਜਨ ਦੇਵ ਦੇ ਕ੍ਰਮ ਵਿਰੁੱਧ, ਹਰ ਇਕ ਸਤਿਗੁਰੂ ਅਤੇ ਭਗਤ ਬਾਣੀ ਇਕ ਇਕ ਥਾਂ ਕਰ ਦਿੱਤੀ, ਅਰਥਾਤ ਸ੍ਰੀ ਰਾਗ ਤੋਂ ਪ੍ਰਭਾਤੀ ਤਕ ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਦੇਵ ਜੀ ਦੇ ਸ਼ਬਦ ਵੱਖ ਅਤੇ ਇਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਸਾਰੇ ਗੁਰੂ ਸਾਹਿਬਾਨ ਦੀ ਬਾਣੀ ਇਕ ਥਾਂ ਕੀਤੀ ਗਈ ।

ਇਸ ਤੋਂ ਭਿੰਨ ਇਕ ਦਸਵੀਂ ਪਾਤਸ਼ਾਹੀ ਦਾ ਗ੍ਰੰਥ ਲਿਖਿਆ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਵਿਦ੍ਯਾ ਸਾਗਰ ਗ੍ਰੰਥ ਦੇ ਕੁਛ ਭਾਗ, ਜੋ ਯਤਨ ਕਰ ਕੇ ਸਿੱਖਾਂ ਅਤੇ ਕਵੀਆਂ ਤੋਂ ਹੱਥ ਲੱਗ ਸਕੇ ਏਕਤ੍ਰ ਕੀਤੇ ਗਏ ।

ਭਾਈ ਮਨੀ ਸਿੰਘ ਜੀ ਦੀ ਤਿਆਰ ਕੀਤੀ ਗੁਰੂ ਗ੍ਰੰਥ ਸਾਹਿਬ ਦੀ ਚੌਥੀ ਬੀੜ, ਗੁਰੂ ਅਰਜਨ ਦੇਵ ਦੇ ਕਮ ਤੋਂ ਵਿਰੁੱਧ ਦੇਖ ਕੇ ਖ਼ਾਲਸੇ ਨੇ ਅਪ੍ਰਵਾਣ ਕੀਤੀ। ਸੰਮਤ ੧੭੯੫ ਵਿੱਚ ਭਾਈ ਮਨੀ ਸਿੰਘ ਜੀ ਸਿੱਖੀ ਦਾ ਸੱਚਾ ਨਮਨਾ ਦੱਸ ਕੇ ਲਾਹੌਰ ਵਿੱਚ ਸ਼ਹੀਦ ਹੋਏ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਦੇਹਾਂਤ ਪੂਰ ਪੰਥ ਨੇ ਦਸਮ ਗ੍ਰੰਥ ਨੂੰ ਦਮਦਮੇ ਸਾਹਿਬ, ਜੋ ਉਸ ਸਮਯ ਵਿਦ੍ਯਾ ਦੀ ਟਕਸਾਲ (ਸਿੱਖਾਂ ਦੀ ਕਾਸ਼ੀ ਕਰ ਕੇ ਪ੍ਰਸਿੱਧ ਹੈ) ਵਿਚਾਰ ਲਈ ਭੇਜ ਦਿੱਤਾ। ਖਾਲਸਾ ਦੀਵਾਨ ਵਿੱਚ ਚਿਰ ਤੋੜੀ ਇਸ ਬੀੜ ਪਰ ਚਰਚਾ ਹੋਈ, ਕਿਤਨਿਆਂ ਨੇ ਆਖਿਆ ਕਿ ਜੁਦੀਆਂ ਜੁਦੀਆਂ ਪੋਥੀਆਂ ਰਹਿਣੀਆਂ ਯੋਗ ਨਹੀਂ, ਇੱਕ ਜਿਲਦ ਵਿੱਚ ਹੀ ਸਭ ਦਾ ਰਹਿਣਾ ਠੀਕ ਹੈ। ਕਈਆਂ ਨੇ ਆਖਿਆ ਕਿ ਸਾਡਾ ਧਰਮ ਪੁਸਤਕ ਇੱਕੋ ਰਹਿਣਾ ਚਾਹੀਏ ਜਿਸ ਨੂੰ ਕਲਗੀਧਰ ਸ਼ਾਮੀ ਨੇ 'ਗੁਰੂ' ਪਦਵੀ ਦੇ ਕੇ ਵਡਿਆਇਆ ਹੈ, ਔਰ ਇਸ ਬੀੜ ਦੀਆਂ ਜੁਦੀਆਂ ਜੁਦੀਆਂ ਪੱਥੀਆਂ ਰਹਿਣ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਅਧਿਕਾਰ ਅਨੁਸਾਰ ਗੁਣੀ ਗ੍ਯਾਨੀ ਵਿਦ੍ਯਾਰਥੀ ਪੜ੍ਹ ਸਕਣ । ਬਹਤਿਆਂ ਨੇ ਆਖਿਆ ਕਿ ਇਸ ਦੀਆਂ ਦੋ ਜਿਲਦਾਂ ਬਣਾਈਆਂ ਜਾਣ, ਇਕ ਵਿੱਚ ਸੀ ਮੁਖਵਾਕ ਬਾਣੀ ਹੋਵੇ, ਜੋ ਖਾਲਸਾ ਧਰਮ ਦੇ ਨਿਯਮ ਪ੍ਰਗਟ ਕਰਦੀ ਹੈ ਔਰ ਦੂਜੀ ਵਿੱਚ ਇਤਿਹਾਸ ਆਦਿਕ ਲਿਖੇ ਜਾਣ। ਕਈਆਂ ਨੇ ਆਖਿਆ ਕਿ ਭਾਈ ਮਨੀ ਸਿੰਘ ਜੀ ਦੀ ਏਕੱਤ ਕੀਤੀ ਬੀੜ ਇਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਰਹੇ, ਪਰ ਇਸ ਵਿੱਚ ਜੋ ਕਮੀ ਰਹਿ ਗਈ ਹੈ ਔਰ ਲਿਖਾਰੀਆਂ ਦੀ ਭੁੱਲ ਕਰ ਕੇ ਜੋ ਗੜ ਬੜ ਹੋਈ ਹੈ ਉਸ ਦਾ ਸੁਧਾਰ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇ, ਯਥਾ—ਅਕਾਲ ਉਸਤਤਿ ਵਿੱਚ ੨੦੧ ਅੰਗ ਤੋਂ ੨੧੦ ਤਾਈਂ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਰੂਪ ਦੋਹਰੇ ਹਨ, ਪਰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਉੱਤਰ ਨਹੀਂ ਹਨ, ਸ ਉੱਤਰ ਭੀ ਖੋਜ ਕਰ ਕੇ ਲਿਖੇ ਜਾਣ^੧, ਔਰ ੨੧੧ ਅੰਗ ਤੋਂ ਜੋ ਦੀਰਘ ਤਿਭੰਗੀ

9 ਕਈ ਗੁਡਾਨੀ ਇਨ੍ਹਾਂ ਦੋਹਿਆਂ ਵਿਚੋਂ ਹੀ ਉੱਤਰ ਘੁੜ ਕੇ ਦਿਖਾਉਂਦੇ ਹਨ, ਜੋ ਹਾਸੀ ਦੀ ਕਥਾ ਹੈ।

ਗੁਰੁਮਤ ਮਾਰਤੰਡ (ਭਾਗ ਦੂਜਾ)

ਛੰਦ ਚੱਲਦਾ ਹੈ ਉਹ ਅਕਾਲ ਉਸਤਤਿ ਦਾ ਪਾਠ ਨਹੀਂ ਹੈ⁹, ਉਸ ਨੂੰ ਦੂਜੇ ਚੰਡੀ ਚਰਿੱਤ ਦੇ ਸੱਤਵੇਂ ਅਧ੍ਯਾਯ ਵਿੱਚ ਲਿਖਿਆ ਜਾਵੇ, ਅਕਾਲ ਉਸਤਤਿ ਦਾ 222ਵਾਂ ਅੰਗ ਖੋਜ ਕੇ ਪੂਰਣ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇ ਔਰ ਗੁਯਾਨ ਪਬੰਧ ਦਾ ਪਾਠ ਬਹੁਤ ਬਾਕੀ ਰਹਿ ਗਿਆ ਹੈ, ਉਸ ਦੀ ਭਾਲ ਕਰ ਕੇ ਪਸਤਕ ਸੰਪਰਣ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਏ. ਅਰ—"ਮੈਂ ਨ ਗਨੇਸਹਿ ਪ੍ਰਿਥਮ ਮਨਾਉ" (8੩8) ਤੋਂ—"ਚੁਕ ਹੋਇ ਕਵਿ ਲੇਹ ਸਧਾਰੋ" ਪਾਠ, ਕ੍ਰਿਸ਼ਨਾਵਤਾਰ ਦੇ ਅੰਤ ਦਾ ਹੈ, ਇਸ ਨੂੰ ਅੰਤ ਵਿੱਚ ਦਰਜ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇ[?]। ਬਹਤਿਆਂ ਸਿੰਘਾਂ ਨੇ ਰਾਯ ਦਿੱਤੀ ਕਿ ਹੋਰ ਸਭ ਬਾਣੀ ਤਾਂ ਭਾਈ ਮਨੀ ਸਿੰਘ ਜੀ ਦੀ ਲਿਖੀ ਜੰਤੋਂ ਦੀ ਤੰਤੋਂ ਰਹੇ, ਪਰ ਤ੍ਰਿਆ ਚਰਿੱਤ ਅਤੇ ਜ਼ਫ਼ਰਨਾਮਹ ਦੇ ਨਾਲ ਜੋ ੧੧ ਹਕਾਯਤਾਂ ਲਿਖੀਆਂ ਹਨ ਇਹ ਬੀੜ ਤੋਂ ਅਲੱਗ ਕੀਤੀਆਂ ਜਾਣ, ਚਰਿੱਤਾਂ ਦਾ ਪਾਠ ਦੀਵਾਨ ਵਿੱਚ ਨਹੀਂ ਹੋ ਸਕਦਾ ਔਰ ਮਾਈਆਂ ਸ਼ੀਬੀਆਂ ਲਈ ਤਾਂ ਬਹੁਤ ਹੀ ਕਠਿਨਾਈ ਹੈ। ਇਸੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਹੋਰ ਤਰਕ ਵਿਤਰਕ ਚਿਰ ਤਾਈਂ ਹੁੰਦੀ ਰਹੀ, ਪਰ ਕੋਈ ਫੈਸਲਾ ਨਹੀਂ ਹੋਇਆ। ਇਤਨੇ ਵਿੱਚ ਮੀਰਾਂ ਕੋਟੀਏ ਭਾਈ ਮਤਾਬ ਸਿੰਘ ਜੀ ਮੱਸੇ ਰੰਘੜ ਦੇ ਹੱਥੋਂ (ਸੰਮਤ ੧੭੯੭ ਵਿੱਚ) ਦਰਬਾਰ ਅੰਮਿਤਸਰ ਜੀ ਦੀ ਬੇ-ਅਦਬੀ ਦਾ ਹਾਲ ਸਣ ਕੇ ਬੀਕਾਨੇਰ ਤੋਂ ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ ਜੀ ਅਪੜਨ ਲਈ, ਰਾਹ ਜਾਂਦੇ ਦਮਦਮੇ ਸਾਹਿਬ ਆ ਪਹੁੰਚੇ। ਪੰਥ ਨ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਰਾਯ ਭੀ ਦਸਮ ਗੰਥ ਬਾਬਤ ਲਈ, ਤਾਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਆਖਿਆ ਕਿ ਜ ਮੈਂ ਮੱਸੇ ਨੂੰ ਮਾਰ ਕੇ ਮੁੜ ਦਮਦਮੇ ਸਾਹਿਬ ਆਇਆ ਤਾਂ ਬੀੜ ਭਾਈ ਮਨੀ ਸਿੰਘ ਜੀ ਦੀ ਲਿਖੀ ਕਾਯਮ ਰਹੇ, ਅਰ ਜੇ ਮੈਂ ਅੰਮਿਤਸਰ ਜੀ ਸ਼ਹੀਦ ਹੋ ਗਿਆ, ਤਾਂ ਜਿਲਦ ਖੋਲ ਕੇ ਜਦੀਆਂ ਪੋਥੀਆਂ ਬਣਾਈਆਂ ਜਾਣ। ਭਾਈ ਮਤਾਬ ਸਿੰਘ ਸੀ ਬਹਾਦਰੀ ਦੇ ਨਾਲ ਪਾਮਰ ਅਨ੍ਯਾਯੀ ਮੱਸੇ ਨੂੰ ਮਾਰ ਕੇ ਜੈਕਾਰੇ ਗਜਾਉਂਦੇ ਦਮਦਮੇ ਸਾਹਿਬ ਆਏ। ਖਾਲਸੇ ਨੇ ਭਾਈ ਮਤਾਬ ਸਿੰਘ ਜੀ ਦਾ ਭਾਰੀ ਸ ਮਾਨ ਕੀਤਾ ਔਰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਬਚਨ ਅਨਸਾਰ ਦਸਮ ਗੰਥ ਦੀ ਬੀੜ ਕਾਯਮ ਰਹੀ, ਪਰ ਪੰਥ ਨੇ ਦਸਮੇਸ਼ ਦੇ ਥਾਪੇ ਨਿਯਮ ਤੋਂ ਵਿਰੱਧ ਇਹ ਫ਼ੈਸਲਾ ਸ਼ਖ਼ਸੀ

- । ਪੰਡਿਤ ਰਾਮ ਕ੍ਰਿਸ਼ਨ ਦਾ ਰਚਿਆ ਸੰਸਕ੍ਰਿਤ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਤ੍ਰਿਭੰਗੀ ਛੰਦਾਂ ਦਾ ਸਤੌਤ੍ਰ "ਭਗਵਤੀ ਪਦਰ ਜਨਿ" ਬਹੁਤ ਪੁਰਾਣਾ ਹੈ, ਇਸ ਦਾ ਸੰਖੇਪ ਉਲਥਾ ਤ੍ਰਿਭੰਗੀ ਛੰਦ ਹਨ, 'ਦੇਖੋ ਮਹਾਨ ਕੇਸ਼ ਦਾ ਸ਼ਬਦ' "ਕਪਰਦਿਨ"।
- ਪਸਮੇਸ਼ ਪਿਤਾ ਅਵਤਾਰਾਇਕ ਦੀ ਕਥਾ ਵਿੱਚ ਕਿਤੇ ਕਿਤੇ ਆਪਣਾ ਸਿੱਖਾਂਤ ਪ੍ਰਗਟ ਕਰ ਦੇਂਦੇ ਸਨ, ਜਿਸ ਤੋਂ ਪਾਠਕਾਂ ਨੂੰ ਟਪਲਾ ਨਾ ਲੱਗੇ, ਜਿਵੇਂ ਕ੍ਰਿਸ਼ਨਾਵਤਾਰ ਵਿੱਚ ਇਹ ਚੈਪਈ ਹੈ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਸਾਫ਼ ਲਿਖਿਆ ਹੈ ਕਿ–'ਕਿਸਨ ਬਿਸਨ ਕਬਹੂ ਨ ਧਿਆਊ" ਐਸੇ ਹੀ ਰਾਮਾਵਤਾਰ ਦੇ ਅੰਜ ਪਾਠ ਹੈ–"ਰਾਮ ਰਹੀਮ ਪੁਰਾਨ ਕੁਰਾਨ ਅਨੇਕ ਕਹੇ ਮਤ, ਏਕ ਨ ਮਾਨਜੋ" ਅਰ ਚੋਬੀਸ ਅਵਤਾਰ ਦੀ ਕਥਾ ਦੇ ਮੁੱਢ ਆਪਣੀ ਵਲੋਂ ਭੂਮਿਕਾ ਲਿਖ ਕੇ ਹੋਰ ਭੀ ਸਪਸ਼ਟ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਹੈ। ਪਾਧਾ–ਜੋ ਚੌਬੀਸ ਅਵਤਾਰ ਕਹਾਏ॥ ਤਿਨ ਭੀ ਤਮ ਪਭ ! ਤਨਿਕ ਨ ਪਾਏ॥...੭॥" (੧੫੬)

UÉť

ਰਾਯ ਪੁਰ ਕੀਤਾ, ਚਾਹੀਦਾ ਇਹ ਸੀ ਕਿ ਦੀਵਾਨ ਦੀ ਸਰਬ ਸੰਮਤੀ ਨਾਲ ਗੁਰੁਮਤਾ ਸੋਧਿਆ ਜਾਂਦਾ, ਅਰ ਜਿਵੇਂ ਚੌਬੀ ਬੀੜ ਅਪ੍ਵਾਣ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ, ਤਿਵੇਂ ਇਸ ਬੀੜ ਦੀਆਂ ਪੋਥੀਆਂ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਕਰ ਦਿੱਤੀਆਂ ਜਾਂਦੀਆਂ । ਅਸੀਂ ਭਾਈ ਮਨੀ ਸਿੰਘ ਜੀ ਨੂੰ ਪੰਥ ਰਤਨ ਅਤੇ ਧਰਮ ਵੀਰ ਮੰਨਦੇ ਹੋਏ ਭੀ ਇਹ ਆਖਣੋਂ ਸੰਕੋਚ ਨਹੀਂ ਕਰਦੇ ਕਿ ਭਾਈ ਸਾਹਿਬ ਨੇ ਇਹ ਅਜੇਹੀ ਭੁੱਲ ਕੀਤੀ ਹੈ ਜਿਸ ਤੋਂ ਅਪਾਰ ਹਾਨੀ ਪੁੱਜੀ ਹੈ ਅਰ ਅੱਗੋਂ ਨੂੰ ਭੀ ਭਾਰੀ ਨੁਕਸਾਨ ਹੋਣ ਦਾ ਡਰ ਹੈ ।

ਦਸਮ ਗ੍ਰੰਥ ਦੀ ਇਕ ਬੀੜ ਭਾਈ ਸੁੱਖਾ ਸਿੰਘ ਪਟਨੇ ਸਾਹਿਬ ਦੇ ਗ੍ਰੰਥੀ ਨੇ ਭੀ ਲਿਖੀ ਹੈ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਛੱਕੇ, ਭਗੌਤੀ ਸਤੋਤ੍ਰ ਆਦਿਕ ਸ਼ਾਮਲ ਕਰ ਦਿੱਤੇ ਹਨ, ਮੂਰਖ ਲਿਖਾਰੀਆਂ ਦੀ ਕ੍ਰਿਪਾ ਨਾਲ ਕਈ ਹੋਰ ਬੀੜਾਂ ਭੀ ਬਣ ਗਈਆਂ ਹਨ ਅਤੇ ਅਰਥਾਂ ਦੇ ਅਨਰਥ ਹੋ ਗਏ ਹਨ, ਪਰ ਕਿਸੇ ਗੁਰੁਮਤ ਪ੍ਰੇਮੀ ਨੇ ਇਸ ਦੇ ਪੂਰਣ ਸੁਧਾਰ ਦਾ ਉਪਾਯ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ। ਭਾਵੇਂ ਬੀੜਾਂ ਤਾਂ ਬੇਅੰਤ ਹਨ, ਪਰ ਮੁਖ ਦੋ ਹੀ ਹਨ—ਇਕ ਭਾਈ ਮਨੀ ਸਿੰਘ ਦੀ, ਜਿਸ ਦਾ ਦੂਜਾ ਨਾਉਂ ਭਾਈ ਦੀਪ ਸਿੰਘ ਵਾਲੀ ਭੀ ਹੈ⁹, ਦੂਜੀ ਭਾਈ ਸੁੱਖਾ ਸਿੰਘ ਦੀ ਜਿਸ ਨੂੰ ਖ਼ਾਸ ਬੀੜ ਭੀ ਸੱਦਦੇ ਹਨ।

੫੭੦ ਗੁਰਮਤ ਮਾਰਤੰਡ(ਭਾਗ ਦੂਜਾਂ)

"ਅਸੀਂ ਭਾਈ ਮਨੀ ਸਿੰਘ ਜੀ ਨੂੰ ਪੰਥ ਰਤਨ ਅਤੇ ਧਰਮ ਵੀਰ ਮੰਨਦੇ ਹੋਏ ਇਹ ਆਖਣੋ ਸੰਕੋਚ ਨਹੀਂ ਕਰਦੇ ਕਿ ਭਾਈ ਸਾਹਿਬ ਨੇ ਇਹ ਅਜੇਹੀ ਭੁੱਲ ਕੀਤੀ ਹੈ ਕਿ ਜਿਸ ਤੋਂ ਅਪਾਰ ਹਾਨੀ ਪੁੱਜੀ ਹੈ ਅਰ ਅੱਗੋਂ ਨੂੰ ਭੀ ਭਾਰੀ ਨੁਕਸਾਨ ਹੋਣ ਦਾ ਡਰ ਹੈ"ਦਸਮ ਗ੍ੰਥ ਦੀ ਇਕ ਬੀੜ ਭਾਈ ਸੁੱਖਾ ਸਿੰਘ ਪਟਨੇ ਸਾਹਿਬ ਗ੍ੰਥੀ ਨੇ ਭੀ ਲਿਖੀ ਹੈ, ਜਿਸ ਵਿਚ ਛੱਕੇ, ਭਗੋਤੀ ਸਤੋਤ੍ ਆਦਿਕ ਸ਼ਾਮਲ ਕਰ ਦਿੱਤੇ ਹਨ। ਮੂਰਖ ਲਿਖਾਰੀਆਂ ਦੀ ਕ੍ਰਿਪਾ ਨਾਲ ਕਈ ਹੋਰ ਬੀੜਾਂ ਭੀ ਬਣ ਗਈਆਂ ਹਨ ਅਤੇ ਅਰਥਾਂ ਦੇ ਅਨਰਥ ਹੋ ਗਏ ਹਨ, ਪਰ ਕਿਸੇ ਗੁਰਮਤ ਪ੍ਰੇਮੀ ਨੇ ਇਸ ਦੇ ਪੂਰਨ ਸੁਧਾਰ ਦਾ ਉਪਾਯ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ। ਭਾਵੇਂ ਬੀੜਾਂ ਤਾਂ ਬੇਅੰਤ ਹਨ ਪਰ ਮੁਖ ਦੋ ਹੀ ਹਨ, ਇਕ ਭਾਈ ਮਨੀ ਸਿੰਘ ਦੀ ਜਿਸ ਦਾ ਦੂਜਾ ਨਾਉਂ ਭਾਈ ਦੀਪ ਸਿੰਘ ਵਾਲੀ ਭੀ ਹੈ (ਕਿਉਂਕਿ ਬਾਬਾ ਦੀਪ ਸਿੰਘ ਜੀ ਨੇ ਇਸ ਦੀਆਂ ਕਈ ਕਾਪੀਆਂ (ਤਕਰੀਬਨ ੧੮੦੪ ਵਿਚ) ਕਰਵਾਈਆਂ ਸਨ), ਦੂਜੀ ਭਾਈ ਸੁੱਖਾ ਸਿੰਘ ਦੀ ਜਿਸ ਨੂੰ ਖਾਸ ਬੀੜ ਭੀ ਸੱਦਦੇ ਹਨ। " ਗੁਰੁਮਤ ਮਾਰਤੰਡ (ਭਾਗ ਦੂਜਾ)

ਰਾਯ ਪੁਰ ਕੀਤਾ, ਚਾਹੀਦਾ ਇਹ ਸੀ ਕਿ ਦੀਵਾਨ ਦੀ ਸਰਬ ਸੰਮਤੀ ਨਾਲ ਗੁਰੁਮਤਾ ਸੋਧਿਆ ਜਾਂਦਾ, ਅਰ ਜਿਵੇਂ ਚੌਥੀ ਬੀੜ ਅਪ੍ਰਵਾਣ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ, ਤਿਵੇਂ ਇਸ ਬੀੜ ਦੀਆਂ ਪੋਥੀਆਂ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਕਰ ਦਿੱਤੀਆਂ ਜਾਂਦੀਆਂ । ਅਸੀਂ ਭਾਈ ਮਨੀ ਸਿੰਘ ਜੀ ਨੂੰ ਪੰਥ ਰਤਨ ਅਤੇ ਧਰਮ ਵੀਰ ਮੰਨਦੇ ਹੋਏ ਭੀ ਇਹ ਆਖਣੋਂ ਸੰਕੋਚ ਨਹੀਂ ਕਰਦੇ ਕਿ ਭਾਈ ਸਾਹਿਬ ਨੇ ਇਹ ਅਜੇਹੀ ਭੁੱਲ ਕੀਤੀ ਹੈ ਜਿਸ ਤੋਂ ਅਪਾਰ ਹਾਨੀ ਪੁੱਜੀ ਹੈ ਅਰ ਅੱਗੋਂ ਨੂੰ ਭੀ ਭਾਰੀ ਨੁਕਸਾਨ ਹੋਣ ਦਾ ਡਰ ਹੈ ।

ਦਸਮ ਗ੍ਰੰਥ ਦੀ ਇਕ ਬੀੜ ਭਾਈ ਸੁੱਖਾ ਸਿੰਘ ਪਟਨੇ ਸਾਹਿਬ ਦੇ ਗ੍ਰੰਥੀ ਨੇ ਭੀ ਲਿਖੀ ਹੈ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਛੱਕੇ, ਭਗੌਤੀ ਸਤੋਤ੍ਰ ਆਦਿਕ ਸ਼ਾਮਲ ਕਰ ਦਿੱਤੇ ਹਨ, ਮੂਰਖ ਲਿਖਾਰੀਆਂ ਦੀ ਕ੍ਰਿਪਾ ਨਾਲ ਕਈ ਹੋਰ ਬੀੜਾਂ ਭੀ ਬਣ ਗਈਆਂ ਹਨ ਅਤੇ ਅਰਥਾਂ ਦੇ ਅਨਰਥ ਹੋ ਗਏ ਹਨ, ਪਰ ਕਿਸੇ ਗੁਰੁਮਤ ਪ੍ਰੇਮੀ ਨੇ ਇਸ ਦੇ ਪੂਰਣ ਸੁਧਾਰ ਦਾ ਉਪਾਯ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ। ਭਾਵੇਂ ਬੀੜਾਂ ਤਾਂ ਬੇਅੰਤ ਹਨ, ਪਰ ਮੁਖ ਦੋ ਹੀ ਹਨ—ਇਕ ਭਾਈ ਮਨੀ ਸਿੰਘ ਦੀ, ਜਿਸ ਦਾ ਦੂਜਾ ਨਾਉਂ ਭਾਈ ਦੀਪ ਸਿੰਘ ਵਾਲੀ ਭੀ ਹੈ⁹, ਦੂਜੀ ਭਾਈ ਸੁੱਖਾ ਸਿੰਘ ਦੀ ਜਿਸ ਨੂੰ ਖ਼ਾਸ ਬੀੜ ਭੀ ਸੱਦਦੇ ਹਨ।

<u>Please note this is the opinion of Kahan Singh Nabha on page 570 as noted above in Book Martand Bhag</u> <u>Pehla and Harbhajan uses the statements from Mahan Kosh as well Gurmat Martand in his book "Sri</u> <u>Dasam Granth- karta Punar Smikhia". But, he conceals Nabha, s opinion about Bhai Mani Singh on page</u> <u>570 from the Book Gurmat Martand as above and then blames me for that "</u>ਡਾ. ਮਾਨ ਉਸ ਸਮੇਂ ਦੇ ਪੰਥ ਖ਼ਾਲਸਾ ਅਤੇ ਭਾਈ ਮਨੀ ਸਿੰਘ ਉਤੇ ਮਨਮਤੀਏ ਹੋਣ ਦਾ ਗੰਭੀਰ ਦੋਸ਼ ਲਗਾਉਂਦਾ ਹੈ, ਕਿਉਂਕਿ ਭਾਈ ਮਨੀ ਸਿੰਘ ਨੇ ਇਹ ਬੀੜ ਤਿਆਰ ਕਰ ਕੇ ਪੰਥ ਦਾ ਨੁਕਸਾਨ ਕੀਤਾ ਅਤੇ ਪੰਥ ਨੇ ਇਕ ਵਿਅਕਤੀ ਦੀ ਪ੍ਰਤਿਗਿਆ ਨੂੰ ਆਧਾਰ ਬਣਾ ਕੇ ਜੋ ਫੈਸਲਾ ਕੀਤਾ, ਉਹ ਪੰਥ ਲਈ ਘਾਤਕ ਸੀ।ਹਾਲਾਕਿ ਜੋ ਪਾਪ ਭਾਈ ਕਾਨ੍ਹ ਸਿੰਘ ਨਾਭਾ ਨੇ ਬਿਲਕੁਲ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ, ਡਾ. ਮਾਨ ਝੂਠੇ-ਝੂਠ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਸਿਰ ਮੜ੍ਹਨ ਦਾ ਸੰਗੀਨ ਜੁਰਮ ਕਰ ਰਿਹਾ ਹੈ ਅਤੇ ਝੂਠੇ-ਝੂਠ ਇਕ ਅਤਿ ਸਤਿਕਾਰਿਤ ਵਿਅਕਤੀ ਨੂੰ ਪੰਥ ਵਿਚ ਬਦਨਾਮ ਕਰ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਭਾਈ ਕਾਨ੍ਹ ਸਿੰਘ ਨਾਭਾ ਦੇ 'ਮਹਾਨ ਕੋਸ਼' ਦਾ ਪੂਰਾ ਇੰਦਰਾਜ਼ ਦੇ ਕੇ ਮੈਂ ਆਪਣੀ ਪੁਸਤਕ 'ਸ਼੍ਰੀ ਦਸਮ ਗ੍ਰੰਥ-ਕਰਤਾ ਸੰਬੰਧੀ ਵਿਵਾਦ ਦੀ ਪੁਨਰ ਸਮੀਖਿਆ' ਵਿਚ ਇਹ ਸਪਸ਼ਟ ਕੀਤਾ ਹੈ ਕਿ ਭਾਈ ਕਾਨ੍ਹ ਸਿੰਘ ਜੀ ਨੇ ਜੋ ਕਦੇ ਨਹੀਂ ਕਿਹਾ, ਉਹ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਨਾਮ ਨਾਲ ਝੂਠ ਬੋਲ ਕੇ ਜੋੜਿਆ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ</u>!"

420

Above are the facts about the opinion of Kahan Singh Nabha but Harbhajan Singh writes on page 68 of his book :

ਬਹੁਤ ਸਪਸ਼ਟ ਹੈ ਕਿ ਭਾਈ ਕਾਨ੍ਹ ਸਿੰਘ 'ਨਾਭਾ' ਦਸਮ ਗ੍ਰੰਥ ਦੀ ਸਾਰੀ ਬਾਣੀ ਨੂੰ ਗੁਰੂ-ਕ੍ਰਿਤ ਮੰਨਦਾ ਹੈ। ਦਸਮ ਗੁਰੂ ਜੀ ਦੀ ਬਾਣੀ ਦੇ ਉਹ ਦੋ ਵਰਗ ਮੰਨਦਾ ਹੈ। ਪਹਿਲੇ <u>Can Harbhajan Singh share with Panth what was His helplessness/Compulson" ਮਜ਼ਬੂਰੀ" to</u> misrepresent/misinterpre Bhai kahan Singh Nabha as quoted by him in original sources as noted <u>above.</u>

Other Opinions

- "ਇਸ ਵਿਚ ਕੋਈ ਸ਼ਕ ਨਹੀਂ ਕਿ ਦਸਮ ਗ੍ਰੰਥ ਵਿਚ ਸਾਰੀ ਰਚਨਾ ਸਤਿਗੁਰੂਾਂ ਦੀ ਉਚਾਰੀ ਆਤਮਿਕ ਉਨਤੀ ਲਈ ਅਧਿਆਤਮਕ ਬਾਣੀ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਇਸ ਵਿਚ ਹੋਰ ਗ੍ਰੰਥਾਂ ਸ਼ਾਸਤਰਾਂ ਵਗੈਰਾ ਦੇ ਤਰਜਮੇ ਅਰ ਮਨੋ ਕਲਪਤ ਪਰਸੰਗ ਭੀ ਅੰਨਯ ਮਤੀਆਂ ਦੇ ਪਏ ਹਨ।" ਭਾਈ ਅਰਦਮਨ ਸਿੰਘ ਜੀ ਬਾਗੜੀ. Bhai Ardaman singh Bagrian(21)
- "ਸਨਾਤਨੀ ਗਿਆਨੀ ਵਰਗ ਪਰੰਪਰਾ ਤੋਂ ਦਸਮ ਗ੍ਰੰਥ ਨੂੰ ਗੁਰੂ ਗੋਬਿੰਦ ਸਿੰਘ ਜੀ ਦੀ ਰਚਨਾ ਮੰਦਾ ਅਇਆ ਹੈ, ਪਰ ਗੰਭੀਰ ਅਧਿਐਨ ਤੋਂ ਇਸ ਵਿਚਲੇ ਤੱਥ ਗੁਰਮਤ ਅਤੇ ਗੁਰੂ ਗੋਬਿੰਦ ਸਿੰਘ ਜੀ ਦੇ ਵਿਅਕਿਤੱਤਵ ਨਾਲ ਮੇਲ ਨਹੀਂ ਖਾਂਦੇ ਅਤੇ ਨਾ ਹੀ ਇਤਿਹਾਸਕ ਅਤੇ ਸਾਹਿਤ ਮਰਯਾਦਾ ਨੂੰ ਅੰਗੀਕਾਰ ਕਰਦੇ ਹਨ। ਫਲਸਰੂਪ ਇਸ ਗ੍ਰੰਥ ਵਿਚਲੀ ਸਾਰੀ ਸਾਮਗ੍ਰੀ ਨੂੰ ਗੁਰੂ ਗੁਰੂ ਗੋਬਿੰਦ ਸਿੰਘ ਜੀ ਦੀ ਰਚੀ ਮੰਨ ਲੈਣਾ ਕਿਸੇ ਕਸੌਟੀ ਤੋਂ ਵੀ ਪ੍ਰਮਾਣਿਤ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦਾ। ਕੇਵਲ ਜਾਪ, ਅਕਾਲ ਉਸਤਤਿ ਆਦਿ ਕੁਝ ਕੁ ਭਗਤੀ ਪੂਰਕ ਰਚਨਾਵਾਂ ਨੂੰ ਹੀ ਗੁਰੂ ਸਾਹਿਬ ਦਾ ਰਚਿਆ ਮੰਨਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਅਸਲੋਂ, ਗੁਰੂ ਜੀ ਦੇ ਦਰਬਾਰੀ ਕਵੀਆਂ ਦੀਆਂ ਰਚਨਾਵਾਂ ਨੂੰ ਗੁਰੂ ਗ੍ਰੀ ਦੇ ਜੋਤੀ–ਜੋਤਿ ਸਮਾਉਣ ਤੋਂ ਬਹੁਤ ਪਿਛੋਂ ਭਾਈ ਮਨੀ ਸਿੰਘ, ਭਾਈ ਦੀਪ ਸਿੰਘ, ਭਾਈ ਸੁੱਖਾ ਸਿੰਘ ਆਦਿ ਨੇ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਗ੍ਰੰਥ ਸਾਹਿਬ ਦੀਆਂ ਲੀਹਾਂ ਉੱਤੇ ਇਕ ਗ੍ਰੰਥ ਵਿਚ ਇਕਠਾ ਕਰ ਦਿਤਾ, ਜੋ ਪਹਿਲਾਂ '**ਬਚਿਤ੍ਰ ਨਾਟਕ ਦਾ ਗ੍ਰੰਥ**' ਆਦਿ ਨਾਵਾਂ ਨਾਲ ਪ੍ਰਸਿੱਧ ਹੋਆਿ, ਪਰ ਬਾਦ ਵਿਚ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਗ੍ਰੰਥ ਸਾਹਿਬ ਨਾਲੋਂ ਨਖੇੜ ਰਖਣ ਲਈ ਉਸ ਨੂੰ ਆਦਿ ਗ੍ਰੰਥ ਅਤੇ ਇਸ ਨੂੰ ਦਸਮ ਗ੍ਰੰਥ ਕਿਹਾ ਜਾਣ ਲਗਾ। ਦਸਮ ਗ੍ਰੰਥ ਤੋਂ ਭਰਮੀਜ ਕੇ ਅੰਧ ਸ਼ਰਧਾਲੂ ਇਸ ਨੂੰ ਦਸਮ ਗੁਰੂ ਜੀ ਦੀ ਰਚਨਾ ਮਨ ਕੇ ਪ੍ਰਚਾਰ ਕਰਨ ਲਗ ਪਏ। " ਡਾ: ਰਤਨ ਸਿੰਘ ਜੱਗੀ ਐਮ. ਏ. ਪੀ. ਐਚ. ਡੀ. ਲਿਟ.(Dr.Rattan Singh Jaggi M.A.,Phd., D.Lit) (22)

5. Panthic Decisions on Sri Dasam Grnath in 20th Century

a)1925 Gurudwara act

1925 Gurudwara Act, Sikh Rehat Maryada and Sri Dasam Granth

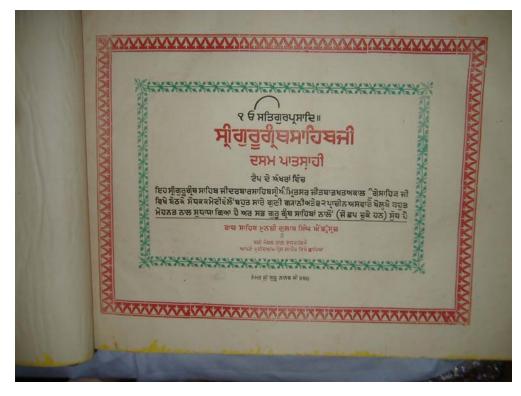
Nobody should Challenge "Amrit Sanchar / Creation of Khalsa/ Five Kakkars / Khande the Pahul or Sikh Baptism as some people call it "There is historical proof in all Sikh, Persian & European / English sources about this event and Sikh symbols which actually happened in 1699 CE. McLeod group tried to create some confusion about this but did not respond to the issue when evidence of above event was presented to them. Please click on to read our authentic point on Creation of Khalsa, Sikh Symbols, Sikh Rehat Maryada, Guru Granth Sahib Ji as only sanctified Guru, Singh Sabha Lehar as a revival movement, unity of Sikh thought and other important issues of Sikh studies which were presented in international Sikh conferences and then published in Book form in books edited by us for informationofreaderstwodecadeago^[23]

Sikhism"http://www.globalsikhstudies.net/pdf/Advance_Studies.pdf

"Fundamentalissuesinsikh studies" http://www.globalsikhstudies.net/pdf/Fundamental_Issues_in%20_SikhStudies.pdf

"Recent Researches in Sikh studies" http://www.globalsikhstudies.net/pdf/Re Research in Sikhism.pdf

Mcleod Group suppressed 18th century sources. Similarly Harbhajan Singh is now again misrepresenting and misinterpreting 18th century sources Sainapat/Gurbilas Patshi 10 by koer Singh to reinforce Brahmanized version of Sikhism as envisioned by Kesar singh Chhibar and starting a movement of Parrallel Granth.(Kesar singh chhiber was clear on last command of guru gobid singh to Sikhs is misinterpred by him which reads Sikhs to follow only Guru Granth sahib. Sikhs should follow only waheguru which is AKAL). In 1927 Sikh Rehat Maryada committee was created for unifom Maryada for the Sikh panth all over the world. The only question before the Sikh Panth in 1920.s AD was "what are the Banis recited during Amrit sanchar? Because review of literature produced before 1900 CE showed lot of variations on this issue and there were many Maryadas being followed by different groups. Therefore this was the gigantic task before Sikh leadership in early 1920, s to settle this Panthic issue. They then only followed what 10th Guru gave the final order for the Sikhs which is accepted by scholars & Sikh Panth that "Guru Granth is the spiritual Guru onwards from Oct 1708 CE & Five Khalsa (Concept of Panch Pardhan) as physical Guru. If there is any issue for the Panth, then it can be decided by consensus of Khalsa Panth based on bani / Shabad in Guru Granth Sahib. Bani of SGGS is the sole Guru for Sikhs and a sole canon to accept any idea, concept, suggestion, and any writing." GURU PANTH based upon above concept accepted writings of 10th Guru in Sikh Rahat Maryada which were sanctified by Guru Panth (1927-1945). Therefore such compositions as accepted by the Panth are final and unquestionable and cannot be challenged by anybody. Japu Sahib, 10 swaeyas (swarg Sudu Waley 21-30 akal ustit) and Kabio Benti Chaupai up to end of hymn "Dust dokh tay loh Bachai" as writings of 10th Guru (as sanctioned Rehat Maryada). Oral history is also very important. I agree with Giani Gian Singh as the fact is supported by the evidence that there were some compositions of 10th master which remained separated. Nobody was sure hundred percent because of lack of confirmation in written literature and 10th Guru Ji did not sanctify any of them when he was alive. Therefore, this was the gigantic task before Sikh Leadership in early AD1920,s. Panthic Sikhs knew which are real compositions of 10th Guru, they re-identified those again and made them part of Sikh Rehat Maryada. They decided whatever they found best as transmitted orally from family to family over 200 years which was based on oral evidence and/or whatever written sources available to them at that time. Dasam Granth was available to them as it was published since 1900 AD as reported to be compiled at Sri Akal Takht Sahib and edited by Sodhak Committee in 1895-1896 based on versions of 32 Dasam Granths available at that time. SRM does not mention of this Dasam Granth corrected by Sodhak committee at all. Why? sodhak committee corrected Dasam Granth (24) was available with SGPC Rehat Committee as noted Below.

Dr Kashmir Singh has reviewed the legal literature on Dasam Granth when 1925 Gurudwara Act was approved. He writes "Enactment of Sikh Gurdwaras Act is a landmark development in the Sikh history of twentieth century. It was enacted about two decades after the publication of Dasam Granth by the Sodhak Committee. Debates of Punjab Legislative Council and subsequent interpretation of the Act by the higher judiciary involve discussions and references to various Sikh principles, institutions and the like. To find out any express or implied reference to Dasam Granth, all these records are examined. But no mention of or reference to DG is found in the discussions of the provincial legislature during the period of two months, May 7 to July 7, 1925, when the Bill was before the Punjab Legislative Council. The Sikh Gurdwaras Act 1925 was enacted a little more than two decades after the publication of Dasam Granth by Bhai Jawahar Singh of Bazar Mai Sewan, Amritsar. It did not refer to Dasam Granth at all while Sri Guru Granth Sahib is mentioned six times in it. Though Sikh history from the times of Gurus was discussed in detail while debating the Sikh Gurdwaras Bill in Punjab Legislative Council, but the Dasam Granth did not receive the attention even once of a any legislator. Similarly, the courts have detailed discussion about conferring Guruship on GGS by the Tenth Guru and also about its importance as heart and spirit of Sikhism but mention of Dasam Granth is nowhere available in courts proceedings just like legislative proceedings. Other Gurdwara Acts Just like the (Punjab) Sikh Gurdwaras Act, 1925, Delhi Sikh Gurdwaras Act 1971 and Nanded Sikh Gurdwaras Act 1973 also essentially require belief, inter alia, in Sri Guru Granth Sahib by everyone to be called a Sikh; but the reference to Dasam Granth is again missing in these enactments as well.

To read Dr. Kashmir Singh's paper "Sri Guru Granth Sahib and Dasam Granth in Legal Literature" (25) click on http://www.globalsikhstudies.net/pdf/Kashmir%20Singh%20SRI%20GURU%20GRANTH%20SAHIB%20AND%20DA SAM%20Granth%20IN%20Legal%20Literature.pdf

Additionally;

- a. The Gurmat Granth Pracharak Sabha and its members who formed Sodhak Committee compiled this so called Dasam granth and fell into oblivion after submitting their report. Evidence shows Sikhs did not accept this document.
- b. Lahore Singh Sabha with 118 associations DID NOT recognize this newly Dasam Pathshai Guru Granth Sahib finally compiled by Sodhak Committee. Three articles were published in their Newspaper Khalsa Akhbar Lahore against this committee on October 4th, 25th & November1st 1895. They questioned the committee on authenticity issues. Click on <u>http://www.globalsikhstudies.net/pdf/Jasbir%20S%20Mann%201895%20letters%20published%20in%20Kha</u> <u>lsa%20Akhbar.pdf</u>
- c. Kahan Singh Nabha in 1930 in Mahan Kosh does not mention 1897 Sodhak Committee report or Dasam Granth published in 1902 based on this report. He talks about only two birs of Mani Singh & Sukha Singh Bir & requests more thorough Gurmat based work on this issue as underlined above.
- **d.** From above evidence it is very clear that Guru Panth in (1927-1936) did not use the Document of Sri Dasam Granth corrected by Sodhak Committee while making their final decision.
- e. 1925 Gurudwara act recommends Sikh institutions to follow Guru Granth Sahib Ji only. Sikh Gurdwara Act in 1925 CE(26) reinforces it again in Section 2 Definitions & Section 134.G dealing with powers of committee to dismiss office- holders: "Ministers & office holders must perform duties per teaching of SGGS". Panthic Sikh Rehat Maryada has no Mention of Dasam Granth anywhere. There is proper procedure described for any complaint. First local sangat can raise any Gurmat issue and has the right to listen to the accuser and take some action. Only appeals on the local decisions can be forwarded to Sri Akal Takht. Read SRM section XXV and XXVI). Click www.Sgpc.net.

b).Mansarovar Weekly

"ਸਪਤਾਹਕ ਪਤਰ ਮਾਨਸ਼੍ਰੋਵਰ ਦੇ ਮਾਲਕ **ਸ: ਮਾਨ ਸਿੰਘ ਜੀ** ਨੇ ਇਸ ਨਾਮੁਰਾਦ ਵਿਵਾਦ ਬਾਰੇ ਗੋਸ਼ਟੀ ਕਰਨ ਲਈ $\pounds-2$ ਅਕਤੂਬਰ (ਸਨ) ੧੯2੩ ਅਤੇ ੯ ਮਾਰਚ ੧੯2੪ ਨੂੰ ਇਕਤਰਤਾ ਬੁਲਾਈ ਜਿਸ ਵਿਚ ਕੋਈ ੪੦ ਪ੍ਰਸਿੱਧ ਵਿਦਵਾਨਾਂ ਨੇ ਭਾਗ ਲਿਆ। ਇਸ ਦੀ ਪ੍ਰਧਾਨਗੀ **ਭਾਈ ਅਰਦੁਮਨ ਸਿੰਘ ਜੀ** ਨੇ ਕੀਤੀ। ਵੱਖ ਵੱਖ ਰੁਚੀਆਂ ਵਾਲੇ ਵਿਦਵਾਨਾਂ ਦੇ ਵਿਚਾਰ ਵਟਾਂਦਰੇ ਮਗਰੋਂ ਸਰਬ ਸੰਮਤੀ ਨਾਲ ਕੇਵਲ ਇਹ ਮਤਾ ਪਾਸ ਹੋ ਸਕਿਆ ਕਿ ਗੁਰੂ ਗ੍ਰੰਥ ਸਾਹਿਬ ਦੇ ਬਰਾਬਰ ਕਥਿਤ ਦਸਮ ਗ੍ਰੰਥ ਨੂੰ ਨਾ ਰਖਿਆ ਜਾਵੇ, ਅਤੇ ਗੁਰੂ ਗੋਬਿੰਦ ਸਿੰਘ ਸਾਹਿਬ ਦੀਆਂ ਬਾਣੀਆਂ ਦੂਜੀਆਂ ਰਚਨਾਵਾਂ, ਜੋ ਕਿ ਮਿਥਿਹਾਸਕ ਅਵਤਾਰਵਾਦੀ, ਅਸ਼ਲੀਲ, ਦੇਵੀ ਪੂਜਾ ਅਤੇ ਨਸ਼ੇ ਪ੍ਰੇਰਕ ਹਨ, ਨਾਲੋਂ ਵੱਖ ਕਰ ਦਿੱਤੀਆਂ ਜਾਣ। ਸਿੱਟੇ ਵਜੋਂ ਇਹ ਗੋਸ਼ਟਆਂ ਵੀ ਅਸਫਲ ਹੀ ਰਹਿ ਗਈਆਂ। ਅੱਜ ਵੀ ਕਥਿਤ ਦਸਮ ਗ੍ਰੰਥ ਦਾ ਅਖੰਡ ਪਾਠ ਹਜ਼ੂਰ ਸਾਹਿਬ, ਪਟਨਾ ਸਾਹਿਬ ਵਰਗੇ ਇਤਿਹਾਸਕ ਗੁਰਧਾਮਾਂ ਵਿਚ ਹੁੰਦਾ ਦੱਸਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ!" (27)

C)1973, Opinion of Singh Sahiban Darbar Sahib and Jathedar Sri Akal Takhat On Chritropakhyan In Dasam Granth

This opinion letter sent to Sardar Santokh Singh regarding his religious inquiry to SGPC on the issue of Raj Karega Khalsa Dohra and Chitropakhyan composition included in Dasam Granth. The letter from the SGPC was published in Sikh Studies Quarterly, January – March 2001 (pgs 91) (28), published by Institute of Sikh Studies, (from Gurdwara Singh Sabha), Kanthala, Industrial Area, Phase II, Chandigarh

160 002, Edited by Gurtej Singh (for more inquiry on this letter please contact Sardar Gurtej Singh at Chandigarh).

Ik Onkar, Waheguru Ji Ka Khalsa, Waheguru Ji Ki Fateh

Letter from SGPC OFFICE, Teja Singh Samundri Hall, Sri Amritsar

36672 3/ 4-8-73 Sardar Santokh Singh Cottage, Lower Mall, Kasauli (HP) Re: Religious Inquiry Sri Maan Ji, In the relation to your letter dated 6-7-73, Opinion of Singh Sahiban Darbar Sahib and Jathedar Sri Akal Takhat, is as follows and is being sent to you.

Dohra Raj Karega Khalsa which is read at Sri Akal Takht Sahib, and other Gurudwaras is based on Gurmat. Because, reading Dohras is a panthic decision. Nobody should doubt this decision.

Chritropakhyan composition which is included in Dasam Granth is not Dasmesh Bani. It is a copy of old Hindu mythological stories.

Sincerely Yours,

Asst. Secretary (Gurbaksh Singh) Dharam Parchar Committee, Shromni Gurudwara

Prabandhak Committee, Sri Amritsar

AN ASSESSMENT OF THE REPORT OF THE SODHAR COMMETTEE 91 1159, 1177, 1180, 1222, 1233, 1298, 1300, 1412, 1416, 1430, 1449, 1455, 1481, 1530, 1560, 1562, 1583, 1707, 1751, 1776, 1853, 1872 and several times in Charitropakhyan. 11. Ibid. p. 7. 12. Ibid. pp. 6&7. 13. Ibid. pp. 6 (paragraph12) &7 (paragraphs numbered 15). 14. Ibid. p.9 and p.6. 15. Ibid. p. 16B. 16. Ibid. p. 16 A,B,C&D. Ħ ੴਵਾਹਿਗੁਰੂ ਜੀ ਕੀ ਫ਼ਤਹ ॥ ਦਫ਼ਤਰ - ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਬੰਧਕ ਕਮੇਟੀ, ਤੇਜਾ ਸਿੰਘ ਸਮੁੰਦਰੀ ਹਾਲ, ਸ਼੍ਰੀ ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ ಕೆ: 36672 3/4-8-73, ਸ੍ਰ : ਸੰਤੇਖ ਸਿੰਘ ਕਾਟੇਜ, ਲੋਅਰ ਮਾਲ, ਕਸਾਉਲੀ (ਹਿ.ਪੂ.) ਪ੍ਰਯੋਜਨ : ਧਾਰਮਿਕ ਪੁਛ ਸਬੰਧੀ ਸੀ ਮਾਨ ਜੀ, ਆਪ ਜੀ ਦੀ ਪੱਤਰਕਾ ਮਿਤੀ 6-7-73 ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿਚ ਸਿੰਘ ਸਾਹਿਬਾਨ, ਸ੍ਰੀ ਦਰਬਾਰ ਸਾਹਿਬ ਅਤੇ ਜਥੇਦਾਰ ਸਾਹਿਬ ਸ੍ਰੀ ਅਕਾਲ ਤਖਤ ਸਾਹਿਬ, ਸ੍ਰੀ ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ ਜੀ ਦੀ ਰਾਏ ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਅਨੁਸਾਰ ਆਪ ਜੀ ਨੂੰ ਭੇਜੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ :-ੰਰਾਜ ਕਰੇਗਾ ਖਾਲਸਾ ` ਜੋ ਸ੍ਰੀ ਅਕਾਲ ਤਖਤ ਸਾਹਿਬ ਅਤੇ ਹੋਰ ਗੁਰਦੁਆਰਿਆਂ 1. ਵਿੱਚ ਪੜ੍ਹਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਇਹ ਗੁਰਮਤਿ ਦੇ ਅਨਕੁਲ ਹੈ, ਕਿਉਂਕਿ ਦੋਹਰੇ ਪੜ੍ਹਨੇ ਪੱਥਕ ਫ਼ੈਸਲਾ ਹੈ। ਇਸ ਫ਼ੈਸਲੇ ਤੇ ਸ਼ੱਕਾ ਨਹੀਂ ਕਰਨੀ ਚਾਹੀਦੀ। "ਚਰਿਤ੍ਰੋਪਖਯਾਨ" ਜੋ ਦਸਮ ਗ੍ਰੰਥ ਵਿਚ ਅੰਕਿਤ ਹਨ, ਇਹ 'ਦਸਮੇਸ ਬਾਣੀ' ਨਹੀਂ। ਇਹ ਪੁਰਾਤਨ ਹਿੰਦੂ ਮਿਥਿਹਾਸਕ ਸਾਖੀਆਂ ਦਾ ਉਤਾਰਾ ਹੈ। ਸਭ ਚਿੰਤਕ, ਸਹੀ-ਮੀਤ ਸਕੱਤਰ (ਗੁਰਬਖਸ਼ ਸਿੰਘ) ਧਰਮ ਪ੍ਰਚਾਰ ਕਮੇਟੀ, ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਬੰਧਕ ਕਮੇਟੀ ਸ੍ਰੀ ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ

6. Deep rooted plan of Dasam Granth(ਦਸਮ ਗ੍ਰੰਥ ਦੀ ਗੁੱਝੀ ਯੋਜਨਾ) (29)

Opinion of "Charanjit Singh on Promotion of Sri Dasam Granth As Parallel Granth a Deep Rooted Plan from his article-Dasam Granth Sankhep parchol"

"ਬਧੀਜੀਵੀ ਅਤੇ ਵਿਦਵਾਨ ਸਿੱਖਾਂ ਦਾ ਵਿਚਾਰ ਹੈ ਕਿ ਕਥਿਤ ਦਸਮ ਗਰੰਥ ਦੀ ਹੋਂਦ ਦਾ ਕਾਰਨ ਗਝੀ ਯੋਜਨਾ ਹੈ। ਉਹਨਾਂ ਦਾ ਵਿਚਾਰ ਹੈ ਕਿ ਇਸ ਗ੍ਰੰਥ ਦੀਆਂ ਕੁਝ ਮਿਥਿਹਾਸਕ, ਕਾਮ ਉਤੇਜਕ ਅਸ਼ਲੀਲ ਸ਼ਬਦਾਵਲੀ, ਦੇਵ, ਦੇਵੀ ਅਤੇ ਅਵਤਾਰ ਪੁਜਾ ਪ੍ਰੇਰਕ ਰਚਨਾਵਾਂ ਨੇ ਪਵਿਤਰ ਸਿੱਖੀ ਵਿਚਾਰਧਾਰਾ ਅਤੇ ਸਿਧਾਂਤਾਂ ਨੂੰ ਭ੍ਰਿਸ਼ਟ ਕੀਤਾ ਹੈ ਅਤੇ ਸਿੱਖ ਕੌਮ ਵਿਚ ਇਕ ਹੋਰ ਵਿਵਾਦ ਦੇ ਨਾਮੁਰਾਦ ਵਿਸ਼ੇ ਦਾ ਮੁੱਢ ਬੱਨ੍ਹ ਦਿੱਤਾ ਹੈ। ਉਪਰੋਕਤ ਜਾਨਕਾਰੀ ਅਨੁਸਾਰ ਦਸਮ ਗ੍ਰੰਥ, ਜਿਸ ਦਾ ਨਾਂ ਪਹਿਲਾਂ ਬਚਿਤੂ ਨਾਟਕ ਸੀ, ਦੇ ਹੋਂਦ ਵਿਚ ਆਉਂਦਿਆਂ ਹੀ ਸਿੱਖ ਪੰਥ ਵਿਚ ਵਿਵਾਦ ਦਾ ਵਿਸ਼ਾ ਬਣ ਗਿਆ ਸੀ। ਗਰਮਤਿ, ਗਰਬਾਣੀ ਦੀ ਵਿਚਾਰਧਾਰਾ, ਅਤੇ ਸਿੱਖੀ ਦੇ ਮੁਢਲੇ ਸਿਧਾਂਤਾਂ ਦੇ ਗਿਯਾਤਾ ਸਿੱਖ ਕੁਝ ਕੁ ਰਚਨਾਵਾਂ ਤੋਂ ਸਿਵਾ ਬਾਕੀ ਰਚਨਾਵਾਂ ਨੂੰ ਗੁਰੂ ਗੋਬਿੰਦ ਸਿੰਘ ਜੀ ਦੀਆਂ ਰਚਨਾਵਾਂ ਮਣਨ ਤੋਂ ਇਨਕਾਰ ਕਰਨ ਵਾਲਿਆਂ ਦਾ ਮਿਥਿਹਾਸਕ ਅਵਤਾਰਵਾਦੀ, ਦੇਵ, ਦੇਵੀ ਪੂਜਾ ਆਦਿ ਦੀਆਂ ਰੁਚੀਆਂ ਵਾਲੇ ਸਿੱਖਾਂ ਦੇ ਵਿਰੋਧ ਕਾਰਨ ਗੁੱਝੀ ਯੋਜਨਾ ਸਫਲ ਹੋ ਗਈ। ਇਹ ਕਥਿਤ ਗੁਝੀ ਯੋਜਨਾਂ, ਜਿਸ ਨੂੰ ਸਿੱਖ ਵਿਦਵਾਨਾਂ, ਧਾਰਮਕ ਅਤੇ ਸਿਆਸੀ ਆਗੂਆਂ ਸਮੇਤ ਬਹੁਗਿਣਤੀ ਸਿੱਖ ਅਗਿਆਨਤਾ ਜਾਂ ਸੁਆਰਥ ਵਸ ਸਹਿਯੋਗ ਦੇ ਰਹੇ ਹਨ, ਅੱਜ ਵੀ ਨਿਰੰਤਰ ਜਾਰੀ ਹੈ। ਬਚਿਤੂ ਨਾਟਕ, ਦਸਮ ਗ੍ਰੰਥ, ਸ੍ਰੀ ਦਸਮ ਗ੍ਰੰਥ ਸਾਹਿਬ, ਆਦਿ ਤੋਂ ਅੱਜ ਇਹ ਕੁਝ ਸਿੱਖ ਧਰਮ ਧਰੋਹੀ ਅਤੇ ਵਿਰੋਧੀ ਅੰਸ਼ਾਂ ਵਲੋਂ 'ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਦਸਮ ਗ੍ਰੰਥ ਸਾਹਿਬ ਜੀ' ਵਜੋਂ ਸਤਿਕਾਰਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਗੁਝੀ ਯੋਜਨਾ ਨੂੰ ਜਾਰੀ ਰਖਿਦਿਆਂ ਰਾਸ਼ਟ੍ਰੀਆ ਸਵਯਮ ਸੰਘ, ਜਿਸ ਦਾ ਆਗੂ ਭਾਈ ਸੁਦਰਸ਼ਨ ਸਿੱਖ ਧਰਮ ਨੂੰ ਹਿੰਦੂ ਧਰਮ ਦਾ ਫਿਰਕਾ ਦਸਦਾ ਹੈ; ਅਤੇ ਇਸ ਕਥਿਤ ਗ੍ਰੰਥ, ਜਿਸ ਵਿਚ ਗੁਰੂ ਸਾਹਿਬ ਨੂੰ ਦੇਵੀ ਪੂਜ, ਅਵਤਾਰਵਾਦੀ ਅਤੇ ਸ਼ੇਰ ਦੀ ਖਲ਼ ਵਿਚੋਂ ਪਰਗਟ ਹੋਇਆ ਦੁਸ਼ਟ ਦਮਨ ਦਰਸਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ, ਦੇ ਟੀਕੇ ਕਰਵਾ ਕੇ ਵੰਡ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਪ੍ਰਾਪਤ ਜਾਨਕਾਰੀ ਅਨੁਸਸਾਰ ਦਿੱਲੀ ਦਾ ਡੇਰੇਦਾਰ ਸਾਧ **ਵਿਰਸਾ** ਸਿੰਘ, ਜਿਸ ਨੂੰ ਕਈ ਲੋਕ ਸਰਕਾਰੀ ਸਾਧ ਆਖਦੇ ਹਨ, ਨੇ ਦਸਮ ਗ੍ਰੰਥ ਦਾ ਟੀਕਾ ਇਨਟ੍ਰਨੈਟ ਉੱਤੇ ਪਾਇਆ ਹੋਇਆ ਹੈ ਅਤੇ ਟੀਕੇ ਵੰਡਦਾ ਦੱਸਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਜਲੰਧਰ ਦੇ ਇਕ ਵਕੀਲ ਗੁਰਚਰਨਜੀਤ ਸਿੰਘ ਲਾਂਬਾ ਸਿੱਖ ਬੁਧੀਜੀਵੀ ਅਤੇ ਵਿਦਵਾਨਾਂ ਵਲੋਂ ਇਸ ਕਥਿਤ ਗੁਝੀ ਯੋਜਨਾ ਦੀ ਅਲੋਚਨਾ ਦਾ ਬੜੇ ਜ਼ੋਰਾਂ-ਸ਼ੋਰਾਂ ਨਾਲ ਵਿਰੋਧ ਕਰਦੇ ਹਨ। ਨ੍ਰਿਸੰਦੇਹ ਸਿੱਖ, ਅਸਿੱਖ ਵਿਦਵਾਨਾਂ, ਪ੍ਰਚਾਰਕਾਂ, ਸਿੰਘ ਸਾਹਿਬਾਨ ਅਤੇ ਜਥੇਦਾਰਾਂ ਸਮੇਤ ਕਥਿਤ ਦਸਮ ਗ੍ਰੰਥ ਨੂੰ ਪੜ੍ਹਨ, ਸੁਣਨ ਅਤੇ ਵਿਚਾਰਨ ਵਾਲਿਆਂ ਦੀ ਗਿਣਤੀ ਬਹੁਤ ਹੀ ਘਟ ਹੈ। ਪਰ ਇਸ ਗ੍ਰੰਥ ਦੀ ਅਲੋਚਨਾ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਬੁਧੀਜੀਵੀ ਅਤੇ ਵਿਦਵਾਨਾਂ ਦਾ, ਅੰਨ੍ਹੀਂ ਸ਼ਰਧਾ ਜਾਂ ਸੁਆਰਥ ਵਸ, ਵਿਰੋਧ ਕਰਨ ਵਾਲਆਿਂ ਦੀ ਭਾਰੀ ਬਹੁਗਿਣਤੀ ਹੈ। ਇਸ ਸਥਿਤੀ ਦੇ ਹੋਰ ਕਈ ਕਾਰਨਾਂ ਵਿਚੋਂ ਇਕ ਕਾਰਨ ਗੁਰੂ ਹਰਿ ਗੋਬਿੰਦ ਜੀ ਦੇ ਸਨ ੧੬੩੦ ਵਿਚ ਅਮ੍ਰਿਤਸਰ ਛੱਡ ਕੇ ਕਰਤਾਰ ਪੁਰ (ਜਲੰਧਰ) ਚਲੇ ਜਾਣ ਤੋਂ ਮਗਰੋਂ ਸਨ ੧੯੨੦ ਤਕ (ਤਿਨ ਸਦੀਆਂ ਦਾ ਬਹੁਤਾ ਸਮਾਂ) ਸਿੱਖ ਗਰੁਧਾਮਾਂ ਅਤੇ ਕੇਂਦਰਾਂ ਉੱਤੇ ਮਸੰਦਾਂ, ਉਦਾਸੀਆਂ, ਨਿਰਮਲਿਆਂ, ਮਹੰਤਾਂ ਅਤੇ ਪੁਜਾਰੀਆਂ ਦਾ ਕਬਜ਼ਾ ਹੈ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਵਿਚੋਂ ਬਹੁਗਿਣਤੀ ਨੇ ਬਨਾਰਸ ਦੇ ਹਿੰਦੂ ਵਿਦਿਅਕ ਆਸ਼੍ਰਮ ਜਾਂ ਪਾਠਸ਼ਾਲਾ ਵਿਚ ਬ੍ਰਾਹਮਣਾਂ ਤੋਂ ਵਿਦਿਆ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕੀਤੀ ਸੀ। ਸੁਭਾਵਕ ਹੀ ਇਨ੍ਹਾਂ ਦੀਆਂ ਰੁਚੀਆਂ ਅਤੇ ਬ੍ਰਿਤੀਆਂ ਬ੍ਰਾਹਮਣਵਾਦੀ ਸਨ। ਇਸ ਪ੍ਰਭਾਵ ਅਧੀਨ ਇਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਗੁਰਧਾਮਾਂ ਵਿਚ ਮੁਰਤੀ

ਪੁਜਾ, ਬ੍ਰਾਹਮਣਵਾਦੀ ਕਰਮਕਾਂਡ, ਸੰਸਕਾਰ; ਅਤੇ ਗੁਰ ਇਤਿਹਾਸ ਵਿਚ ਮਿਥਿਹਾਸ, ਅਸ਼ਲੀਲ ਸਾਹਿੱਤ, ਅਵਤਾਰਵਾਦ, ਰਿੱਧੀਆਂ, ਸਿੱਧੀਆਂ, ਆਦਿ ਵਾੜ ਦਿੱਤੇ। ਇਹ ਕੋਝਾ ਪ੍ਰਭਾਵ ਅੱਜ ਵੀ ਬਹੁਗਿਣਤੀ ਸਿੱਖ ਕੌਮ, ਖਾਸ ਕਰਕੇ ਦੇਹਧਾਰੀ ਗੁਰੂ ਬਾਬਿਆਂ ਦੇ ਡੇਰਿਆਂ ਨਾਲ ਜੁੜੇ ਲਾਈਲਗ ਸਿੱਖਾਂ, ਉੱਤੇ ਹਾਵੀ ਹੈ। ਸਿੱਖ ਕੇਂਦਰਾਂ ਅਤੇ ਗੁਰਧਾਮਾਂ ਉੱਤੇ ਮੱਧਕਾਲੀ ਮਸੰਦਾਂ, ਮਹੰਤਾਂ ਅਤੇ ਪਜਰੀਆਂ ਦੀ ਥਾਂ ਅਜੋਕੇ ਅੱਧਪੜ੍ਹ ਗ੍ਰੰਥੀਆਂ, ਸਿੰਘ ਸਾਹਿਬਾਨਾਂ ਅਤੇ ਜਥੇਦਾਰਾਂ ਦਾ ਕਬਜ਼ਾ ਹੋਣ ਕਰਕੇ ਆਮ ਸਿੱਖ਼ ਜਗਤ ਵਿਚ ਇਸ ਪ੍ਰਭਾਵ ਦੇ ਚਿਨ੍ਹ ਸਪਸ਼ੱਟ ਦਿਖਾਈ ਦੇ ਰਹੇ ਹਨ। ਇਸ ਪ੍ਰਭਾਵ ਅਧੀਨ ਹੀ ਕਥਿਤ ਦਸਮ ਗੁੰਥ ਦੀ ਹੋਂਦ ਹੋਈ, ਅਖੌਤੀ ਸਿੱਖ ਵਿਦਵਾਨਾਂ ਨੇ ਟੀਕੇ ਕਰਕੇ ਧੰਨ ਕਮਾਇਆ, ਪ੍ਰਚਾਰਿਆ ਅਤੇ ਸਿੱਖਾਂ ਵਿਚ ਵਹਿਮਾਂ ਭਰਮਾਂ ਨੂੰ ਵਧਾਇਆ ਚੜ੍ਹਾਇਆ। **ਪੰਡਿਤ** ਨਰੈਣ ਸਿੰਘ ਜੀ ਗਿਆਨੀ, ਹੈਡ ਮਾਸਟਰ ਖਾਲਸਾ ਪ੍ਰਚਾਰਕ ਵਿਦਯਾਲਾ, ਸ੍ਰੀ ਤਰਨ ਤਾਰਨ ਜੀ ਅਤੇ ਗਿਆਨੀ, ਦਰਬਾਰ ਫਰੀਦ ਕੋਟ ਸਟੇਟ, ਜੋ ਆਪਣੇ ਆਪ ਨੂੰ ਵਿਦਯਾ ਮਾਰਤੰਡ (ਸੂਰਜ) ਲਿਖਦਾ ਹੈ ਅਨੁਸਾਰ, "ਕੋਈ ਚਾਰ ਕੁ ਵਰ੍ਹੇ ਹੋਏ ਹਨ ਸ਼ਰੋਮਣੀ ਕਮੇਟੀ ਵਲੋਂ ਐਲਾਨ ਛਪਿਆ ਸੀ ਕਿ ਸ੍ਰੀ ਦਸਮ ਗ੍ਰੰਥ ਜੀ ਦਾ ਕੋਸ਼ ਲਿਖਣ ਵਾਲੇ ਨੂੰ ਕਮੇਟੀ ਵਲੋਂ ਪੰਜ ਸੌ ਰੁਪਯਾ ਇਨਾਮ ਦਿੱਤਾ ਜਾਵੇਗਾ। ਅਤੇ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਜੀ ਦੀ ਕਿਰਪਾ ਨਾਲ ਕੋਈ ਢਾਈ ਕੁ ਵਰ੍ਹਿਆਂ ਦੇ ਸਮੇਂ ਵਿਚ ਉਹ ਟੀਕਾ ਪੂਰਾ ਹੋ ਗਿਆ। " ਇਹ ਟੀਕਾ ਭਾਈ ਜਵਾਹਰ ਸਿੰਘ, ਕ੍ਰਿਪਾਲ ਸਿੰਘ, ਅਮ੍ਰਿਤਸਰ ਵਾਲ਼ਿਆਂ ਨੇ **ਸਨ ੧੯੩੬** ਵਿਚ ਛਾਪਿਆ। ਇਸੇ ਟੀਕੇ ਦੇ ਮੁੱਖਬੰਦ ਵਿਚੋਂ; "ਆਦਿ ਸ੍ਰੀ ਗ੍ਰੰਥ ਸਾਹਿਬ ਜੀ ਦੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦਸਵੇਂ ਪਾਤਸ਼ਾਹ ਦੇ ਮੁਖਾਰਬਿੰਦ ਤੋਂ ਉਚਾਰਿਆ ਹੋਇਆ ਦਸਮ ਗ੍ਰੰਥ ਹੈ। ਗੁਰੂ ਜੀ ਨੇ ਬਹੁਤ ਸਾਰੇ ਪੁਰਾਣਾ ਦਾ ਸੁਤੰਤਰ ਅਨੁਵਾਦ ਕੀਤਾ ਹੈ। ਜੈਸੇ ਰਾਮਾ ਅਵਤਾਰ, ਰਾਮਾਇਣ ਦਾ ਉਲੱਥਾ, ਕ੍ਰਿਸ਼ਨਾ ਅਵਤਾਰ, ਸ੍ਰੀ ਮਦ ਭਾਗਵਤ ਦੇ ਦਸਮ ਸਕੰਦ ਦਾ ਉਲੱਥਾ ਹੈ। ਇਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਚਿਰਤ੍ਰੌਕ ਨਾਮੇ ਗ੍ਰੰਥ ਦਾ ਉਲੱਥਾ ਤ੍ਰਿਯਾ ਚਰਿਤ੍ਰ ਹੈ। ਇਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੇਵੀ ਪੁਰਾਣ ਯਾਂ ਮਾਰਕੰਡੇ ਪੁਰਾਣ ਵਿਚ ਦੇਵੀ ਯਾਂ ਚੰਡੀ ਦਾ ਪ੍ਰਸੰਗ ਹੈ। ਉਸ ਦਾ ਸਤਿਗੁਰੂ ਜੀ ਨੇ ਆਪਣੀ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿਚ ਅਨੁਵਾਦ ਕਰ ਕੇ ਤਿਸ ਦਾ ਨਾਮ **ਚੰਡੀ ਚਰਿਤ੍ਰ** ਰਖ ਦਿੱਤਾ। ਕਈ ਸਿੱਖ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਕਰਦੇ ਹਨ ਕਿ ਸਤਿਗੁਰੁ ਜੀ ਨੂੰ ਇਹਨਾਂ ਗ੍ਰੰਥਾਂ ਦੇ ਅਨੁਵਾਦ ਕਰਨੇ ਕੀ ਲੋੜ ਪੈ ਗਈ ਸੀ?" "ਇਸ ਦਾ ਉੱਤਰ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਦਸਮ ਗੁਰੂ ਜੀ ਨੇ ਸੋਚਿਆ ਕਿ ਇਕ ਤਾਂ ਸਿੱਖਾਂ ਨੂੰ ਇਹਨਾਂ ਗ੍ਰੰਥਾਂ ਦੀ वया मुटत दामडे ਪੰਡਿਤਾਂ ਪਾਸ ਜਾਣ ਦੀ ਲੋੜ ਨਾ ਪਵੇ। ਦੂਜੇ ਇਹਨਾਂ ਗ੍ਰੰਥਾਂ ਵਿਚ ਜੋ ਜੰਗ ਯੁੱਧਾਂ ਦੇ ਪ੍ਰਸੰਗ ਹਨ, ਇਹਨਾਂ ਨੂੰ ਪੜ੍ਹ ਸੁਣ ਕੇ ਸਿੰਘ ਸੂਰਮੇ ਹਰ ਵਕਤ ਧਰਮ ਯੁੱਧ ਵਾਸਤੇ ਉਤਸ਼ਾਹਤ ਰਹਿਣਗੇ। ਫਿਰ ਤ੍ਰੀਆ ਚਰਿਤ੍ਰਾਂ ਵਿਚ ਜੋ ਔਰਤਾਂ ਦੇ ਚਰਿਤ੍ਰ ਇਸ ਵਾਸਤੇ ਵਰਨਣ ਕੀਤੇ ਹਨ ਕਿ ਇਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਸਵੇ ਧਰਮ (ਜਤ ਸਤ) ਵਿਚ ਪ੍ਰਪੱਕ ਰਹਿਣ। " ਸੁਰਜੀਤ ਸਿੰਘ, 'ਸੇਵਾ ਪੰਥੀ' (ਰਿਵਾੜੀ ਵਾਲੇ) ਡੇਰਾ ਸੇਵਾ ਪੰਥੀ ਆਸ਼ੂਮ, ਅਮ੍ਰਿਤਸਰ (੧੯, ੯, ੧੯੯੧).ਇਹ ਤਿੱਨੇਂ ਦਲੀਲਾਂ ਗੁਰਮਤਿ, ਸਿੱਖ਼ੀ ਵਿਚਾਰਧਾਰਾ, ਸਿਧਾਂਤਾਂ ਅਤੇ ਗੁਰ ਇਤਿਹਾਸ ਦੀ ਕਸਵੱਟੀ ਉੱਤੇ ਪੂਰੀਆਂ ਨਹੀਂ ਉਤਰਦੀਆਂ। ਆਤਮਿਕ ਉਧਾਰ, ਮਾਨਸਕ ਸੁਧਾਰ ਅਤੇ ਗ੍ਰਸਿਤੀ ਅਤੇ ਸਮਾਜਕ ਜੀਵਨ ਜਾਚ ਦੀ ਸਿਖਿਆ ਦੇ ਉਤਮ ਭੰਡਾਰ ਗੁਰੂ ਗ੍ਰੰਥ ਸਾਹਿਬ ਦੀ ਪਾਵਨ ਬਾਣੀ ਦੇ ਹੁੰਦਿਆਂ ਸਿੱਖਾਂ ਨੂੰ ਮਿਥਿਹਾਸਕ ਕੁੜ, ਬਿਪ੍ਰਨੀ ਅਵਤਾਰਵਾਦ, ਰਿਧੀਆਂ-ਸਿਧੀਆਂ ਨਾਲ ਲੱਥ-ਪੱਥ, ਦੇਵ, ਦੇਵੀ ਦੀ ਪੂਜਾ ਅਤੇ ਉਪਾਸ਼ਨਾਂ ਪ੍ਰੇਰਤ ਰਾਮਾਇਣ, ਭਗਵਤ ਗੀਤਾ, ਚੰਡੀ ਦੇ ਪ੍ਰਸੰਗ ਅਤੇ ਅਸ਼ਲੀਲ ਚਰਿਤ੍ਰੋ ਪਖਯਾਨ ਵਰਗੇ ਘਟੀਆ ਸਾਹਿੱਤ ਦੀ ਕੀ ਲੋੜ ਸੀ? ਜੇ ਲੋੜ ਸੀ ਤਾਂ ਮੰਣਨਾ ਪਵੇਗਾ ਕਿ ਗੁਰੂ ਗ੍ਰੰਥ ਸਾਹਿਬ ਅਧੁਰਾ ਸੀ ਅਤੇ ਅਧੁਰਾ ਹੈ। ਜੇ ਗੁਰੂ ਗ੍ਰੰਥ ਸਾਹਿਬ ਅਧੁਰਾ ਹੈ ਤਾਂ ਗੁਰੂ ਗੋਬਿੰਦ ਸਿੰਘ ਜੀ ਨੇ ਸਿੱਖ਼ ਪੰਥ ਨੂੰ ਅਧੁਰੇ ਗੁਰੂ ਦੇ ਲੜ ਲਾਇਆ ਹੈ। ਇਸ ਦਲੀਲ ਨੂੰ ਮੰਨਣ ਵਾਲਾ ਕਤਈ ਗੁਰਸਿੱਖ਼ ਨਹੀਂ ਹੋ ਸਕਦਾ ਕਿਉਂਕਿ ਗੁਰੂ

ਸਾਹਿਬ ਨੇ ਪਿਤਾ ਗੁਰੂ ਤੇਗ ਬਹਾਦੁਰ ਜੀ ਦੀ ਬਾਣੀ ਨਾਲ ਗੁਰੂ ਗ੍ਰੰਥ ਸਾਹਿਬ ਨੂੰ ਸੰਪੂਰਨ ਕਰਕੇ ਆਗਿਆ ਕੀਤੀ ਸੀ ਕਿ, "ਸਭ ਸਿੱਖਨ ਕੋ ਹੁਕਮ ਹੈ ਗੁਰੂ ਮਾਨਿਉ ਗ੍ਰੰਥ।" ਜਿਸ ਆਗਿਆ ਨੂੰ ਬਹੁਗਿਣਤੀ ਕੌਮਾਂਤਰੀ ਸਿੱਖ਼ ਜਗਤ ਸ਼ਾਇਦ ਬਿਨਾ ਬੋਧ ਦੇ ਦਿਨ ਵਿਚ ਹਜ਼ਾਰਾਂ ਵਾਰੀਂ ਗਾਉਂਦਾ ਹੈ ।ਗੁਰੂ ਗ੍ਰੰਥ ਸਾਹਿਬ ਦੀ ਗੁਰਮਤਿ, ਵਿਚਾਰਧਾਰਾ, ਸੰਕਲਪਾਂ, ਸਿਧਾਂਤਾਂ ਅਤੇ ਗੁਰ–ਮਰਯਾਦਾ ਦੇ ਪ੍ਰਤਿਕੂਲ ਇਹਨਾਂ ਰਚਨਾਵਾਂ ਦੇ ਕਰਤਾ ਜਾਣੇ/ਅਣਜਾਣੇ ਗੁਰੂ ਗੋਬਿੰਦ ਸਿੰਘ ਜੀ ਨੂੰ ਮੰਨ ਲੈਣ ਨਾਲ ਇਹ ਸਿਧ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਸੋਚਣੀ, ਕਥਨੀ ਅਤੇ ਕਰਨੀ ਪਹਿਲੇ ਗੁਰੂ ਸਾਹਿਬਾਨ ਨਾਲ਼ੋਂ ਵਖਰੀ ਸੀ। ਜੇ ਵਖਰੀ ਸੀ ਤਾਂ ਗੁਰੂ ਗ੍ਰੰਥ ਵਿਚਲੀ ਸੱਤੇ ਬਲਵੰਡ ਦੀ ਵਾਰ, ਜਿਸ ਅਨੁਸਾਰ ਸਭ ਸਿੱਖ਼ ਗੁਰੂ ਸਾਹਿਬਾਨ ਵਿਚ ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਸਾਹਿਬ ਦੀ ਆਤਮਿਕ ਗਿਆਨ–ਰੂਪੀ ਜੋਤ ਅਤੇ ਜੁਗਤ ਸੀ, ਨੂੰ ਕਿਦਾਂ ਮੰਨਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ? **ਜੋਤਿ ਓਹਾ, ਜੁਗਤਿ ਸਾਇ, ਸਹਿ ਕਾਇਆ ਪਲਟੀਐ**॥ ਗੁਰੂ ਗੋਬਿੰਦ ਸਿੰਘ ਜੀ ਨੂੰ ਗੁਰਬਾਣੀ ਦੇ ਪ੍ਰਤਿਕੂਲ ਕਥਿਤ ਦਸਮ ਗ੍ਰੰਥ ਦੀਆਂ ਰਚਨਵਾਂ ਦੇ ਕਰਤਾ ਮੰਨਣਾ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਦੁਸਰੇ ਗੁਰੂ ਸਾਹਿਬਾਨ ਨਾਲ਼ੋਂ ਵਖਰੀ ਸੋਚਨੀ, ਕਥਨੀ ਅਤੇ ਕਰਨੀ ਦੇ ਮੰਣਨ ਦੇ ਬਰਾਬਰ ਹੈ। ਕੀ ਇਹ ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਜੀ ਦੀ ਸਿੱਖ਼ੀ ਨਾਲ ਧਰੋਹ ਅਤੇ ਵਿਰੋਧ ਕਰਨਾ ਨਹੀਂ?"

7. <u>Misrepresentation and Misinterpretation of Officially published Academic</u> <u>Opinion of Budha Dal Organisation regarding "Dasam Granth Came to Punjab in</u> <u>1803". Misrepresentation and Misinterpretation of Rattan Singh Bhangu's Panth</u> <u>Parkash</u>.

2000 AD Budha Dal's Book "SAMPURAN STEEK SRI SARBLOH GRANTH SAHIB JI" Published by Singh Sahib Baba Santa Singh Ji at Budha Dal Printing Press, Lower Mal Patiala, Editor and Writer Jathedar Dyal Singh, Year 2000, writes in Introduction(bhumika) page Khakha of volume one that "Sarbloh Granth came to Punjab in Samat 1860 (1803AD). But this matter equally applies to Sri Guru Dasam Granth Ji" (30)

ਸ਼੍ਰੀ ਸਰਬਲੌਹ ਗ੍ਰੰਥ ਪੰਜਾਬ ਦੇਸ਼ ਵਿਚ ਕਰੀਬਨ ਕਰੀਬਨ ਸੰਮਤ ੧੮੬੦ ਦੇ ਲਗ ਭਗ ਪਹੁੰਚਿਆ ਮੰਨਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਤੋਂ ਪਹਿਲੇ ਇਹ ਦੱਖਣ ਦੇਸ਼ ਵਿਚ ਯਾ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਥਾਂ ਵੀ ਰਹਿਆ ਹੋਵੇਗਾ। ਪ੍ਰੰਤੂ ਇਹ ਗਲ ਸ਼੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਦਸਮ ਗ੍ਰੰਥ ਤੇ ਵੀ ਇਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਹੀ ਘਟਦੀ ਹੈ। ਸਰਬਲੌਹ ਦੀਆਂ ਜਿਹੜੀਆਂ ਮੌਜੂਦਾ ਬੀੜਾਂ ਹਨ ਇਨ੍ਹਾਂ ਵਿਚ ਸ਼੍ਰੀ

Sarbloh Granth Page Khakha Vol. 1

Sri.Sarbloh Granth came to Punjab Des in approximately in Samat 1860 (1803AD). Before this it could have been in south or any other place. But this matter equally applies to Sri Guru Dasam Granth Ji"

Readers can Judge themselves how Harbhajan Singh is concocting/distorting History below and misinterpreting Budha Dal and Rattan Singh Bhangu to drive his point of view. If there was no Dasam Granth in Punjab in 18th century as confirmed by academic position taken by Budh Dal publishers. Then how it can get lost in Wadha GhaluGhara in 1762 AD .It appears that Harbhajan

Singh is creating a new history indicating that Sri Dasam granth was compiled at Sri Damdama Sahib and Damdamiey Sikhs lost it in 1762. Editor and Writer Jathedar Dyal Singh Year 2000 writes very clearly Sarbloh Granth and Dasam Granth came to Punjab in Samat 1860 (1803AD). Then he misrepresents Rattan Singh Bhangu that the second Damdama Granth as noted in chaupai 111 lost in 1762 was Dasam granth. But Dr.Jit Singh Sital, a renowned scholar of Punjabi literature in his book Sri Guru Panth Parkash by Rattan singh Bhangu, Published by SGPC Ithas Board, (31) cleary explains in Chaupai 111 and 112 that Amritsaria Granth means Granth prepared by Guru Arjan in 1604 and installed at Sri Amritsar sahib and Damdami Granth means Damdami Birh of Sri Guru Granth Sahib ji prepared again by Guru Gobind Singh Ji in1706 at Damdama Sahib. Read the evidence below

Harbhajn misinterprets Bhangu chhand 111"ਇੰਞ ਭੰਗੂ ਦੇ ਕਥਨ ਤੋਂ ਇਹ ਬਹੁਤ ਸਪਸ਼ਟ ਹੋ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਵਡੇ ਘਲੂਘਾਰੇ ਸਮੇਂ ਦੋ ਬੀੜਾਂ ਦੁਰਾਨੀ ਸੈਨਾ ਦੇ ਹਥ ਲਗੀਆਂ। ਇਕ ਬੀੜ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਗ੍ਰੰਥ ਸਾਹਿਬ ਦੀ ਸੀ ਅਤੇ ਦੂਜੀ ਬੀੜ ਭਾਈ ਮਨੀ ਸਿੰਘ ਦੁਆਰਾ ਤਿਆਰ ਕੀਤੀ<u>, ਜਿਸ ਵਿਚ ਦੋਹਾਂ ਗ੍ਰੰਥਾਂ ਦੀ</u> **ਬਾਈ ਸੰਕਲਿਤ ਸੀ।"** ਰੱਖਈ—ਜ਼ੋਰ ਪਾਇ ਸਿੰਘ ਫੌਜ ਨਿਕਾਰੀ⁸, ਘੇਰਯੋ ਬਹੀਰ ਬਹੁ ਤੁੰਮਨ⁹ ਭਾਰੀ। ਤਿਨ ਮੈਂ' ਗ੍ਰੰਥ ਤੁਰਤ ਥੇ ਦੋਇ^{*}, ਇਕ ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰੋਇ ਦਮਦਮੀਏਂ' ਜੋਇ।੧੧੧। ਘੇਰ ਲਯੋ ਤਿਨ ਅਗਯੋਂ' ਆਇ, ਜੁਦੈ ਜੁਦੈ ਤੇ ਦਏ ਕਰਾਇ। ਧਰ ਗਰੰਥ ਤਹਿ ਲੜੇ ਮਝੌਲ, ਰਖਤ ਹੁਤੋ ਥੋ ਸ਼ਸਤਰ ਗੈਲ¹⁰॥੧੧੨॥

¹ਸਮੁੰਦ੍ਰੀ ਬਾਜ਼ (ਜਿਵੇਂ ਕੂੰਜਾਂ ਤੇ ਟੁੱਟ ਕੇ ਪੇਂਦਾ ਹੈ)। ²ਜਲ ਜੁਲਾਹਾ; ਮਕੜੀ ਵਰਗਾ ਇਕ ਜੀਵ ਜੋ ਜਲ ਉਤੇ ਬੜੀ ਤੇਜ਼ੀ ਨਾਲ ਫਿਰਦਾ ਹੈ ਤੇ ਪਾਣੀ ਨੂੰ ਛੂੋਹਦਾ ਨਹੀਂ [ਵੇਖੋ :----'ਜਲੰ ਜਯੋਂ ਗੋਂਗੇਰੀਂ ---ਵਿਚਿਤੁ ਨਾ:]। ³ਬਿਜਲੀ। ⁴ਹੋਲੀ। ⁵ਉਦਾਸ ਨਾ ਹੋਵੇ; ਤੰਗ ਨਾ ਆਵੇ। ⁶ਬੰਦੂਕਚੀ। ⁷ਹੱਲਾ, ਦੌੜ। ⁶ਨਿਕਾਲੀ, ਕੱਢੀ। ⁹ਦਸ ਹਜ਼ਾਰ ਦੇ ਲਸ਼ਕਰ ਨੇ। ^{*}ਦੋਹਾਂ ਗ੍ਰੰਥਾਂ ਦਾ ਸੰਕੇਤ ਹੈ; ਇਕ ਅੰਮਿਤਸਰ ਵਿਖੇ ਤਿਆਰ ਹੋਈ ਬੀੜ ਤੇ ਦੂਜੀ ਦਮਦਮਾ ਸਾਹਿਬ ਵਿਖੋ ਮੁੜ ਤਿਆਰ ਕੀਤੀ ਬੀੜ। ¹⁰ਨਾਲ, ਸਾਥ।

The author, Jit Singh Sital, clearly indicates that one granth is Amritsar prepared bir and second granth is Dam Dami bir of Guru Granth Sahib prepared by Bhai Mani Singh at Damdama Sahib

Dr.Balwant singh dhillon also published his Versions on Rattan singh Bhangu in 2004AD. His opinion on these two Granths is same as of Jeet singh Sital indicating one granth was Kartarpuri Bir and second one Damdami Bir prepared by Bhai mani singh In 1706 at Damdama sahib.

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰ ਪੰਥ ਪ੍ਰਕਾਸ਼
ਕ੍ਰਿਤ
ਸ. ਰਤਨ ਸਿੰਘ ਭੰਗੂ
SRI GUR PANTH PRAKASH [A Source-book on Sikh History] ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਕ by S. RATTAN SINGH BHANGU (1782 (?) – 1846 A.D.) PAGE 264 Edited by ਪਹਿਲੀ ਵਾਰ ਅਪ੍ਰੈਲ 2004 Professor & HEAD, DEPTT. OF GURU NANAK STUDIES, GURU NANAK DEV UNIVERSITY, AMRITSAR ਪਹਿਲੀ ਵਾਰ ਅਪ੍ਰੈਲ 2004
ਚੌਪਈ : ਜ਼ੋਰ ਪਾਇ ਸਿੰਘ ਫੌਜ ਨਿਕਾਰੀ°। ਘੇਰਯੋ ਬਹੀਰ ਬਹੁ ਤੁੰਮਨ ਭਾਰੀ । ਨਿਕਾਲੀ, ਕੱਥੀ ਤਿਨ ਮੈਂ ਗ੍ਰੰਥ ਤੁਰਤ ਥੇ ਦੋਇਾ। ਇਕ ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰੀਏ ਦਮਦਮੀਏਂ ਜੋਇ।੧੧੧। ਘੇਰ ਲਯੋ ਤਿਨ ਅਗਯੋਂ ਆਇ। ਜੁਦੈ ਜੁਦੈ° ਤੇ ਦਏ ਕਰਾਇ। ਵੱਬ ਵੱਖਰੇ ਧਰ ਗਰੰਥ ਤਹਿਂ ਲੜੇ ਮਝੈਲ। ਰਖਤ ਹੁਤੇ ਥੇ ਸ਼ਸਤਰ ਗੈਲ°।੧੧੨। ਸਾਥ ਘੜੀ ਕੁ ਲੜੇ ਫਿਰ ਲੀਨੇ ਮਾਰ। ਫਿਰ ਦਮਦਮੀਅਨੁ ਪਰ ਧਰੀ ਤਲਵਾਰ। ਪਾਉ ਘੜੀ° ਤਹਿਂ ਤੇਊ° ਲੜੇ। ਬਿਨ ਹਥਿਆਰ ਹੁਤੇ ਕਯਾ ਕਰੇ।੧੧੩। ਘੜੀ ਦਾ ਚੱਥਾ ਹਿੱਸਾ / ਉਹ ਦੀਨ ਮਜ਼ਹਬ ਕਾ ਜੁੱਧ ਪਛਾਣ। ਢੀਮ ਸੋਟੇ ਕਰ ਮਾਰਨ ਤਾਣ। ਢੀਮ ਸੋਟਨ ਤੇ ਕਬ ਵੇ ਮਰੈਂ। ਮਾਰ ਤੇਗ ਇਨ ਦੁਇ ਧੜ ਕਰੈਂ।੧੧੪।
9. ਲੇਖਕ ਨੇ ਇਥੇ ਖ਼ਾਲਸਾ ਦਲ ਪਾਸ ਗੁਰੂ ਗ੍ਰੰਥ ਸਾਹਿਬ ਦੀਆਂ ਦੋ ਬੀੜਾਂ ਵੱਲ ਸੈਕੇਤ ਕੀਤਾ ਹੈ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਇਕ ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ ਵਾਲੀ ਤੇ ਦੂਜੀ ਦਮਦਮਾ ਸਾਹਿਬ ਵਾਲੀ ਦੇ ਨਾਮ ਨਾਲ ਜਾਣੀ ਜਾਂਦੀ ਸੀ।

ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਸੰਗਰੂਰ ਦੇ ਮਹਿਲ ਕਲਾਂ ਬਲਾਕ ਵਿੱਚ ਇਕ ਪਿੰਡ।

Inspite of above two academic sources of evidence indicating the nature of these two Granth by well known scholars of Sikhism Harbhajan Singh misguides the readers and writes(32)

"ਬੁਢਾ ਦਲ ਦੇ ਦਮਦਮਾ ਸਾਹਿਬ ਨਾਲ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਸੰਬੰਧਾਂ ਅਤੇ ਸ੍ਰੀ ਦਸਮ ਗ੍ਰੰਥ ਦੇ ਬੁਢਾ ਦਲ ਵਿਚ ਰਹਿਣ ਤੋਂ ਰਤਨ ਸਿੰਘ ਭੰਗੂ ਦੇ ਦਮਦਮੀਆਂ ਅਤੇ ਅਮ੍ਰਿਤਸਰੀਆਂ ਦੀ ਨਿਸ਼ਾਨਦੇਹੀ ਕੀਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ। ਦਮਦਮੀਏ ਨਿਹੰਗ ਸਿੰਘਾਂ ਦਾ ਉਹੋ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਜਥਾ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ, ਜੋ ਸ਼੍ਰੀ ਦਸਮ ਗ੍ਰੰਥ ਦੀ ਸੇਵਾ ਸੰਭਾਲ ਵਿਚ ਰਹਿੰਦਾ ਸੀ। ਸ਼੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਗ੍ਰੰਥ ਸਾਹਿਬ ਦਾ ਸ਼੍ਰੀ ਅਮ੍ਰਿਤਸਰ ਨਾਲ ਅਟੂਟ ਸੰਬੰਧ ਰਿਹਾ ਹੈ, ਕਿਉਂਕਿ ਇਥੇ ਹੀ ਇਸ ਗ੍ਰੰਥ ਦਾ ਪਹਿਲਾ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ ਹੋਇਆ ਸੀ। ਇਥੇ ਹੀ ਸ਼੍ਰੀ ਆਦਿ ਗ੍ਰੰਥ ਦੇ ਪਾਠ ਅਤੇ ਅਰਥਾਂ ਲਈ ਵਿਦਿਤ ਗਿਆਨੀਆਂ ਦੀ ਟਕਸਾਲ ਦੀ ਸਥਾਪਿਤੀ ਭਾਈ ਮਨੀ ਸਿੰਘ ਨੇ ਕੀਤੀ ਸੀ। ਜਾਪਦਾ ਹੈ ਖ਼ਾਲਸਾ ਦਲ ਵਿਚ ਅਮ੍ਰਿਤਸਰੀ ਗਿਆਨੀ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਗ੍ਰੰਥ ਸਾਹਿਬ ਦੀ ਸੇਵਾ ਵਿਚ ਰਹਿੰਦੇ ਸਨ, ਇਸ ਦੀ ਬਾਣੀ ਦਾ ਪਾਠ, ਕੀਰਤਨ, ਕਥਾ ਆਦਿ ਖ਼ਾਲਸਾ ਜੀ ਨੂੰ ਸ਼੍ਰਵਣ ਕਰਵਾਉਂਦੇ ਸਨ ਅਤੇ ਇਸ ਗ੍ਰੰਥ ਦੀ ਸੁਰਖਿਆ ਵਾਸਤੇ ਮਝੈਲਾਂ ਦੀ ਟੁਕੜੀ ਤਾਇਨਾਤ ਕੀਤੀ ਸੀ। ਦੂਜਾ ਦਮਦਮੀਆਂ ਜਥਾ ਸ਼੍ਰੀ ਦਸਮ ਗ੍ਰੰਥ ਦੀ ਹਿਫ਼ਾਜ਼ਤ ਵਾਸਤੇ ਤਾਇਨਾਤ ਸੀ। ਇੰਵ ਭੰਗੂ ਦੇ ਕਥਨ ਤੋਂ ਇਹ ਬਹੁਤ ਸਪਸ਼ਟ ਹੋ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਵਡੇ ਘਲੂਘਾਰੇ ਸਮੇਂ ਦੋ ਬੀੜਾਂ ਦੁਰਾਨੀ ਸੈਨਾ ਦੇ ਹਥ ਲਗੀਆਂ। ਇਕ ਬੀੜ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਗ੍ਰੰਥ ਸਾਹਿਬ ਦੀ ਸੀ ਅਤੇ ਦੂਜੀ ਬੀੜ ਭਾਈ ਮਨੀ ਸਿੰਘ ਦੁਆਰਾ ਤਿਆਰ ਕੀਤੀ, ਜਿਸ ਵਿਚ ਦੋਹਾਂ ਗ੍ਰੰਥਾਂ ਦੀ ਬਾਈ ਸੰਕਲਿਤ ਸੀ। …" "ਵਡੇ ਘਲੁਘਾਰੇ ਸਮੇਂ ਬੀੜਾਂ ਦੇ ਗਵਾਚ ਜਾਣ ਸੰਬੰਧੀ ਭਾਈ ਮਹਿਤਾਬ ਸਿੰਘ ਮੀਰਾਂਕੋਟੀਏ ਦੇ ਪੇਤਰੇ ਭਾਈ ਰਤਨ ਸਿੰਘ ਭੰਗੂ, ਜਿਸ ਨੂੰ ਸਿਖ ਪੰਥ ਦੇ ਹਾਲ ਘਰ ਦੀ ਵਿਰਾਸਤ ਤੋਂ ਹੀ ਪਾਪਤ ਹੋ ਗਏ ਸਨ, 'ਪਾਚੀਨ ਪੰਥ ਪ੍ਰਕਾਸ਼' ਵਿਚ **ਅਹਿਮ ਸੂਚਨਾ ਦਿਤੀ ਗਈ ਹੈ-**ਜ਼ੋਰ ਪਾਇ ਸਿੰਘ ਬਹੀਰ ਨਿਕਾਰੀ। ਘੇਰਯੋ ਬਹੀਰ ਬਹੁ ਤੁੰਮਣ ਭਾਰੀ।ਤਿਨ ਮੈਂ ਗ੍ਰੰਥ ਤੁਰਤ ਥੇ ਦੋਇ। ਇਕ ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰੀਏ ਦਮਦਮੀਏ ਜੋਇ।ਘੇਰ ਲਯੋ ਤਿਨ ਅਗਯੋਂ ਆਇ। ਜੁਦੈ ਜੁਦੈ ਤੇ ਦਏ ਕਰਾਇ।ਧਰ ਗ੍ਰੰਥ ਤਹਿਂ ਲੜੇ ਮਡੈਲ। ਰਖਤ ਹੁਤੇ ਥੇ ਸ਼ਸਤਰ ਗੈਲ।ਘੜੀ ਕੁ ਲੜੇ ਫਿਰ ਲੀਨੇ ਮਾਰ। ਫਿਰ ਦਮਦੀਅਨੂ ਪਰ ਧਰੀ ਤਲਵਾਰ।ਪਾਉ ਘੜੀ ਤਹਿਂ ਤੇਉ ਲੜੇ। ਬਿਨ ਹਥੀਆਰ ਹੁਤ ਕਯਾ ਕਰੇ। (ਪਦ 111-12)'**ਭੰਗੂ' ਦੀਆਂ ਇਨ੍ਹਾਂ ਸਤਰਾਂ ਨੂੰ ਗਹੁ ਪੁਰਵਕ ਸਮਝਣ ਦੀ ਜ਼ਰੂਰਤ ਹੈ। ਉਹ ਕਹਿੰਦਾ ਹੈ ਕਿ 'ਖ਼ਾਲਸਾ ਦਲ**' ਵਿਚ ਦੋਵੇਂ ਗ੍ਰੰਥ ਤੁਰਦੇ ਸਨ। ਇਕ ਅਮ੍ਰਿਤਸਰੀਏ ਸਨ ਅਤੇ ਦੂਜੇ ਦਮਦਮੀਏ ਸਨ। ਦੋਵੇਂ ਵਖ-ਵਖ ਘਿਰ ਗਏ ਸਨ, ਕਿਉਂਕਿ ਦੁਸ਼ਮਣ ਦੀ ਫ਼ੈਜ ਦੀ ਗਿਣਤੀ ਬਹੁਤ ਵਧੀਕ ਸੀ। ਗ੍ਰੰਥ ਨੂੰ ਜ਼ਮੀਨ ਉਤੇ ਰਖ ਕੇ ਮਝੈਲਾਂ ਦੇ ਸੁਰਖਿਆ-ਦਸਤੇ ਨੇ ਕੁਝ ਸਮੇਂ ਤਕ ਬੀਰਤਾ ਨਾਲ ਦੁਸ਼ਮਣ ਦਾ ਮੁਕਾਬਲਾ ਕੀਤਾ, ਪਰ ਅੰਤ ਸਾਰੇ ਮਾਰੇ ਗਏ। ਫਿਰ ਦਮਦਮੀਆਂ ਉਤੇ ਹਮਲਾ ਹੋ ਗਿਆ। ਉਹ ਹਥਿਆਰਹੀਣ ਥੋੜ੍ਹਾ ਸਮਾਂ ਲੜਾਈ ਕਰ ਕੇ ਜੁਝ ਗਏ। ਇੰਞ ਦੋਵੇਂ ਗ੍ਰੰਥ ਯੁਧ-ਭੂਮੀ ਵਿਚ ਵੈਰੀ ਹਥ ਲਗ ਗਏ। ਇਹ ਦੋਵੇਂ ਗ੍ਰੰਥ ਅਦਿ ਗ੍ਰੰਥ ਦੇ ਦੋ ਸਰੂਪ ਨਹੀਂ ਹੋ ਸਕਦੇ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਪਦਾਂ ਵਿਚੋਂ ਵਿਵੇਕ ਨਾਲ ਹੀ ਨਿਸ਼ਾਨਦੇਹੀ ਕੀਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ ਕਿ ਦਮਦਮੀਏ ਅਤੇ ਅਮ੍ਰਿਤਸਰੀਏ ਦਾ ਇਥੇ ਕੀ ਭਾਵ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ ? ਕੁਝ ਲੋਕ ਇਨਾਂ ਦੋਹਾਂ ਨੂੰ ਗ੍ਰੰਥ ਮੰਨਦੇ ਹਨ, ਪਰ ਮਡੈਲਾਂ ਅਤੇ ਦਮਦਮੀਆਂ ਦੇ ਜੁਝ ਕੇ ਮਰਨ ਤੋਂ ਇਹ ਸਿਖਾਂ ਦੇ ਦੋ ਗਰੂਪ ਨਜ਼ਰ ਆ ਜਾਂਦੇ ਹਨ। ਅਸਲ ਵਿਚ ਸ਼੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਗੋਬਿੰਦ ਸਿੰਘ ਜੀ ਦੇ ਦਮਦਮੇ ਪਧਾਰਨ ਮਗਰੋਂ ਇਹ ਸਥਾਨ ਅਜ ਤਕ ਨਿਹੰਗ ਫ਼ੈਜਾਂ ਦੀ ਛਾਉਣੀ ਬਣਿਆ ਆ ਰਿਹਾ ਹੈ। "

Its correct meaning as Jit Singh Sital has translated is Amritsaria Granth. It was the Granth prepared by Guru Arjan in 1604 and installed at Sri Harmandar sahib and Damdami Granth as Damdami Birh of Sri Guru Granth Sahib ji prepared by mani Singh Dictated by Guru Gobind Singh Ji and adding 9th guru bani in kartarpuri Bir and standardising i1706 at Damdama Sahib.

It is ludicrous to read as Harbhajan Singh further writes about Bhai Mani Singh (33) "ਭਾਈ ਮਨੀ ਸਿੰਘ ਵਾਲੀ ਬੀੜ ਸੰਬੰਧੀ ਡਾ. ਮਾਨ ਇਹ ਸੰਦੇਹ ਪ੍ਰਗਟ ਕਰਦੇ ਹਨ- ੳ. 1706 ਈ. ਵਿਚ ਆਦਿ ਗ੍ਰੰਥ ਦਾ ਪ੍ਰਮਾਣਿਕ ਪਾਠ ਸੰਪਾਦਿਤ ਕਰਨ ਵਾਲਾ ਭਾਈ ਮਨੀ ਸਿੰਘ 20 ਸਾਲਾਂ ਬਾਅਦ ਬੰਨੇ ਵਾਲੀ ਬੀੜ ਦਾ ਪਾਠ ਕਿਵੇਂ ਲਿਖ ਸਕਦਾ ਹੈ, ਜੋ ਰਾਜਾ ਗੁਲਾਬ ਸਿੰਘ ਵਾਲੀ ਬੀੜ ਵਿਚ ਵਿਦਮਾਨ ਹੈ ? ਅ. 1713 ਤੋਂ 1818 ਤਕ ਇਹ ਬੀੜ ਕਿਥੇ ਸੀ ? ੲ. ਇਸ ਬੀੜ ਵਿਚ ਸਵਈਏ (33), ਸ਼ਬਦ ਹਜ਼ਾਰੇ, ਖ਼ਾਲਸਾ ਮਹਿਮਾ ਦੇ ਸ਼ਬਦ ਨਹੀਂ ਮਿਲਦੇ ਅਤੇ ਜ਼ਫ਼ਰਨਾਮਾ ਕੇਵਲ ਫ਼ਾਰਸੀ ਵਿਚ ਉਪਲਬਧ ਹੈ ? ਸ. ਇਸ ਵਿਚ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਿਤ ਬੀੜ ਨਾਲੋਂ ਕੁਝ ਛੰਦ ਵਧ-ਘਟ ਹਨ। ਸਾਡਾ ਮਤ ਹੈ- ੳ. ਜੋ ਬੀੜ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਗੋਬਿੰਦ ਸਿੰਘ ਜੀ ਨ<u>ੇ ਭਾਈ ਮਨੀ ਸਿੰਘ ਤੋਂ ਲਿਖਵਾਈ ਸੀ, ਉਹ ਜ਼ਰੂਰ ਸ਼੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਨਾਲ ਹਜ਼ੂਰ ਸਾਹਿਬ ਪਹੁੰਚੀ ਹੋਵੇਗੀ</u> ਅਤੇ ਉਸੇ ਨੂੰ ਗੁਰੁਗਦੀ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੋਈ ਹੋਵੇਗੀ। ਭਾਈ ਮਨੀ ਸਿੰਘ ਕੇਲ ਉਸ ਦੀ ਕੋਈ ਪ੍ਰਤੀ ਹੋਣ ਦੀ ਸੰਭਾਵਨਾ ਨਹੀਂ ਹੋ ਸਕਦੀ। ਆਦਿ ਗ੍ਰੰਥ ਦੇ ਜੋ ਉਤਾਰੇ ਪੰਥ ਵਿਚ ਆਸਾਨੀ ਨਾਲ ਮਿਲਦੇ ਸਨ, ਉਹ ਭਾਈ ਬੰਨੇ ਵਾਲੀ ਬੀੜ ਦੇ ਸਨ। <u>ਭਾਈ ਮਨੀ</u> <u>ਸਿੰਘ ਕੋਲ ਸ੍ਰੀ</u> ਗੁਰੂ ਜੀ ਵਾਲੀ ਤ੍ਰਿਲੋਕੀ-ਗਿਆਤਾ ਦ੍ਰਿਸ਼ਟੀ ਨਹੀਂ ਸੀ ਕਿ ਉਹ ਇਕ ਵਾਰ ਲਿਖ ਕੇ ਸਾਰੀ ਬੀੜ ਜ਼ੁਬਾਨੀ ਯਾਦ ਕਰ ਲੈਂਦਾ। ਸੋ ਬੰਨੇ ਵਾਲੀ ਬੀੜ ਦਾ ਪਾਠ ਅੰਕਿਤ ਕਰਨਾ ਕੋਈ ਅਜਿਹੀ ਅਣਹੋਈ ਗਲ ਨਹੀਂ, ਜਿਸ ਦੀ ਕੋਈ ਸੰਭਾਵਨਾ ਹੋ ਹੀ ਨਹੀਂ ਸੀ ਸਕਦੀ!". Harbhajan

Singh is misguiding the readers again to connect this Bir to Mani Singh in order to justify Kesrar Singh Chhibar,s Brahmnical Account. (34) "ਆਦਿ ਗ੍ਰੰਥ ਅਤੇ ਦਸਵੀਂ ਪਾਤਿਸ਼ਾਹੀ ਦਾ ਦੋਵੇਂ ਗ੍ਰੰਥ ਇਕ ਕਰਾਇਆ।ਦੋਹਾਂ ਗ੍ਰੰਥਾਂ ਦੀ ਜਿਲਦ ਇਕ ਕਰਿ ਬੰਧਾਈ।ਓਹੁ ਗ੍ਰੰਥ ਕਿਸੇ ਸਿਖ ਬਰੀਬ ਡਿਠਾ ਜਾਈ।(10/384) ਆਦਿ ਗ੍ਰੰਥ ਅਤੇ ਦਸਵੀਂ ਪਾਤਿਸ਼ਾਹੀ ਦਾ—ਦੋਵੇਂ ਗ੍ਰੰਥ ਇਕ ਕਰਾਇਆ।ਆਦਿ ਵਿਚੋਂ ਭਗਤ-ਬਾਣੀ ਜੁਦਾ ਕਰਿ ਲਿਖਾਇਆ।ਦੋਹਾਂ ਗ੍ਰੰਥਾਂ ਦੀ ਬੀੜ ਇਕ ਕਰਿ ਬੰਧਾਈ।ਉਹ ਘ੍ਰੰਥ ਕਿਸੇ ਗਰੀਬ ਸਿਖ ਡਿਠਾ ਜਾਂਹੀ। 10/384)" By reading below readers can make their mind how Bhai Mani Singh can in 1710 AD per internal evidence add large amount of Apocrypical Hymns which were already rejected by Guru Gobind Singh Ji. Readers should know the reason of extra canonical compositions written in Banno version of Adi Granthbind

31

together with the Bir of Dasam Granth attributed to Bhai Mani Singh presently located in Delhi

now?. Important Facts of Damdami Bir's Compilation in 1706 was that it **standardised and** established the final Pattern of Sri Guru Granth Sahib in 1706 AD as follows;

(1). NITNEM Pattern at start of Guru Granth Sahib Ji which was not in many Birs available before 1706.

(2). Khari Bir pattern was Prevalent in Lahore Area Birs. Therefore in Damdami BIR all kachi bani removed which was added by Bhai Banno.

(3). Fixed the Tarteev (arrangement) of Guru Teg BahadUr Ji Bani in Damdami Bir

How Bhai Mani singh who removed Kacchi bani from Banno version when he standardised the Damdami version can forget it?Readers are advised to read difference between Damdami Version of Guru

Granth Sahib Ji prepared by By Mani Singh at Damdama in 1706 and Banno Version of Adi

Granth (1670AD) as reported by Dr.C.Schackle below. My opinion is "ਹਾਲਾਕਿ ਜੋ ਪਾਪ ਭਾਈ

ਮਨੀ ਸਿੰਘ ਨੇ ਬਿਲਕੁਲ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ, ਡਾ.ਹਰਭਜਨ ਸਿਘ ਜੀ ਝੂਠੋ-ਝੂਠ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਸਿਰ ਮੜ੍ਹਨ ਦਾ ਸੰਗੀਨ ਜੁਰਮ ਕਰ

ਰਿਹਾ ਹੈ ਅਤੇ ਝੂਠੇ-ਝੂਠ ਇਕ ਅਤਿ ਸਤਿਕਾਰਿਤ ਵਿਅਕਤੀ ਨੂੰ ਪੰਥ ਵਿਚ ਬਦਨਾਮ ਕਰ ਰਿਹਾ ਹੈ!"

Can Harbhajan Singh Share with Panth what was His helplessness/Compulson" ਮਜ਼ਬੂਰੀ". By wrting above misrepresentation of Bhai Mani Singh,Rattan Singh Bhangu, Jit Singh Sital and Dr. Balwant Singh Dhillon.

For Readers I will recommend if one wants to read the details of Banno Bir debate in detail please read the book "Authenticity of Kartarpuri Bir"By Daljit Singh (35) Please click on http://www.globalsikhstudies.net/pdf/kartbir1.pdf

Per Dr. C Schackle(36) read the main differences in summary between Banno version and Kartarpuri version which are as follows.

The principal points of difference from the modern standard text of printed editions, which follows the Damdamā version, lie in the omission of the <u>Sopurakhu</u> from the <u>Rahirās</u> and the inclusion of the following items here: <u>1</u> the hymn of Mirā Baī at the end of <u>Rāg Mārū</u> beginning

ਮਨੂ ਹਮਾਰਾ ਬਾਧਿਓ

2 the full text of the hymn of Guru Arjan in Rag Ramkali, beginning

ਰਣਝਝਨੜਾ ਗਾਉ ਸੁਖੀ

3 the full text of the hymn of Sur Das in Rag Sarang, beginning

ਹਰ ਿ ਕੈ ਸੰਗ ਬਸ ਹਰਿ

4 the placing of the 57 couplets (salok) of Gurū Tegh Bahādur after the <u>Mundāvanī</u>, instead of before;
5 the inclusion of several items now considered apocryphal between these couplets and the final <u>Rāgmālā</u>, including additional couplets of Gurū Nānak, the '<u>Ratanmālā</u>' in-<u>Rāg Rāmkalī</u> attributed to him, and the poem headed

ਹਕੀਕਤਿ ਰਾਹ ਮੁਕਾਮ ਰਾਜੇ ਸਿਵ ਨਾਭ ਕੀ

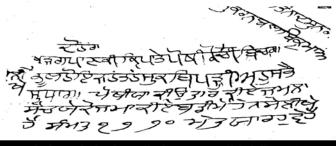
6 the inclusion of the traditional recipe for the preparation of the ink at the end of the volume, a normal feature of Banno texts, on whose supposed canonical status there is a caustic note in \underline{MK} p 142. This reads (f 697):

ਸਿਆਹੀ ਕੀ ਬਿਧਿ ॥

1 ਸਿਰਿਸਾਹੀ ਕਜਲ ਵਜਨੁ 1 ਬੋਲੁ 2 ਰੂੰਦ ਕਿਕਰ ਕਾ ਇਕ ਰਤੀ ਲਾਜਵਰਦ ਇਕ ਰਤੀ ਸੁਇਨਾ ॥ ਬਿਜੈਸਾਰ ਕਾ ਪਾਣੀ ਤਾਮੇ ਕਾ ਭਾਂਡਾ ਨਿਮੁ ਕੀ ਲਕੜੀ ਦੂਰ ਕਾ ਕਜਲੁ ਦਿਹ ਵੀਹ ਘਸਣੀ ਹਵਾਲ ਰਖਣੀ

If per Dr. Harbhajan Singh the Damdami Bir written by Bhai Mani Singh went to Hazoor sahib and got sanctified then who brought it back into Punjab? As it got lost in Wadha Ghalughara in 1762?Readers should know that Bhai Mani Singh wrote Damdami version of Sri Guru Granth in 1706. Internal evidence shows that this Delhi Bir, was written in 1713AD (Samat 1770) (37) as noted below. How can one imagine that a great personality like Bhai Mani Singh could forgot what he has written 7 years earlier per manuscriptal evidence so that in 1706 he will write Damdami version and in 1713 AD he will write Banno version?

This is again a manipulation of evidence to justify Kesrar singh Chhibar,s Brahmnical Account

Bhai Mani Singh Wali Bir , New Delhi, folio 1096

Harbhjan is again misquoting that this bir with internal evidence of date Samat 1770(1713AD) is same as Giani Gian Singh quotes (38) "ਜੋ ਅਬਿ ਗ੍ਰੈਥ ਦਸਮ ਗੁਰੂ ਕੇਰਾ। ਕਹਿਲਾਵਤ ਮਧ ਪੈਥ ਉਚੇਰਾ।ਸਤ੍ਰਾਂ ਸੈ ਅਠਤ੍ਰੇ ਸਾਲੈਂ। ਰਚੀ ਬੀੜ ਇਸ ਕੇਰ ਬਿਸਾਲੈਂ। 80 ।ਤਾ ਕਾ ਭੋਗ ਹਕਾਯਤ ਪਰ ਹੈ। ਜਾਨਤ ਸਿਖ ਗੁਰੂ ਕੇ ਬਰ ਹੈ।.. ਪੰਥ ਵਿਚ ਬਹੁਤ ਸਤਿਕਾਰ ਰਖਣ ਵਾਲੀ ਦਸਮ ਗੁਰੂ ਜੀ ਦੁਆਰਾ ਰਚਿਤ ਅਤੇ 1778 ਸੰਵਤ ਵਿਚ ਸੰਪਾਦਿਤ ਵਿਸ਼ਾਲ ਬੀੜ ਦਾ ਭੋਗ ਹਕਾਇਤਾਂ ਉਪਰ ਰਖਿਆ ਗਿਆ ਹੈ, ਇਹ ਗੱਲ ਗੁਰੂ ਜੀ ਦੇ ਸ਼੍ਰੇਸ਼ਠ ਸਿਖ ਜਾਣਦੇ ਹਨ।" The above internal evidence shows the date written in the manuscript is 1713 AD (samat 1770) as noted above and not 1721 AD(samat 1778 ਸਤ੍ਰਾਂ ਸੈ ਅਠਤ੍ਰੇ ਸਾਲੈਂ). Intelligent Sikhs know to read the difference between letters 1713AD(samat 1770) and1721 AD(samat1778ਸਤ੍ਰਾਂ ਸੈ ਅਠਤ੍ਰੇ ਸਾਲੈਂ). This is mockery of Scholarship Of Dr.Harbhajan Singh. He must find and present to the Panth Bir of Dasam Granth with internal evidence of dating 1721 AD (Samat 1778 ਸਤ੍ਰਾਂ ਸੈ ਅਠਤ੍ਰੇ ਸਾਲੈਂ). More over this bir contains both Aad Granth and dDsam Granth. What Giani Gian Singh reported in that Bir was only composition of Dasam Granth?

Academic issues of Dasam Granth attributed to Bhai Mani Singh

. History: No history of it before 1818 is traceable. No one knows where this bir was between 1713 and 1818? Harbhajan,s argument is contradicted by Jit Singh Sital and Budha Dal's academic view as outlined above. No year is written in the socalled Bhai Mani Singh letter. Dr. Dharampal Ashta says probable year 1716 because of Banda Singh was alive. Therefore internal evidence 1713CE (samat 1770) becomes questionable making the letter and this Bir questionable?. If in 1716 AD per Bhai Mani Singh letter only 303 chritars were found then how this bir written by Bhai mani singh in 1713 AD by internal evidence carries all 404 charitrs? Let respected Dr.Harbhajan Singh get its carbon dating examination?

Textual analysis

- 1) The first portion of the Granth is Aad Granth which is bounded together in this Bir. The academic analysis shows that the contents are of the Banno version of Guru Granth Sahib and not the Damdami version. Compositions consistent with Banno version including apocryphal compositions attributed to Guru Nanak (Jit Dar Lakh Mohamada, Bai Atash Aab.), Mira Bai's Pada, full composition of Surdas, Ratan Mala, Hakikat Rah Mukam Rajey Shiv Nabh Ki and Ink recipe (all classical academic features of Banno Version) are present in this Manuscript.
- There is no evidence of following compositions attributed to 10th Guru Ji in this manuscript of Dasam Granth(as noted in presently published volume since 1902 (compiled by Sodhak Committee in 1895 to 1896).

a) 33 saweeay, **b)** Shabad hazarey, **c)** Khalsa Mehma, **d)** Zafarnama in Farsi only (who wrote Punjabi version?).

The textual analysis of this Bir attributed to Bhai Mani Singh clearly shows that the Chhand count of this Bir is different from the presently published Dasam Granth. For example Ram Avtar in this Bir has 860 Saloks, but in the in presently published Dasam Granth there are 864 salokas. Krishan Avtar Saloks are 2447 in this Granth while in the present granth there are 2492 in number. Charitro Pakhyan has 7560 saloks in this Bir while presently published granth has 7555 salokas(39), (40)

For history and textual analysis of this Bir by Dr.Rattan Singh Jaggi, Click on http://www.globalsikhstudies.net/pdf/Delhi%20Birh%20History%20and%20Textual%20analysis%20Aad%20&%2 <a href="http://www.globalsikhstudies.net/pdf/Delhi%20Birh%20History%20and%20Textual%20analysis%20Aad%20&%20Birh%20B

For history and textual analysis of this Bir by Dr.Balbir Singh, Click on http://www.globalsikhstudies.net/pdf/BALBIR%20SINGH%20MA%20Phd%20%20Textual%20Analysis%20of%20Anadpuri%20Birh.pdf

8.<u>Panthic Decisions on Sri Dasam Grnath in 21th Century (Gurmata June 6th 2010).</u>

<u>It is very significant that an Historic Gurmata was passed on June 6th 2008 during</u> <u>Tercentenary (300th Gurta Gaddi Diwas) of Sri Guru Granth Sahib celebration(41)</u>. Harbhajan Singh and his group is silent on this gurmata. Thereby it appears they want to continue promoting their Decadent Movement of Parallel Granth In Sikhism. Avtar Singh Makkar President SGPC on Feb 14th made a statement which was reported in Ajit Newspaper on Feb 15th 2010 that SGPC will constitute High level committee to settle Dasam Granth Debate.Jathedar Sri akal Takhat made a similar statement on March 26th, 2010 which was published in Ajit Jalandhar March 27th 2010 News indicating that committee on Sri Dasam Granth will be constituted soon and people will be asked for written opinions to be sent to Sri Akal Takhat on Sri Dasam Granth for consideration in such committee. We have submitted our opinion to Sri Akal Takhat and will request Dr.Harbhjan Singh to do the same.

ੴ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਜੀ ਕੀ ਫ਼ਤਹ ॥ Ø Sri Akal Takhat Sahib, Sri Amritsar (Pb.) India ANT 30813143. fust 6-6-08 ਅੱਜ ਮਿਤੀ ੨੩ ਜੇਠ ਸੰਮਤ ਨਾਨਕਸ਼ਾਹੀ ੫੪੦ (੦੬ ਜੂਨ ੨੦੦੮) ਨੂੰ ਸ੍ਰੀ ਅਕਾਲ ਤਖਤ ਸਾਹਿਬ ਵਿਖੇ ਪੰਜ ਸਿੰਘ ਸਾਹਿਬਾਨ ਦੀ ਇਕੱਤ੍ਰਤਾ ਵਿਚ ਪ੍ਰਵਾਨ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਗੁਰਮਤਾ - ੧ ਸ਼੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਗ੍ਰੰਥ ਸਾਹਿਬ ਜੀ ਦਾ 300 ਸਾਲਾ ਗੁਰਤਾ ਗੱਦੀ ਦਿਵਸ ਸਮੁੱਚੇ ਸਿੱਖ ਪੰਥ ਲਈ "ਗੁਰੂ ਗੁਰੰਬ–ਗੁਰੂ ਪੰਥ" ਦੇ ਸਿਧਾਂਤ ਪਤੀ ਵਚਨਬੱਧਤਾ ਪਗਟਾਉਣ ਦਾ ਸਨਹਿਰੀ ਮੋਕਾ ਹੈ। ਸਾਹਿਬ ਸੀ ਗੁਰੂ ਗੋਬਿੰਦ ਸਿੰਘ ਜੀ ਦੇ ਅੰਤਿਮ ਹੁਕਮ "ਸਭ ਸਿੱਖਨ ਕੋ ਹੁਕਮੁ ਹੈ ਗੁਰੂ ਮਾਨਿਉ ਗ੍ਰੰਥ" 'ਤੇ ਸਿੱਖ ਪੰਥ ਅਮਲ ਕਰਦਿਆਂ ਹੋਇਆਂ ਹਮੇਸ਼ਾ ਹੀ ਸ਼੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਗ੍ਰੰਥ ਸਾਹਿਬ ਜੀ ਨੂੰ ਆਪਣਾ ਜਾਗਤਿ ਜੋਤਿ ਸਤਿਗੁਰੂ ਸਵੀਕਾਰ ਕੇ ਦ੍ਰਿੜ੍ਹਤਾ ਸਹਿਤ ਪਹਿਰਾ ਦਿੰਦਾ ਆਇਆ ਹੈ। ਸਿੱਖ ਪੰਥ ਨੇ ਹਰ ਕੌਮੀ ਸੰਕਟ ਦੀ ਨਿਵਤੀ ਲਈ ਜਗੋ-ਜਗ ਅਟੱਲ ਸਾਹਿਬ ਸੀ ਗਰ ਗੰਥ ਸਾਹਿਬ ਜੀ ਤੋਂ ਰਹਿਨੁਮਾਈ ਗ੍ਰਹਿਣ ਕੀਤੀ ਹੈ। ਸ੍ਰੀ ਦਸਮ ਗ੍ਰੰਥ ਸਬੰਧੀ ਖੜਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਵਿਵਾਦ ਬਿਲਕੁਲ ਬੇਲੋੜਾ ਹੈ। ਸਿੱਖ ਪੰਥ ਵਲੋਂ ਦਸਮ ਗ੍ਰੰਥ ਦੀਆਂ ਜਿਨ੍ਹਾ ਰਚਨਾਵਾਂ ਨੂੰ ਸਿੱਖ ਰਹਿਤ ਮਰਯਾਦਾ, ਨਿਤਨੇਮ ਅਤੇ ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਸੰਚਾਰ ਲਈ ਸਵੀਕਾਰ ਕੀਤਾ ਜਾ ਚੁੱਕਾ ਹੈ, ਉਨ੍ਹਾ ਬਾਰੇ ਕਿਸੇ ਨੂੰ ਵੀ ਵਾਦ-ਵਿਵਾਦ ਖੜਾ ਕਰਨ ਦਾ ਕੋਈ ਅਧਿਕਾਰ ਨਹੀ। ਸਮੁੱਚੇ ਸਿੱਖ ਪੰਥ ਨੂੰ ਵਿਦਿਤ ਹੋਵੇ ਕਿ ਸ੍ਰੀ ਦਸਮ ਗ੍ਰੰਥ ਸਿੱਖ ਪੰਥ ਦੇ ਸਾਹਿਤ ਅਤੇ ਇਤਿਹਾਸ ਦਾ ਅਨਿਖੜਵਾਂ ਅੰਗ ਹੈ, ਪਰ ਇਸ ਨੂੰ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਗੋਬਿੰਦ ਸਿੰਘ ਜੀ ਨੇ ਸਾਹਿਬ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਗ੍ਰੰਥ ਸਾਹਿਬ ਜੀ ਦੇ ਬਰਾਬਰ ਮਾਨਤਾ ਨਹੀ ਦਿੱਤੀ। ਆਪ ਜੀ ਵਲੋਂ ਗੁਰਤਾ ਗੱਦੀ ਕੇਵਲ ਅਤੇ ਕੇਵਲ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਗ੍ਰੰਥ ਸਾਹਿਬ ਜੀ ਨੂੰ ਮਿਲੀ ਹੈ, ਇਸ ਕਰਕੇ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਗ੍ਰੰਥ ਸਾਹਿਬ ਜੀ ਦੇ ਬਰਾਬਰ ਹੋਰ ਕਿਸੇ ਗ੍ਰੰਥ ਦਾ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ। मेरिक्ट रिय (ਜੋਗਿੰਦਰ ਸਿੰਘ) ਜਸੇਦਾਰ ਫ਼ੋਨ/ਫ਼ੈਕਸ ਦਫ਼ਤਰ : 91-183-2540820, ਪੀ.ਬੀ.ਐਕਸ : 91-183-2553957, 58, 59 ਐਕਸਟੈਨਸ਼ਨ : ਦਫ਼ਤਰ 434

English Translation By Dr. Darshan Singh, Professor Emeritus, Punjab University. Chandigarh)

Victory to One, the Enlightener Wondrous God Sri Akal Takhat Sahib Sri Akal Takat Sahib, Sri Amritsar, Panjab, India

No: A:3/08/3143 June 06, 2008

th

Resolved and adopted in a meeting of the five high priests at Sri Akal Takhat Sahib today (June 06, 2008) Jeth 23, Sammat 540, Nanakshahi

Resolution in the name of the Guru -Gurmata #1

Tercentenary (300 Gurta Gaddi Diwas) of Sri Guru Granth Sahib's coronation is a golden opportunity for the entire Sikh Panth,to submit in faith to the ideal of oneness of "Guru's Granth-Guru Panth." In obedience of Guru Gobind Singh Ji's last command "Accept Granth As Guru. This is my order for the Panth." The Sikh Panth has always stood by it and has been consistently blessed with guidance by living Light, eternal Guru for the solution of every national crisis. The current controversy about the Dasam Granth is totally uncalled for. No one has any right to create controversy about the specific writings contained in Dasam Granth that have been recognized and accepted by the Sikh Panth for Sikh Code of Conduct, prescribed recitation in daily prayer and Sikh baptismal(Khandey De Pahul). Be it known to the entire Sikh Panth that Sri Dasam Granth is an integral part of Sikh literature and history but, Guru Gobind Singh Ji did not recognize it equal to Sri Guru Granth Sahib Ji. Since, he bestowed Guruship only on Sri Guru Granth Sahib, therefore, no other Granth can be installed along with Sri Guru Granth Sahib.

Signed Joginder Singh Jathedar

Why Harbhajan Singh has no comment on "6 ਜੁਨ 2008 ਦਾ ਅਕਾਲ ਤਖ਼ਤ ਦਾ ਗੁਰਮਤਾ ?" as

discussed above. Is any thing wrong in it? Does Harbhajan and his group approve it or not ?. Will request scholars like Dr.Jodh Singh and Harpal Singh Pannu to write their opinion on it?

9. Is Tan Man Dhan Seva not a part of Sikhism? <u>Misrepresentation of My Association with</u> Scholars for promoting authentic Sikhism. Harbhajan writes on page 69 of his book that(42) : ਮਸਲਾ ਆਤਮਾ ਰਾਮ ਦਾ : ਦੇਸ਼ ਛਡ ਕੇ ਧਨ ਕਮਾਉਣ ਵਾਸਤੇ ਵਿਦੇਸ਼ਾਂ ਵਿਚ ਚਲੇ ਗਏ ਕੁਝ ਸਿਖ (ਸਾਰੇ ਨਹੀਂ) ਅਜਿਹੇ ਹਨ, ਜੋ ਡਾਲਰ ਕਮਾ ਕੇ ਸਾਡੇ ਵਰਗੇ ਗ਼ਰੀਬ ਦੇਸ਼ ਦੇ ਵਾਸੀਆਂ ਨਾਲੋਂ ਪਦਾਰਥਕ ਪ੍ਰਾਪਤੀਆਂ ਵਿਚ ਬਹੁਤ ਅਗੇ ਨਿਕਲ ਗਏ ਹਨ। ਮਨੁੱਖ ਦੀਆਂ ਬੁਨਿਆਦੀ ਜ਼ਰੂਰਤਾਂ ਕੁਲੀ, ਗੁਲੀ ਅਤੇ ਜੁਲੀ ਹਨ। ਜਦੋਂ ਕੋਈ ਮਨੁੱਖ ਭਲੀ-ਭਾਂਤ ਇਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਵਿਵਸਥਾ ਕਰ ਲੈਂਦਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਜ਼ਰੂਰਤ ਤੋਂ ਕਿਤੇ ਵਧ ਧਨ ਕਮਾਉਣ ਪਿਛੇ ਉਸ ਦੀ ਕੇਵਲ ਇਕੋ ਭਾਵਨਾ ਹੁੰਦੀ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਆਪਣੇ ਚਾਂਦੀ ਦੇ ਸਿਕਿਆਂ ਦਾ ਰੋਅਬ ਸਾਧਨਹੀਣ ਭਰਾਵਾਂ ਸਾਹਮਣੇ ਪ੍ਰਦਰਸ਼ਿਤ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇ। ਇਸ ਪਰਵਿਰਤੀ ਕਾਰਨ ਸਾਡੇ ਉਹ ਭਰਾ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਵਿਦੇਸ਼ਾਂ ਵਿਚ ਜਾ ਕੇ ਚੰਗੀ ਕਮਾਈ ਕਰ ਲਈ ਹੈ, ਸਾਡੀ ਰਾਜਨੀਤੀ ਵਿਚ, ਸਾਡੇ ਵਿਦਿਅਕ ਅਦਾਰਿਆਂ ਵਿਚ, ਸਾਡੇ ਧਾਰਮਿਕ ਪ੍ਰਬੰਧ ਵਿਚ ਦਖ਼ਲ ਦੇ ਕੇ ਸਾਨੂੰ ਸਾਡੀ ਗ਼ਰੀਬੀ ਅਤੇ ਆਪਣੀ ਅਮੀਰੀ ਦਾ ਵਾਰ-ਵਾਰ ਇਹਸਾਸ ਕਰਵਾਉਂਦੇ ਹਨ। ਉਹ ਕੀਮਤੀ ਲੈਪ-ਟਾਪਾਂ ਉਤੇ ਨਿਕੰਮੇ-ਨਿਕੰਮੇ ਚਾਰਟ ਬਣਾ ਕੇ, ਆਪਣੇ ਪ੍ਰਾਜੈਕਟਰਾਂ, ਕੈਮਰਿਆਂ ਅਤੇ ਹੋਰ ਵਿਗਿਆਨਿਕ ਸੰਦਾਂ ਨਾਲ ਬਹੁਤ ਚੰਗੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਸੁਸਜਿਤ ਹੋ ਕੇ ਸਾਡੇ ਵਿਦਿਅਕ ਅਦਾਰਿਆਂ ਵਿਚ ਪ੍ਰਵੇਸ਼ ਕਰਦੇ ਹਨ ਅਤੇ ਆਪਣੀ ਬਹੁਤ ਸੂਖਮ ਬੁਧੀ ਅਤੇ ਵਿਦੋਸ਼ਾਂ ਵਿਚ ਹੋਈ ਅਸੀਮ ਬੌਧਿਕ ਪ੍ਰਗਤੀ ਦਾ ਪਰਿਚਯ ਦੇ ਕੇ ਸਾਡੀ ਸਾਧਨਹੀਣਤਾ ਤੋਂ ਉਪਜੇ ਨਿਕੰਮੇਪਨ ਨੂੰ ਕੋਸਦਿਆਂ ਆਪਣੀ ਬੁਧੀਮਾਨਤਾ ਦਾ ਪ੍ਰਭਾਵ ਸਾਡੇ ਉਤੇ ਪਾਉਣ ਦਾ ਸਬਲ ਯਤਨ ਕਰਦੇ ਹਨ, ਖੇਤਰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਭਾਵੇਂ ਬੋਧਿਕ ਜਾਂ ਵਿਦਿਅਕ ਨਾ ਹੀ ਹੋਵੇ। ਅਸੀਂ ਆਰਥਿਕ ਤੌਰ ਤੇ ਗ਼ਰੀਬ ਜਿਹੇ

Dr. Harbhajann Singh above writing shows is that he Jealous of Sikhs who moved away from India. It is very unfortunate that he does not appreciate how the Sikhs moved out from India and how they worked hard to establish themselves and then Building sikh institutions of all kinds all around the world to carry on the message of Gurus. They are selfless workers and do all voluntary work.They do it because they believe and follow Guru Granth sahib only as the last command of Guru Gobind singh Ji to follow only shabad guru which reminds them everyday.

<u>GGS 106 ਮਾਝ ਮਹਲਾ ੫ ॥ ਮਨੂ ਤਨੂ ਤੇਰਾ ਧਨੂ ਭੀ ਤੇਰਾ ॥ ਤੂੰ ਠਾਕੂਰੂ ਸੁਆਮੀ ਪ੍ਰਭੂ ਮੇਰਾ</u> ॥

MAAJH, FIFTH MEHL: Mind and body are Yours; all wealth is Yours. You are my God, my Lord and Master. Body and soul and all riches are Yours. Yours is the Power, O Lord of the World. || 1 ||

<u>GGS918 ਤਨ ਮਨ ਧਨ ਸਭ ਸਉਪਿ ਗੁਰ ਕਉ ਹੁਕਮਿ ਮੰਨਿਐ ਪਾਈਐ ॥ ਹੁਕਮੁ ਮੰਨਿਹੁ ਗੁਰੂ ਕੇਰਾ ਗਾਵਹੁ ਸਚੀ ਬਾਣੀ ॥</u>

Surrender body, mind, wealth, and everything to the Guru; obey the Order of His Will, and you will find Hi Him. Obey the Hukam of the Guru's Command, and sing the True Word of His Bani in Guru Granth sahib(No to Kachi Bani In Dasam Granth which is not accepted by The Panth)

<u>GGS 804 ਬਿਲਾਵਲੂ ਮਹਲਾ ੫ ॥ ਤਨੂ ਮਨੂ ਧਨੂ ਅਰਪਉ ਸਭੂ ਅਪਨਾ ॥ ਕਵਨ ਸੁ ਮਤਿ ਜਿਤੂ ਹਰਿ ਹਰਿ ਜਪਨਾ ॥</u>

BILAAVAL, FIFTH MEHL: Body, mind, wealth and everything, I surrender to my Lord. What is that wisdom, by which I may come to chant the Name of the Lord, Har, Har?

<u>GGS 1117 ਇਹ ਤਨ ਮਨ ਤੇਰਾ ਸਭਿ ਗੁਣ ਤੇਰੇ ॥ ਖੰਨੀਐ ਵੰਞਾ ਦਰਸਨ ਤੇਰੇ ॥</u>

This body and mind are Yours; all virtues are Yours. I am a sacrifice, every little bit, to Your Darshan.

Dr. Harbhajann Singh blames me for remuniration of scholars attending conferences or writing articles for our Web. All Organizations including universities/ SGPC which invite scholars or katha Wachaks/Kirtani jathas/ Higher Sikh clergy for presentation of their viewpoint in lecture form/katha/keertan in gurudwaras or any other institutions are always compensated for their work including board/Lodging and travel expenses. This is part of our community Seva. Sikhism teaches the Sikhs to do Seva with Tan, Man and Dhan. I have done my seva as a Sikh and proud of it per Sikh principles.Did I do anything wrong for my volunteer work for the panth? Request the readers to review my contribution to Sikh studies and decide on the issue themselves.

A. My mission is very clear. On our Web Site www. Globalsikhstudies.net. (43) it reads as "Dr Jasbir Singh Mann remarks that like Carlyle had rightly observed about History itself, that Sikh history too is without doubt the essence of innumerable biographies of numberless martyrs, saintsoldiers and scholars who appeared on the national & international scene again and again whenever the community faced critical situations, whether in the field of politics, religions or plain social or cultural fields. Sikhs started migrating to North America as early as 1890. They initially went through a struggle of existence, identity and faced difficulties in spreading the authentic message of Sikhism and its history. Now, Sikhism has become the world's fifth largest religion. Sikh studies are currently going on worldwide and there is a need to encourage the sharing of the authentic message of the Sri Guru Granth Sahib, not only to help those who are unwittingly unfortunate to miss the message themselves, but also to dissuade those who misrepresent and misinterpret Sikhism by ideological and political blinkers along with missionary paradigms. It was this ongoing process with the late Sardar Daljeet Singh and his distinguished colleagues, the late Justice Gurdev Singh, S. Jagjit Singh.... were called upon to face, in spite of the gulf between the resources of the two sides, and they successfully met this onslaught on the Sikh way of life through vast literature in the form of books, articles, reviews and by holding international Conferences. No understanding of Sikhism and its history can be rational or authentic, until the study includes the Guru Granth Sahib and the history of the Guru period. Otherwise uni-dimensional studies cannot obviously be objective and valid. The Sikh community welcomes all scholars doing genuine research and will provide them with a vast array of resources. All the authors felt that authentic Sikhism must be shared with all host societies in this world, and if such an effort is not made now then there can be many deleterious effects in future such as :

• There will be tremendous socio-psychological repercussions in the understanding of Sikh religion by the future generations, especially those born outside of India ,

- The Western world will have a lopsided view of Sikhism
- There will be erosion in the Doctrinal base of Sikhism as enshrined in SGGS
- It will reflect a failure of Sikh custodians and academicians to fulfill their moral duty

We are thankful to all the authors who joined us in this serious and gigantic effort to educate the world community, Students & Scholars to re-think the fundamentals of modern sciences within the framework of Sikhism. It is our hope that our effort to compile this non-profit website will help the Sikhs to enlighten the richness of their heritage, for outsiders it will provide a better understanding and will attempt to bridge all gaps.

B. NOTE Our Academic sponsored work over last two and half decades promoting Authentic Sikhism in west is well recorded on our web www. Globalsikhstudies.net.

LIST OF INTERNATIONAL CONFERENCES AND SEMINARS sponsored since 1988

1988 • Conference of Sikh Studies, California State University, Long Beach 1990 • International Conferences on Sikh Studies, London, Toronto University, University of British Columbia, Berkeley University, Washington, New York, and Chicago 1993 • Dr. Gobind Singh Mansukhani Memorial Seminar for his contribution to Sikh Studies at Sikh Center of Orange County; Santa Ana, CA 1994 • International Conferences on Sikh studies, York University, Toronto; UBC, Vancouver B.C; Oakland University, Michigan; UC Berkeley; Washington; New Jersey; Santa Ana, CA 1995 • Miri Piri conferences, Mt. San Antonio College, Walnut, CA; San Jose, CA; Fresno, CA; Stockton, CA: Espanola, NM 1996 • 289th Gurgadee Diwas Seminar at Tiera Buena Gurdwara, Yuba City, CA. (Held during the annual gathering of Sikhs where 30,000-40,000 are in attendance from all over the world.) 2000 • International Conferences on Sikh Studies, Mt. San Antonio College, Walnut, CA; San Jose State University, CA; University of Toronto, Mississauga; Oakland University, Michigan; Vancouver, BC; New York, NY 2004 • International Conferences on Sikh Studies in Celebration of Four Hundred Years of Compilation of Guru Granth Sahib . Mt. SAC College, Walnut, CA; UC Santa Barbra, CA; San

Jose St Univ, San Jose, CA; British Columbia Institute of Technology, Burnaby, BC; Edmonton; York University, Toronto; Hofstra University, Hempstead, NY; George Mason Univ, Fairfax, VA

International Sikh Conference, North America - http://www.internationalsikhconference.org/

All papers have been put together into book form and posted on our web.

C.Does Dr. Harbhajan Singh and scholars of his ilk do not accept any remuniration for their write ups? Do they not receive any compensation for boarding/Lodging and travel expenses? . Issue is what evidence on the Authenticity of Sri Dasam Granth he read after Gurmat College has changed his thoughts? Is there any other reason?. He writes in his book pageXXXVI "

ਗੁਰਮਤਿ ਕਾਲਿਜ ਵਿਚ ਪੜ੍ਹਨ ਸਮੇਂ, ਸਾਨੂੰ ਇਹੋ ਤਾਲੀਮ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ ਕਿ ਇਹ ਗ੍ਰੰਥ ਸ਼੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਦੀ ਰਚਨਾ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਇਹੋ ਬੇਤੁਕੀ ਗੱਲ ਕਈ ਸਾਲ ਮਨ ਵਿਚ ਵਸੀ ਵੀ ਰਹੀ, ਪਰ ਜਿਉਂ-ਜਿਉਂ ਇਸ ਗ੍ਰੰਥ ਦੀਆਂ ਬਾਣੀਆਂ ਨੂੰ ਵਿਚਾਰ ਸਹਿਤ ਪੜ੍ਹਨ ਦਾ ਮੌਕਾ ਮਿਲਦਾ ਗਿਆ, ਇਸ ਦੀ ਉਚਤਾ ਹਿਰਦੇ-ਘਰ ਵਿਚ ਵਸਦੀ ਗਈ। ਹੁਣ ਮੈਂ ਪਾਵਨ ਗ੍ਰੰਥ ਦੀ ਮਹਿਮਾ ਕਿਸੇ ਤੋਂ ਸੁਣ-ਸੁਣਾ ਕੇ ਨਹੀਂ ਕਰ ਰਿਹਾ, ਉਸ ਮਹਿਮਾ ਵਿਚ ਸੁਰਤਿ ਇਕ-ਰਸ ਕਰ ਕੇ ਅਤੇ ਉਸ ਦੀ ਹਰ ਉਚਾਈ ਦਾ ਸੁਖਦ ਅਨੁਭਵ ਕਰ ਕੇ ਵਡਿਆਈ ਵਿਚ ਲਿਪਤ ਹੋਣ ਦਾ ਸੌਭਾਗ ਮਿਲਿਆ ਹੈ। ਕੁਝ ਸਮੇਂ ਤੋਂ ਮਨ ਵਿਚ ਇਹ ਲਾਲਸਾ ਪ੍ਰਬਲ ਹੋ ਰਹੀ ਸੀ ਕਿ ਇਸ ਦੇ ਵਿਰੋਧ ਵਿਚ ਚਲਾਈ ਜਾ ਰਹੀ ਪੰਥ-ਘਾਤਕ ਲਹਿਰ ਨੂੰ ਠੱਲ੍ਹ ਪਾਉਣ ਅਤੇ ਅਣਭੋਲ ਪਾਠਕ ਤਕ ਇਸ ਅਦੁਤੀ ਗ੍ਰੰਥ ਦੀ ਠੀਕ ਤਸਵੀਰ ਪ੍ਰਸਤੁਤ ਕਰਨ ਵਿਚ ਆਪਣਾ ਛੋਟਾ ਜਿਹਾ ਯੋਗਦਾਨ ਦੇਣ ਦੀ ਫ਼ਰਜ਼-ਪੂਰਤੀ ਮੇਰੇ ਸਿਰ ਉਤੇ ਗੁਰੂ ਦਾ ਕਰਜ਼ਾ ਹੈ। ਛੋਟੇ-ਛੋਟੇ ਉਪਰਾਲੇ

Harbhajan has read Kahan Singh Nabha, Giani Gian Singh and Rattan Singh Bhangu. Why he is misquoting and misinterpreting them on the issue of Dasam Granth authenticity?. Even Dr Balbir Singh founder of the center where Harbhajn is now project Director, had requested for need of more research on all aspects of Dasam Granth in his research work. Why Harbhajan is silent on the issue?Is there any other force which changed his view point after Gurmat College?I have noted Harbhajan Singh,s name in document titled - R.S.S. New List at web page WAKE UP KHALSA in LIBRARYY LINK UNDER DOCUMENTS. (44a) Click <u>http://www.wakeupkhalsa.com/showdocument.php?docid=19</u>

Recently Sikh Bulletin(44b) has also published the same Circular of Rashtria Sikh Sangat .March-April 2010 ਚੇਂਤ-ਵੈੱਸਾਖ ਪ8੨ ਨਾਨਕਸ਼ਾਹੀ editor@sikhbulletin.com Volume 12 Number 3&4Published by: Khalsa Tricentennial Foundation of N.A. Inc; 3524 Rocky Ridge Way, El Dorado Hills, CA 95762, USA Fax (916) 933-5808Khalsa Tricentennial Foundation of N.A. Inc. is a religious tax-exempt California Corporation.

I hope it is not true and will request Harbhajan and others to clarify their stand point

about the above postings.

SUBJECT: GUR IQBAL SINGH NOW IN PLATFORM OF RSS

July 9, 2009 Surjeet Singh Khalsa

Please put this on your news/article section under theheading: The RSS Network among the Sikhs RahstriyaSikh Sangat, the Sikh wing of RSS the Hindu militantorganisation in its Nagpur meeting has conferred status

of permanent invitees on certain Sikhs (B team). Itfurther declared that RSS would even like to honour

certain individuals publicly. The Punjabi email hasfollowing names. Special Invitees to the meetings of the RSS:

1. Pritam Singh Bhatia, Faridabad2. Giani Kulwinder Singh3. Gurcharanjit Singh Lamba4. Dr.Gurdip Singh Jagbir, Punjab Radio, London5. Dr. Harpal Singh Pannu, Patiala University6. Dr. Jodh Singh, Patiala University7. Prof. Harbhajan Singh Dehradoon8. Ratinder Singh Indore (he is head of the team thatpublishes 'Panthic weekly' on internet)9. Kashmir Singh Patiala University10. Guriqbal Singh Mata Kaulan Taksal (Religiouspreacher)11. Harbans Singh Jagadhari (Religious preacher)12. Giani Pooran Singh, (ex Jathedar Akal Takhat)13. Sant Hari Singh Zira14. Prof. Davinder Singh Jammu (writer) 15. Prof. Davinder Singh Mohali (writer)16. ADS Mangat Canada (we daily receive propaganda mails from him. Usually it is the news clippings)17. Inder Singh (Has been too much active on internet) All these are Dasam Granthis and the touts of the RSS.Panth beware of their conspiracies. Let us have socialboycott of these Panthic Ghadaars/traitors.

Surjeet Singh Khalsa

ਰਾਸ਼ਟਰੀਆ ਿਸੱਖ ਸੰਗਤ ਦੀ 251 51 2009 ਦੀ ਮੀਟੰਗ (ਸਰਕੂਲਰ) ਨਾਗਪੁਰ 251 51 2009 ਰਾਸ਼ਟਰੀਆ ਿਸੱਖ ਸੰਗਤ ਦੀ ਏਪਕਸ ਕਮੇਟੀ ਵਿੱਚ ਮੈਂਬਰ ਚੁਣੇ ਗਏ: ਚਿਰੰਜੀਵ ਸਿੰਘ ਸਰਪਰਸਤ, ਰੁਲਦਾ ਸਿੰਘ ਪਰ੍ਧਾਨ, ਵੀਰੇਂਦਰ ਸਿੰਘ ਦਿੱਲੀ, ਗੁਰਚਰਨ ਸਿੰਘ ਗਿੱਲ ਜੈਪੁਰ,ਰਿਵੰਦਰਪਾਲ ਸਿੰਘ ਦਿੱਲੀ, ਜਗਜੀਵਨਜੋਤ ਸਿੰਘ ਉਤਰ ਚਲ, ਡਾਜਸਿਵੰਦਰ ਸਿੰਘ, ਡਾ ਅਵਤਾਰ ਸਿੰਘ ਸ਼ਾਸਤਰੀ, ਬਾਬੂ ਸਿੰਘ ਦੁਖੀਆ,ਦਲਜੀਤ ਸਿੰਘ ਖਾਲਸਾ, ਰਿਜੰਦਰ ਸਿੰਘ ਭੰਗੂ, ਰਣਜੀਤ ਸਿੰਘ ਰਾਣਾਬਰਿਮੰਘਮ, ਮਨਿਜੰਦਰ ਸਿੰਘ ਸਰਸਾ, ਵਿੰਗ ਕਮ ਡਰ ਜੇ। ਐਸ। ਚੱਢਾ,ਪਰ੍ਹਾਪ ਸਿੰਘ ਫ਼ੇਜਦਾਰ, ਰਣਬੀਰ ਸਿੰਘ, ਸ਼ੇਰ ਸਿੰਘ ਫ਼ੇਜੀ। ਏਪਕਸਕਮੇਟੀ ਦੀਆਂ ਬੈਠਕ ਵਿੱਚ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਤੌਰ ਪਰ ਸੱਦੇ ਜਾਣ ਵਾਲਿਆਂ ਵਿਚ: ਪਰੀਤਮ ਸਿੰਘ ਭਾਟੀਆ ਫ਼ਰੀਦਾਬਾਦ, ਗਿਆਨੀ ਕੁਲਿਵੰਦਰ ਸਿੰਘ,ਗੁਰਚਰਨਜੀਤ ਸਿੰਘ ਯਾਬਾ ਸੰਤ ਸਿਪਾਹੀ, ਡਾ ਗੁਰਦੀਪ ਸਿੰਘ ਜਗਬੀਰਪੰਜਾਬ ਰੇਡੀਓ ਲੰਡਨ, ਡਾ ਹਰਪਾਲ ਸਿੰਘ ਪੰਨੂ ਪਿਟਆਲਾਯੂਨੀਵਰਿਸਟੀ, ਡਾ ਜੋਧ ਸਿੰਘ ਪਿਟਆਲਾ ਯੂਨੀਵਰਿਸਟੀ, ਪਰ੍ਹੋ ਹਰਭਜਨਿਸੰਘ ਡੇਹਰਾਦੂਨ, ਰਿਤੰਦਰ ਸਿੰਘ ਇੰਦੌਰ, ਕਸ਼ਮੀਰ ਸਿੰਘ ਪਿਟਆਲਾ ਯੂਨੀਵਰਿਸਟੀ, ਗੁਰਇਕਬਾਲ ਸਿੰਘ ਕੋਲ ਟਕਸਾਲ, ਰਾਗੀ ਹਰਬੰਸਿਸੰਘ ਜਗਾਧਰੀ, ਗਿਆਨੀ ਪੂਰਨ ਸਿੰਘ, ਸੰਤ ਹਰੀ ਸਿੰਘ ਜ਼ੀਰਾ, ਪਰ੍ਹੋਦਿਵੰਦਰ ਸਿੰਘ ਜੰਮੂ, ਪਰ੍ਹੋ ਦਿਵੰਦਰ ਸਿੰਘ ਮੇਹਾਲੀ, ਏ। ਡੀ। ਐਸ। ਮ ਗਟਕਨੇਡਾ, ਇੰਦਰ ਸਿੰਘ। ਰਾਸ਼ਟਰ ਸੋਇਮ ਸੇਵਕ ਸੰਘ ਵੱਲੋਂ ਸਰੀ ਕੁਲਦੀਪਚੰਦ ਅਗਨੀਹੋਤਰੀ ਇਸ ਕਮੇਟੀ ਦੇ ਸੰਚਾਲਕ ਬਣਾਏ ਗਏ। ਮੀਟੰਗਿਵੱਚ ਗਿਆਨ ਸਿੰਘ ਆਰੂਜਾ ਜਬਲਪੁਰ ਦੇ ਨਿਧਨ ਤੇ ਦੋ ਮਿੰਟ ਦਾ ਮੋਨਧਾਰਨ ਕੀਤਾ ਗਿਆ। ਮਤਾ ਪਾਸ ਹੋਇਆ ਕਿ ਸੰਤ ਹਰਨਾਮ ਸਿੰਘ ਧੁੰਮਾ,ਭਾਈ ਬਲਦੇਵ ਸਿੰਘ ਅਖੰਡ ਕੀਰਤਨੀ ਜਥਾ, ਗਿਆਨੀ ਜੋਗਿੰਦਰ ਸਿੰਘਵੇਦਾਤੀ, ਸੰਤ ਸੁਧ ਸਿੰਘ, ਸੰਤ ਬੇਅੰਤ ਸਿੰਘ, ਸੰਤ ਸੁਖਦੇਵ ਸਿੰਘ, ਨਿਹੰਗਸ਼ੇਰ ਸਿੰਘ, ਨਿਹੰਗ ਬਲਦੇਵ ਸਿੰਘ, ਸੰਤ ਗਿਆਨਦੇਵ ਸਿੰਘ, ਸੰਤਬਲਬੀਰ ਸਿੰਘ ਸੀਰੇਵਾਲ ਦਾ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਸਨਮਾਨ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇ।

Readers can interpret themselves who is compensating who for this deep rooted anti panthic conspiracy as outlined above. Can Harbhajan Singh share with Panth what is His helplessness/Compulson" ਮਜ਼ਬੂਰੀ "or otherwise must controvert above postings ASAP and clarify this issue before the Panth after investigation if he wishes to do so.

10. NO response to Real academic issue raised by me based on Evidence so Far.

I discovered a 18th century Dasam Granth manuscript in the British library(45) that matches the contents and arrangements of compositions with the currently prepared Dasam Granth corrected by the Sodhak committee during 1895-1896 AD by consulting 32 Dasam Granth Birs. My academic findings has been misquoted and termed as 'misinterpretations' and 'misrepresentation' by Harbhajan Singh group

without submitting any valid evidence. The obvious question is, 'Is this similarity between the two Granths a coincidence or a planed fabrication? Harbhajan group failed to respond to this real academic issue raised by me based on concrete evidence so Far. I am writing it again for the benefit of our readers.

Granths with title as "Sri Dasam Granth" Or "Dasam Patshahi Sri Guru Granth Sahib Ji" have been seen in circulation in Title prints with fixed compositions and arrangement of contents published after correction of 32 Granths by Sodhak committee since 1898 AD onwards.Review of Literature shows No Granth with Title Sri Dasam Granth or Dasmi Patshahi Ka Granth (with fixed pattern of Compositions) was seen in Punjab or Delhi area Sikh institutions in 18th century. Indian Sources, Persian sources & over 30 European sources are silent about this Granth In 18th Century. In Literature Title of "Dasmi Patshahi Granth" was first time reported by Malcolm in 1810 AD (early 19th century). Then onwards in early 19th century such granths started appearing in Sikh institutions in Punjab initially in hand written Birs and then in print in 19th century.

No Granth similar to the pattern of published Dasam Granth is mentioned by Chhibar in his classical book BansavaliNama (1769-1779 AD). He mentions names such as, Smundsagar, Avtarlila, Bachittar Natak, Chota janmyo Granth. Sarup Das Bhalla in Mehma Parkash (1776 AD) only mentions Vidya Sagar Granth.

After Charles Wilkin goes to Patna in 1781 AD., in 1783 AD manuscript of Dasmi Patshi Granth appears in Calcutta, a copy of which was later put into British Library where Chales Wilkin was a Librarian. Interestingly, it matches in all the contents and arrangements of compositions with the currently prepared Dasam Granth corrected by the Sodhak committee in 1895-1896 AD. The obvious question therefore is, 'Is this similarity between the two Granths a coincidence or a planed fabrication?

History of Manuscript, Mss D5 Punjabi(HT Colebrook)

John Malcom came to Punjab with Lord Lake in 1805. He was accompanied by Raja Bhag Singh of Jind up to the Byas River. He could get only one copy of Guru Granth Sahib from Punjab but in Calcutta he got the copy of Dasmi Patshahi Ka Granth which was procured by HT Colebrook, an administrator and attorney by profession in Calcutta during 1805 AD per discussion of Malcolm. Historiclly speaking Colebrook never visited Punjab.Malcolm used this Granth for writing his account of "Sketch of the Sikhs", first published in 1810 AD. HT Colebrook then donated this Bir to British Library in 1812 or 1819 AD. It has no colophon but by Malcolm's account the history can be traced to Colebrook only until when he procured in 1805AD per above argument. There is no clear-cut history of the custodians of this Bir. Question arises as to from where Colebrook procured this Bir which matches with DG corrected by Sodhak Committee in 1897 AD (See Discussion Below)

Chhand count of Text in published Bir of Dasam Granth Bir By Sodhak committee(1895-1896) from 32 Various Dasam Granths and British Library MSS D5 Punjabi (Colebrook HT 1783 AD)

#	Name of composition	Published Bir	BL MSS D5
			Colebrook
1	Japu	198	198
2	Akaal Ustat	271 1⁄2	271 1/2
3	Bachittar Natak	471	471
4	Chandi Charitar 1	233	233
5	Chandi Charitar 2	262	262
6	Var Bhagoti Ji	55	55
7	Gian Prabodh	336	336
8a	Chaubis Avtaar	No AFZU	No AFZU
8b	Ram Avtaar	864	864
8c	Krishan Avtaar	2492	2490
8d	22 nd & 23 rd Avtaar	10	10
8e	Kal Ki	588	588
8f	Mir Mehdi	11	11
9	Brahma Avtaar	323	323
10a	Rudra Avtaar (Dat)	498	498
10b	Rudra Avtaar (Parasnath)	358	358
11	Swaeeay	33	32

12	Shabad Hazare	10	7
13	Khalsa Mehma	4	4
14	Shastar Nam Mala	1318	1318
15	Chiritropakhian	7555	7556
16	Zafarnama & Hakiats	Zafarnama & 12 Hakiats in Gurmukhi (No AFZU) Manual count 858	Zafarnama& 12 Hakiats in Gurmukhi (858 AFZU)

1. Title page BL MSS D5 (Colebrook Dasam Granth)

गरमतनिश्च दराजीमा सतसाहि।। नान क्रयंची का० जि २१

2. TATKARA of BL MSS D5 Punjabi(Colebrook Dasam Granth)matching to have all compositions as noted in Published Dasam Granth as corrected and compiled by Sodhak Committee in 1897 AD.(See following 18 Pages for Details)

(क्रिम्राडिग्रुवध्मारि ਅਬਚੇਡੀਚਡਿਤ੍ਉਕਤਿਬਿਲਾਜ਼ਮ - Nel उउवरामुसीधार्डिधेषीव्या। नापुग आरिआधारमलेधभारेडम्बरलं १ परेरम ਸੀਮੁਖਵਾਕਪਾਤਸਾਰੀ 🕬 🕥 ਘੰਨੇ। ਬਹੁਰਿਭਇਓਮਹਖ਼ਾਸ਼ਰਤਿਨਤੋਕਿਆ ੨ ਪੰਨੇ੨੫ ्धिमाडिगुरुधुमारि छिंधरीइतरपुष्टिराष्ट्रीमुरुधाउिवेरियन्तर युगे२६ 22/14 ਉਤਾਹਮਾਸੇਦਸਖਤਕਾਪਾਤਸਾਹीश* " ਪੋਨੇ ਸੋਣਸੁਨਿਓਜਬਦੇਤਨਰੋਤਬਰੰਡਪ੍ਰਚ » ਪੋਨੇ २ अर लमुग्धर्य राष्ट्र मार्गि मार भाष्ट्र भाष्ट्र भाष्ट्र के मुझ्ये प्रते रह १६माउगुरध्मगरे उह्रघटेवनमेठराउभागवेमेव ह परेश्र असमाधिइतरटवांग्रियालिधजडेगरन्धते नमतिम्डवतमाविष्ठिरेदीश्वि 1733 पाउमाधी राभमवागीधलगवेंदेवे अगनियार्थिभम्पहगनिरत्वेड्यघ व 1733 डभगीमाउभाज्यसम्बद्धाः प्रतिहर * इमिडिबाब्धमारि रुराधेरमारीध्रिपाडेम्पार्थे हुन परिष्ट अमर्द्वाचीव्यिमाने तिरणहेर - परिष्ट मिरेवेट्याठेजमुवेरीवउरेगम्स परिष्ट अधिन्दरी उमराजा ? **पोर**ू मधुग्रमिधायमायिकाभि स्वयं धतिक होट्रिमडस्टानील र दोस्ट 1रेड्म अममेअपतीवसम्बंधारतेष्ट्रा ा पते १९ रेजन्म्यार्ट्सम्बल ३ अख्यधिनतभवष्ठते। अग्रे भेतेर सत्रवयदिभगायसंड रेड्राली क 47234 זיקאיקטאנטאנטאישווני אילאי אפאלאאנטאנטאישווני 48329 ਬਹੁਤਕਾਲ ਇਹਭਾਂਤ ਬਿਤਾਯੋਂ " ਪੰਨੇ 2 ਲਾਭਾਤ ਜਾਣ ਸ ਕਿ ਸਭਾ ਦਾ ਵ 47.59 ਬਪੁਤਬਰਆਇਹਭਾਤਿਬਿਤਾਈ " ਪੰਨੇਸ਼ - ਜੇਸ਼ਬਦਟੇਵਪੁਛਾਰਹੀ मेरेर्ट มาชีนากการาชีเรานาที่สุดีแบบ แก้งง อวิจัง อินรุธยิตอยปแร กายกังง ਜੁਪਭਸ਼ੋਇਹਭਾਂਤਿਅਪਾਰਸਾਲ ਪੰਨੋਲ षिउवियमिषयङजिनुहर्णाई कार्य भेरेर 18 ਸਤਿਹਾਰਪੁਸਾਏ मर्घवरलम् मायष्ट्रघारे १४ का भाषा भेरे दर्श्वा हेडीनी बीध उमरी १९ 4750 १ १६माउग्रम्प्रार्थ्या होता ये विवासकारी विवास

Page 1

क्रमडिब्राइप्रमारिग		ਅਬਬਿਸਨਅਵਤਾਰਕਥਨ।।१३	4तेह्र
พุฆธิมพรมษียิ่มมีเมเซิยตริมุรห	19: 47.4	मीडगरेडीतीमजार 🔅 🖉	2
रेटमर्ट्रमत्व दिमिलामनिवतपहाल	ल, परिष	राष्ट्रपुरधेदारग्रेवरदेण (°	278 23
ਅਸ਼ਹਾਜਾਪੀਲ ਕਰੋੜ ਜਗਣਾ ਇਹ ਦਿਵਸ	पहुंचि येतेल	ਅਬਅਰਹਤਟਵਾਅਵਤਾਰਕਬਨ"।ਪ	भेरेहर
रात्तरत्रोत्तरमाध्रष्ट्र उत्रहो। 	121205	ਅਬਮਨੁਹਾਜਾਅਵਤਾਰਕਬਨੈ॥१६	1. 4REX 3
रिडीन होने नाम भाषा बडारिजा	DAH .	अवयहैउववेरअइउएरवही।??	1= भेतेहरु
रिडीअत्ते मिथावरान्त मधुरत बरिशा	- suffer	ਅਬਸਰਜਆਵਤਾਰਕਬਨੈ॥ ੧੮	प्रेह रु
रहाजना जन्म द्वाता मुनुरा आदा के कि का	a situs	אוואדאדאדאדאדאוויריוו	4रेह्म
אמומידווצורייו אפשיבתס המוזי	9 9099	ਅਬਰਾਮਅਵਤਾਰਕਬਨ।। २°	47ेह्म
	EB1(1.1.4)		भेरेहूट
१वंहण्युजुनीबीदाउेछै॥		अवमीडामुऔस् वस्ति॥२१	
अघर्चडेधीमअईउप्रबर्धते॥	भौरेम्ह	अवअष्टियप्रेमबस्रतेग	27.90
ਅਬਰਉਬੀਸਉਰਟੋਅਵਤਾਰਾ। ੧	4तेम्म	अम्बत्याम्रस्रिंग	4703
পদ্বরন্ধস্বর্জনার	मेरेमम	अम्मवतमेप्रेमव्यते।	पतिम्भ
ਅਬਛੀਰਸਮੁੰਦਮਬਨੈਚਉਦਹਰਤਨਕ		अवधग्रुधत्त्रश्रेजनुपत्रमते॥	14294
म्रहेगड् ताराहिहर्द गा	यत्रेषय	ਅਬਸੀਤਾਹਰਨਕਬਨ।	48.95
अघमयामेवरीअद्याप्रवयरेष	4रेमम	अवमीराधेनचेव्यते।	4ते १ ह
	भूतेम्ह		117.25
अष्ववेग्णअस्त्रजन्मते ६		अम्बर्गतुभारमय्र्वेयठेष्ट्रा	
अमररामिभाभरडउएवस्री	4र्तेषह	ਮਦੋਂਦਰੀਬਾਰਾ। ਉਣੇਕਣਲੰਦ	4723
अमयाहतअस्ठाउद्यतं द	47742	मुग्धीगमनेव्येग्धनेस्तेस्तनेया	48.20
अख्यारमरूभअस्टउख्रब्बहे ²	यतेमर्ट	अम्प्यमउनुपन्नम्री। मेगीउछपेहेर	seku n
असम्उमालहउग्रस्थते १०	भेरेपर्न	ਪਾਗੜਦੀਪ੍ਰਸਤਪਠਿਯੋਦਾਗੜਦੀਵੇਕੋਵ	
अमरुद्भहजरत्वते ११	4रे द्	ਅਬਝਿਸ਼ੁੰਡਜੁਧਕਬਨ।	Ast
अयमार्थपर अस्टर रतस्र १२	मठे हर	ਅਬਮਹੋਦਰਸੰਝੀਸੁਧਕਬਨ॥	मेरेवरी

প্রিক্রীর্হুরা। রল্যল <u>দ</u> ুর্জীদ্ধলার্হা।	hati	Bettati Bar	the state
अमरिंद्त्तीउनुप्रस्वते। मिगधिडीई	e uñeo	੍ਖਵਾਹਗੁਰੂਜੀਕੀਫਤੇ। ਅਬਕ੍ਰਿਸਨਅਵਤਾਰਇਕੀਸਮਅਵਤਾਰਕ	2.6
11 नदेहीवन्द्रियगण्डनीका		असरेहीनुबीष्ठिमउन्द्रिवस्ताः।	47 -9
সদস্বরুষ্টেব্হারন্যমধ্য	4her	ਹੋਇਕ੍ਰਿਪਾਤਮਰੀਹਸਪੇਤਸਭੇ	4रेन्द्र
मेगीउपयिमरवर्छरावरणत्ररंगतेपरे	- ung	ਅਬਪ੍ਰਿਬਸੀਬ੍ਰਿਸਾਧਰਿਪੂਕਾਰਤਭਣੀ॥	भेते
अष्मवरुङनुपव्यत्रा	धरेदन	अयरेरदीवेत्ततभव्यत्रा	यहेचे.
अध्वरन्हतनुयवयते।	Utes	2	48-29
रिश्टरिस्हेरा। दिशहेस्डीका	28259	radi construction	UREN
उविछाईरा। प्रष्टेभउषीतमय्मिर्डर	thes	1 1 1 1 1 1 1 1 1 1 1 1 1 1 1 1 1 1 1 1	मेरेद
দীরণদিল্পম্বির্যমা 🔃	यहेन्म	अधार्बुउतमेर्द्रमघाद्या। मेल	यहेंच
দর্যন্তহ। সীপরীর্দাইদপাই।।	मेरेष्म		27रेन्द्र
পষ্দা হার্রদাজি সাদিল হি রচা	INCE	माउमुरीत्तम्रतर्र्ष्ट्रियेडेदि्प्रजेमरू	10
रल्छेरा। मुहेरम्भाष्टे	40.5		utit
भषमीउन्तेघत्रममरीष्ठेग	1200	अख्यसम्बद्धमतम्बद्धति।	27ते- ई
व्ययमानलहमे अवताईरा।	UNEZ		यहे दि
	P2	ਅਬਟੇਵਕੀਬਸਦੇਵਛੋਡਬੋਹ	भोरे स्व
नीउण्डर्धुभुरूतमण्डसुरी आहमप्र्रेम	2.40		17725
ਮੁਬਤੀਨੋਭਿਹਾਤਵੀਅਨਸਾਹਿਤਮਹਥੋਕ	1902	พิยุกาหลงออลสกิบ	भोर्न्ड
รื่นยิ่า ฮือนส์หอาอนูอหาป่า	10	असमग्रीाधमभूभभगेदिमकत्रीनतरन्त्र	रिमरी ग्रे
ਅਬਸਗਰੀਪੁਰੀਸਰਤਸੁਰਗਗਵਨਕ	26	<u>असमम्ब्रिडे</u> ग्सेंब्रब्रहो।	यहे मे
र्युमा। याश्वारेनखडेडुमवेडखंडेर	240-0	ਅਬਤਰਤੋਰਜਮਲਾਰਜਨਤਾਰਬ੍ਰੋ॥	यहे हि
यमा मगल्डभाग्रेस्डाइलेगाग्रिहेर्	46.00	अषयबीरेडवेघपवयती।	Unes
		अयगंभागुंगरेडगागामत्रव्यक्ता।	好命
ווגיאיזאיז איז איז איז איז איז איז איז איז	Uneo	ਅययहरेगुराग्युरमा चुरेवेदस्वते।	UREE

Page 3

2 August	2/8 22	अधाध्यानुग्रेडाधात्रयते	यते१२०
अवयेत्रत्रदेडवयव्यक्तंग	4255	अववेमीरेडेयप्रबंधते	20233
अववर्ष्ठीत'खत'य्यविवयते।		from and	धति १२२
अघटद्र तलबयते।	479 कि	Marae glanning to	427922
अघर्रोपरमें उले धेल चेन घर्म। मुझा।	4796	अधाधमृभुउरेउनुपवधरी	
भण्याधिडीडडरेराडिट गुस्ओरियाधिन	1 - " - F	ਅਸ਼ਮਸ਼ੁੰਗਮੈਗਰੇਕੇਆਗਮਨ	27 रे
अंध्रखुबभीरत्रदेखब्रह्मते।	मोराः	अष्ठघण्णहरू देष्ट्रेपण्य वस्ते	न भेते १३०
अंधचीत्र उत्र सम्प्री	11294	ਅਸ਼ਕੁਬਜਾਕੋਉਧਾਰਕਰਨ	यहे १३०
अधार्धयता श्वर्यो ५ महे हो।	केश्वर	अष्ठचेत्रुगभरतुपवयि	यते १३१
ਅਲਗੋਵਿਤਧਨਗਿਤਤਰਪਰਧਰਵੀ।	- यतिषय्	अव्वत्रम संप्रच स	48939
<u>शितांष्ट्रभादिच्यासम्ब</u> ीभ	2Brock"	अमबातनुझारतेसमें	महे १३१
अध्रतेर्द्रसरत संग्रहमिन्द्रे	and the	चाउरास्तरा। हिमा। हाराहमे	मधी
ਅਸ਼ਦੇਵੀਜੁਕੀਉਸਤਤੇ ਕਥਨ	At 11:	इप्रस्थालासबेंगविमिष्ठे	2/2/32
ਤੁਹੀਆਸ਼ੜਣੀਸ਼ ਸ਼ੜਦੀਆਂ ਪ੍ਰਾਪਾ।	यते -	ਅਸ਼ਕਾ ਨਜ਼ੂ ਮੰਝਰਾ ਇੜੀ ਸੀ ਘਨ	48133
अखराम्स्रमेडला हैवा	यरे तान	अम्मतमधिरिआमीधरी	यते १३३
พยพย์ในระณ์สุรศิรย	10110	अध्वियीव्तिकेता	- यते १३३
अमचनुरमेडेस्यम्भा मूलग	यते१११	रापेषा उद्येप होंग में जिला।	27 930
तटहेब्ल बीतनी मीन की दिवाली र	10 - 5	ਪ੍ਰੋਮਛ ਕੀਅਪਨੇਮੁਖ਼ਤੇਇਹਭਾਂਤਕਰ	fé .
পদ্রর্ঘান্য উল্লেন্নরা	- भोते ११.भ	ਉਪਵਸ਼ਾਰੇਸਬਾਰਾ। ਸ਼ੋਸ਼ਾ	2/2 135
अञ्चलभ्रहीति स्वित्व समिति ह	रते १२१	गुग्रतिमेमग्रीमेवजिग	3
अस्त्रेत्राणी रहेकेल्ही	48139	ਉਪਵਰਦੂਭਗਾਕੋਸੇਦੇਸਥਾਰ	2/2 129
अवरणवार्डिमहावदी	यते १२२	अमन्मनगरीएकार्ट्रा रहे	: यहे१३=
अध्मेत्रम् डाविलतबी,मानादिविभंष्टी		अम्भन्द्रव्देख्येभगमन्तेत्तत	478 938.
त्रियमारुरामा स्वान्य हत्ती वन्ति ने छिपर		ਅਭੂਰਬਾਚਧ੍ਰਿਤਰਾਸਟਰਸੋ	यहे १३२

Page 4

भष्मद्वेग्मैतर्देवन्त्रदीष्ठेव्यत्	48950	য়৻য়য়৾য়য়৸য়য়৸য়য়য়য়৾য়য়	मतेष्ट्
अह्नत्प्राथयत्रुग्नियत्त्व्यव्यक्षे । अह्नत्त्व्यप्रविद्यत्त्रयत्त्व्यव्यक्षे	धरेत्रव्	ਉਜੋਨਰਾਜਾਕੀਵਰਿਤਾਕੋਬਿਰਾਹਕ ਬਨ	2779=9
र्त्रपत्तरामिययाच्मेलय्ड क्राज्यादी	यतेनुष्त्र-	ਅਬਇੰਵਰੁਮਾਸੁਹਕੇਤੁਖ਼ਤੇਆਵਤਭਏ	यहे १२२
ब्रम्तरघाडभुमलीमें। एडझाड	48949	अवनुमुबुभग्रुग्र्य्यते ।क्रिम् नार्थ्वि	UR 955
ਅਸਟਿਸੰਘਬਾਰ ਕਰਨਾਲੀਸ਼ ਹੈ	48940	अम्रहिप्ततेपुङ्ब्रिग्लरेडव्रेमेल्प्नउम्राज	g-Fight
พลบุ๋ฮสูนสูนสุสกา แร	यहे १म१	หู รายิตั้งฉุยุก า เหตุราย	utace
भवदमबुधनुपबधते किन्द्रमान	4हे र्भ	व्रस्तराग्यसंत्तीयमीखरत्वयर्गः	48920
अघ्रधहरगामियानुपर्वेष्ठरेग जिल्ला ।	यरेश्मभ	अतर्यत्रीर्वाधमग्रव्यत्।	Lizada.
कन्तुन्तुधिमटठस्त किर्मित 15 केर	मते १म्	ਅਬਉਖਾਕੋਬਿਆਹਕਸ਼ਨ।	यहे १९६१
ध्रह्यामधारुपारुषम् किटीलङाः ।	योश्वहम	अवचगागनार्वेष्ठेयग्रव्यव्यते।	मेरे १ हे
रातनुघाच्यहग्रीममि विश्वविषय	27988	সমন্টারচ্চামিটামত্রবন্তুসাই।	मंत्रेष्टेव
त्रगमिंपति्यनिर्भरी सन्छ ाल्याः त्रगमिंपति्यनिर्भरीसन्छ ाल्याः			यते १९ भ
भुमन्ध्रियन्त्रतमे	12940	अवमुरङरतुपर्यते।	यहे न्हेंभ
দ্রদেশ্যরেগ্ড জীদ্ধীথামর্গার্ডা স্থলমার্জন জীদ্ধীথামর্গার্ডা		अध्रस्थ्यप्रस्थते	येत्रे न्दे .
হুত্ব ভাল বা	inee ftt	พรามเนิยสมส์	योन्टे
	100 4911	ारेलीर्बे भारतम्मुष्टिन्वाबवत्वयति	भेरे न्टे ?
त्रगमियात्याचालीमि	40 04	नुषिमरवधाचमज्रभुः	मेरे १९२२
			北かりまた
ਅਸ਼ਤੁਕਸ਼ਨਾਂਬਿਆਹਰਬਨੈ॥	46147	দিসমন্ত্রষার্থনের্দ্র প্রার্থনের্দ্র	10 100
रेवीनुवाई म्रेज रेभरमाउजरीत्रगभः		สีสอาสารานหรืออาสาราราร	
प्टमतवरनतमंब षते	यते१=३		थरेर
अष्यवरुभ्रतमेषव्येषयुब्भर्त्वेभिले		असमेटुरुघरेडघयब्यतेग	
ेलम मरानिउमुंग्रत्छेभगव्यनग्रह	HATES	अघघछछद्नुउावधगदतवस्ता	यहेर. १
मञ्गत्ते उत्तर के मिने के मिने के कि मिने के मिने के मिने के कि मिने के कि मिने के कि के कि के कि के कि के कि क	47 १ द	দুহৃদান্দ্র বর্ষমা	277202

Page 5

विमर्स्यरा	LANS IN CALL	धरे २०२	उतिविलभराईर बटगानवगे	यत्रे २१४
- निउभिवानचेरेड	स्तरी क्षेत्रपर	1 - 37-2	मेगीउड्रत्तेगधीआउद्धेरा। 👘	यर्ते २ १४
मतमनी जुरू	E B TA B HUAN	412.03	घगाहरेगरीरेतगाहरेगत् 💀	in sti
<u> অষদৰহ হ</u>	1.1.1.1.1.1.1.1.1.1.1.1.1.1.1.1.1.1.1.	นี้สิวาสู.	भेवत्रमगरिवर्ण्डरा।	4तेर94
พลหลุยนา	के राष्ट्र में मार्ग	2/1/ 293	विमेथहीरा। इन्तविराखरका	यतेरगइः
পদ্ধাইয়লত হয়	strate was	482.04	हित्तवाईरा। का मान	48279
			अघरेमेडरनुप्रस्थि 🖓	
			ਅਸਤਾਛੰਦ। ਅਸਲੇਕਲਕੀ	422950
			विषुध्रत्वन्तर्डटा। तथेत्रेग तगीव्रवि	エオネリモ
अवरम्भ हत स्व	हो। वहीस्ट्रीमर	48,398	याप्रवीहर भडमग्रेतीउ	यते २१९
	and the address			27220
NERSON AND	E TENESTANKA	भेते २. ह	भाष्येक्टरा। तत्वर्येभारलबीअस्उ	यरेत्र २०
	1 . TT		অমতহুক্ত দতন্তু প্রাপন্দ	47777.
राज्याद्वाः ह	Server .	28200	3र्छेब्रीह्रैरा।	202299
<i>মহাশ দেৱী উলা</i>	2 1911	48202	मेउत्रहेरा। अग्रिमग्रहेगिप	47729
রিবর্দ্ধনা মা	भर्यारेड	28208	ਮਬਾਨਛੰਦਾ। ਛਾਜ਼ੇਮਹਾਂਜੋਤ	201229
अध्यस्त्रहरा	পাইনারি	4रेर. ह	भषारहरेग। छात्रेभयंत्तेउ षारउर्वगभहीता।	177229
ह्युन्द्वेद्या भाषत्र	कुम्बिरी स्वर्थ है शकि	122.56	THACEN Brainston	Anna.
जिन्द्रविद्वीद्वेटा हो	रेनच्युकेलीव्याण्यीहरू	P 4री २११	ष्टिउभविरीभीग्रह्मयुग्)	28229
2534,30, 24	Saca Saca II	27रेर9र	ชุษทาริสารบุหาณ	S. Back
ष्मगदिउखेरा		4रेम् १२	अध्ययुग्भाग्रस्डाग्रस्वते।	48222
बगईडीहर केनु		मंत्रे २१३	रडीमा भरडाम्यामा राम्या २	18275
उग्रदर्षरः इन्ह्री	শন্তদানিদ	यं त्रे२१४	भैदिडीफा भरत गामुद्ब खतै॥ इ	ग्रीन्रन्ड

Page 6

ਅਬਰਤਰਬਬ੍ਹਸਾਬਰੇਸਅਵਤਾਰਕੁ	तिर्थ महिररव	ਅਬਭਿ੍ਤੱਝੋਂਦਸਮੋगੁਰੂਕਬਨ॥ १३	ut and
ਅਬਪੰਤਮੋਅਵਤਾਰਬ੍ਤਮਾਬਿਸਮਨ੍ਹ	क ।	अमच्डरटममेग्राग्रम १४	42332
त्तविगत्तवय्तीम् 👘			2222
अर्घाध्या रानां देरानत्म् स्री।	47728		28289
अघचेतुरानार्वरानवस्ता।			287289
· · · · ·	1 भेरे २२ह		277289
ਅਬਰਘੁਰਾਜਾਕੋਰਾਜਕਬਨ।	177338	भवतन्त्रीमुब्द्रिरीमंहेगुरुव्यत्। १९	28724
พยุพกอากาลีอากลุมุริแ	20222	असमाउमीमहेगुगुरुद्रम् २०	An al
	12 12339	अधमुब्धसारि द्वार्यसार र	Paras
ਅਬਸਪਤਮਅਵਤਾਹਬਹਮਾਕਾਰਵਾਸਕ	88 192339	अम्यविषण्यउघाष्टीमहेगुरुवषते २२	40-02
	3 wel	अमरिजन्नह्रद्धेवेशीममेगुगुरुव्यते २३	40203
भाः १६मडिगुरूएमगरि		יישיציין אפינואריאנאטאנאט אפ	HVZoź
अषगुद्भहउग्रव्हते।	मंत्रेर.३१	structure and	
अमरिडीलगुगुभवग्वर्यस्ता		ายหาริญญายุทาร	and
अधर्ष रेडे राष रहे राष रहे राष	× 18229	ਅਬਪਾਰਸਨਾਬਰੁਦ੍ਰਅਵਤਾਰਕਬਨ।। ਮੋਹਣੀਛੰਦਾ। ਜੋਸ਼ੋਵੇਵੀਭਾਵਾਣੀ	17285
			27728
	4 40425	अचर्य्स् हरेग अधराउँउलाभी	भेत्र×ह
	E. 46729	विमतमरा इस्मारित्वरा भन्ना	48283
अयभाद्यीमध्य मेगुरुव्यय ११ २	1 44235	ਕੇਸੇਕੇਪਾਇਨਪੁਤਾਉਰਾਹੋ ॥ ?	यते.
अमचेरीआमटमेगुरुष्यत	48235		4रे २४७
	धेरेरइश		3
अमबरछत्टममेगुरुवयते॥	e 42239	मुठी। मेडउपार्त्रद्भारहित्तनी। १	
পষদুত্বজাতনিয়তু ব্যক্ত	1 277239	अत्रष्टरुप्रमुप्रभगतिमा २	1.2
भषमालीह्रभारमामगुगुगुरुवयरेग १	र यत्ररइष्ट	मेग्रा सेसेयुपलवेक्लपाका १	थते २४७

मिरका	उप्तरिष्ठेत्रथहात्रही	7	47269	ਮਾਰਾ।	मुरमुरतारिषयारी	3	-
	रेज्याध्य स्थित					2	28288
	इंग्रेड्ड् न्					2	47788
	बङ्ख्यानयपुषु अप्रिले					2	27रे रहे ही
मर्वनाम	त्व जीपहेंसेटविस्लि	2	1.4387	ਸਾਰੰਗ।	ইতামিদিষত্ত	2	ปลิงชะ
यमुर्हीग	भग्नत दिई हैं उद्धि दि अरे	9	277202	ਆਤਾਨਾ।	<i>ਚਪ੍ਰੇ</i> ਚਾਗਰਿਕ	2	28288
सर्वज्ञात)	हु ध्राप्र सामित्र स्तम्प	Ê	17239	ਸੋਹਣਾ	র্যুন্টিধ্রমাগৃষ্ট	9	48288
4370	मिलासरपरवैभगरि		47282	रदी।	<i>นางห</i> ณ _ั นยัสิง		47208
वद्मिः ।	र्टभरतरात्रीमस्मार	2			ਪਾਸਨਾਬਥਤੋਹਣ	127	28रेन्स.
बर्दी।	रिज् <i>रिरेवेटे</i> मज	3	1		त्तेउदत्तीभउषचे	12	ปกิ่านา
चरमंडीग	बैड्रमअस्पिव	2	477252	and the second se	श्विद्यिदणान्नेभारतमे		and the second se
	ते के छि, रॉफे <u>ड</u> ्र जेवस	1	18282	4771	रममेघग्धगन	- 21	यंत्रे २५०
	बि स्वास दर्भ ।	2			อนุเวทสายที่เป หรือกา		
		3		चण्उड्रजेन	मडपीत्तगत्तीत्रमुखेगाल	38	URaug
the second s	जि <u>मु</u> त्रिभेमेघदत	2	282.202	अम्रदिया	विषेत्रतरलत्वस्री।		TRauu
	व्यामिश्रतसंद	T.	46232	233324	2KBUNZZRHI		Bauskit
विराष्ट्रण_ (- প্ৰদান ব	π	36295	1.0	0		10.14
रेस्रोपार्डा	<i>भष्ट्रमा</i> बदुमु <i>य</i> ः	1	477.20	1	6मीवराइनीनीमनगर		-
द्रासभारम	रवारिमयन्द	1	44225	439701	9011 200		1 archi
<u>भ</u> गाः ।	ਟੋਊਟਿਸਸੂਭਟ	1	धेत्रेर्ट	ਸਾਂਗਸਰੋਹ	ਸਿੰਫਆਸਤੀਹਤੁਪੁਕਤਹਵਾ	192	411-16.
हरू। र	ਹੋਏਹੋਈਹਟਮਾਮ-	170	46386		MC AAMING	122	
	উস্পষ্টমধ্যন	2	282.54	HINNER	an further the		4रेन्स्क
거집이 ㅋ	विधिभग्रमतेम	2	थी २४४	ਸਾਤੇਸਟੇਵ	र्यूयामाउम्वा १० मर्युयमउघ्उआररिअस	72	404-0

Page 8

0	
เชิลินิก นารทานิเอก สิติธติษุ	किर्मात्री गरी दिये रामियारिय र यहेन्हे
लिधिजोधियरप्रेशीयण्जन्त्रभिमत्त्रमेव भौतेर्भ	ह घरमलत्वु पउचारत्म् उरम ३ यहर्ष
	BISHIGIVAAAA AU AVS
18430344772	धरिमलबर्यउघातनुमुउरिय ५ ५४२
ਰਾਮਰਲੀਪਾਤਸਾਹੀਆ।	६ धारिमल्हेर्ड्य उधतित्त्र उर्ट्या हे यते ३००
रेगरहोमेंबरिमीरिजनागा 55% द	ਸਾਹਜਹਾਨਾਬਾਵਮੇਏਕਤਰਕਕੀਨਾਰ 9 ਪੱੱਖ ਵਾਪ
สามารถในกระการ การการการการการการการการการการการการการก	मारमेवघरघरमाइफावजारा पत्रे°
रेभराष्ट्रेरामिग्रिसेग्रासमन्त्री। र भुरेर	ייצאיע שעטבוצעצעונטאיי אאזייי
สามสิตในกลายาชิจุด	उद्रत्लान्सियमयान्यमियात्ताव १९५४३ न
ਪਾਲੀਪੁਰਮੁਪਰਲਾਗੀ। 3 ਪਰਿਵਾਂ	द् घरुगिभंद्घरगश्मिवेच्यारी ११ थरे३°२
TTTT ITTTT ITTTT	ושעיבהוצעשיהעורשיטיועתי א אהזיא
भूबजनेवात्वान्यभावीं।। ४ धौतेन	E मउतिमुभेदीगार्थमें स्वांडिरगी १२ थेरे २०४
रमुब्रा भारतमाधी १९	वगुविमुभेईिग्टमैत्साष्ट्रेच थी १० भेदे ३०४
विरुवराग्रहविराभगरेग भ भरतेन	र्मे ब्रा उउरमामे रघगरियमे १४ थरे ३०४
Boursurzuril 90	डीरमडुद्द्ररेयुडेरयडरगरि ११ यते ३०४
भिर्श्वाभागेतुण्छामुरीसंस्वरू १ थेतेन	S इरमखतिधमउद्धरियोधठार १० भेते २° इ
तिक्षेग्राब्प्सी भारतमार्थी १९७२ वि	स्वामइसीगभराधिडरीति १८ यते३°६
वेरलबालरीबराउरागा अग्रेन	भ्रेटमालतियामउज्याठामा। १९ यते३००
war a for puties	- मत्रविद्यीत्राम्इरिप्यु २० परि३००
का सि के १४ रण्याहीनी बीढाउँचे	अ नमधरमियतित्रम्उप्रिमापे २१ भेते ३००
ਤਤਕਰਾਰਰਿਵਪक्षित्रर्भाषिक्षित्रिः।	
भाउमारी १९ हत्ते गर्छर। इम्मिगरे।	
उजीभत्तगयाग्राउडीघाढरगी। १ यहेन	
Sold Sand a. Sold acoun C due	ALCH BIOLIN CALL CALL

Page 9

गजनाभुसजीवज्यांतेद्वेष्ट्रध्य व्यक्ति २५ भीदेवश	न्तरंग्रीवधडिमार्ग्रेमेगभतुरन्तरं ४२ भेरे३१६
मचामुनच्चित्रिवजीमुनिदिधमठनुवि २६ मेहे३१	अर्प्रदर्भगरित्रिवर्र्डरी अर्ट भेरेवर
वेस्राभादितस्वादिद्यानुराण २१ धरिवृष	र रातीरेव्हिइडेरजे ५० मंते ३२
	र भाग्रदाग्राश्वसायुवयादे ५१ भीरे २२१
बरानलबेनाप्रतिमघटुरारेआष्ठे २ भेतेवर	
ชื่อสุเทินเทริที่นิธ์ → a• น่กิ่อข	गतीरेवठहरारितरे 4३ यहे ३२
ਬਹੁਓਰ ਵਐਸੇਕਹਾਬਿਹਸਿਸੂਸੰਵੀ ਵਾ ਪੰਨੇਵਾਬ	ALL ALL MONTON ADDITION OF A STATE OF A
मुम्युमिमाउन्धिवसमामुग्रां ३२ भरेदश्य	ਉਤਰਦੇਸ਼ਹਾਵਇਕਤਾਰੇ 44-12 ਵਾਲ
ਉਤਰਦੇਸਰਾਵਾਇਕਕਹੀਯੋग ३३ भरेक्श	र रेर्ट्रटेट्र्रेडीमोनेर्डट्मेतष्टित्रड्य यह मंते वन
मुम्रयुरिभाडिश्चित्रसाष्ट्रेचार्रिजे। इर्थ भीरे इश्व	
र्वचविइम्रियरिवटिष्ठेचर्छे ३५ भेरे३१५	
मुरेग्राष्ट्राष्ट्रेवर्व्याप्रगमे ३६ थरे३१६	
	रात्तार्थवेरवेत्तात्रेप् मलप्राप हू धेरे इर
वज्यिमुर्भ शैवषाष्ट्रेच्यी ३० भौरे दृश्य	
रेपिडरीडमबरछेठिएको इम् भेरेड्रा	भउंगमिш बेधागधे देउमबरा हे भी देव
रेजनारनीगल्डमीमामबलवप्रीत ४० भीते ३११	भ्यव्यमियाद्वेरतेतिभवग् ६३ थेरे इन
मावलवंभुगमेवुडीष्ट्रिस्ट्रुग्दी ४१ भरे ३११	भेगलमियरहार्श्वराष्ट्री हर्ष भूते ३२४
रेबभीरमुल्जातवमउमुउवितुज ४२ भीतेव्१ट	गष्टित्रतभर्वेचेरेरे ह्म यतेवन्य
वायनवड्वगीरवेपुग्धगामेपुर ४३ परे३१९	ਦੁਰਿਤਏ ਕਵਜੀ ਸ਼ਕੀ ਸਪਸਪ ਕੇ EE ਪੰਨੇ 33
चरिन्नरेन्डेउडेरपरी। ४४ प्रेश्य	रहिररेमाधरहरत्मी हुए गरे अन
रेबनसर्टनीभावेरवे . ४५ परेड्१	אישצעעוקטיקאיאאאאאאיאאאיאאאאאאאאאאאאאאאאאא
वर्त्त देववन्धी गोउ लीष्टिमडी ४६ भीते ३१६	הנומושווזיקייבורבייבווים
व्यादेवल्दनत्वभ्रमुही ४० भेरे ३१	रेक्लर्जेग्रहरेंग्रे यहेवड

Page 10

त्रगठभण्डराघुडामेमाठभीववेरेम अ	थरे इड्	ਚਾਂ ਦ ਨਹੁੰਕੇ ਦੇ ਸਮੇਂ ਪ੍ਰਗਟ ਚਾਂ ਦ ਪੁਰਗਾਉ	£	परिश्वचंद्र
อากาซิลนบาอลิเซิรุญายริบัญห งา			Sy .	यते करंद
দ্বন হুঠদ্বনিস্টিরহলের দিশ -২			f	4रेइ¥२
ਚੋਹਏਕਚਤੁਹੋਹੇਪੈਬੋਹਮਤਾਕੋਨਾਵ ೨४	मते वर्ष	मिजल्बेरबेरेमोमेमलझउतराः	2	48343
भुगाल्वरेव्यानतीर्व्याव्यान् २५	धेरे ३३२	-ਰੇਵ੍ਭਗਾਸਰਿਤਾਨਿਕਟਰਾ <u>ਵਨਨਾ</u> ਮਾਜਾ	£	मरेइरुम
भुतिभेरी मेने राउँ मेमुत मेर के र			55	4रेड्र्
ਰੰਦ੍ਰਮੂਹੀਕੀਤਹ ਪੁੱਤੋਰੰਦ੍ਰਸੈਨਾਏਕਹਾਵਾ 99			00	मते ३४६
रेबड्धारहित्तेरोधिधिचारीतिति १२			9	यते ३४७
ਬਨਿਕਏਕਬਾਨਾਰਸੀ।ਬੈਸਨਦੋਤਤਿਹ ਜਾ			207	यते३४७
धिद्धतिग्रितेत्वेत्रत्व्योगद्उः व				यते २४४
तमवभिवभातिवेयुडीमिप्यामेवेभाति व्य	12रे ३३३	रिवअघरण्णीत्राटवीडमबरमेडिउरे	9.8	मेते इठर्स
त्र उंग्री रुभगरिलाभावित्राजे २२	भौरेवर्ड्	ਅਲੀਮਰਦਾਂਕੋਸੁਤਇਕਰਹੇ ।	•4	भंते३४२
रन्तेरीवेरेमोरेग्तपुर्रेष्टिवराष्ट्रे म्स्			ę	भू प्रेइम॰
ਮਹਾਂਡਾਟ੍ਰਕੇਵੇਸਮੇਮਹਾਂਡਾਟ੍ਰਪਤਿਹਾਵ ਵਰ			•9	भेते ३५°
हेरी रंग है जिम्हरना द्य	भरेववर	रेबारेइमम्बिधलभुतिरिबढंबिजे	qoz	प्रिड् म॰
राभवगवेरेमोरिद्मिभवेरख यह	र्थतेत्र २ १			भंदे ३५२
		भुग्धरेमर्रेष्ट्रेमरुपेमृरुग्तडउैल अ		भंते व्म ³
श्चिर्रटजगनापुडेग्रीक्षरगगभस्य ==	28े र र र	र्वन्त्रामिण्यादाष्ट्रियडावी १	99	भेरेड्पम
			92	मंत्रेत्र्भष्
ਸਹਗਣਦਾਵਾਮੇਹੁਤੋਨਾਨਾਨਾਮਸੁਨਰ	यतेववर्ट	ाधनग्रामियाना खर्डेधेगमेभेषत्रडा '	123	भेरे ३५७
ग्रीधिरचेरत्रेमबेभण्यदरलातन् भी	28 232	रेदमजंचत्वीच्यमेभुतिमिगपरे १	198	17रेड्प?
रहिर्ररेमधिरहरूरी दे	यतेइवन्	สินส์มีรหยุ่งหมู่สินส์	124	यंत्रे ३प ^थ
ਰਲਿਯੋਜੂਲਾਹੋਸਾਹਰਿਉਰਿਸਾਕਰਤਾ ਦੇਵ	धरेइड१	ਬਦੇਸ਼ੁਦਅਪਸ਼ੁਦਟ੍ਰੋਟੇਤਭਾਹੀ ੀ	tę .	भू प्रेड्मह

मार्ग राष्ट्र यहेक्स	जित्तलीर्धरव्येवेधातीगध्रिवे १४ भेते३०४
•उड्डेकी नाह विरुद्धवार्थी गरि	अग्रभंगाच्ट्रस्वे इंडीमधुगीवेभ १४१ भंते ३७४
	१ मजग्वेमजग्रेथिमेचन्टमुग्र १४२ भरे३०५
	गन्तभडीगतीग्रेष्ट्रिडगरेमग्राथ १४३ थरे३००
नावीयनम्डभउमुउन्हे १२१ थरेवहः	स्त्रियेग्राही १४४ मिते १८ अप्रिय
र्णान्डन हिवजरी १२२ भीवह-	मउग्रमिपगंचेविवेबगारडी १४५ धरे३०२
रेटलरेटनिल्डमडडरे १२३ परेश्हक	धानुरब्लारेगतीग्रीनाबिरुपण १४६ यहेक्र
के रेनमेगवनेमिमाप्टरम्य १२० धरे३१३	भेगीराभवलेचरिवरी १४० भरे३०६
कातिविकातन र व्योगभुरी रतवी १२म धरे २१	मजरबर्तेन वैच रीरमे १४२ भारे ३७२
टेन्ड्योनचेछिथेग्रहीफिरमरी १२६ यरेवह्य	भरमाउमियायेमडीरहे १४९ ग्री ३८०
वीवरंडरंडलाहेर्ड्डी १२० गरेरहा	गरीरेवराग्रीग्रेनेनेचे १५९ गरेड=१
नाइजर्मनेवेग्टराहेवराइ १२२ भी ३६६	वधिवात्रीयावन्नावरिवान्द्रीतिभा १४१ मधे ३८.
יואלאגביין אלאגיאינאיין אלי אאז איין איין איין איין איין איין איין	anathe and the filleners merelight
	रात्तभरीश्रमहान्त्रावरे १॥व भीवन्द्र
1939 1733E	ואניישקאלא אייש אומים האלא אייש אויש
933 UX352	American Charger of Charger
OCE KU EB! MURIEIHEIEUE	ਮਟਵੇਸਰੋਧਰੀਕਡਿਊ ਗਾ ਮੇਰਾ
	विद्वरेमनीउग्रोनीभाषेत १५२ मंद्रे ३२४
विवास देवपुरु १३५ भीरेड ७१	TREATER CONTRACTOR
	Jun annouser
SCERT 139 17392	EMParting Star
131 132 13333 131 1323 13333	a a a a a a a a a a a a a a a a a a a
मेरेड्र हिर्रासस्टाहला के मेरेड्र	
	रमउपामग्रेग्रेजेम्डिग्रिय १६२ भेरे ३८३

Page 12

गुग्रीरेग्नाह्नमेग्रीअद्मीत्रतिमतः १९३	47223	भयुरेमहिब्रडेइज्ञाअचलवलाउिउँ १९६ मेरेश्रिश्
કેરેપ્રીબગ્રામચીતાં શિ	ध्रतिइट्ट	राभवलावाभामित्रिवामुमे हा १८९ भेरे ३४८
ਹਿੰਗਦਾਜਿਨਗਮ ਤਕੋਰਹੋਏਹਰੋਏ 19 84	4773200	לטהעשיהבהים אשר ובל אלפיב
मबिडांगिमामविसंद्रेमगडिबेरग १९६	UN32E-	ਕਪਲਲਾਨਾਮਾਹਪੇਸਤਾਸਾਹਕੀਏਕ ੀਟਟੇ ਪੰਨੋਵਾਵੇ
धामघरेली रे धिधेष्ठी र घरे गर	4रेड्टर)	रिसरितम्बन्धार्थः दिस् मेर्दर्भ
นาธิหลี่งาางขึ้งกห่อกที่ยน	मसेवर भेड	रेत्लविडिइनायर्थे १९९ यरेड्रस्ट
ਬਜਮਹਿਏ ਕੁਅਹੀ 3 ਨਿਰਹੇ 118	यतेइटेश् !	डेन्नामिंभाजनाघर्डअम्भारातीबरु १९२ भेरेद्रथ्थ
पळड्छरेग्संग्ठेप्रेमग्रधप्रिम् १९०	धेते इम्पू	दिरामिक्ट हेन्सगरारी कि १९ १ में प्रेडे मेरे
มนาชชิงนอียมิอฮุลทีมนา 121	42329	रेइतरत्वयदुर्वेर तरेबे र १हे भोरे क
ਐਂਡੇਗਏਡਰਾਟਕਣਿਜੇ १२२	uरेड्सी.	रेवेटीमंक्टरवेतनदेवामिंमारेवे १९मा भेरेष्ठ?
ग्रितित्रत्त्रत्तेप्रतेत्त्रजीडिज्ञाओ १२३	महेवन्द्र	उद्युभेगीतगरीग्रियमुती मिल्मि धेते के
भेषायसाडभेवषारिप्रावर्धे स्थान १०४	1238	रिमन्तर्वनाभडी दिल्लाउँमे १९७ भेरे २१
गचरेटराच्यान्द्री संस्थाण १७१	122383	मेधलुआनेमुरानेवडरित्ते का प्रदि धेरे००१
אין האמוניים א מסטוותועמוש אין איין איין איין איין איין איין איין	uttara	ਰਤਨਸੈਨਡ ਜਾਰਹੇਗੜਾਉਂਤੋਰਕੇਸ ਪ੍ਰਦੇ ਪੰਨੇ * ?
रेक्वजानस्था पुजनारी १३३	URaes	दिगाउरेमरेम्रम्यर्वेद्रगडिमिष्यः २० भेरेक्व
Sch Burnelering	utato	रुभमजरवेमजुबीमुङनलीभास २१ मंतेवण्ड
eagnociedonal (-	TRAL	छेग्मिभाग नाखंडेवामिवर्यवेराख २०२ परि४०४
H'UHYUBHIZOUU (***********************************	202 -	ਨਰਕਾਸ਼ਰਰਾਜਾਬਡੋਰੂਆਾਹਟੀਵੋਰੋਗ-1-2*੩ ਪੈਨੇ*ਪ
TRAH MIDERHAL TO	102-4	เซิลสิตาศหรีโลปิอากี่เอียาหนาอ เรอง ปกิจอะ
ากทุกหนุลางากเงิงราลงูนูทางเรา	46204	Teader Instantion Inder Ander Ander
हउमहाउउरबाउडाताबरुपुरा १य	4445	रुप्यडीरानगडिमभार्तिण्डः २ २०म धरेष्ट्र
मत्रवराष्ठाभ्रेष्ठमेभेगलभारम १८३	47555	मुम्मराहडीतमाराहबमुतः दिस्ह धेतेकाउ
भंग्रह रेभंग्रे मुउमुरे ^{१८४}	김치국 = ?	रन्तर्वेचाधकविद्यिरंडाइरेर : २०० धरेरे००
रेवचत्ववीनग्रतलवचायर १२५	भतेर्दर्भ	रेबर इर्दापुड़िवल्मपाल्लरेही २०० योरे०००

Page 13

	यिंगटबभाष्ट्रीवेधिधेधानस्वयाद्व रस्व भंगेर्थर्थ
र र र विद्य के देव स्तुल पर्य विदेश .	रिस्वात्रामुख्यात्रवित्रमछरः २१२ भौरेव्य
र पर महेर हार बान उम्म सिम्म संग भीते ११०	HJAIHUGANAIHAIN THE THE
ा की दिलाने द्विद्मि मार्ग्या कर मधीमी देखा	HUSERCONCONCINENT
	THIRMARY O'SAMEE'S YAY HOWYS
- अवस्टिलजेनुद्वेज्जितरम शह भरिष्य	
	भीरतेत्र मराष्ट्रियसमाग स्वरू भीरेंश्य
राज्यमाउधभवत्तउहाँ । स्वर्थ अप्रैलिक राज्यस्य न घडे संबद्धमाराष्ट्रव्य प्रिलामध	
राइकालन महम्मद्रभाषायुष्यदर्भाष मन्द्रभाष	रेमर् छित्तवसे रेबरमेराध रहे॰ धरे भ्य
AT SALARANAS	विलामाध्रतष्टिवरेमतिपाउँघा २४१ धेते४२६
हेल्ल माम जिलाव्ये मुरामिंड रहे २१० मेरे १५	म्डराइडीतग्रारेरहिता। २४२ भेरे २२
भग्राव्या सम्बद्धिका २१९ महे ४१६	
भीरहेड मुल्ल आसम्मद्र रोत्रि , २१९ धेरे ११	मुम्पणस्त्रीरगगाष्ट्रसमेपे २४३ भेरे४२७
अमटम हेमर हरेमाउभाषी २२ भरेम् १	पर्मामिणवाराषिवमुब्रमांडे २४४ धरेरूर
रीमदर्मनाधीरमाधार्याः २२१ धरिष्१०	एन्हीसिम्भागराष्ट्रित्रगरी २४५ भेरे४२४.
राजनामिक प्रसार देव किलेक भवन गरे के १	धुउसनिमिष्टिराउलविर्तात्प्यवर्ष् योरे ^ठ २०
र्य दरी रहार देवकरें - २२३ मेरे हेप्ट	वीगडेलबरिबरिमाडेविन्छ रूथ यहेर्देश
अम्बिटन में के मार्ग में के मारे के के	तरीतग्रारचेग्रेति्धाउछिः २४२ धेतेम्बर
मजहमेरमाविद्यमित्र राम भीरेष्ट्र ही	घडिमलहतत्मारहितमेचे २४२ ग्रेठहर
अस्तेरवेरेमोभ्र स्वीत्रभुग्रा स्तर् धेरे४२	आतिउंग्हडीतगगरिवमेंचे २५° भेते× २२
रेमन सह रे किंग्रेन्टरमेर ार्यः भी ४२०	विवटवरुग्रारेवरुउेग्रिपडिष २५१ भेरे रे २३
हेडरनेमप्रिय के दिन रही स्वर प्रेंथर.	उंमपुत्तगरारी स्थाउद्य स्थित स्थ
Une filles filles	हरूप्रीष्टिमहीषिवर्ये स्पर् योगेर्स्
and a set for and a factorian	Dentiensliedan Hitz dy 24
रेमझ इत्रीहेर्डमलहाभग रहा परिवन	वेमूग्टेबर्टेग्रेटिवमुती
the sector sector and	बाग्राव 131 माम मुख्य राम में १०२६

Page 14

ਗ਼ਸ਼ਗ਼ਫ਼ਲ਼ਸ਼ਸ਼ੵੑੑੑਖ਼ਗ਼ਫ਼ਖ਼ੑਗ਼੶੶੶	रमह मेरेठह	ਪ੍ਰੇਆਵਤੀਨਗਰਣਿਕਰਾਜਤ	305	मेरेभन्न.
रीलवेडगनाश्चित्रजे	रप्रेष् प्रेरंड्व	विभुतरेराष्ट्रेवात्माडाढवेगाः त	320	47 842
ੀਸ਼ਪੁਜ ਹਾਜਾਇਕਸੂਨਿਯਤ		भित्तेरगतरित्व दिवधलिना		मुहेर्भ्र
उद्वेडगत्त उडेग्मररेमवे ी	समर्ट प्रोक रही	मउर्भल्डियरिभार		यते र मर
भमत्रबग्रह्मयात्रेमी	रहः ध्रीहरू	रहितमेतराइतीयाना	and the second second	ग्रेडम्ड
ਅਹਿਪੁੱਜਏਕਰਹੇਰਾਜਾਬਰ	रह् योवहर	<u>उ</u> डेहेबर्गनाभूत्रजेततभ		मझे¥मन:
क्रिलभावत्रवेटेमाष्ट्रदुपुनति	रहर भीवंड-	रिमाधार्डीभेरवेरेर्जन		<u> भूमेल्ल</u> म्
अन्तेर्ड पुंग्ध्व वीरिमिति् -	रहर मोरेडेश	שייםאינים באפשלצמע		<u>भौर्भम</u>
त्पाडीविचडरमेरबेभडी	२६४ धरेष्ठव	ਯੂਲਸਰਫਤੁਪਮਰਿਜਕਾ		चे भार
ਪੁਰਬਵਿੰਸਿਰਬ੍ਰਰਿਵਨਰਾਧਿਪ	रहम मोर्डक	मुरामउउद्याराच्चेराइरमे		LA SULE
मुभाडिमैत्रश्चित्र्र्भाडिमुत	रह्ह ग्रेडेड	भुरघरेमदिबरि्मनरे	and the second	-
गुभौराष्ट्रेवरियाउमुल्हर	२६१ भरेड्वर	ਪੁਛਿਮਾਵਤੀਨਗਗਣਿਕਸੋਪੈ		- मेर्डपर
ਚੰਪਾਵਤੀਨਗਗਵਾਸਿਦਾਡਨ 		छेउगमिम्मद्रिमाडिहित्रज्ञांवे ।		मी के भर
য়ৢ৵য়৾৾য়ৼ৾ঢ়য়য়য়য়৾য়য়৾য়য়৾য়য়৾য়য়৾য়য়৾য়য়৾য়য়৾য়য়৾য়য়৾য়য়৾য়য়৾		रन्तपुर्गतगरीजेन्तरं		-
निर्धारमिष्टिबराउउति्पला		अतरण्ड्डीतगराष्ट्रियमुरू		uttouf
		र्चचल्गीतत्रिभाडाष्ट्रियतग्हर		179 हे
ਤੇਲੰਗਾਜਹੰਦੇਸ਼ਅਪਾਰਾ				मतेवहा
हेरमुग्रमेत्रति्पराभ		धंगाममेत्रधंगमीगना		
ਸੁਕ੍ਰਿਤਸੈਨਾਇਕਸੁਨਾਨਹੇਸਾ	203 47-41	वित्तमुग्भरीष्टित्रमे	- CV	मंत्रेव्ही
श्रिक्शेष्ठमटवेरेमरिभुषाला		मुतियाउशेर्मण्डवी्रा		小王 1
ਬੰਦਰਬਸਤਹਬਾਸੀਜਹਾ		ਚੰਦ੍ਰਜ਼ੂ ੜਇਰਹਤਜ਼ੂਆਲਾ		<u> भौतेष्रह</u> ुरु
ਸੰਕ੍ਰਾਵਤੀਨਹਾਰਾਏਕਹਾਜਤ		ਸ਼ੀਸੀਸਾਹਕੇਤਾਏਕਹਾਜਾ		पोट्रम् ।
ਸਤਰਮੁਹਾਟਾਬਾਦਮੁਹਾਲਕੀਰ		ষ্টিভাইরিয়ারহির্দ্যন		1732ह4
ਸਹਰਜਹਾਨਾਬਾਦਬਸਤਜਹੇ	२०२ मेरेमस्	मेग्रमेररेबडुभाषा	-303	- भेरेबह्म

Page 15

		मुक्तिद्वादवीरगगरिवमुरं	389	भेरे ४ २१
अन्नरमिभनुरविद्यम्भन्न	वार भीरेत्रह	अत्रलद्व जी रता रहि योंगे		12 205
विमीमेराजादेवर्षुर्वे	अन्द्र भतिष्ठहर	इंड्रबर हिन्दी बरे महिम		いんちった
दिभुरगरदस्तरवर्षेत्र	and these	वितिलाइ डी रहा रहिबाँगी		'unast.
हरार र वेरेलवान्य का	3 8 18 38.9	HEATERAKE EN	રૂક°	びんのを
हिरेश रह हव र मेनल्यान	313 187833	लईरेनजेरेत्रकिमारा	1.331	28200
देशविज्ञानग्रहों का	rane utiter	ਸਤਰਭੋਹਰੇਏਕਲਿਪਤਿਬਰ	-	172 209-
र्जनर्व्यारे म्हान्डनर्व म	and Alter	मत्रिंग नवभाषित्रधारा -	333	197892
ਪ੍ਰਹਿਮੈਣੀ ਇਹਤਾ ਜ਼ਿੰਦ ਦਾ	ant Base	रानमेर्द्राहेल्डानाराद्वित	338	47892
अन्य २४३ वर्षे १ भ्रिरवरीतविद्वस्थितितुत्राहा	310 112 526	मचरमरेवीबेधिधेधिवउ		27892
मिल्केस्ट न दिख्ल डिक्स	392 283 552	ਤਾਵਸੈਂਨਿਓ ਕਸਨਾਨਿਪਤਿਬਰ 	335	27,800
म्हारमितदेवमुर्ताद्यक	343 12399	नभरामेरुगनानलहार'	1385	27782.
मूबनगणस्त्रमुन जूमण्ड मित्रवर्षित्रं इत्तेवाडी तत्त्वी	299 182899	ਨਸ਼ਰਬਿਭਾਸ਼ਾਵਤੀਮੈਕਰਨ		2/2020
		मुतिमउधिब्रतगरीष्ठिनिम्न		127 829
RUSHIEL CHILDER		ਮੁਸ਼ਰਾਨਾਮਹਮਾਰੇਰਤੇ		17 2=9
ਮੰਤੀਕਸ ਉਹ ਜੋਅਤ		ਤੇਤਰਦਿਸਾਮ੍ਹ ਦਾ ਇਕਿਨਹਾ		मतेष्टन
ਮਰਸ਼ਜੀਮੈਨਤਤੋਇਵੀ ਮਾਬਰ		ਸੋਤਠਵੇਸਬਸਤਹੋਜ਼ਹਾਂ	28.	277822
ਸ਼ੁਨਹੁਨ੍ਮਿਤੀਵਿਸਤਕਥਾ			2-1	277022
ਜ਼ੂਮਿਤ ਫ਼ਤੇਅਤਿਵ-ਮਮਾਸੋ	See alles	उउद्युग्रियमुताति्भाषा		
भुतूम्च उसरवरस्त्रेगुरु	242 44092	रेलाबीगुजराडघ्रमाउनवे		1 भेरेक्टइ
भुमुप्डलेग्धभारितम	इस्त प्रबच्च	मुतुरनारित्रवर्धेवाधेउ	30	ह् ध्रोत्रद्ध
उद्मेतरना दिस्लाउक	रूव भरत्रक	ਜਹੱਰਮਵਿਸਾਉਤਹਾਸੂਨੀ	1380	277820
भेदीद्धंमधेचयरमण्डा	इन्ह यहिंद्रक			: 17222
দ্বীদ্বুলভা মন্ত্ৰীমহিন্দল ক	इरम धरेक्वर		325	17820
যাত্তরহারসাইরসারিষ	इतह ग्रीहरूम	मुत्तराइडी्तगारश्विभुग्ध	સ્ય	10 48 224

Page 16

मुर्तेब्रुधाष्टिबबर्जेबराती	३49 मेरेडेटम	षीत्तायुरत्त्र रेम रुग्रहेत्ते	3.98	47828
18मब्र डेवेलमज्जनजेने रे	३भर भेरेर्य	ਇਸਕਤੇਬੋਦਾਸਰਤਰੇਜਹਾਂ		277824
ਸੁਨਹੁਰਾਜਾਇਕਕਬਾਉਰਾਰੋ	३५३ मोर्भ्टह	সুমুরান্নাষ্টিরসার্ররারী		ध्रेड्यु
मुत्रजुभुभ्रिववम्त्रदीत्री	३५४ भेरे४२६	तहउतमुतपुत्रगमिभवम		47884
मुतरानगरित्वयाअपुरुष	३५५ भरेतरह	ਭੂਪੜਿਹਾਟਕਸੈਣਭਣਿਜੈ		47 282
मुतत्िपत्रयाधधारे के	३५६ धरेरूठ	ਸੁਨੁਰਾਜਾਇਕਐਰਪ੍ਸਿੰਗ		40 4
ਸੁਨੁਰਾਜਾਇਕਅਵਰਪ੍ਸੰਗ	२५१ ११रे४२ १	ਏਕਚਰਿਡਸੈਨਾਜਾਬਾ		TURE
मुतुबुधाडिश्वित्वस्रहीती	שוב נואשבב	मुतनुरुद्दशिव्यमामृह्त्रपार्व		मेरेडरी क
ਸੁਨੂਡਾਜਾਇਕਅਵਰਚਰਿਤ	३५९ भूरेठ्ट	धिमुतपुत्त [ा] ष्टितनुपुमलहत		13259
ਸੁਨੁਹਾਜਾਇਕਅਵਰਪ੍ਰਸਿਹ	SEO HADEE	ਸੁਨਹੁਰਾਸ਼ੇਤਾਇਕਅਵਡਨਰੇਸਾ		प्रोडिंग प्रोडिंग
ਸੁਨੁਹਾਜਾਇਕਕਥਾਪੁਹਾਤਨ	३६१ धरेठ्य	महगमिष्पाष्ट्रबद्धुप्रभागभारि		and a
मुरुषुपडाश्विवयान्नार्चेङ्	357 217828	चिइबेडरनगष्टित्रभुग्ध		under under
দ্রন্তন্দাষ্টির্ব্বধানহীন	३६३ प्रेर्टि	भारत के राषित के राष		मेरे कर्मद
গত্র্যান্টার্দ্রীশ্রুরিরান্দ্রার	३६४ मेरेठटरी	ਮਾਰਵਾਰਇਕਤੂਮਤਨਿਜੇ		いたってん
ति््ययगमिष्पष्टेवयंत्रार	३६५ महेर्ट	ਸਿੰਘਨਰਿੱਤ੍ਰਦੁਪਇਕਮ੍ਰਿਪਬਰ		47582
দুরুর্ন্সংহিরসাহর্ম্সিরা	२१६ भीरही	ਭੁਪਸੂਬਾਹੁਸੈਨਇਕਸ੍ਨਾ		13865
भैमारडी तगरा श्वेमेरे	३६१ मरेष्ट्र	षणुषी समुहिधनुरुमानाउँ	-	40-00
गत्रवरेनवेन्तउंच्छीने	२६२ प्रेड्ट्	घग्धगेरिरेमधमउत्तरं		मतम् -
দ্রুতন্দগ্রহারকারী	अहमी भूरेक्मीय			47400
ਬਿਯਾਘ੍ਕੇਤਸੂਨਿਯਤਾਏਕਾਜ	300 2882	अहरूपुर्श्वित्रुप्रतने		47409
अछल्मेराश्वरुपुधरिने	२१ भेरेम्ट्र	रेरहंशश्रे बुगरवयुगरात		मतमन्त् महेमन्त्
ਸੁਨੂਰਾਜਾਇਕਅਵਰਪ੍ਰਸਿਗਾ	३७२ महेर्थ	मग्रहामियाग्राहित्से ।		मतमन्त् यहेमन्त्र
ন্বর্রইশ্রুরায়ন্যমান্য নার্ব	इण्ड धोर्रहेड्	भिर्मामिषाष्ट्रतनुप्रस्थतिप्तः	35	यतमन्त्र यत्रेमन्द

97 47432 LI®3 उत्तरप्रधानघधा 13 UE; 20 33

3) The following evidence shows that there was no Bachitar Natak granth or Dasami patshahi Da granth till late 18th century. There was only one composition with title "Bachitar Natak"

Malcolm (1810) reports that he used only Dr. Leyden,s translations. Dr. Leyden had translated only Bachitar Natak with 14 cantos from a Sikh Manuscript in early 19th century. For Translation(See below)

In Bichetra-

Above is from a List of Sikh Compositions Translated by Dr. John Leyden and used by Malcolm :MSS IOR EUR McKenzie Volume 40 British Library, London discussed in detail below under item

4) Comments on the arrangement of compositions and Chaand count in BL MSS D5 Punjabi / Colebrook DG in comparison with published Dasam Granth.

a.) The arrangement of composition in MSS D5 Punjabi/Colebrook DG manuscript shows minor variation of arrangement as compared with the published Dasam Granth with respect to Placement of Shastar Nam Mala before Swaeeay and Shabad Hazare. In Published DG volume Shastar Nam Mala composition is after Swaeeays and Shabad Hazare.

(1) Japu (2) Akaal Ustat (3) Bachittar Natak (4) Chandi Charitar 1 (5) Chandi Charitar 2 (6) Var Bhagoti Ji
(7) Gian Prabodh (8) Chaubis Avtaar (9) Brahma Avtaar 10 Rudra Avtaar [Dat] (11) Shastar Nam Mala
(12) 32 Swaeeay (13) Khalsa Mehma Swaeeay (14) Shabad Hazare (15) Chiritropakhian (16) Zafarnama
(17) Hakayats.

b.) The Chaand count in this manuscript has very minor variations as follows:

- 1.) The published version has 2492 Chhands in Krishan Avtar .The Total Chaand count of Krishan Avtar is 2490 in Colebrook manuscript.
 - Chaand number # 2490 as noted in published versionis at the end of Krishan Avtaar is absent in this manuscript. Page 570 published DG " Satra Sau Pantal ,mah sawan sudhi

thiti Dee" This chaand describes the completion date of the Krishan Avtaar i.e. Samat 1745 (1688 AD).

- Chaand Number 1509 and 1510 of published version are clubbed into Chaand #1509 in Kharag Singh Jodh Parbandh in this manuscript and a part of the verse "jab kar beech sakat ko lo, tab aie nirpat kay samuih bhayo" is missing.
- 2.) There are only 7 chhands Ram Kali 10 compositions (Shabad Hazare) in this manuscript while in published version their number is 10. Last three Chhands as noted in published text are extra.
- 3.) There are 32 Swaeeyas in this manuscript while published Dasam Granth has 33. Only the first Swaeeya (Jagat Jot Japey) is not present in this manuscript.
- 4.) The total count of Chiritropakhian Chaands is 7556 AFZU. But if one examines the published Dasam Granth text, such AFZU is 7555. There is a mistake in actual counting in the published Dasam Granth because Charirtir 403 ends in AFZU 7151. The 404 Chritirs has 405 Chaands. Therefore, in actual counting 7151 plus 405 should make it equal to 7556, therefore, manuscript totaling of 7556 is correct.

5) Manuscript bears no name of any Scribe but a small loose folio of the size approximate 3x2

inches with no # between folio 158&159, date of 1840 Miti Pooshbadi 15 Mangalvar (Tuesday,Dec 23rd 1783) is seen on one side.

The other side of this loose folio is Blank. Use of word Pooshbadi indicates that scribe is not a Punjabi but from Hindi heartland. There is no other internal evidence of dating or name of author is seen. Randhir Singh in hisShabad Moorat (Dasvay Patshah Da Ithas-1965) on page 52 also gives some clue about the dating of similar Granth in 1783 at Calcutta "Gurudwara Chhota Sangat-Toola Pati" which matches with Published Dasam Granth. This manuscript has total 532 Folios. In it the use of word Pooshbadi indicates that scribe is from Hindi belt area . Therefore, probably this manuscript was written, compiled & completed in december 1783AD. (Read also on page 52 of this paper further discussion on Dasam Granth in Gurdwara Chota Sangat-Tula Patti at Calcutta)

6)The Zafarnama and Hakayats have an AFZU of 858 in the manuscript. But the published Dasam Granth has no Afzu in the end . Jeevan Singh and Chatar Singh Published DG in Samat 2055/1998AD has total number of 858 Chaands in this section per manual total (Afzu) count. In the published work there are 6 extra chhands in Hakayats #12. in the end.

Harbhajan Singh shoud know this manuscript also end in hakayats as one of the signs (Nishani) of Dasam Granth as he is looking for the Manuscript as informed by Giani Gian Singh.

11 <u>NO Response to Why Dev Nagri Dasam Granth (46)</u> which was completed in February 1847 came into Lahore Darbar only two months after Sikhs lost Anglo Sikh war and Britishers become Dictator in Punjab in December 1846?

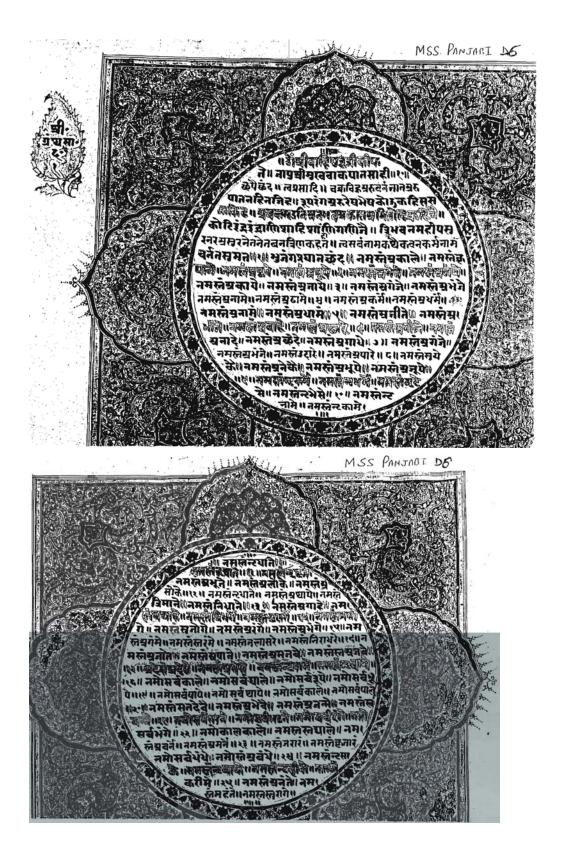
-What was the need to change IK Onkar into OM?.

-WHY First census 1855 CE report after Britishers took over Punjab Sikhs was included among Hindus. Why not a separate entity/Identity as before when they signed all treaties with British ? Is it a Coincidence or Plan?

This manuscript was donated to British library By Pandit Radha Krishana per catalogue of Punjabi and Sindhi manuscripts in the India Office Library; compiled by C.Shackle, London 1977.

A. Why Court Pandit,s family got this manuscript in their hands only 2 Months after the annexation of Punjab?. This manuscript is very well decorated and must have taken some time for its preparation which was completed in Feb.1847AD. What was the need to change the invocation i.e. IK Onkar into OM?. How it got into family of court pundits? These questions need answers. Radha Krishan, a Sanskrit Scholar was a teacher of Raja Hira Singh andthen Duleep Singh. His father, Pandit Madhusudan was head priest at court of Maharaja Ranjit Singh & chief of Charities department (1808 CE till annexation). His Grandfather was Pandit Brij Lal also held a post of court pandit under Ranjit Singh^[47]. Such intelligent person with background from father and grandfather as court pandit should know the difference between SGGS and Dasam Granth. He cetified this manuscript. WHY he certified Guru Gobind Singh as the Founder of Sikh Faith? This DG was written in Devnagri in Punjab in Feb. 1847 after the Sikhs lost in Anglo Sikh war in 1846 and in December 1846 Bhairowal treaty was signedwhen Punjab totally came under the control of Britishers. British resident at Lahore became an Absolute and sole dictator in Punjab. Treacherous Tej Singh of Anglo Sikh war was Knighted as Raja. Maharani Jind Kaur was incarcerated. Read three letters of Maharani Jind Kaur to British resident Mr. Lawrence published by Ganda Singh(48)

Click on http://www.globalsikhstudies.net/pdf/Three%20letters%20of%20Rani%20Jindan.pdf

بالة नमसंस्वताग्रे॥ २९ ॥ नमोसर्वसोवंग नमो सर्वपोषंग नमोसर्वकर्तांग नमेसिर्वहर्ता ग२०॥ नमोजी गत्नीगेगत मोभोगभोगे॥न्मोसर्वयासे॥मसोस् वैयासे ॥१६॥वावीिकंदेशत्वमसादि॥अवयरे ॥अन्यरे अन्यरे॥अर् से १२५० अलेपदें॥ बुभेघदें॥ जनामदे॥अन्यमदे १२ ॥ बुभेदे ॥ अमेरे अर्जनीतरे अर्थनीतरे ॥३५० विमानसे 22. Ş٠ विधानहें। विचर्गहें।। चसर्गहें ।। २ ।। यनीलहें। यनादरें । यनहें। यनादहें । इशायजमाहे।। य वर्नदें। युप तरें। मुवनेहें । १४। म्रगेनहें । म्रभेनदें । म्रर कहें। म्रजेकहे । १५। म्रमीकहे । १५किहें। म्रथेयहे म्रमे थर्टेंगवर । त्रस्यकर्द्रे । अस्टकर्द्रे । अकालदे । अनालदे । ३० । यत्ता हरें । अनाहरें । अन्तरे । महंतरें । अप यसीकरें। स्वीकरें। स्लेभरें। यसभरे १३२१। यगमरें। यनमरें। यभूतरें। यकतरें । अन्य स्तेम हैं। यसोकहें। यक्मी है। अभर्म है। अर्थ अजीतहें। यभीत है। यबाह है। यगा इहे। यगा इन्हें। यभा नहे। निया नदे ॥ यनेकहें ॥ प्रियेकहें ॥ अशायजंगप्रयागळे दा नमो सर्वमानेग समस्तीति याते "नमो देवदेवे" अभे खी अभेवेग्राथम् नमोकालकातेग्नमोमर्वपालेग्नमोम्रवगडनेग्नमोमर्वभडणेग्रथग्र्याग्रमाभ्रनाभिनाभ्रेत्र गीभमाधे नमाभानभाने । ममामानमाने । धर नमाचे द्वेदे । नमाभानभाने । नमागीनगीते गमाता नताने १४३११ नमान्यतन्दत्यः नमानादनादेः नमापानपाने ।। नमात्वादत्तारे १४४८१ सत्रेगीम् समे। सम्। स्तीतियोने॥ अभूगीयमाथे॥ समस्तीविश्ते॥ थर्ण कर्लकविताने ॥ कर्लकी सङ्गे॥ नमाराजगाने !! स्वरं पर्महोत्वाय-गनमोजीगजीगेग्खरंयमंग्रिये जनमोगनगजेगखरं पर्महहेगप्रगनमोपान्यणिगनमोछ स्त्रमाणेग नमीपमंत्रान्वा॥ नमोल्गे कमाता १९४१ अभेषी अवमीग अभी गेज्र भुझेग नमोजो गानेगे। गिर पर्मजगते॥५६॥ नमान्टननाराय ऐग्द्रर कर्मे॥ नमोप्रेनस्प्रेनदेवेस्थर्म ॥५४॥ नमोरोगहर्ता॥नमोरागत् पेगनमामादसादंगनमाभूपश्चेगेगर्भानमोर्गनदानेगनमामानमानेगनमारोग्रोगेगनमस्तरसानग ०८॥जमोमंबमंबं ॥नमोजेइनेबं । नमोर् खर्षे ॥नमोतंबतंबं । ५०॥सरासवरानेदसर्वे प्रणासी ॥ मन्। **प्रेस्ट्रिसमस्त्रलनिवासी॥५५॥सदासिदिरावुद्रधाव्रथकर्ता॥अधोउर्धअर्धमुवंउ**ग्रह्मा॥५४॥धर्मधर्म वमेंगस्वरंग्रोद्धपाले । सरासर्बराग्रीयगातार्याले । ५ गम्छेरीमभेरी । अनाम मुकामे गमियगते समस्तरामे "दर्गनेराजोर गवावरीळर्गनरोहे " यतेहें। युमीनहे । यभेहे !! रगाय रहे !! यहे सटे "अभेसटें "रा मजगमयातल्द" आगाधे सुवाधे " अनेटी सत्रपे " नमो सर्वमाने "समसी नियाने"

जनगणानम्र १९ चुवायक्दिग्रह्मविनीगणतमल चयायजरकाबीवमारणतद्रक ११ त न्द्री प्रेप्स-लवकई उरवानयेरवलवते मियां आमटपा उवरनपा देवते १३ रमीनपत प्रदे रसे 2. चारमाह खबरकई मोइ प्रमनेनि नदि पाह १४ वदे रतद्रामद पिगाने रही म बाशीदनयके तेगगरराम् जीम् १९ चुरवयर शरसी दो कि जामर मुद्र इमायाम्ख्राविनदतेगमा १९ रमरगोशतउदेग चेंद्रनिहाद मसोले वियेदारवत्त आत्र पविदार २ मुद्र स्वाखानी द्वाकी विमाद हमद्र नोकां ÷., रानियाफतजनद १५ उपुराग्शनशो दरनरीद्याचुनर वज्र शतया कसेराकिसादपाख बर ११ विदिहसाकधासागरेसचन्त्रं किमाराबकारलनगमेट्द्रं र लयालवजनोदम्बदनेशाजन् गमेहईसालमपरा। मोशाजन २९ ५२४ १२ मिश्रसादिवर्यमीयातिसादी। संघूर्णाभयामित्तीकरानवदीर्यामीसंकरातकगन समन ા ત્સંગ્રા ા

१९ अयाविमिधोतारतयने ११ यर्षे पर्वे २२१ दनधोतारवेतिमवीधोतारगुरू ११ विस्ततनाकोतारः ११ पर्वे २२१ अयदतारेशय ११ पर्वे २२१ अयदतारेशय ११ पर्वे २२१ अयपारसनाप्येक्षातारतपाने ११	तिस्वीस्रवीपइंग्रंथकादेवताःखीञ्च खवासः दिः ताप्रसादि १ जीनगवनी १ जीनगवनी १ अग्ववित्रनात्यार्थयाः १५ अयववित्रनात्यार्थयाः १५ अयववित्रनात्यार्थयाः १५ अयववित्रनात्वार्ध्रायाः १५ अयववित्रनीत्वाद्दाः १५ अयवतित्रतीत्वतिः १५ अयवतित्रतीनीत्वतिः १५ अयवतित्रतीनीत्वतिः १५ अयवतित्रतीनीत्वतिः १५ अयवतित्रतीनीत्वतिः १५ अयवतित्रतीनीत्वतिः १५ अयवतित्रतीनीत्वतिः १५ अयवतित्रतीनीत्वतिः १५ अयवत्रित्रतीनारत्वयने १५ अयवत्रसिद्धीताराक्यने १५ अयवत्रसिद्धीताराक्यने १५ अयवत्रस्रिताराक्रयने १५ अयवस्र सीताराक्रयने १५ अयवस्र सीताराक्रयने १५ अयवस्र सीताराक्रयने १५ अयवस्र सीताराक्रयने १५ अयवस्र सीताराक्रयने १५ अयवस्र सीताराक्रयने	シス おおがち しんえのがなっ ちちどい		なんえん ないいいない いちかいつちのやせて ひいろち	अध्यमन्रामाञ्जोतारक्षणते अध्यभने तवेद खोतारः अध्यद्व माक्षोतारः कथ्यते अध्यद्व माक्षोतारः कथ्यते अध्यद्व माक्षोतारः कथ्यते अध्यद्व स्त लेवती खोरवर्ष्यने अध्यदेश द्व व्यति देशे स्वर्ण्यने अध्यद्व सी प्रारक्षणते अध्यद्व खोतारक्षणते अध्यद्व खोतारक्षणते अध्यद्व खोतारक्षणते अध्यद्व विषकारणत्वणते रघुराजाको राजत्वणते यष्टरिय खोतारक्र क् यष्ट स्वर्धे तात्व क्यां यष्ट स्वर्धे तात्व क्यां यष्ट स्वर्धे तात्व क्यां यष्ट स्वर्धे तात्व क्यां यष्ट स्वर्धी तार कर्ण्या	どのちかいれななね システリリマ うちやい 、
श्रुमन् वर्षे १४२ मध्यशस्त्रनाममाजानिएवते १ प्रबं २०४ मध्यपम्पानचरित्रलित्वते धः५०	्र विहालनाकोताः र अरदेनदेवयोनारकपर्व स्रेचीप्रे प्रे मुमम् य	् स्थ १४२	वन्न वन्न डीम्ब प्रथश	रूर्द् २२द वाक्ष पा स्नुनाम्	विषाही १९ १ राज्यावरस्वायक्षमारक्षाने तिसाही १९ १	

There is a note in the Devnagri Granth as noted in manuscript by commissioner and superintendent which informs that it was sent to Paris exhibition Society by Pundit Radha Krishana in July 1856CE. Please note Paris Imperial exhibition was held in Paris between 15th May15^{th-} November 1855. No Imperil Exhibition was held in Paris in 1856. How it can be sent from Punjab India in July 1856 after the exhibition was over?

1. For 1855 Paris exhibition details click on

http://www.google.com/search?q=Imperil+exhibtion+paris+1855&ie=utf-8&oe=utf-8&aq=t&rls=org.mozilla:en-US:official&client=firefox-a

2. Dates of Significant Imperial exhibitions held between 1851-1893 are as follows; London 1851CE, Paris 1855CE, London 1862CE, Paris 1867CE, Vienna 1873CE. For details click on.

http://recollections.nma.gov.au/ejournal library/attachments/volume 3 number 1/table 1 significant exhibitions/files /26489/Colonial%20exhibitions Table%201.pdf

This manuscript was written and completed in Feb 1847. Read below the note written in July 1856CE which says that it was prepared for Paris exhibition which had already finished in Nov of 1855. But First Imperial exhibition was held in London in 1851. If this manuscript was written for Imperial Exhibition why it was not sent to LONDON Imperial Exhibition which took place in 1851, after 4 years when it was written?

MSS Punjabi D6(February 1847CE)carries a note from the Commissioner, "In conformity to the orders of the Governor General of India this volume named 'The Granth Sahib' <u>published by Gooro Gobind Singh the founder of</u> <u>the Sikh faith</u>, is hereby presented to the Paris Exhibition Society by Pundit Radha Kristin, Ecclesiastical Councilor to His Highness the late Maharajah Runjeet Singh). In the invokation Gurumukhi EK Onkar is changed to OM in Devnagri in this manuscript. Read the Note from Manuscript below. Why Governor General of India will give such order in Feb 1847 approving <u>Gooro Gobind Singh the founder of the Sikh faith</u>?

After Sikhs lost in Anglo-Sikh war Bhairowal treaty was signed on Dec,14th 1846. Punjab Virtually came under British Rule through Regency council headed by Treacherous Sardar Tej Singh who was elevated to Raja Tej Singh in 7th,Aug.1847CE. For details of Bhairowal treaty ^[49] when Britishers became absolute masters/dictator of Punjab click on opinion of Bakhshish Singh Nijjar

http://www.globalsikhstudies.net/pdf/Dec%2016th%201846%20Bhairowal%20Treaty.pdf

. यंदित्राधाराज्य Highness the late mucha & a work of the same name is published by g may not therefore his taken to be the day

The Grunth of Goorool hid is hold anenton the Dekilled. and 1 of the ad of 1 to the Imperial E In wor hes of ar y by the

B.Why In First census 1855CE report after Britishers took over Punjab Sikhs were included amongthe Hindus and were not given separate Identity?^[30] It confirms their plan to finish the spirit of independence of Sikhs as a nation, although they had signed many Anglo-Sikh treaties with the Sikhs as a separate independent Nation from 1803 CE onwards. This evidence confirms again that the Britishers who gave more importance to Dasam Granth than Guru Granth Sahib Ji and brought Dasam Granth into Lahore Durbar as soon as

they became dictator of Punjab in December 1846.

C. MSS ADD1452

Another dasam Granth in the hands of British attorney L.Bowring in Amritsar in 1847AD after Bhairowal Treaty is signed. This is MSS ADD1452 manuscript later on donated to British Library

Dàshām Pádisháh Granth The Book of the Tenth King, Gooroo Govind Singh Umrilsur 1847 L Bowring

D. "Kartarpuri Daswen Padshah ka Granth"; Every body has heard that kartarpuri bir of Aad Granth is in possession of Dhirmalia,s at Kartarpur. Britishers also produced one "Kartarpuri Daswen Padshah ka Granth"; which appears to be for authentification OF Dasam Granth and sent to England with a note by British Commander in 1859. Daswen Padshah ka Granth that was presented to Queen Victoria in 1859. This manuscript is presently preserved in British Library, catalogued as MSS Panj. E 1. 19th century (copy 1859). Along with this Granth, the second copy was of Aad Granth which is catalogued as MSS Panj. E 2 was also given to Queen Victoria in 1859. There is no colophon. This Granth is cataloged in British Library as "MSS Punjabi E1" sent by the Guru Sadho Sodhi of Kartarpur. No heading of Dasam Granth or Dasvein Patshah. Starts Tatkara as Granth Sahib Ka. Note by Dy. Commander Lahore "copy of original with signature of guru himself &now in possession of his descendent ,Guru Sadho Singh"This is an atypical Comment" As we all know Sodhi Sadhu Singh,s family had only Original Kartarpuri bir Compiled by Guru Arjan and no original Dasam Granth. Why such a wrong note about the history of this Dasam Granth was added?. Read Below about this Granth. From Catalogue of Panjabi and sindhi manuscript in india office Library. London Edited by C.Schackle.Page 11.

MSS Panj. E 1. 642 ff; size 37 x 35 cm; 21 lines on a page; Gurmukhi; 19th century (<u>c</u> 1859). [Sodhi Sādhū Singh]

DASAM GRANTH

The table of contents (ff 5-9) is incomplete, failing to list the final <u>Hikāyāt</u>, after the <u>Zafarnāmā</u>. There is no colophon. A note pasted to f 3a resembles that described for the companion Ādi Granth manuscript, No 8, from the same donor: 'Daswan Pådshah ka Grunth or book of the 10th King [ie Gûrû Govind]. Being a collection of the writings & precepts of the last Gûrû of the Sikhs, taken from the original copy, said to bear the signature of the Guru himself & now in the possession of his spiritual descendant & representative, Gûrû Sâdho Sindh Sodi of Kartârpûr & by him presented Dy. Comr. Lahore June/59' A further note on f 4a mentions a stool and cushions covered with brocade (kimkhwāb), also presented by Sadhū Singh, for use with the Granth.

Read the commander notes below from manuscript as deciphered and written above from "Punjabi MSS E1". Will Harbhajan Singh, Dr Jodh Singh and Dr. Harpal Singh Pannu clarify why in 1859 British commander from Lahore durbar writes note on this Dasam Granth reading" copy of original with signature of guru himself <u>&now in possession of his descendent</u>, <u>Guru Sadho Singh</u>". One can note till 1859 british officials involvement on dasam granth issue even after entering in Lahore Durbar in 1847 AD Onwards. Is this coincidence?

the part of

11

12. Issue of Use of word canon

Canon word is a Latin word which means rule of law. Therefore what I say it means "Sri Guru Granth sahib is the only sanctified Sikh Scripture/Granth/Canon. It makes easier for other interfaith people of the world as we encounter them everyday to understand it. If one looks into English word then canon word may refer to culture and art, geography, photography, names, Religion and others. Under religion Canonical texts have been classified in various religions as follows canon, Taoist or Daozang, Canon, Chinese, Tibetan, Canon, the Eucharistic Prayer of the Roman Rite. If Harbhajan Singh speaks from the podium and declares that Sri Guru Granth Sahib is Granth for the whole world then canon word as used for other religious texts as noted above should not be the issue.

13. Issue of Use of Computers and slides for Academic Presentations.

Harbhajan writes on Page 69(50)

ਸਾਪਣੀ ਅਮੀਰੀ ਦਾ ਵਾਰ-ਵਾਰ ਇਹਸਾਸ ਕਰਵਾਉਂਦੇ ਹਨ। ਉਹ ਕੀਮਤੀ ਲੈਪ-ਟਾਪਾਂ ਉਤੇ ਨਕੰਮੇ-ਨਿਕੰਮੇ ਚਾਰਟ ਬਣਾ ਕੋ, ਆਪਣੇ ਪ੍ਰਾਜੈਕਟਰਾਂ, ਕੈਮਰਿਆਂ ਅਤੇ ਹੋਰ ਵਿਗਿਆਨਿਕ ਦਿ ਨਾਲ ਬਹੁਤ ਚੰਗੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਸੁਸਜਿਤ ਹੋ ਕੇ ਸਾਡੇ ਵਿਦਿਅਕ ਅਦਾਰਿਆਂ ਵਿਚ ਪ੍ਰਵੇਸ਼ ਹਰਦੇ ਹਨ ਅਤੇ ਆਪਣੀ ਬਹੁਤ ਸੂਖਮ ਬੁਧੀ ਅਤੇ ਵਿਦੇਸ਼ਾਂ ਵਿਚ ਹੋਈ ਅਸੀਮ ਬੌਧਿਕ ਗਿਤੀ ਦਾ ਪਰਿਚਯ ਦੇ ਕੇ ਸਾਡੀ ਸਾਧਨਹੀਣਤਾ ਤੋਂ ਉਪਜੇ ਨਿਕੰਮੇਪਨ ਨੂੰ ਕੋਸਦਿਆਂ

Dr Harbhajan Singh should live in this real academic world rather than in the environs of socalled Sants/Mahants / Deravadi Tola(group). He should know that in the modern times use of comuptors, slides shows, video presentations has become an important component of communication in academics to present the evidence in an effective manner.As Harbhajan is in habit of concealing the evidence therefore he hates the tools which expose his weakness. For example note how he concealed the evidence provided by Giani Gian singh, Budha Dal,Jit Singh Sital, Kahan Singh Nabha (Gurmat Martand and Mahan Kosh), and Malcolm.. Finally issue of Malcolm quoting Gurdas Bhalla who died in 1636 AD promoting Guru Gobind singh ji who was born 1666AD.

14. Transmutation in Scholarships

I have noticed that while discussing the history and authenticity of Dasam Granth, Dr. Jodh Singh and Dr. Harbhajan Singh go out of their way to point out my academic and professional background in medical sciences "ਸ. ਜਸਬੀਰ ਸਿੰਘ 'ਮਾਨ,' ਜੇ ਕਿ ਪੇਸ਼ੇ ਵਜੋਂ ਹਡੀਆਂ ਦੇ ਡਾਕਟਰ ਹੈ" (51) . For readers' information I may share that I am a M.B. B.S. from Punjab University, and Master of Surgery from P.G.I. Chandigarh, 5 year Orthopedic Surgery training in USA affiliated with Columbia University, NY, Diplomat American Board of Orthopedic Surgery ,Fellow American Academy of Orthopedic Surgeons,Fellow International College of Surgeons ,Fellow American College of International Physicians and D.Lit. [Honoris Causa] Punjabi University, Patiala,India 2001. Dr. Jodh Singh and Harbhajan Singh want to imply that I am not qualified to indulge in discussions about Dasam Granth. I have been

involved in Sikh study serious debates in the west for over 25 years for details click on my Biodata under author link <u>http://www.globalsikhstudies.net/abtauthor/Abt_Authors.htm</u> and Sikh studies work <u>http://www.globalsikhstudies.net</u> (52).Perhaps they are unaware of the fact that most of the known Sikh scholars were not trained in Sikh history or theology; some did not even have a formal college education. I am very proud of my profession as well as being a Sikh AND DOING_TAN MAN DHAN DI SEVA PER SIKH PRINCIPLES. For example Harbhajan should know where he is working now Dr Balbir Singh the founder of *Dr. Balbir Singh Sahitya Kendra, Dehradun did B.Sc. from Khalsa College Amritsar, M.Sc. Govt. College Lahore and finally Ph.D. In Organic Chemistry from London. He_moved to Dehradun in 1925 and worked on scientific projects started by Dr Khudadad and_worked as principal in a school.He also worked as managing director of Punjab and Sind Bank_1937-1960*(53). Bhai Kahn Singh Nabha and Bhai Vir Singh, scholars of par excellence in Sikhism, did not attend any college. Professor Sahib Singh has a BA degree, and Professor Teja Singh was M.A. in English. Other Sikh Scholars who came from scientific background, for example were_Bhai Jodh Singh who was M.A. in Mathematics and Professor Puran Singh earned his M.Sc. in Industrial Chemistry.

Transmutations from one discipline to another are not unheard of. Let me quote some examples of foreign scholars. English Poets, John Keats and Carlos Williams, were from medical backgrounds; Keats was a surgeon and Williams was a general medical practitioner. Dr. Francis Crick who discovered DNA structure and thus won Nobel Prize in medicine was a physicist by training. Another Nobel Prize winner in medicine, Dr. Hargobind Khurana, earned his doctorate in Chemistry.

15.<u>ISSUE OF MALCOLM QUOTING GURDAS BHALLA WHO died 1636AD PROMOTING</u> <u>GURUGOBIND SINGH JI Who was Born 1666A.D.</u> Can he name any Hindu temple or Mosques <u>destroyed by Guru Gobind Singh Ji between 1699 -1708?</u>.

Harbhajan writes(54) " ਦਸਵੇਂ ਪਾਦਸ਼ਾਹ ਦੇ ਗ੍ਰੰਥ ਵਿਚ ਬਹੁਤ ਕੁਝ ਬ੍ਰਾਹਮਣਾਂ ਦੇ ਸ਼ਾਸਤ੍ਰਾਂ ਅਤੇ ਕੁਰਾਨ ਤੋਂ ਲਿਆ ਗਿਆ ਹੈ (ਸਫ਼ਾ 120)।.... ਪਰ ਗੁਰੂ ਗੋਬਿੰਦ ਸਿੰਘ ਨੇ ਹਿੰਦੂਆਂ ਦੀ ਪੂਜਾ ਨੂੰ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਨਕਾਰ ਦਿਤਾ (ਸਫ਼ਾ 121)। ਗੁਰੂ ਗੋਬਿੰਦ ਸਿੰਘ ਨੇ ਆਪਣੇ ਸਿਖਾਂ ਨੂੰ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੁਕਤਿਆਂ ਉਤੇ ਹਿੰਦੂਆਂ ਨਾਲੋਂ ਵਖ ਕੀਤਾ, ਉਹ ਸਨ-ਜਾਤੀਵਾਦ ਦਾ ਖ਼ਾਤਮਾ, ਸਭ ਲਈ ਧਰਮ ਦੇ ਦਰਵਾਜ਼ੇ ਖੋਲ੍ਹ ਦੇਣਾ ਅਤੇ ਸ਼ਸਤਰ ਧਾਰਨ ਕਰਨ ਨੂੰ ਹਰ ਵਿਅਕਤੀ ਦਾ ਧਾਰਮਿਕ ਫ਼ਰਜ਼ ਬਣਾ ਦੇਣਾ, ਜਜਦੋਂ ਕਿ ਹਿੰਦੂਆਂ ਵਿਚ ਸ਼ਸਤਰ ਧਾਰਨ ਕਰਨਾ ਕੇਵਲ ਖਤਰੀ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਸੀ (ਪ. 121)... ਦਸਮ ਗ੍ਰੰਥ ਕੇਵਲ ਮਿਥਿਹਾਸਿਕ ਕਹਾਣੀਆਂ ਦਾ ਸੰਗ੍ਰਹਿ ਨਹੀਂ, ਬਲਕਿ ਗੁਰੂ ਦੇ ਯੁਧਾਂ ਅਤੇ ਬਹਾਦਰ ਸਿਖਾਂ ਦੀ ਬੀਰਤਾ ਨਾਲ ਵੀ ਭਰਪੂਰ ਹੈ Courage is thoughout this work, placed above every other virtue. (P. 121...**Thus, at once founding the sect of Sikhs, he struck the whole world with awe : overturning temples and sacred places, tombs and mosques(55) , he levelled them to the ground, rejecting the Vedas, the six Sastras and the Koran, he abolished the cry of Namaz and slew the Sultans ; reducing the Mirs and Pirs to silence..... the Brahmins, the Pandits, and the Jotishis had acquired a relish for worldly things ; they worshiped stones and forgot the Supreme God. Thus, the Muhammedan and Hindu, remained involved in delusion and ignorance,** when the third sect of the Khalsa originated in purity (123-24)" ਮੈਲਕਮ ਦੇ ਇਹ ਆਪਣੇ ਸ਼ਬਦ ਡਾ. ਮਾਨ ਦੀਆਂ ਯੁਕਤੀਆਂ ਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਚਾਰੇ ਅਸਤ ਨੂੰ ਨਗਨ ਕਰਨ ਵਾਸਤੇ ਕਾਫ਼ੀ ਹਨ ਅਤੇ ਜੇ ਕਿਸੇ ਆਤਮਾ ਰਾਮ ਨਿਰਮਲੇ ਨੇ ਉਸ ਨੂੰ ਇਹ ਚੀਜ਼ਾਂ ਪੜ੍ਹਾਈਆਂ ਹਨ, ਤਾਂ ਉਸ ਦੀ ਪਵਿੱਤਰ ਸਿਖੀ ਨੂੰ ਪ੍ਰਣਾਮ ਹੈ।(56)

Can Harbhajan Singh give any evidence that from 1699 when Khalsa was created and till his death in 1708, Guru Gobind Singh Ji after founding the sect of Sikhs struck the whole world with awe : overturning the temples of the Hindus and sacred places, tombs and mosques of the Muslims? Can he name any Hindu temple or Mosque destroyed by Guru Gobind Singh Ji between <u>1699 -1708?</u>

If Harbhajan has no evidence then I will say "ਉਸ ਦੀ ਪਵਿੱਤਰ ਸਿਖੀ ਨੂੰ ਪ੍ਰਣਾਮ ਹੈ" Note below from the source what reference Harbhjan is giving above is on page 190,192 and not on page (123-124) as quoted by him. In his passion about promoting Dasam Granth as total Bani by Guru Gobind Singh he gets confused wants to mislead the readers by quoting wrong page #,s why?. Will like Dr.Jodh Singh and Dr. Pannu to help him and comment on the issue

SKETCH OF THE SIKHS. 190

SKETCH OF THE SIKHS. 102

Hindú mythology, related in his own way; but abounds in accounts of the battles which he fought, and of the actions which were performed by the most valiant of his followers. Courage is, throughout this work, placed above every other virtue; and G6vind, like Muhammed, makes martyrdom for the faith which he taught, the shortest and most certain road to honour in this world, and eternal happiness in the future. The opinion which the Sikhs entertain of most of the established usages of Hindús Govind will be best collected from their are grounded. most esteemed authors.

" Gúrú Góvind Singh," one* of those writers states, " appeared as the tenth " Avatár. He meditated on the Creator " himself, invisible, eternal, and incom-" prehensible. He established the Khálsa, " his own sect, and, by exhibiting singular

- " energy, leaving the hair on his head, and
- " seizing the scimitar, he smote every

· B'hai Gúrú Dás Bhalé.

" his sword, no person could resist his " might." The same author, in a subsequent passage, gives a very characteristic account of that spirit of hostility which the religion of Gúrú Góvind breathed against the Mu-

" O Sat Gúrú! there is no dispeller of

" danger.'-Having seized and displayed

hammedans; and of the manner in which it treated those sacred writings, upon which " By the command of the Eternal, the " great Gúrú disseminated the true know-" ledge. Full of strength and courage, he " successfully established the Khálsa (or " state). Thus, at once founding the " sect of Singh, he struck the whole world " with awe : overturning temples and sacred " places, tombs and mosques, he levelled " them all with the plain : rejecting the

" Védas, the Puráns, the six Sástras, and " the Korán; he abolished the cry of

Harbhajan writes (57) "ਮੈਲਕਮ ਦੀ ਇਕ ਹੋਰ ਗ਼ਲਤ-ਬਿਆਨੀ ਕਿ ਭਾਈ ਗੁਰਦਾਸ ਭੱਲੋ ਨੇ ਗੁਰੂ ਗੋਬਿੰਦ ਸਿੰਘ ਜੀ ਨੂੰ 10ਵਾਂ ਅਵਤਾਰ ਲਿਖਿਆ ਹੈ, ਵੀ ਮਾਨ ਸਾਹਿਬ ਨੇ ਆਤਮਾ ਰਾਮ ਨਾਲ ਜੋੜ ਦਿਤੀ ਹੈ। ਜੇ ਆਤਮਾ ਰਾਮ ਨੇ ਭਾਈ ਗੁਰਦਾਸ ਦੀ ਚਰਚਾ ਵੀ ਕੀਤੀ ਹੋਵੇ, ਤਾਂ ਭੁਾਂਤੀ ਆਤਮਾ ਰਾਮ ਨੇ ਪੈਦਾ ਕੀਤੀ ਇਹ ਕਦੋਂ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ ? ਇਹ ਭਾਂਤੀ ਮੈਲਕਮ ਦੀ ਸੀ, ਉਹ ਨਹੀਂ ਸਮਝ ਸਕਿਆ ਕਿ ਭਾਈ ਗੁਰਦਾਸ ਦੇ ਹਨ। ਸਮਝੇਗਾ ਵੀ ਕਿਵੇਂ ? ਜਦੋਂ ਕਿ ਸਿਖ ਪੰਥ ਵਲੋਂ ਵੀ ਅਜ ਤਕ ਦਜੇ ਭਾਈ ਗੁਰਦਾਸ ਦੀ ਵਾਰ ਨੂੰ ਪਹਿਲੇ ਭਾਈ ਗੁਰਦਾਸ ਦੀਆਂ 40 ਵਾਰਾਂ ਦਾ ਅੰਗ ਬਣਾ ਕੇ 41ਵੀਂ ਵਾਰ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਿਤ ਕੀਤਾ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ।"

Gurdas Bhalla writing Guru Gobind as 10th avtar and not 19th avtar as mentioned by Harbhajan in confusion. Everybody knows that Gurdas Bhalla died during the time of 6th Guru. How Malcom account can report him wrting about Guru Gobind Singh? Malcolm never knew Gurumukhi. Leyden's translation used by him reads "when 12 centuries of completed". See below Leyden, s translation. (58)

Evidence shows that this VAR ws written after 1786AD. 19th Pauri of Gurdas Var 41 was Written after Oct. 23, 1786(when 12 centuries of Hijri completed ਯਹ ਬਾਰਹ ਸਦੀ ਨਿਬੇੜ ਕਰ).Bhai Vir Singh's opinion about this being written by the writer of Sarab Lo Granth. It is also noted in Levden, s translation. Readers are advivesed to read varan "Bhai Gurdas Steek" by Bhai Vir Singh page 636-650(59) inorder to appreciate Harbhajan opinion on

it. But as this 19th Pauri is found in Ledon,s translation British angle need to be explored why Malcolm used GUrdas Bhalla reference in relation to Guru Gobind singh as Gurdas Bhalla Died in 1636AD during time of 6th GuruJi.As Dr.harbhajan Singh is misguiding the redears by concealing the page *#*,s. request Dr Jodh Singh and harpal singh pannu to look int the issue with following evidence of its translation found in Leyden,s work in (MSS IOR EUR McKanzie Volume 40 British Library).

worship was forgotten. When with low shouts ! martice sings brandished their swords, they stang tow the Turkes every where or obliged them to worship the eternal, the Chitraputtis (Rajalis or masters of the umbrella) they defeated one by ane, Enone could find safety; then Portar illumi mater the carthe and just government was establis and when twelve centuries were complexited (is of the mosterner an anachronism) the Gurn futthe

					ਆਕਾਲ	
	and the second se			A CONTRACTOR OF	រេភ្នំ ਟਿਕਨਿ	and the second
					ਜ਼ਰੂ ਹੁਕਮ	
ਯਹ	ਬਾਰਹ	ਸਦੀ ਫਿ	5घेझ	ਕਰਿ ਹ	ਗੁਰ ਫ਼ਤੇ	ਬੁਲਾਏ।

16. Did Britishers Destroyed Indipendent Sikh Nation

Harbhajan writes (60) "ਡਾ. ਜਸਬੀਰ ਸਿੰਘ ਮਾਨ ਦਾ ਅਗਲਾ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਹੈ- ਕੀ ਮੌਜੂਦਾ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਿਤ ਬੀੜ ਦਾ ਪਾਠ

ਅਤੇ ਕਮ ਅੰਗ਼ਰੇਜ਼ਾਂ ਨੇ ਸਿਖ ਕੈਮ ਦੀ ਸੁਤੰਤਰ ਹੋਂਦ ਨਸ਼ਟ ਕਰਨ ਵਾਸਤੇ ਪ੍ਰਸਿਧ ਕੀਤਾ ਸੀ ?".

See the evidence above in Item #10 Britshers introduced Colebrooke Dasam Granth when Britishers started advancing into Punjab. They planted Devnagrai Dasam Granth In Lahore Darbar in Feb. 1957 as noted above in item# 11 only two months after they became virtual rulers of Punjab. Budha Dal writers admit that Dasam Granth and Sarabloh Granth came to Punjab In 1803 AD as noted above In item #7.

After reading above readers can decicide themselves what happened in Sikh history as recorded below.. -Achievements of the Britishers by Introducing and Promoting Dasam Granth through Nirmalas and shahids in early 19th Century Punjab they initiated a process which resulted in Brahmanization/Vedantization of Sikhism.

- Able to create an ideological rift between the Sikhs on both sides of Satluj river.
- Decreased the influence of Guru Granth Sahib as Dasam Granth started initiallily in gurudwaras south of Sutlej river. Probably through Sikh chiefs who stood aligning with them in 1803AD onwards.

- Fall of Maharaja Ranjit Singh kingdom. (Political/Territorial gain and finishing the barrier between rest of India and central Asia)
- Punjab became a new field for Christian missionaries and a total of 44 new missions came in Punjab after the annextation. Note only Ludhiana Mission was opened in 1834.
- Christian's missions total 44, American Presbyterian 16, Church of England 7, American United Presbyterian – 11, Church of Scotland – 3, New Zealand Presbyterian – 2, Methodist Church of Southern Asia – 6
- Dalip Singh, last Sikh King, baptized to Christianity in 1853AD.& Raja Harnam Singh s/o Randhir Singh of Kapurthala in 1862AD.
- In First census 1855 AD report after Britishers took over Panjab Sikhs were included among Hindus which confirms the plan to finish the spirit of independence as Sikh nation. Although they signed many Anlo-Sikh treaties with Sikhs as a separate independent Nation from 1803 AD Onwards(61)

Read Lord Dalhousie, Governer General of India Statements of Sikh Nation in 1848 and 1849 openly mntioning destroying the power of Sikhs as an Indipendent nation. (62)

British recognised the Sikh Nation repeatedly in their official references and treaties. Lord Dalhousie, Governor General of India, in 1848 in a highly inflamatory speech had remarked :

"Unwarned, by precedent, uninfluenced by example, the Sikh Nation has called for war, and on my word, Sirs, they shall have it with a vengeance."

"There never will be peace in Punjab so long as its people are allowed to retain the means and opportunity of making War. There never can be now any guarantee for the tranquillity of India until we shall have effected the entire subjection of the Sikh people and destroyed its power as an independent nation."

Harbhajan Singh,s Book and his article "Concept Of Kaal Purakh In Sri Dasam Granth Sahib **is nothing but a tool for** vedantization/brahminization of Sikhism.

17.EVIDENCE IF SIKH WRITER HELPED MALCOLM IN INFORMING HIM ABOUT INITIATION INTO KHALSA PANTH("ਅਮ੍ਰਿਤ ਛਕਣ ਸੰਬੰਧੀ" KHANDEY DI PAHUL) AND "ਖ਼ਾਲਸੇ ਦੀ ਸਥਾਪਨਾ ਦੇ ਸੰਵਤ ਸੰਬੰਧੀ" DATING OF CREATION OF KHALSA"

Harbhjan writes (63) "ਡਾ. ਮਾਨ ਕਹਿੰਦੇ ਹਨ- ਕੀ ਕਲਕੱਤੇ ਦੇ ਆਤਮਾ ਰਾਮ ਨਿਰਮਲੇ ਦਾ ਪਟਨੇ ਦੇ ਨਿਰਮਲੇ ਮਹੰਤਾਂ ਨਾਲ ਕੋਈ ਸੰਬੰਧ ਸੀ ? ਡਾ. ਮਾਨ ਅਜਿਹੇ ਵਿਦਵਾਨ ਹਨ ਕਿ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਹੋਰ ਖੜ੍ਹਾ ਕਰਦੇ ਹਨ, ਉਤਰ ਹੋਰ ਹੀ ਦੇਣ ਲਗ ਪੈਂਦੇ ਹਨ। ਇਸ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਦਾ ਉਤਰ ਨਾ ਦੇ ਕੇ ਪਹਿਲਾਂ ਉਹ ਹੋਰ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਸਿਰਜਦੇ ਹਨ ਕਿ ਆਤਮਾ ਰਾਮ ਨੇ ਅਮ੍ਰਿਤ ਛਕਣ ਸੰਬੰਧੀ ਅਤੇ ਖ਼ਾਲਸੇ ਦੀ ਸਥਾਪਨਾ ਦੇ ਸੰਵਤ ਸੰਬੰਧੀ ਗ਼ਲਤ ਜਾਣਕਾਰੀ ਕਿਉਂ ਦਿਤੀ ਹੈ ? ਅਸਲ ਵਿਚ ਇਹ ਦੋਵਂ ਜਾਣਕਾਰੀਆਂ ਆਤਮਾ ਰਾਮ ਨੇ ਕਿਤੇ ਨਹੀਂ ਦਿਤੀਆਂ, ਮੈਲਕਮ ਨੇ ਦਿਤੀਆਂ ਹਨ ਅਤੇ ਡਾ. ਮਾਨ ਜ਼ਬਰਦਸਤੀ ਇਸ ਦੋਸ਼ ਵਿਚ 'ਆਤਮਾ ਰਾਮ' ਨੂੰ ਸਜ਼ਾ ਦੇਣ ਦਾ ਯਤਨ ਕਰਦੇ ਹਨ।" Readers can look at the evidence for themselves as presented from the source page #,s of Malcolm,s Book "Sketch of the Sikhs(64)"

A "ਅਮ੍ਰਿਤ ਛਕਣ ਸੰਬੰਧੀ" read page 181 Malcolm book line 2 and line 3 and note is it Malcolm or the Sikh writer? It Reads " Described by a Sikh writer".

SKETCH OF THE SIKHS. 181

The mode in which Gúrú Góvind first initiated his converts, is described by a Sikh writer; and, as I believe it is nearly the same as that now observed, I shall shortly state it as he has described it. Gúrú Góvind, he says, after his arrival at Mak'-

he had been ordered to attend me to Calcutta. Among other subjects of our mirth, I rallied him on trusting himself so much in my power. "Why, what is the " worst," said he, " that you can do to me, when " I am at such a distance from home?" I passed my hand across my chin, imitating the act of shaving. The man's face was in an instant distorted with rage, and his sword half drawn. "You are ignorant," said he to me, " of the offence you have given. I cannot " strike you, who are above me, and the friend of my " master and the state. But no power," he added, " shall save these fellows," alluding to the two Khalasa Sikhs, " from my revenge, for having dared to " smile at your action." It was with the greatest difficulty, and only by the good offices of some Sikh chiefs, that I was able to pacify the wounded honour of this Singh.

182 SKETCH OF. THE SIKHS.

haval, initiated five converts, and gave them instructions how to initiate others. The mode is as follows. The convert is told that he must allow his hair to grow. He must clothe himself from head to foot in blue clothes. He is then presented with the five weapons: a sword, a firelock, a bow and arrow, and a pike*. One of those who initiate him then says. " The " Gúrú is thy holy teacher, and thou art " his Sikh or disciple." Some sugar and water is put into a cup, and stirred round with a steel knife, or dagger, and some of the first chapters of the Adi-Grant'h, and the first chapters of the Dasama Pádsháh ka Grant'h, are read; and those who

• The goldess of courage, Bhavani Durgá, represented in the Dasama Pádsháh ka Grant'h, or book of kings of Gúrú Góvind, as the soul of arms, or tutelary goddess of war, and is thus addressed : "Thou art the "edge of the sword, thou art the arrow, the sword, " the knife, and the dagger."

B."ਖ਼ਾਲਸੇ ਦੀ ਸਥਾਪਨਾ ਦੇ ਸੰਵਤ ਸੰਬੰਧੀ" read page 185 from Malcolm book last two lines and page 186 bottom, readers should note the evidence again themselves, and decide is it Malcolm or the Sikh writer? Note word agreeably to the author. Page 186 malcolm book describes that Guru Gobind Singh created Khalsa on Friday, 8th month of B'hadra in samat 1753 [1696 A.D.] Please read the footnote on page 186 which reads as "**Agreeably to this author** (Probably Atma Ram as Malcolm was consulting Nirmala priest in Calcutta as noted page#,s 2 and 3 in Introduction), Guru Govind was initated on Friday the 8th month of B'hadra in the samat 1753 (1696 A.D) and on that day his great work, the Dasama Padshah Ka Granth, or book of the tenth king was completed".

SKETCH OF THE SIKHS. 185

devotions to the Khálsa, or state; the interests of which he-is directed, on all occasions, to consider paramount to his own. He is instructed to labour to increase the prosperity of the town of Amritsar; and told, that at every place of worship which he visits he will be conducted in the right path by the Guru (Guru Govind). He is instructed to believe, that it is the duty of all those who belong to the Khálsa, or commonwealth of the Sikhs, neither to lament the sacrifice of property, nor of life, in support of each other; and he is directed to read the Adí-Grant'h and Dasama Pádsháh ka Grant'h, every morning and every evening. Whatever he has received from God, he is told it is his duty to share with others. And after the disciple has heard and understood all these and similar precepts, he is declared to be duly initiated.

Gúrú Góvind Singh, agreeably to this Sikh author, after initiating the first five

186 SKETCH OF THE SIKHS.

disciples in the mode above stated, ordered the principal persons among them* to initiate him exactly on similar occasions, which he did. The author from whom the above account is taken, states, that when Govind was at the point of death, he exclaimed, "Wherever five Sikhs are as-" sembled, there I also shall be present!" and, in consequence of this expression, five Sikhs are the number necessary to make a Singh, or convert. By the religious institutions of Gúrú Góvind, proselytes are admitted from all tribes and casts in the universe. The initiation may take place at any time of life, but the children of the Singhs all go through this rite at a very early age.

The leading tenet of Gúrú Góvind's reli-

* Agreeably to this author, Gúrú Góvind was initiated on Friday, the 8th of the month B'hádra, in the year 1753 of the æra of Vicramáditya; and on that day his great work, the Dasama Pádsháh ka Grant'b, or book of the tenth king, was completed.

18 No Difference between Avtar Singh Vahiria and Dr. Harbhajan Singh Amritsar Singh Sabha and background of Sodhak Committee:

ਸੋਧਕ ਕਮੇਟੀ ਅਤੇ ਦਸਮ ਗ੍ਰੰਥ ? (65). Sodhak committee was formed by Gurmat Granth Pracharak Sabha at the request of Khalsa Diwan of Amritsar Singh Sabha controlled by Baba Khem Singh Bedi. All scholars utilize Dasam Granth published in 1900 AD in their studies which was compiled during

1895-1896 AD by the Sodhak committee using 32 Granths. Why is Dr. Harbhajan Singh silent on Sodhak committee's criterion for selection and their opinion on 32 different Dasam Granths circulating at that time? Baba Khem Singh Bedi had close relations with the Governor Eggerton and Britishers. Due to an excellent military help by Sikhs to the Britishers in 1881, Viceroy Ripen initiated a Proposal to give management of Sikh Institutions to the Sikhs. But Eggerton, Governor of Punjab, opposed his advice and wrote "I think it will be politically dangerous to allow the management of Sikh temples to fall into the hands of a committee, emancipated from government control. And trust, your Excellency will resist passing such orders in the case, as will enable to continue the system, which has worked successfully for more than 30 years." (MS. ADD 43592, British Library).

The Government of India bestowed on Khem Singh Bedi a khill'at or robe of honor of the value of 1,000 rupees and a double barreled rifle. His Jagirs were enhanced from time to time and, towards the end of his life, his possessions in land in Montgomery district alone amounted to 28,272 acres. He was appointed a magistrate in 1877 and an honorary munsif in 1878. He was made Companion of the Indian Empire (C.I.E.) in 1879, was nominated to the Viceroy's Legislative Council in 1893, and when the Indian council Act was extended to the Punjab in 1897, he was among the first non-official members nominated to the Punjab in 1897, he was among the first non-official members nominated to the Punjab legislature. He was knighted in 1898 (K.C.I.E). (Bhagat Lakshman Singh autobiography edited by Dr. Ganda Singh chapter page 18,). According to Bhai Lakshman Singh it appears that Khem Singh Bedi realized as to what he did in the end. In the concluding part Bhagat Lakshman, who was known to Babaji ji for long time, wrote that baba ji replied "Well said, my boy you are perfectly right. Truly, I am not the man, I was." (65b).

I seated myself on the floor and apologized for the intrusion. It was long since, I said, that it had been to him and I thought it was the time when he was alone and that I could enjoy his conversation which always delighted me. Of course, my pleasant chattering pleased the Baba and he remarked that my visit at that inconvenient hour reminded him of the good old days when *Sangats* of Rawalpindi went up to the '*Parao*' stage of Rawat, about ten miles off, in hundreds with drums and cymbals to do him honour singing hymns all the way; but all this had changed, "You, too, Sire", retorted I in a suppressed tone, "have very much changed." "You were, then, a saint, but now you are more a prince than any thing else." The attendants of Baba became furious at what they thought was an open slight to such an illustrious man. They were abruptly calmed down, when Baba took hold of my head and caressed me remarking, "Well said, my boy, you are perfectly right. Truly, I am not the man I was."

After this report of Sodhak committee published by Sardool Singh of Gurmat Granth Pracharak Sabha in 1897AD, the Sabha fell into oblivion. Lahore Singh Sabha which has 118 Singh Sabhas with them did not approve the report of Sodhak committee and requested Sodhak Committee to first find out which is the authentic version of Dasam Granth.

Professor Teja Singh writes about Amritsar Singh Sabha (65c) "The Amritsar Diwan was left only with the three Sabhas of Amritsar, Faridkot and Rawalpindi. Its president was Baba Khem Singh and Secretary his staunch disciple, Bhai Avtar Singh Vahiria. This Diwan, though truncated, still enjoyed

some prestige on account of its association with the central temples and the great authority of Baba Khem Singh and certain ruling princes. It held its annual meetings as usual on the Diwali and Vaisakhi occasions. Maharaja Bikram Singh of Faridkot gave Rs. 75,000 for erecting the building of the Free Kitchen attached to the Golden Temple. He also spent Rs. 25,000 on the electrification of the sacred premises. To counteract the so-called innovations introduced by the extreme reformers like Bhai Gurmukh Singh a Hinduised commentary of the Holy Guru Granth Sahib was prepared by Gyani Badan Singh and published at the expense of the Faridkot Durbar. A stream of books and pamphlets issued from the prolific pen of Bhai Avtar Singh Vahiria and others to meet the ever advancing tide of reform-literature as produced by Bhai Dit Singh and Bhai Gurmukh Singh. Bhai Avtar Singh, in his book Khalsa Sudhar Taru, and later on in his bigger books called Khalsa Dharam Shastar and Gur Darshan Shastar, tried to prove that the Sikhs were Hindus, that the Gurus worshipped gods and goddesses, and that it was wrong to convert Mohammedans to Sikhism or to abolish caste system and untouchability. After firing a few more shots in the air this fighter of a losing cause retired to his native city, Rawalpindi, along with his master, Baba Khem Singh and gave no further trouble to the staunch reformers. Baba Khem Singh, however, did much for the spread of female education in the western Punjab, and brought thousands of Hindus into the fold of Sikhism".

Why is Harbhajan Singh silent on report of Sodhak Committee and opinions of scholars on Sodhak committee? Why is Harbhajan silent on the academic work of other scholars which I included in my paper. Dr. Balwant Singh Dhillon, Dr. Kashmir Singh and Jugraj kaur Baath from Guru Nanak Dev University; Dr Balkar Singh, Dr Gurnam kaur, Dr. Sukhdial Singh,Dr Kulwindar Singh Bajwa from Punjabi University; Dr. Gurinder Singh Mann from UC California, Santa Barbara,Dr. Gurmel Singh Sidhu from California State University, Fresno California and Pal singh Purewal on Guru Gobind singh Patri in Patna dasam Granth. It appears that Dr Harbhajan Singh is doing the same Brahminasation of Sikh literature as was done by Minas in 17th century, Nirmalas and Udasis in 18th and 19th century and Bhai Avtar Singh Vahiria of Amritsar Singh Sabha during Singh Sabha Lehr days (110-120 years ago) as outlined above by Prof. Teja Singh.

<u>19. Evidence that Britishers/Malcolm account preferred Bachitar Natak over Guru</u> Granth Sahib in Late 18th century

Harbhajan Singh writes (66) that, " ਡਾ. ਮਾਨ ਲਿਖਦਾ ਹੈ ਕਿ ਅਠਾਰਵੀਂ ਸਦੀ ਦੇ ਅੰਤ ਵਿਚ ਅੰਗ਼ਰੇਜ਼ਾਂ ਦੁਆਰਾ ਗੁਰੂ ਗ੍ਰੰਥ ਸਾਹਿਬ ਉਤੇ ਬਚਿਤਰ ਨਾਟਕ ਦੀ ਉਤਮਤਾ ਸਥਾਪਿਤ ਕਰਨ ਦੇ ਯਤਨ ਕੀਤੇ ਗਏ ਹਨ ? ਉਸ ਦੇ ਇਸ ਨਿਸ਼ਚਯ ਦਾ ਮੁਖ-ਆਧਾਰ ਮੈਲਕਮ ਦੀ ਪੁਸਤਕ 'Sketch of the Sikhs' ਹੈ!"

Read below the Malcolm's original statement that Colebrook had Adi Granth but no record of any translation, which was explained to them by a Nirmala priest. Evidence shows that only Bachitar Natak composition was was translated by Leyden. Read below page 2 and 3 of Malcolm Book.Evidence shows that Dr.John Leydon has copy of Guru Granth sahib ji. But he never translated it. He then donated such Guru Granth sahib copy back to British Library. He did translation of Bachitar Natak composition which had 14 cantos only.

6

MSS Panj. D 2. 703 ff; first three ff missing; size 33 x 27 cm; 24 lines on a page; Gurmukhī; 18th century. [J Leyden]

ADI GRANTH

Since the first three ff are missing, there is no colophon from which the manuscript can be precisely dated.

The contents conclude with the usual list of Gurūs, as in No 1. The manuscript is a Banno text, concluding with the ink recipe.

The writing is rather large and untidy, and the edges of the ff are damaged.

2 SKETCH OF THE SIKHS.

territories of the Sikhs, and the personal observations I was able to make, during that period, upon the customs and manners of that nation, I succeeded with difficulty in obtaining a copy of the Adi-Grant'h*, and of some historical tracts, the most essential parts of which, when I returned to Calcutta, were explained to me by a Sikh priest of the Nirmala order, whom I found equally intelligent and communicative, and who spoke of the religion and ceremonies of his sect with less restraint than any of his brethren whom I had met with in the Penjáb. This slender stock

• The sacred volume of the Sikhs. The chief, who gave me this copy, sent it at night, and with either a real or affected reluctance, after having obtained a promise that I would treat it with great respect. I understand, however, that the indefatigable research of Mr. Colebrooke has procured not only the Adi-Grant'h, but also the Dasima Padshah ka Grant'h; and that, consequently, he is in possession of the two most sacred books of the Sikhs.

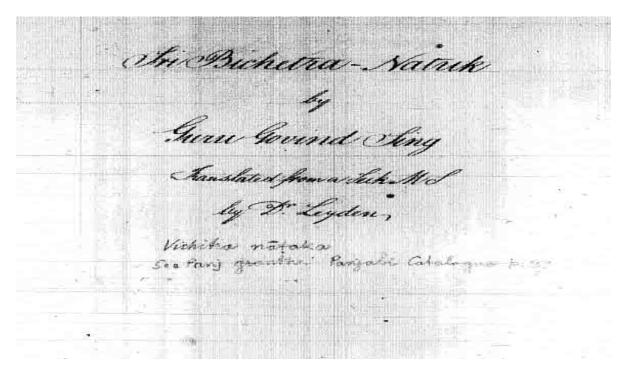
SKETCH OF THE SIKHS. 3

of materials was subsequently much enriched by my friend Dr. Leyden, who has favoured me with a translation of several tracts written by Sikh authors in the Penjábí and Dúggar dialects, treating of their history and religion; which, though full of that warm imagery which marks all oriental works, and particularly those whose authors enter on the boundless field of Hindú mythology, contain the most valuable verifications of the different religious institutions of the Sikh nation.

It was my first intention to have endeavoured to add to these materials, and to have written, when I had leisure, a history of the Sikhs; but the active nature of my public duties has made it impossible to carry this plan into early execution, and I have had the choice of deferring it to a distant and uncertain period; or of giving, from what I actually possessed, a short and hasty sketch of their history, customs, and religion. The latter alternative I have Harbhajan should know that per Charles wilkin account sice 1781 AD British started meddling with Sikh scripture but based on evidence translated Bachitar natak only. 1781 charles wilkin writes when he visits Patna "They(sikhs) told me further, that some years after this book of *Noneek Sah* had been promulgated, another10 made its appearance, now held in almost as much esteem as the former. The name of the author has escaped my memory; but they favoured me with an extract from the book itself in praise of the Deity. The passage had struck my ear on my first entering the hall when the students were all engaged in reading. From the similarity of the language to the *Hindoovee*, and many Sanscrit words, I was able to understand a good deal of it, and I hope, at some future period, to have the honour of laying a translation of it before the Society. They told me I might have copies of both their books, if I would be at the expense of transcribing them." Why Britishers became interested in Sikh scriptures since 1781 AD?. It could be nothing more than missionary and political at that period of history with ascendecy and control of Sikhs over northern India.

I want the readers to review the following list of Sikh compositions translated by John Leyden and used by Malcolm as he writes in the introduction in his book. (MSS IOR EUR McKenzie Volume 40 British Library) (67). after reviewing the evidence readers can make their own opinion on this issue.

• Translation of Sri Bachittar Natak by Guru Gobind Singh from a Sikh manuscript. It is a translation by Dr. Leyden of 14 cantos of Bachitar Natak. There is no mention of any Dasam Granth. Pages 125-182, first 3 folios blank

Bichetra Natuk by Guru Gowind Sing I adhynya The praise of the Eternal being Dohra) uderation to the desine sword from the Kiraka on Guri Govin Sing from the Punjabi of Auno, when govino ding appeared in the worth he spread abroad his name as Bhagamitte by her power crowns the mountain Birch in (a) The Chapter of Gare Govind ching! from the Doggar Dialest of the Panjabi The incorportal being denois of ever is separate from all other

- The chapter of Guru Gobind Singh from Dogger dialect of Punjabi starts with Avatars and ends with story of Guru Gobind Singh's fight with Hill Rajas and Khans and in the end fleeing to Chamkor at midnight covering his face from shame. Page 189-202
- Composition titled as Ram Kali 10th Patshai having 11 Pauris only(1-7,15,17,19,20) which in later Gurumukhi literature have been seen as Var 41 of Bhai Gurdas (also called Second Bhai Gurdas) with 28 pauris. Missing 16th Pauri describing demolishing, temples, mosques and tombs by 10th guru (Anti Hindu & anti Muslim which are missing in this translation but has been cited by Malcolm (see Pages 189 202)

their backs and returned to bhum hoor after fasting three days, Gowing ding feed at mid--night covering his face forshame, . On the tenth Padshak .- In Ram Kulle time from the Punjalie & window the 24 The true god is the establisher of thrones, and is always Huzza! Huzza! Govered ding, theyself both Gura & Scholar (Wah: Wah! Gound Sing ape Gurn chela) Huzza! huzza! Gouino ding you The Bhuggit Reitnaveli from the Parijabi of account of pions personages The young Dru entered smiling into the house of his Gyan Rattenavulle from the Seckih dealect of the Panjabi Reverence to the Supreme Guru (Gurudeo) who made knows

- Bhagat Ratanavali from Punjabi account of pious personages starting with stories of Dru, Naradmuni, Prahlada, Rajajanak, Raja Harichandra, Krishna, Dropti, Pandavs, Jaidev, Namdev, Trilochan, Dhana Jat, Kuber, Indra, Robber Valmiki, Gobind Raj, and ending in Krishna. It seems to be translation of Bhai Gurdas Var #10. (Pages 208 – 220)
- Gian Ratanavali from Sikh dialect of Punjabi which is translation of 1st var of Bhai
 Gurdas with 49 pauris. (Pages 220 241)
- Many sources in the translation Distort Sikh History when you read the details. I will write the detail of these accounts in future because the subject is very important.

Please note there is no evidence of any translation of Sri Guru Granth sahib done by Britishers in late 18th century except Bachitar Natak composition (as noted in MSS IOR EUR McKenzie Volume 40, British Library, translated by Dr.Leydon). Malcolm got one copy of Guru Granth Sahib but no copy of Dasam Granth from Punjab in 1805. But Colebrook in Calcutta was in possession of two Granths. Evidence shows that Charles Wilkin in 1781 talks about translations but evidence shows only Bachitar natak with 14 cantos(ADHIAYS) gets translated and used by Malcolm in his Sketch of the sikhs. Readers can decide on the issue themselves after reviewing above Evidence that why britishers thaslated Composition of Bachitar natak Only.

20. Internal evidence of the dates in Dasam Granth is a proof of compilation of this Granth, not written by a single author.

The compilation dates of some Banis in Dasam Granth are not in chronological order and some of them have no dates at all and contain contents of miscellaneous nature. From this it is easy to conclude that Dasam Granth was compiled by someone and not written by one author. Dr Harbhajan Singh admits ^[68] "...ਇਸ ਲਈ ਵਖ-ਵਖ ਸਮੇਂ ਲਿਖੇ ਗਏ ਇਨਾਂ ਖੰਡਾਂ ਨੂੰ ਇਕ-ਸੂਤ ਵਿਚ ਪਰੋਇਆ ਗਿਆ ਹੈ!"

Then the question is who is the complier (ਕਿਸ ਨੇ ਇਕ-ਸੂਤ੍ਰ ਵਿਚ ਪਰੋਇਆ) of this Granth and when was it compiled? Readers can look at the dates and formulate their own opinions whether this Granth is a compilation or written by one author based on dates and their locations in various pages/folios of the so called Dasam Granth. Evidence confirms that it happened first time in late 18th century 1783 AD.

A. Dates in Published Dasam Granth and pages they appear

Ram Avtar, 1). (Page254 DG) samat 1755, Haar vadi Pritham Sukh dawan (Tuesday, 14 June, 1698 CE)

Krishan Avtar, 2) (page354DG) chhand 755 Samat 1745(1688CE) 3) -(page386DG chhand 983)Samat 1744 mah Sawan sudi Budhvar(1687

Please see below in section B.

4) (Page570dg chhand 2490) samat 1745, mah sawan sudhi thiti deep (Sawan Sudi 7, 1745 Bikrami / Tuesday, 24 July 1688 CE)

<u>Charitar Pakhyan, 5</u>) Page (1388DG) Samat 1753 (satra sahas Bhanijay Arad sahas fun <u>teen</u> Kahajay) Bhadrav Sudi Ashtami Ravi wara.Please check (Day Sunday [Rajistan] is wrong. Should be Tuesday [in Punjab at Satluj]). According to the Bikrami Calendar which begins on <u>Chet Sudi 1, which was prevalent</u> in <u>Punjab, it was Tuesday on Bhadon Sudi 8, 1753 Bikrami, August 25, 1696 CE</u>. For detailed discussion of this date, pleaseIntroduction to English Translation By Pal Singh Purewal "Guru Kian Sakhian by Pritpal Singh Bindra "original work by Bhai Saroop Singh Kaushish, edited (Punjabi) by Prof. Piara Singh Padam.

Above evidence of dating shows dates as; Page254, 1698CE. Page 354, 1688CE. Page386, 1687CE. Page 570, 1688Ce.Page1388, 1696CE.

B) Dates in Anandpuri Bir, (So Called Hazuri Bir of dasam Granth)

Folio 116/2 end of Birah Natak) "samat 1744 Sawan, Sudi Budhvar" (Sudi date is incomplete, numeric portion is missing; it was Wednesday on Sawan sudi 5, August 3, 1687 CE, and on Sawan Sudi 12, August 10, 1687 CE. It has to be one of these two dates)

Chandi charitar Ukat Vilas 119-154 written by writer Hardas on page 119, date is in end), "Samat 1752 Miti Fagan 28"Monday, 24 February, 1696 CE

(Jodh Parband Poora Hoyia/ Lykhya Hardas/ "Samat 1752 Miti Chet 22"Chet dates are always a problem. Mostly historians have treated Chet as the 12th month of the solar Bikrami Calendar, while occasionally it has been treated as the first month. Even Dr. Ganda Singh in most cases has treated it as the 12th month, but in one instance he has definitely treated it as the first month. If we consider Chet as the 12th month of 1752 Bikrami then the converted date would be Thursday, 19 March, 1696 CE; but, if we treat it as the first month of the year, then the converted date is Wednesday, 20 March, 1695 CE.)

21. Atma Ram and Tribhangi chhands in Sri Akal Ustat.

I have no argument with Harbhajan Singh as his understanding of Chandi is different.

He writes on page 96^[69]

48 ਪਦਾਂ ਵਿਚ 'ਚੰਡੀ' ਦਾ ਚਰਿਤ੍ਰ ਬਿਆਨ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਪਰ ਚੰਡੀ ਕੋਈ ਹਿੰਦੂ ਧਰਮ ਜਾਂ ਤਾਂਤ੍ਰਿਕ ਮਤਾਂ ਦੀ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਪੂਜਯ ਦੇਵੀ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਚੰਡੀ ਪਰਮੇਸ਼ਰ ਦੀ ਉਹ ਸ਼ਕਤੀ ਹੈ, ਜੋ ਅਧਾਰਮਿਕ ਸ਼ਕਤੀਆਂ ਦੇ ਵਿਨਾਸ਼ ਲਈ ਆਦਿ–ਕਾਲ ਤੋਂ ਕ੍ਰਿਆਸ਼ੀਲ ਹੈ। ਉਹ ਸ਼ਕਤੀ ਤਲਵਾਰ ਵੀ ਹੈ, ਤਲਵਾਰ ਦੀ ਧਾਰ ਵੀ ਹੈ। ਉਹ ਅਜਿਹੀ ਤਲਵਾਰ ਹੈ, ਜਿਸ ਦੀ ਸੱਤਾ ਦੱਖਣ-ਪੱਛਮ ਅਦਿ ਸਭ ਦਿਸ਼ਾਵਾਂ ਦੇ ਦੂਰ ਦੇਸ਼ਾਂ ਤਕ ਵਿਸਤ੍ਰਿਤ ਹੈ (ਭਾਵ ਉਸ ਵਿਸਤ੍ਰਿਤ ਮਾਤ੍ਰੀ-ਸ਼ਕਤੀ ਨੂੰ ਭਾਰਤ-ਭੂਮੀ ਅਤੇ ਭਾਰਤੀ ਧਰਮਾਂ ਦੇ ਦਾਇਰੇ ਵਿਚ ਸੰਕੁਚਿਤ ਕਰਨਾ ਅਨੁਚਿਤ ਹੈ)। ਉਹ ਜੋਗ-ਮਾਇਆ, ਸਰਸਵਤੀ (ਵਿਦਿਆ ਦੀ ਦੇਵੀ), ਪ੍ਰਚੰਡ ਰੂਪ ਵਾਲੀ ਭਵਾਨੀ ਹੈ। ਉਸੇ ਨੇ ਬ੍ਰਹਮਾ, ਵਿਸ਼ਣੂ ਅਤੇ ਸ਼ਿਵ ਵਰਗੇ ਦੇਵਾਂ ਦੀ ਸਾਜਨਾ ਕੀਤੀ ਹੈ, ਯਬਾ–

I am rewriting my point of view so that reader's shoud know my point of view and the issues. Bhai Kahn Singh Nabha on this issue says that chhands 201-210 are questions therefore answers must be searched out. Obviously, Chhand 211-230 Dhirag tribhangi Chands are not part of Akal ustat. He gave the evidence by quoting an entry kapardan (ਕਪਰਦਿਨ)^[70a] that Pundit Ram Krishan authored "Bhagwati Padye Push Panjal" which is very old, contains 30 tribhangi chhands and their independent translation is found in twenty tribhangi chhands of Akal Ustat. He writes the end line of Chaand 211 in Gurmukhi and then quotes the Dev Nagri version of the original chaands refer to Kapardan entry in Mahan Kosh^[70b]. I am quoting here the source entry so that the readers can decide on the issue themselves.

THE T LIVES 不到天 HIS VER O, THE & BO TSTAT SE 20 20 20 २० विक्रेडी BARNAR STR 29 BENGY BRAN, MYSE P PLAN ****** MEETS HE BELEVIS EVER MEETS THE MEETS THE NEWLY SHALL FEIN て日 समदनमार हित्व हाम्ब निहास्य महाहव तापत मुतपिसाचपते tu ferane of Freeser of the same

All the authors who have written on the issue of Dasam Granth's authenticity have by consensus agreed that Akal Ustat is the composition of Guru Gobind Singh because it conveys the message that Waheguru/God is the Perfect, Omnipotent, Omniscient Lord who treats everybody alike. He is All Pervading. He is the Creator, The Preserver and the Destroyer. But many authors disagree and have given the opinion that Chhands 201-230 are out of context and are not in line with the main theme of Akal Ustat. While chhands 201-210 are questions without answers and chhands 211-230 are clearly in praise of Chandi/devi and thus promotes worship of goddess.

Read Prof. Gurnam Kaur's two Papers.1. The Doctrinal inconsistencies in DasamGranth: In relation to Avtarhood (Part I). Click on

http://www.globalsikhstudies.net/pdf/Gunam kaur Part I The Doctrinal inconsistencies in Dasam Granth.pdf

2. The Doctrinal inconsistencies in Dasam Granth. In relation to Devi Pooja, Shaster as Pir, Anti-long hair, intoxicants and woman (Part II):

click on http://www.globalsikhstudies.net/pdf/Gurnam%20Kaur%20Part%20II%20-The%20Doctrinal%20inconsistencies%20in%20Dasam%20Granth.pdf

3. Read also Dr. Kulwinder Singh Bajwa's paper on authorship of Krishan avtar. Click on http://www.globalsikhstudies.net/pdf/Kulwinder%20Singh%20Bajwa%20One%20thought.pdf

Randher Singh published his Shabat Moorat (Dasvey Pat Shah Da Ithas). Page 27 gives the idea that Atma Ram in chhand 201 of Akal Ustat could be a person. ਓਚਕ ਸਹੇ ਸਰਿ ਾਂੳਰਮ ੳੲਚਿੳ ਮਣਿ ਸਿੳ ਬਨਿ Randher Singh translates it Sri Atma Ram curio in Chhand 201 as " Guru Sahib dye apnea such man (ਸ਼ੁਦੳਨ), Jab Sharable Sikh (ਸ਼ਰਦਾਲੂ ਸਿਖ ਨੇ ਸਵਾਲ ਉਠਾਇਆ) Ney Eh Swal Uthya....". (ਉਚਰਿਯੋ) means words coming from a mouth. Then he answers the question of 201 chhand in Chhand 231. Randhir Singh also reads that chhands of Akal Ustat,11-200 and chhand 201 onwards and Initial 10 chaupees were not written in one time but in different years. Who wrote them?. Read Kahan Singh Nabha's comments below. As discussed above in "Sketch of the Sikhs" by Malcolm, Atma Ram is responsible for distorting the Sikh concept / Mode of Baptism, Khandey the pahul and the creation of Khalsa. It is quite possible that such a Nirmala who helped Malcolm could cause distortion in doctrinal frame work of Akal Ustat as well. Word SRI in Hindi or Punjabi may refer to a Person or Mister. Atma can be a name of a person or can be used for soul. Word uchrio alludes to a person who is very much alive and is speaking (words coming from a mouth). As the questions rose in 201-210 has no answers then 211-230 reads praise of Devi / Chandi. Bhai Kahn Singh Nabha on this issue says that chhands 201-210 are questions therefore answers must be searched out. Obviously, Chhand 211-230 Dhirag tribhangi Chands are authored by "Bhagwati Padye Push Panjal" as noted above

Read the English translation of end-lines of each Chhand (210-230) praising Chandi/DeviBy Piara singh Sandhu^[71]

Hail to you, O annihilator of Mahikhasura (resembling a buffalo) demon, O Displayer of knot of glamorous hair on your head and O Canopy (aegis) of the world. 1||211

Greeting to the Murderer of Mahikhasur (a demon resembling a buffalo), the Displayer of knot of glamorous hair on the head and the primeval force. 2||212

Hail, O hail! The Chopper of Mahikhasur, the Displayer of glamorous hair knot on your head and the Victor over demons. 3||213

Hail, hail O Trampler of demon Mahikhasur, who pervades the earth, sky and underworld, above and below. 4||214

Hail to you, O Trampler of Mahikha demon, destroyer of sins and architect of righteousness. 5||215

Hail to you, O slayer of Mahikhasur throughout the earth, sky, infernal regions and waters. 6||216

Hail to you, O slayer of Mahikhasur, you uproot illusion and are an emblem of religion. 7||217

Hail to you (O Chandi) you are the trampler of Mahikhasur, Primeval virgin and master of profound habits. 8||218

Greetings to you! O Inhabitant of sundry environments, air, infernal regions, sky and fire inclusive. 9||219

Hail! O weilder of weapons, primeval, countless, extremely profound and dauntless. 10||220

Hail! O, Hewer of demon named Rakat Bij, cleaver of demon Sumbh and ripper of demon Nisumbh. 11||221

Hail! O the crusher of Mahikhasur, the pristine, originless, immeasurable and towering goddess. (12) (222)

Hail! O slayer of demon Mahikhasur, cleaver of demon Chanda and the Primal Bestower of Knowledge to the ignorant. 13||223

Hail! O Trampler of buffalo-faced demon Mahikha; and O Proficient in an illimitable progress since the origin of the world and the beginning of ages. 14||224

Hail! O the slayer of demon Mahikhasur, destroyer of the world and creator of the Universe. 15||225

Hail! O Trampler of the demon Mahikhasur and the master of the most profound temperament since the beginning of the Universe and time. 16||226

Greetings to you, O slayer of Mahikhasur demon, circumambulator of holymen, and killer of the depraved. 17||227

Hail and long live, O murderer of Mahikha demon and proprietress of similar doctrine since the beginning of the Universe and prior to the ages. 18||228

Hail and long live; O, (Durga) crusher of demon Mahikhasur (buffalo-faced), destroyer of Dhumar Lochan demon and primal legend! 19||229

Hail and long live O, annihilator of Mahikhasura (buffalo-faced) demon! The Primordial and Countless (goddess); your story is endless. 20||230

All these Chhands eulogize Devi Bhagauti. After reading the above views, readers can decide themselves as to why these Chhands are out of line and are against the concept of one God depicted in the rest of the composition of Akal Ustat. According to the evidence given above we find that Atma Ram misguided Malcolm on the mode of Sikh Baptism / khandey the Pahul with 5 weapons rather than 5 kakkars. He also misguides Malcolm that "Guru Govind was initiated on Friday the 8th month of B'hadra in the samat 1753 (1696CE) and on that day his great work, the Dasma Padshah Ka Granth, or book of the tenth king was completed" which was actually the date of completion of chritropakhyan. If the account of Malcolm is true then it is highly probable that Atma Ram who assisted Malcolm can add tribhangi chhand in praise of Chandi/Devi (source confirmed by Kahn Singh Nabha) in Akal ustat? Same can be said on Atma Ram referend in Gian Parbodh Chhands, 126-130, using the word UCHRIO (ਉਚਰਿਯੋ) which appears to be questions from God, Bhagwat Gita style. These Chhands are then followed by Rajsua and Asmed jag (ਰਾਜਸੂਅ ਅਤੇ ਆਸਮੇਦ ਜਗ) by Yudhister and pandavs. Then Gajmej (ਗਜਮੇਜ) by Raja Prishat and his son Raja Janmeja explains Ahimed Jag (ਅਹਿਮੇਦ ਜਗ). Is this the Gian (knowledge) the knowledge of the concept of one God in Sikhism?

22 No Evidence indicating that Akal Takhat passed *Gurmattas* in the presence of Two Granths in any 18th century European or Indian writings

Malcolm, no doubt in 1810 writes that Akal Taka passed *Gurmattas* in the presence of Two Granths. But evidence shows that over 30 Europeans wrote about Sikhs in 18th century prior to Malcolm who wrote in their accounts that only Guru Granth is revered by Sikhs. Why Dasam Granth is absent in their accounts of the 18th Century? Malcolm came to Punjab in 1805 AD and went up to Beas River with Chief Bhag Singh; he neither witnessed or heard about any Gurmata passed at Sri Akal Takhat nor he quotes any European or Indian sources that indicate about such Gurmatas. But is the basis of his statement based on any evidence?

23. How can Patna Bir, shown to be written in Sammat 1755 (1698CE) in its Tatkara, be labeled to be written in 1775AD (Sammat 1842) as is Proposed by Harbhajan

Pray to Waheguru and bless the scholarship of Dr Harbhajan Singh who does not believe in what he reads under hallucinates. About Patna Bir he writes ^[72] " ਸ੍ਰੀ ਵਾਹਗੁਰੂ ਜੀ ਕੀ ਫਤਿਹ। ਸ੍ਰੀ ਭਗਉਤੀ ਜੂ ਸਹਾਇ। ਤਤਕਰਾ ਸੂਚੇ ਪੱਤ੍ਰ ਸ੍ਰੀ ਗ੍ਰਿੰਥ ਜੂ ਕਾ ਬਾਈ ਪਾਤਿਸਾਹ ਦਸਵੇਂ ਜੂ ਕੇ ਗ੍ਰਿੰਥ ਕਾ ਸੰਬਤ 1755 ਮਿਤੀ ਅਸਾੜ ਬਦੀ 1 ਕੇ ਗ੍ਰਿੰਥ ਲਿਖਿਆ।"ਇਸ ਸੰਵਤ ਨੂੰ 'ਰਾਮਾਵਤਾਰ' ਦੀਆਂ ਇਨ੍ਹਾਂ ਪੰਕਤੀਆਂ ਨਾਲ ਮਿਲਾਉਣ ਤੇ ਕੋਈ ਸੰਸਾ ਨਹੀਂ ਰਹਿ ਜਾਂਦਾ-ਸੰਮਤ ਸਤ੍ਰਹ ਸਹਸ ਪਚਾਵਨ। ਹਾੜ ਵਦੀ ਪ੍ਰਿਥਮਿ ਸੁਖ ਦਾਵਨ।ਤ੍ਰਪ੍ਰਸਾਦਿ ਕਰਿ ਗ੍ਰੰਥ ਸੁਧਾਰਾ। ਭੂਲ ਪਰੀ ਲਹੁ ਲੇਹੁ ਸੁਧਾਰਾ। (ਰਾਮਾਵਤਾਰ 860)ਸੋ ਨਿਸ਼ਚਿਤ ਤੌਰ ਤੇ ਪਟਨਾ ਸਾਹਿਬ ਦੀ ਬੀੜ ਦੇ ਤਤਕਰੇ ਦਾ ਇਹ ਸੰਵਤ ਬੀੜ ਦੇ ਸੰਕਲਨ ਦਾ ਨਹੀਂ, ਜ਼ਫ਼ਰਨਾਮਨੇ ਤੋਂ ਛੁਟ ਸ਼੍ਰੀ ਦਸਮ ਗ੍ਰੰਥ ਦੀਆਂ ਹੋਰ ਬਾਈਆਂ ਦੇ ਸੰਪੂਰਨ ਹੋਣ ਦਾ ਹੈ। ਇੰਞ ਹੋਰ ਕਿਸੇ ਪ੍ਰਮਾਣ ਦੀ ਅਣਹੋਂਦ ਵਿਚ ਇਹ ਕਿਹਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿ ਇਸ ਬੀੜ ਦਾ ਰਚਨਾ ਕਾਲ ਜੋ ਗਿਆਨੀ ਗਿਆਨ ਸਿੰਘ ਨੇ 1775 ਈ. ਦਿਤਾ

ਹੈ, ਉਹ ਠੀਕ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ" He Is simply writing to justify dating of Kesar singh Chiber's account but Chhibar never

says Ram Avtar composition was finished in Samat 1755 (1698 AD). Chhibar ony writes ^[73] "ਸੰਮਤੁ ਸਤਾਰਾਂ ਸੈ ਪਚਵੰਜੇ ਸਿਖਾਂ ਬਿਨਤੀ ਸਾਹਿਬ ਅਗੇ ਕੀਤੀ।ਗਰੀਬ ਨਿਵਾਜ਼! ਝੇ ਬਚਨ ਹੋਵੇ ਤਾਂ ਦੋਹਾਂ ਗ੍ਰੰਥਾਂ ਦੀ ਜਿਲਦ ਇਕ ਚਹੀਏ ਕਰਿ ਲੀਤੀ।ਸਹਿਬ ਬਚਨ ਕੀਤਾ ਆਦਿ ਗੁਰੁ ਹੈ ਗ੍ਰੰਥ।ਇਹ ਅਸਾਡੀ ਹੈ ਖੇਡ, ਜੁਦਾ ਰਹੇ ਮਨ ਮੰਥ। (10/389).

Giani Gian Singh reports that Sukha Singh wrote the Dasam Granth Bir at Patna in 1775CE. But no Birs with colophon written in 1775CE is available in Patna. Only the above Bir shown to be written in Sambatt1755 (1698CE) in Tatkara, is now available. What happened to the Bir as mentioned by Giani Gian Singh? Internal evidence of this Bir, as sown in Tatkatara and Patars / folios, shows that Zafarnama is written in same ink and hand writing which confirms that this manuscript was written after 1706 CE. Readers can decide themselves as to how much they can rely on the opinion of respected Dr.HarbhajanSingh. Please click on my paper, "Guru Granth Sahib; as the only Sikh canon; Presently Published Sri Dasam Granth and British Connection, page 9-12."

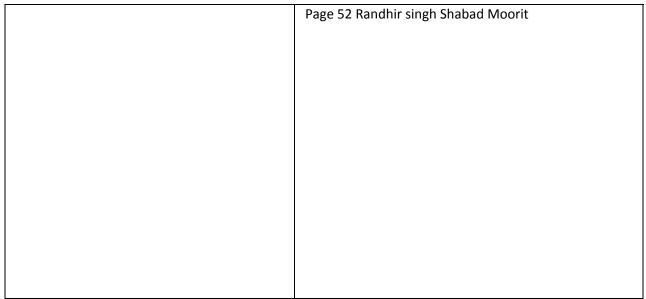
http://www.globalsikhstudies.net/pdf/Rejoinder%20to%20%20Sri%20Dasam%20Granth%20SahibThe%20Second% 20Canon%20of%20the%20Sikhs%20Jasbir%20Singh%20Mann.pdf.

Read Shabd Moorat ^[74] pages 51-52 below. Randhir Singh documents that 3 of the Birs whose Nishani is given in Giani Gian Singh account including the Bir reffered by Kahan singh nabha could not be found, either original nor a copy. Only fourth one is at Moti Bagh which was a copy of bir written after 1775 AD (Samat 1832). Any how this one is also lost in Blue star operation after 1984AD. He admits that he saw 1783 AD (Samat 1840) Bir in Calcutta Gurudwara "Chhota Sangat Tula Patti" which matches Published Dasam Granth of Sodhak Committee.

	ਗਆਨ ਸਿੰਘ ਜੀ ਨੇ 'ਪੰਥ ਪੂਰ	
	ੀਆਂ ਬੀੜਾਂ ਦੇ ਚਾਰ ਭੇਦ ਤੋਂ ਉਹ ਵੱਚ ਭੀ 'ਪਟਣੇ ਜੀ ਦੀ ਮਿਸਲ	
	ਹੀਂ! ਜੋ ਬੀੜ ਪਟਣੇ ਵਿੱਚ	
	ਤ ੧੮੩੨ ਬਿ: ਵਿੱਚ ਸੰਪਾਇ	
	ਤੇ ਨਿਸ਼ਾਨੀਆਂ 'ਧਟਣੇ ਜੀ	
	ਜੋ ਬੀੜ ਇਸ ਵਕਤ ਪਟਣੇ-	
	,*ਉਹ ਇਨ੍ਹਾਂ ਦੋਹਾਂ ਨਾਲੋਂ ਵਿ	
	र ਭਾਈ ਮਨੀ ਸਿੰਘ 'ਸ਼ਹੀਦ' ਸਭ ਤੋਂ' ਪੁਰਾਣੀਆਂ ਤੇ ਪ੍ਰਵਾ	
ਬੀੜਾਂ ਹਨ।	Na a doreini a dei	ela (maiza)
	ਜੀ ਨੇ ਇੱਕ ਬੀੜ ੧੮੦੪ ਸ	สั: โช้อ, "อนอน"
ਸਾਹਿਬ' (ਸਾਬੋ ਕੀ	ਤਲਵੰਡੀ) ਵਿਖੇ, ਬਾਬਾ ਦੀਪ	। ਸਿੰਘ ਜੀ 'ਸ਼ਹੀਵ'
ਰਾਹੀ ਸੰਪਾਵਿਤ	ਹੋਈ ਭੀ ਦੱਸੀ ਹੈ। ਜਿਸ ਦ	ਾ ਭੋਗ, ਅਸਫੋਟਕ
ਕਬਿੰਤਾਂ 'ਤੇ ਦੱਸਿਅ	ਮਾਹੈ। ਇਸ ਦਾ ਅਸਲ ਖ	ਰੜਾ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਖੁਦ ਭੀ
ਵਾਲੀ ਬੀਤ' ਨੇ ਜੀ	ਸ: ਬ: ਭਾਈ ਕਾਨ੍ਹ ਸਿੰਘ ਜੀ, 'ਬਾਬਾ ਦੀਪ ਸਿੰਘ ਵਾਲੀ ਮੰਟ	ੇ ਹਨ। ਇਸ ਸੂਬੀ
ਉਹ ਬੀੜ ਭੀ ਭਰਮ	। ਭੰਵਰ ਵਿਚ ਗੁੰਮ ਹੋ ਗਈ ਸ	ਸਮਝੋ ! ਗੱਲ ਕੀਹ !
ਗਿਆਨੀ ਜੀ ਦੀਆਂ	ਂ ਦੱਸੀਆਂ ਨਿਸ਼ਾਨੀਆਂ ਵਾ	ਲੀਆਂ ਇੰਨ ਬੀੜਾਂ
ਵਿੱਚੋਂ ਕੋਈ ਭੀ ਅ	ਸਲ ਯਾ ਉਤਾਰੇ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿੱਚ	ਨਹੀਂ ਲਭਦੀ। ਹਾਂ
ਚਥੀ ਬੀੜ– ਜ ਭਾਈ	ੀ ਸੁੱਖਾ ਸਿੰਘ ਗ੍ਰੰਥੀ ਦੇ ਪੁੱਤਰ	ਭਾਈ ਚੜ੍ਹਤ ਸਿੰਘ
* 6	ਤਹ ਬੀੜ ਲੋਪ ਹੋ ਚੁੱਕੀ ਹੈ। (ਸੰਪਾ	
	क्रिक्ट के विद्या था (मया किंद्र के विद्या था (मया	
ਸ਼ਬਦਿ	-49-	ਮੁਰਤਿ

ਨੇ ਸੰਪਾਦਤ ਕੀਤੀ; ਤੇ ਗਿਆਨੀ ਜੀ, "ਮੌਤੀ ਬਾਗ ਗੁਰਦੁਆਰੇ(ਸਾਇਦ ਪਟਿਆਲੇ), ਖੁਦ ਵੇਖੀ" ਦਸਦੇ ਹਨ;-ਭਾਵੇਂ ਅਸਲ ਹਾਲਤ ਵਿੱਚ ਮੌਜੂਦ ਹੋਵੇ ! ਪਰ ਉਹ ਭੀ ੧੮੩੨ ਬਿੱ: ਤੋਂ ਬੱਾਦ ਹੀ ਵਜੂਦ ਵਿਚ ਆਈ ਹੈ। ਇਸ ਲਈ ਉਕਤਿ ਦੋਹਾਂ ਬੀੜਾਂ ਨਾਲੋਂ ਪੁਰਾਣੀ ਨਹੀਂ ਮੰਨੀ ਜਾ ਸਕਦੀ।

ਮੁੱਕਦੀ ਗੱਲ ਇਹ, ਕਿ ਪੁਨਰ-ਜਨਮ ਧਾਰੀ 'ਦਸਮ-ਗ੍ਰੰਥ' ਦੇ ਸਰੂਪਾਂ 'ਚੋਂ ਜੋ ਲੱਭ ਸਕਦੇ ਹਨ;ਉਨ੍ਹਾਂਵਿੱਚੋਂ ਸਭਤੋਂ ਪੁਰਾਣੀਆਂ ਪ੍ਰਮਾਣੀਕ ਡੇ ਵਧੇਰੇ ਸ਼ੁੱਧ ਤਰਤੀਬ ਵਾਲੀਆਂ, ਕੇਵਲ ਇਹੋ ਦੋ ਬੀੜਾਂ ਹਨ; ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਉੱਤੇ ਜ਼ਿਕਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਨਾਲ ਮਿਲਦੀ-ਜੁਲਦੀ ਇੱਕ ਹੋਰ ਪੁਰਾਣੀ ਬੀੜ, 'ਗੁ ਭਾਈ ਤਾਰਾ ਸਿੰਘ-ਕਲਕੱਤਾ' ਵਿੱਚ ਹੈ। ਉਸ ਪੁਰ ਸੰਮਤ ਕੋਈ ਨਹੀਂ, ਪਰ ਹੈ ਬਹੁਤ ਪੁਰਾਣੀ ਲਿਖਤ ਕਿਲਕੱਤੇ, 'ਗੁਰਦਵਾਰਾ ਛੋਟਾ, ਸੰਗਤਿ-ਤੂਲਾ ਪੱਟੀ' ਵਿੱਚ ਭੀ ਇੱਕ ੧੮੪੦ ਬਿੱ: ਦੀ ਲਿਖੀ ਬੀੜ ਸੁਸ਼ੋਭਿਤ ਹੈ। ਉਸ ਦੀ ਤਰਤੀਬ ਪ੍ਰਚਲਤ ਛਾਪੇ ਦੀਆਂ ਬੀੜਾਂ ਨਾਲ ਹੀ ਮਿਲਦੀ ਹੈ। ਇਹ ਬੀੜਾਂ, ਗਿਆਨੀ ਗਿਆਨ ਸਿੰਘ ਜੀ ਦੀਆਂ ਦੱਸੀਆਂ ਚਹੁੰਆਂ ਬੀੜਾਂ ਨਾਲ ਨਹੀਂ ਰਲਦੀਆਂ। ਨਾਂ ਉਤਲੀਆਂ ਦੋਹਾਂ ਪੁਰਾਤਨ ਬੀੜਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਕਿਸੇ ਦਾ ਸਹੀ ਉਤਾਰਾ ਹਨ। ਪਤਾ ਨਹੀਂ ਇਹ ਕਿਸ ਪੀੜ੍ਹੀ ਦਾ ਆਖ਼ਰੀ ਨਿਸ਼ਾਨ ਹਨ !

There are other four manuscripts of Dasam Granth at Takhat Sri Patna sahib. See below the opening folios of all those four Dasam Granths at Patna.^[75] It is a challenge to Dr.Harbhajan Singh to work hard and find out which Bir as mentioned by Giani Gian Singh was written in 1775AD (Samat 1842)?. Above Bir under discussion is clearly mentioned to be written In Samat 1755(1698AD).

সাদ বৃষ্টিষ্ঠ দিছি বনস (जिएस एकछित्रार्थ) กฎลพระฮิสาตหางสิ่อ १६म्राडिराग्यमग्री। उड्व ग्रम्ब हामर्डा वय्री उउबरुमु डी पाइ पेकी बा येवीनी वराटिडी थे आमनी प्रजीगाय है নম্পত্রমার্থারিস্পর্য न्म्यमीम् भर नभा जा री १०५२ १ १६माडिगुन्भारि विवेबरलयानियेवारीचेर রুরিতম প্রভাবন সাহস अवारीआत्रयम्यप्रम जाया) র্বিতমস্বেষ্বরম) अम्बीगार्भु ट्राम् रिचरीट อนารกอิกสิง) किश्वित डेभार्डमार्च १० भेरे ਰੱਤਾ ਰਖ °ਸੇਂਦਸ਼ਖ਼ਤਕਪਾਤਸਾਹੀ १° १६ সাইত্য বিশ্বমারি) गिषिचेर्भ चेरतामिय न 9 ਨਮੇਨਾਬਪੁਰੇਸ਼ਣਾਸਿਧਕਰਮ युरुद्दे आर्ट्येवनग थेते मार्ड ਉਤਾਰਬ ਸੇਦਸਖਤਕਾਪਤਿਸਾਹੀ १० यने इ ਮਹਾਮਹਨੀਅਵਭਾਗ १६ दण्ण्यु जीबीदनेरी ^{ਅषि}याचित्र राटवर्गिष्ठाळिधुअंडेगे वम्र्रध् 3 স্বৰাজ্যুৰ ধ ৰীৰা ক্ৰিস্তাত ম্মদ্রব্রধাসমন্ত্রিত্বর ম এর ১৭ भज्मेग्री ब्यूय किय रभमव नमीथरगवेवर्नमारी ड्ये ३० १६मडिग्रन्थमारिः MY ਅਬੰਬੇਰਾਹਅਵਤਾਰ ¹⁶হাঁণ গ্ৰন্থ কৰিবেরী প্ৰান্ধ কৰিবি अषघांत्रतर्व्यर्ग्याष्ठाधनुरे 9 ਅਬਚੰਬਸਿਊਤਰਅਵ तम्र भी ਦਾ ਏ ਯੋਬਾਂਟਮ ਦਿ ਯੋਆਪ भारतिमारी १० भीतेरर र्षेब्री विस्तामा भगरिक्षया व महेन्य भयत्व मिया भव दव ਤਾਰਾ **गभमवानम्सिर्डावेव** 3 ਅੰਬਕਛਅਵਤਾਰਕਥਨੇਪੈਨੇ 13719€ হাত্যুক্রমির্ভ্রি প্রদ্বর্বির ইদ্রবির্বির হৃ হৃ হি । वयर्थरे ਅਬਛੀਰਸਮੁੰਦਮਬਨੈਰ र्श्रिण्डां उबीर्ट्रोसिट्गा ਸ਼ਿਸ਼ਤੇ ਸ਼ੇ ਸ਼ਿਆ ਸਿੰਦ ਦ ਸਤਸੂਰ 26 ਸਤਿਗੁਰਪ੍ਰਸਾਵਿ ਉਦ्राग्डरवस्ते भेते एक र्भे अस्याहरुअह <u>ਅਥ</u> ਚ ਰਿਹਿ ਤ ਉਕਤਾ ਬਿਲਾਪਾਤ ৶ৢ৵ঀ৾৾ঀ৾৻৻ঽ৾৾ঽ৾৾৽ৼ৾৽ঀ৾৾ঀ৾৾৶৶৾৾ঀ৾৾ঀ৾ ारवस्त्री 8 Norte un to मारी १० भीते ४० ভষ্ঠবিদ্যান্বইসৰায় ਅਬਮਹਾਲੇ ਹਨੀਅਉਤਾਰ ਕਬਨ੍ਹੰ ਪੰਨੇ ਦੀ 18 6 मेडिग्रस्य मार्टाम्य ਆਇਆਪਾਰਅਈਖਅ 4 भावेया रीषा किसंभ ने यहे। ਅਥਪ੍ਰਸਰਾਸਅਵਤ ন্দ্র ਅਬਬੈਰਾਹਅਵਤਾਰਕਥ यगिवे उवारि कर राष **प्रम**रणमप १६माउँखुन्यूमरि ヨー 8 287 29 6 为四 रीडविझाला धाने भी 44 रग्र गुरुजीवी दुनेग ושבונתיףוטיתביו ਅਥਨਗਸਿੰਘਅਵਾਤਾਰ ਤਤਕਰਾ "ESK ਨਰਾਜਛੰਦਾ।ਮਾਹਿਖਦशैउਸੁਰ अडेजार्चेपरी प्रे १११) वम्रियारु अस्ते हिन्द केवस नम्हे भेरे हेन् ন বি ব ব ব १6 সরিত্যত এমার্থি अममार्ठअदरावन अवत्राम्स्यान्य रानम् डिगर्ष्डत्रिविधाडिमार्री। धरे ६५ 8 48 28 2 अम्पनप्रनभ्भद्रावन्हर्भ भेते स्प

Wind the second se		 Andrewson, Andrewson, Andrewson
--	--	--

24. Academic evidence of the start of Relapsing of Sikhism into Hinduism in 18th century Literature by Historian "Anil Chander Bannerji". Evidence Of scattered compositions per Giani Gian Singh in literature of 18th century until 1783AD when they were compiled and inserted into certain other compositions.

Based on the evidence, Giani Gian Singh is very right when he says " ਜੋ ਅਬ ਗ੍ਰੰਥ ਦਸਮ ਗੁਰੂ ਕੇਰਾ॥ ਕਹਿਲਾਵਤ ਮਧ ਪੰਥ ਅਛੇਰਾ।ਗੁਰੂ ਕੇ ਸਮੇ ਬੀੜ ਨਹੀਂ ਤਾਂਕੀ॥ ਭਈ ਬਾਣੀਆਂ ਰਹੀ ਇਕਾਂਕੀ!" (The Granth that is now known as that of the 10th Guru. This Granth is regarded as the best in the Panth. There was no bir of this Granth during the time of the Guru. Banis remained scattered here and there). No Granth similar to the pattern of presently published Dasam Granth with all compositions in one Granth can be found prior to 1783 AD. Evidence confirms that British library Manuscript MSS Punjabi D5; 541 folios, Donated by "HT Colebrook" was published first time, with minor changes, by Sodhak Committee in 1900AD and is currently available in 1428 Pages as, 1. Dasam Sri Guru Granth Sahib Ji. published by Jawahar Singh and Kirpal Singh, Amritsar, in two volumes, 2, Sri Dasam Granth Sahib Ji, published by Chatar Singh and Jeevan Singh, Amritsar, in two volumes. No such Dasam Granth with all the compositions is mentioned in the writings of Nand Lal (1695-1699AD) except Jaap Sahib ji. Perchian Seva Das (1708) does not mention any Avtar Lila Granth, Samund Sagar Granth, Vidya Sagar Granth, Bachitar Natak Granth or Dasvin Patshahi Da Granth. Sri Gur Sobha Granth (1711AD) mention no composition or any Granth, Mehma Parkash-Vartik(1741AD-edited by Ganda Singh) as indicated by Dr. Kulwinder Singh Bajwa, mentions about Zafarnama without mentioning of any Hikyats & one quartet of Guru Gobind Singh Ji. Gurbilas Patshahi 10 by Koer Singh (1751AD) does not mentions of any Avtar Lila Granth, Samund Sagar Granth, Vidya Sagar Granth, Bachitar Natak Granth or Dasvin Patshahi Da Granth. Mention of Avtar Lila Granth, Samund Sagar Granth by Kesar singh Chhibar(1769/1779) chibar does not mention any Vidya Sagar Granth Chibar, Bachitar Natak Granth or Dasvin Patshahi Da Granth .Mehma Prakash(1776AD)mentions Bacitar Natak, Chaubis avtar 404 charitar translations done by court poets and prepared a granth named "Vidya Sagar Granth".No mention of any Avtar Lila Granth, Samund sagar Granth, Bachitar Natak Granth or Dasvin Patshahi Da Granth

Based on the above mentioned historical documents or any other available evidence, we find that the so called "Dasam Granth" appeared first time under the name of "Dasvay Patshah Da Granth" in 1783 AD. It contains almost all the composition matching with the currently available Dasam Granth compiled by Sodhak Committee in 1900AD.

Story of Mehtab Singh and Sukha Singh entering Harminder Sahib on 11 August, 1740 is very True and well recorded: "When Massa Ranghar bent to feel the sacks, Mehtab Singh cut his head in a flash and put it in a sack after empting it of the potsherds. Sukha Singh made short work of the company of Massa Ranghar. Having finished their work with the speed of lightening, the Singh's mounted their horses and were out of sight in no time. By evening both the Singh's reached Damdama Sahib". As history indicates that before starting from Damdama Sahib in the first week of August, 1740 AD, Diwan was held in Damdama Sahib and Bhai Mani Singh's Bir was discussed. Question arises, where is this Bir, what were its contents? Why Mehma Parkash-Vartik (1741AD-edited by Ganda Singh), Gurbilas Patshahi 10 by Koer Singh (1751 AD) are silent on any details of such Bir or the issue?

AC Bannerji's⁷⁶ academic evidence regarding the initiation of amalgamation of Sikhism into Hinduism in 18th century literature is very significant; and Giani Gian Singh is very correct. Evidence shows that published Dasam Granth appears to be the part of such a campaign. In 1783 AD many undated compositions with adulterations were put together along with some adulterated dated compositions from different compositions which may have been written during the times of Guru Gobind Singh by his court or other devoted poets. But no such composition, sanctified by Guru Gobind Singh Ji, can be found anywhere in the records during or after his times. Harbhajan Singh must find the Bir which was discussed in early August 1740 AD at Diwan at Damdama Sahib, and the reason as to why Koer Singh and the author of Mehma Parkash is silent on this important historical event and evidence?

For details read the papers by Dr Sukhdyal Singh and Dr.Gurumel Singh Sidhu about the 18th century sources of Dasam Granth as noted below click on Links.

AC Bannerji in his book, The Khalsa Raj ^[76] published by Abhinav publications in 1985-Page 51, correctly points out that, "During the last three decades of the 18th century, the central theme in the history of Sikhs is mutual struggle for ascendancy. The direct cause of this development was relaxation of the Afgan pressure. Foreign invasions always forge unity; but as soon as the invader withdraws, unity succumbs to the pressure of parochial interest. This is a common historical phenomenon, not an unusual turn of the course of history in the case of the Sikhs. Having virtually won the war of independence and then established the critical power practically the whole of the Punjab, the chiefs of the Misals abandoned the ideal of the commonwealth and looked upon themselves as political rivals rather than fighters for a common cause. The war of independence was inspired by

Guru Gobind Singh's ideals. Gradually, those ideas were distorted and their purifying impact on the Sikh society became weaker. He insisted as the Guru Nanak had insisted, on the worship of one god and non-reorganization of different deities and incarcerations. <u>This was forgotten and popular fancy pictured him as a worship of Debi or</u> mother goddess. The legend appeared for the first time in Mehma Prakash (Vartak) written in return 1741AD and its full form in Bhai Sukha Singh,s Gurblas which was completed in 1797AD. The latter work represents the new trends, which had been developing in the Sikh Society during the 90 years following Guru Gobind Singh's death. Bhai Sukha Singh who lived at **Anandpur** and expounded **the GRANTH SAHIB at** Keshgarh believed that the guru, who had declared that he never "mediated on Krishan or Vishnu," actually performed a HOM and worshipped a Hindu goddess."

As noted by Anil Chander, AC Bannerji's evidence shows that Kesar Singh Chhibbar (1769/1779 AD) following foot prints of his father Gurbax Singh who wrote Rehatnama Bhai Chaupa singh (1751AD) Brahmanised the Sikh religion from 1751AD onwards. Dr. Harbhajan Singh is trotting the same path without producing or quoting any authentic evidence of Dasam Granth or similar Granths in in his book during that period except his concocted and ambiguous argument regarding the influence of *style and language* of Bachitar Natak on the writings of Sainapat (1711AD) and Koer singh (1751AD). Readers must note that Bachitar Natak is one composition containing only 471 Chhands out of a total of over 17,000 Chhands in presently Published Sri Dasam Granth.

Dr. Kulwinder Singh Bajwa who has Edited "Mehma Parkash Vartak" published By Singh Brothers, Amritsar,2003 echoes the opinion of Anil Chander Bannerji about Brahminisation of Sikhism in 18th century Literature as noted in his introduction. Mehma Parkash-Vartik(1741AD-Ganda Singh) 120 sakhis in this account mentions about Zafarnama composition only without mention of any added Hikyats into it. There is also Mention of Quartet ਸ੍ਰੈਯਾ [[SWAYYA]]ਪਾਂਇ ਗਹੇ ਜਬ ਤੇ ਤੁਮਰੇ ਤਬ ਤੇ ਕੋਊ ਆਂਖ ਤਰੇ ਨਹੀ ਆਨਿਯੋ ॥ ਰਾਮ ਰਹੀਮ ਪੁਰਾਨ ਕੁਰਾਨ ਅਨੇਕ ਕਹੈਂ ਮਤਿ

ਏਕ ਨ ਮਾਨਿਯੋ ॥ No mention of any Avtar Lila Granth, Avtar Lila Granth, Samund Sagar Granth Granth, Vidya Sagar Granth, Bachitar Natak Granth or Dasvin Patshahi Da Granth.

ਮਹਿਮਾ ਪਕਾਸ਼	ਭੂਮਿਕਾ 23
ਮਹਿਸਾ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ (ਵਾਰਤਕ)	'ਗੁਰਬਿਲਾਸ' ਪ੍ਰੰਪਰਾ ਨਾਲ ਜੁੜਿਆ ਲੱਗਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਲਈ ਇਸ ਰਚਨਾ ਨੂੰ ਵੱਖਰੇ
<i>ਸੇਪਾਦਕ :</i> ਡਾ. ਕੁਲਵਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਬਾਜਵਾ	ਤੌਰ ਉਪਰ ਵੇਖਣ ਤੇ ਵਿਸ਼ਲੇਸ਼ਣ ਕਰਨ ਦੀ ਲੋੜ ਹੈ। <i>ਮਹਿਮਾ ਪ੍ਰਕਾਸ਼</i> (ਵਾਰਤਕ) ਦਾ ਪ੍ਰਧਾਨ ਵਿਸ਼ਾ ਗੁਰੂ ਸਾਹਿਬਾਨ ਦੇ ਜੀਵਨ ਉਦੇਸ਼ਾਂ ਤੇ ਪ੍ਰਾਪਤੀਆਂ ਨੂੰ ਉਜਾਗਰ ਕਰਦਿਆਂ ਸਿੱਖ ਸਿਧਾਂਤਾਂ ਤੇ ਇਤਿਹਾਸ ਨੂੰ ਨਿਰੂਪਣ ਕਰਨਾ ਹੈ। ਆਪਣੇ ਵਿਚਾਰਾਂ ਨੂੰ ਪਾਠਕ ਤਕ ਪਹੁੰਚਾਉਣ ਲਈ ਲੇਖਕ ਨੇ ਸਾਖੀ ਸ਼ੈਲੀ ਨੂੰ ਅਪਣਾਇਆ ਹੈ। ਬੇਸ਼ੱਕ ਕਰਤਾ ਦਾ ਮੁਖ ਮੰਤਵ ਗੁਰੂ ਸਾਹਿਬਾਨ ਦੀ ਸ਼ਖ਼ਸੀਅਤ ਤੇ ਗੁਰਮਤਿ ਸਿਧਾਂਤਾਂ ਨੂੰ ਉਜਾਗਰ ਕਰਨਾ ਹੈ, ਪਰ ਅਜਿਹਾ ਕਰਦਿਆਂ ਉਸ ਨੇ ਕਈ ਵਾਰ ਮਿਥਿਹਾਸ ਦਾ ਲੜ ਵੀ ਫੜਿਆ ਹੈ ਅਤੇ ਪੌਰਾਣਿਕਤਾ ਵੀ ਉਸ 'ਤੇ ਹਾਵੀ ਹੋਈ ਜਾਪਦੀ ਹੈ। ਕਈ ਸਾਖੀਆਂ ਵਿਚ ਤਾਂ ਪੰਡਤਾਊ ਸੋਚ ਦਾ ਗ਼ਲਬਾ ਉਸ 'ਤੇ ਸਾਫ਼ ਵਿਖਾਈ ਦੇਂਦਾ ਹੈ। ਕਈ ਬਾਈਂ ਗੁਰੂ ਸਾਹਿਬਾਨ ਦੀ ਸ਼ਖ਼ਸੀਅਤ ਦੀ ਸਰਵ-ਉੱਚਤਾ ਨੂੰ ਸਥਾਪਤ ਕਰਨ ਹਿੱਤ ਕਰਤਾ ਨੇ ਅਵਤਾਰਵਾਦੀ, ਪਰਾ-ਮਾਨਵੀ, ਕਰਾਮਾਤੀ ਆਦਿ ਸ਼ਕਤੀਆਂ ਦਾ ਸਹਾਰਾ ਵੀ ਲਿਆ ਹੈ। ਸੋ ਉਪਰੋਕਤ ਅੰਸ਼ਾਂ ਦੇ ਸੁਮੇਲ ਕਾਰਨ ਇਨ੍ਹਾਂ ਸਾਖੀਆਂ ਨੂੰ ਇਤਿਹਾਸਕ ਪ੍ਰਕਿਰਤੀ
ਸਿੰਘ ਬਦਰਜ ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ	ਵਾਲੀਆਂ ਨਹੀਂ ਕਿਹਾ ਜਾ ਸਕਦਾ। ਪਰ ਫਿਰ ਵੀ ਇਹ ਇਤਿਹਾਸਕਤਾ ਤੋਂ ਪਰ੍ਹੇ ਨਹੀਂ ਹਨ ਕਿਉਂਕਿ ਇਤਿਹਾਸਕ ਪ੍ਰਕ੍ਰਿਆ ਨੂੰ ਸਿਰਜਣ ਤੇ ਸਮਝਣ ਵਾਸਤੇ ਇਹ ਸਾਖੀਆਂ ਬਹੁਤ ਸਾਰੀ ਅਜਿਹੀ ਸਾਮੱਗਰੀ ਪੇਸ਼ ਕਰਦੀਆਂ ਹਨ ਜੋ ਪਹਿਲੀ ਵਾਰ ਪਾਠਕਾਂ ਸਾਮ੍ਹਣੇ ਆਈ ਹੈ। ਉਦਾਹਰਣ ਵਜੋਂ ਕੁਝ ਕੁ ਘਟਨਾਵਾਂ ਦਾ ਜ਼ਿਕਰ ਇਥੇ ਕੀਤਾ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ:

1695-1600 AD: Wrtings of Nand Lal mentions of Jaap Sahib but no mention of any Avtar Lila Granth, Avtar Lila Granth, Samund Sagar Granth, Vidya Sagar Granth. Bachitar Natak Granth or Dasvin Patshahi Da Granth.

1708 AD: Perchian Seva Das (edited by Gurtej Singh& Kharak Singh IOSS.Chandigarh) mentions about Zafarnama without mentioning of any Hikyats. It also mentions the quartet (ਸ੍ਵੈਯਾ)-SWAYYA): ਪਾਂਇ ਗਹੇ ਜਬ ਤੇ ਤੁਮਰੇ ਤਬ ਤੇ ਕੋਊ ਆਂਖ ਤਰੇ ਨਹੀ ਆਨਿਯੋ ॥ ਰਾਮ ਰਹੀਮ ਪੁਰਾਨ ਕੁਰਾਨ ਅਨੇਕ ਕਹੈਂ ਮਤਿ ਏਕ ਨ ਮਾਨਿਯੋ ॥ there is one sakhi which reads that the guru was against mythology. Zafarnama composition in Sakhi 13 does not mention of any Hikyats along with it . Please read in detail as to by whom and when Hikiats were added to Zafarnama probably by a compiler of Dasam Granth. Read the original Gurumukhi text and English translation of the above quartet in the last Sakhi #50 in "Perchian Seva Das"1708 AD.

ਹੋ, ਇਤਕਰ ਬਖਸਿਆ ਜਾਵਉਗਾ, ਸੋ ਇਹੁ ਗੁਮਾਨ ਭੀ ਤੇਰਾ ਝੂਠਾ ਹੈ। ਕਾਹੇ ਤੇ ਜੋ ਕੁਰਾਨ ਜਬਾਨ ਸਾਥ ਪੜਿਅ ਆਗੇ ਸਾਖੀਆ ਦਸਵੇ ਮਹਲ ਕੀ ਤਰੀਆਂ ਤਉ ਕਿਆ ਹੁਆ। ਅਮਲਾ ਬਿਨਾ ਕੋਉ ਨਹੀਂ ਬਖਸੀਤਾ। ਦਗਰਾ ਪੰਖੀ ਕੇ ਪਰਾ ਉਪਰ ਕੁਰਾਨ ਲਿਖਿਆ ਹੋਇਆ ਗੁਰੂ ਤੇਗ ਬਹਾਦਰ ਜੀ ਕਾ ਕਾਰਨ ਹੋਆ ਦੇਖਿ ਕਰ ਸਿਖ ਲਗੇ ਰੁਦਨ ਕਰਣ। ਹੁਕਮ ਹੋਆ ਭਾਈ ਹੈ। ਸੋ ਦਗਰਾ ਪੱਖੀ ਕਉਨ ਸੇ ਅਉਲੀਆਉ ਹੋਇ ਗਏ ਹਹਿ ਜੋ ਤੋਂ ਅਉਲੀਅਉ ਹੋਇ ਜਾਵਹਿਗਾ। ਅਹ ਸਿਖੇ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਉ ਤਉ ਸੰਸਾਰ ਕਾ ਜੀਵਣ ਮਰਣ ਸਮਾਨ ਥਾ। ਜੀਵਦਿਆ ਭੀ ਉਹ ਨਿਰੰਕਾਰ ਸਰੂਪ ਥੋ ਅਰ ਜਉ ਤੇਰੇ ਹਿਰਦੇ ਮਹਿ ਯਹਿ ਗੁਮਾਨ ਹੋਇ ਜੋ ਮੈਂ ਬੰਦਗੀ ਕਰਤਾ ਹੈ ਇਤ ਕਰਿ ਬਖਸਿਆ ਜਾਵਉਗਾ ਸੋ ਇਹ ਸਰੀਰ ਕੇ ਛਟਿਆ ਭੀ ਉਹ ਨਿਰੰਕਾਰ ਸਰੂਪ ਹਹਿ। ਉਨ ਕਉ ਕੋਉ ਮੁਆ ਜਾਨ ਕਰਿ ਰੋਵੈਗਾ ਸੋ ਭੁਲੈਗਾ। ਤਾ ਗੁਮਾਨ ਭੀ ਤੇਰਾ ਝੂਠਾ ਹੈ। ਬੰਦਗੀ ਇਸਕਾ ਨਾਮ ਨਹੀਂ ਜੋ ਚਾਰ ਰਵਾਇਤਾਂ ਮੁਖ ਸੋ ਪੜ ਛਡੀਆ। ਖਾਸੀ ਬੰਦਗੀ ਸਿਖਾ ਗੁਰੂ ਕੇ ਬਚਨ ਪਾਇ ਰੁਦਨ ਛਡਿ ਦਿਤਾ। ਫਿਰਿ ਹੁਕਮੁ ਹੋਆ ਤੁਰਕਾ ਕਉ ਕੁੜਾ ਕਰਿ ਮਾਰਣਾ ਥਾ। ਸੇ ਨਫਸ ਕੀ ਮੁਖਾਲਫਤ ਹੈ। ਅਰਥ ਇਹ ਜੋ ਮਨ ਸਿਊ ਉਲਟਾ ਬਰਤਨਾ। ਮਨ ਕਾ ਕਹਿਆ ਨ ਕਰਨਾ। ਸੇ ਤੁ ਅਬ ਤੁਰਕ ਕੁੜੇ ਹੋਇ ਚੁਕੇ ਹਹਿ। ਤੁਰਕੋ ਕੋ ਮਾਰਨੇ ਕੀ ਵਾਰੀ ਹਮਾਰੀ ਆਈ ਹੈ। ਗੁਰੂ ਤੇਗ ਬਹਾਦਰ ਸਾਥ ਜੋ ਉਲਟਾ ਆਪਣੇ ਮਨ ਕਉ ਫਰਬਾ ਕਰਤਾ ਰਹਿਆ ਹਹਿ। ਮਨ ਕੀ ਖੁਸ਼ੀ ਕੇ ਨਮਿਤਿ ਅਪਨਾ ਬਾਪੁ ਮਾਰਿਆ। ਮਨ ਉਨਹੁ ਨੇ ਤਾਦੀ ਕੀਨੀ ਹੈ, ਗੁਰੂ ਉਹਨਾਂ ਕਾ ਕੋਈ ਦੇਸ਼ ਨ ਮਾਰਿਆ ਥਾ, ਕੋਉ ਉਨਕਾ ਖੁਨ ਨਹੀ ਕੀਆ ਥਾ। ਕੀ ਖੁਸੀ ਕੇ ਨਮਿਤਿ ਅਪਨੇ ਭਾਈ ਮਾਰੇ। ਦਾਰਾ ਸਾਹੁ ਅਰ ਮੁਰਾਦ ਬਸਕਾ। ਸੋ ਤੈ ਬੰਦਗੀ ਕਉਨ ਸੀ ਕੀਨੀ ਹੈ। ਅਪਨੇ ਪੱਥ ਕਾ ਪਖ ਕਰਕੇ ਉਨਹੁ ਨੇ ਤਾਦੀ ਕੀਨ ਹੈ, ਸੋ ਉਨਹੁ ਨੇ ਇਹ ਅਨੀਤ ਕੀਨੀ ਹੈ। ਇਸੀ ਤੇ ਤੁਰਕ ਕੁੜੇ ਤਾਤੇ ਇਹ ਗੁਮਾਨ ਭੀ ਤੇਰਾ ਝੂਠਾ ਹੈ। ਕਾਹੇ ਤੇ ਜੋ ਪੈਕੰਬਰ ਕਹਿਆ ਹੈ, ਜਿਨਹੁ ਮੇਰੀ ਅਮਰ ਨਹੀ ਮਾਨੀ ਹੈ ਹੋਇ ਚੁਕੇ ਹੈਨਿ। ਐਸੋ ਗਿਆਨੀਅਹੁ ਪੁਰਖਹੁ ਸਾਬ ਤਾਦੀ ਕਰਨੀ। ਉਨਹੁਨੇ ਆਪਣਾ ਹੀ ਘਾਤ ਕੀਨਾ ਹੈ। ਤੁਰਕਾਂ ਉਨਕੀ ਸਿਫਾਤ ਨ ਭਰਊਗਾ। ਅਰਥ ਇਹ ਜੋ ਬਾਤਾ ਮੈਂ ਛਡਣੀਆਂ ਕਹੀਆ ਹੈਨਿ ਸੇ ਛਡੀਆਂ ਹੈਨੇ। ਅਰ ਜ ਕਉ ਕੁੜਾ ਗੁਰੂ ਤੇਗ ਬਹਾਦਰ ਕੀਆ ਹੈ। ਅਰਮਾਰਉਗਾ ਮੈਂ ਇਨ ਕਉ। ਬਹੁੜਿ ਕਛ ਕਾਲ ਬੀਤਾ। ਤਬ ਖਾਲਸੇ ਬਾਤਾ ਮੈ ਪਕੜਨੀਆਂ ਕਹੀਆ ਤੈਨਿਸੇ ਪਕੜੀਆ ਹੈਨਿ ਸੇ ਭਲੀਆ ਸਿਵਾਤਾ ਪਕੜੀਆਂ ਹੈਨਿ ਤੇ ਬੁਰੀਆ ਸਿਫ਼ਾਤਾਂ ਕਉ ਹੁਕਮ ਹੋਆ ਜੋ ਚਲੋ ਖਾਲਸਾ ਜੀ ਤਰਕ ਸਾਥ ਜਧ ਕਰੀਏ ਅਰ ਤਰਕ ਕਉ ਮਾਰੀਐ। ਤਬ ਖਾਲਸੇ ਕਹਿਆ ਛਡਣੀਆ ਕਹੀਆ ਹੈਨਿ। ਜਿਨਹੂ ਪੁਰਖਹੂ ਐਸੀ ਘਾਲ ਘਾਲੀ ਹੈ ਤਿਨਹੀ ਕੀ ਸਿਫ਼ਾਤ ਪੈਕੰਬਰ ਭਰੈਗਾ ਅਰ ਸਚੇ ਪਾਤਿਸਾਹ ਤਰਕ ਮਹਾ ਬਰਾ ਹੈ ਅਰ ਤਰਕ ਸਾਬ ਦਸ ਲਖ ਘੇੜਾ ਚੜਤਾ ਹੈ। ਆਗੇ ਜਿਉ ਰਜਾਹਿ। ਫਿਰ ਜਉਪੈਕੰਬਰ ਕੀ ਅਮਰ ਨਹੀ ਮਾਨੀ। ਬਿਸਾਰ ਕਰਿ ਦਨੀਆ ਕਾ ਪਿਆਰ ਹਿਰਦੇ ਮਹਿ ਰਾਖਤਾ ਹੈ। ਤਬ ਦੁਨੀਆ ਇਹ ਹੁਕਮ ਹੋਆ ਜੋ ਭਲਾ ਇਉ ਕਰਤੇ ਹੋ ਜੋ ਖਤ ਲਿਖ ਕੈ ਤੁਰਕ ਕਉ ਮਾਰਤੇ ਹੋ। ਹਮਾਰਾ ਖਤ ਪੜਕਰ ਮਰ ਕੇ ਪਿਆਰ ਵਾਲੇ ਕਉ ਕੁਰਾਨ ਵਿਚਿ ਕੁਤਾ ਕਹਿਆ ਹੈ। ਜੋ ਅਲ ਦੁਨੀਆ ਜੀਫਤਨ ਵਤਾਲਬਹਾਕਿ ਲਾਬਨ। ਜਾਵੈਗਾ। ਤਬ ਖਾਲਸੇ ਕਹਿਆ ਸਚੇ ਪਾਤਸ਼ਾਹ ਤੂੰ ਕਰਨ ਕਾਰਨ ਹਹਿ। ਜਿਉਂ ਤੇ ਭਾਵੈ ਤਿਉ ਹੀ ਕਰੀਐ। ਤਬ ਅਰਥ ਇਹ ਦੁਨੀਆ ਮੁਰਦਾਰ ਹੈ ਤਿਸਦਾ ਤਾਲਬਿ ਕੂਤਾ ਹੈ। ਤਾਤੇ ਕੁਤਿਆ ਦੀ ਸਿਫਾਤ ਪੈਕੰਬਰ ਕਿਉ ਕਰਿ ਗੁਰੂ ਬਾਬੇ ਨਰਿੰਗ ਸਾਹਕੀ ਓਰਿ ਖਤੂ ਲਿਖਿਆ। ਖਤੂ ਕਾ ਨਾਮ ਜ਼ਫ਼ਰਨਾਮਾ ਰਾਖਿਆ, ਅਰ ਬਡੇ ਬਿਸਬਾਰ ਕਾ ਭਰਤਾ ਹੈ। ਤਾਤੇ ਇਹ ਗੁਮਾਨ ਭੀ ਤੇਰਾ ਝੂਠਾ ਹੈ। ਅਰ ਜਉ ਤੇਰੇ ਦਿਲ ਮਹਿ ਯਹਿ ਗੁਮਾਨ ਹੋਇ ਜੋ ਮੈਂ ਹਿੰਦੂਆ ਲਿਖਿਆ ਪਰ ਈਹਾ ਕਛ ਬੀਜ ਮਾਤਰ ਕਹਤੇ ਹੈ। ਉਸ ਖਤ ਮਹਿ ਕੇਤੇ ਫਰਦ ਲੀਖੇ। ਕੇਤੀਆ ਰੁਬਾਈਆ ਲੀਖੀਆ ਕੀ ਬੁਤ ਪਰਸਤੀ ਦੁਰਿ ਕੀਨੀ ਹੈ ਇਤ ਕਰ ਬਖਸਿਆ ਜਾਵਹੁਗਾ ਸੋ ਇਹ ਗੁਮਾਨ ਭੀ ਤੇਰਾ ਝੁਠਾ ਹੈ। ਕਾਹੇ ਤੇ ਕੇਤੀਆਂ ਬਾਦਸਾਹ ਕੀਆਂ ਸਾਖੀਆਂ ਲੀਖੀਆਂ। ਅਰ ਕਛ ਆਪਨੀ ਹਕੀਕਤ ਭੀ ਲੀਖੀ। ਜੋ ਆਪਨੀ ਹਕੀਕਤ ਉਹ ਬੁਤ ਤੈ ਢਾਏ ਹੈਨਿ ਜਿਨਕੇ ਆਗੇ ਲਾਖ ਹਿੰਦੂ ਸਿਜਦਾ ਕਰਤੇ ਬੇ; ਸੋ ਜਥ ਉਹ ਸਿਜਦਾ ਕਰਤੇ ਥੇ ਤਬਹੀ ਇਹ ਲੀਖੀ ਜੋ ਤੇਰੇ ਕਉ ਪਰਵਰਦਿਗਾਰ ਪਾਤਸਾਹੀ ਕੇ ਤਖਤ ਉਪਰਿ ਬੈਠਾਇਆ ਥਾ। ਤੂ ਇਨਸਾਫ ਕਹਤਾ ਰੋਟੀ ਖਾਤੇ ਬੇ। ਉਨਕਾ ਇਹੂ ਨੇਮ ਥਾ। ਸੋ ਜਿਸ ਵਕਤ ਤੇ ਉਹ ਬੁਤ ਢਾਹਿਆ ਤਬ ਘਰਿ ਘਰਿ ਬੁਤ ਹੋਰ ਬਨਿਆ। ਬੇਇਨਸਾਫੀ ਨ ਕਰਤਾ। ਸੋ ਜਬ ਕਾ ਤ ਪਾਤਸਾਹ ਹੁਆ ਹਹਿ ਤੱਬ ਕਾ ਤ ਬੇਇਨਸਾਫੀ ਹੀ ਕਰਤਾ ਰਹਿਆ ਹੈ। ਕਿਨਹੂ ਆਟੇ ਦੇ ਬੁਤ ਬਣਾਏ ਕਿਨਹੂ ਮੇਮ ਕੇ ਬੁਤ ਬਣਾਏ ਕਿਨਹੂ ਮਾਟੀ ਕੇ ਬੁਤ ਬਣਾਏ। ਅਪਣਾ ਨੇਮ ਸਾਧੂ ਕਰਿ ਇਨਸਾਫ ਕਾ ਫ਼ੇਲ ਤੁਝੈ ਕੋਊ ਨਹੀ ਕੀਆ। ਅਬਲ ਤਊ ਤੈ ਮੇਰੇ ਸਾਬ ਬੇਇਨਸਾਫੀ ਕੀਨੀ ਹੈ। ਮੈਂ ਇਕ ਪਥਰ ਕੇ ਰੇਟੀ ਖਾਈ। ਸੇ ਜਬ ਤੂ ਏਕ ਬੂਤ ਨ ਭਨਤਾ ਦਾ ਲਾਖ ਬੁਤ ਆਰਸਤਾ ਨਾ ਹੋਤੇ। ਇਕ ਬੂਤ ਭੰਨਣ ਵਿਚ ਲਾਖ ਵਟੇ ਉਪਰਿ ਬਸੇਰਾ ਕਰਤਾ ਥਾ। ਸੋ ਨਿਰਦਾਵੇ ਬਸੇਰਾ ਕਰਤਾ ਥਾ। ਕੋਉ ਤੇਰਾ ਦੇਸ ਨ ਖਾਤਾ ਥਾ। ਕੋਉ ਤੇਰਾ ਬੁਤ ਆਰਾਸਤਾ ਕੀਤੇ। ਖਾਸਾ ਬੁਤ ਖੁਦੀ ਹੈ। ਸਭ ਬਤਹੁਕੀ ਮਾਊ ਖੁਦੀ ਹੈ। ਜਿਨਹੂ ਨੇ ਖੁਦੀ ਕਊ ਮਾਰਿਆ ਹੈ ਦੀਆਂ ਗਾਵ ਨ ਖਾਵਤਾ ਥਾ। ਅਪਨੀ ਫਕੀਰੀ ਕੀ ਗੁਜਰਾਨ ਕਰਤਾ ਥਾ। ਸੋ ਬੇਤਖਸੀਰ ਪਹਿਲੇ ਤੈ ਮੇਰਾ ਬਾਪੂ ਖਾਸਾ ਬੁਤ ਉਨਾ ਹੀ ਨੇ ਢਾਹਿਆ ਹੈ। ਇਸੀ ਉਪਰ ਗੁਰੂ ਬਾਬੇ ਏਕ ਰੁਬਾਈ ਉਚਰੀ। ਬਿਸਕੰਨ ਖੁਦਰਾ ਕਿ ਬੁਤ ਮਾਰਿਆ ਹੈ। ਫੇਰਿ ਮੇਰੀ ਓਰਿ ਫਊਜਾਂ ਭੇਜੀਆ। ਰਾਜਿਆ ਸਾਥਿ ਰਲਿ ਕਰਿ। ਜੈਸਾ ਤੁ ਬੇਇਨਸਾਫ ਤੈਸੋ ਰਾਜੇ ਸਿਕਸਤਨ ਈਸਾ। ਬਗ਼ੁਜ਼ਰਜ਼ਿ ਖੁਦੀ ਜ਼ਿ ਕੈਦ ਰਸਤਨ ਈਸਾ। ਦਰਿ ਗੇਸੈ ਖਾਤਰੇ ਅਜੀਜਾਨ ਕੰਨ। ਦਰਿ ਮਜ਼ਹਬ ਬੇਇਨਸਾਫ । ਰਲਿ ਮਿਲਿ ਤੁਮਹੁ ਨੇ ਮੇਰੇ ਬੇਟੇ ਮਾਰੇ, ਅਉਰਤਾ ਮਾਰੀਆਂ, ਮੇਰੇ ਸਿਖ ਸੰਗਤੀ ਮਾਰੀਆ, ਮੇਰੇ ਖਜ਼ਾਨੇ ਗੇਸੇ ਖਾਤਰੇ ਨਿਸਸ਼ਤਨ ਈਸਾ। ਤਿਸ ਕਾ ਪਰਮਾਰਥੁ। ਭੰਨ ਆਪਣੇ ਆਪਨੂੰ ਜੋ ਬੁਤਾ ਦਾ ਭੰਨਣਾ ਇਹੇ ਹਈ; ਤੇ ਲੁਟੇ, ਘੇੜੇ ਲੁਟੇ, ਸੋ ਤੇਰੀ ਬੇਇਨਸਾਫੀ ਕਰਕੇ ਮੇਰੇ ਸਾਬਿ ਇਹ ਐਸਾ ਕਾਮ ਹੁਆ ਹੈ। ਪਰ ਏਹ ਬੇਇਨਸਾਫੀ ਤੇਰੇ ਉਪਰਤ ਹੋਵੇ ਇਸ ਹਉਮੇ ਥੀ, ਜੋ ਕੈਦ ਤੇ ਛੁਟਣਾ ਇਹੇ ਹਈ। ਤੇ ਸਾਹਿਬ ਲੋਕਾਂ ਦੇ ਹਿਰਦੇ ਸਾਥ ਹਿਰਦਾ ਮਿਲਾਇ, ਘਰ ਹੈ। ਸਾਹਿਬ ਕੇ ਘਰ ਤਓ ਐਸਾ ਇਨਸਾਫ ਹੈ। ਨ ਤਿਲ ਜਿਤਨੀ ਭਲਾਈ ਕਿਸੀ ਕੀ ਗਵਾਵਤਾ ਹੈ। ਨ ਤਿਲ ਜੋ ਗੋਸੇ ਬਹੁਣ ਵਿਚ ਅਸਾਡੇ ਪੰਥ ਇਹੋ ਹਈ। ਅਰ ਜਊ ਤੇਰੇ ਹਿਰਦੇ ਮਹਿ ਯਹਿ ਗੁਮਾਨ ਹੋਇ ਜੋ ਮੈ ਅਪਨੇ ਸ਼ਰੇ ਜਿਤਨੀ ਬੁਰਾਈ ਕੀਨੀ ਕਿਸੀ ਕੀ ਗਵਾਵਤਾ ਹੈ। ਦੇਨੋ ਕਾ ਫਲ ਦੇਤਾ ਹੈ। ਜਬ ਪਰਵਦਗਾਰ ਅਦਾਲਤ ਪਰ ਬੈਸੇਗਾ ਉਪਰ ਕਾਇਮ ਹੋ ਇਸੀ ਤੇ ਬਖਸਿਆ ਜਾਵਉਗਾ ਸੇ ਇਹ ਗੁਮਾਨ ਭੀ ਤੇਰਾ ਝੂਠਾ ਹੈ। ਕਾਹੇ ਤੇ ਜੈਸੇ ਤੂ ਅਪਨੇ ਅਰ ਤੁਮ ਸਿਊ ਪੁਛੇਗਾ ਜੋ ਰਮਦਾਸ ਤੇਰਾ ਕੀ ਫੇੜਿਆ ਸੀ। ਜੋ ਉਨਕੇ ਸਾਥ ਤੈ ਐਸੀ ਤਾਦੀ ਕੀਨੀ। ਤਬ ਤੁ ਸ਼ਰੇ ਉਪਰ ਕਾਇਮ ਹੈ ਤੈਸੇ ਸਭ ਪੰਥ ਅਪਨੇ ਅਪਨੇ ਸ਼ਰੇ ਉਪਰ ਕਾਇਮ ਹਹਿ। ਸੋ ਸਭ ਹੀ ਪੰਥਹੁ ਕੇ ਸ਼ਰੇ ਇਕ ਕਿਆ ਜਬਾਬ ਕਰੈਗਾ। ਖ਼ਬਰਦਾਰ ਹੋਹੁ ਉਹ ਵਕਤ ਆਇਆ ਤੇ ਆਇਆ। ਦੂਰਿ ਨ ਜਾਣ ਅਰ ਉਸ ਵਕਤ ਮੈ ਸਮਾਨ ਹੈ। ਵਧ ਘਟ ਅਗਿਆਨ ਕਰਕੈ ਮਾਨ ਤੈ ਹੈ। ਜਬ ਇਹ ਭੀ ਪੰਥਹੁ ਕੇ ਸਰੇ ਕਰਕੇ ਬਖ਼ਸੇ ਜ਼ਾਤੇ ਤਬ ਸਾਹਿਬ ਦਾਵਨਗੀਰ ਹੋਵਊਗਾ ਕੋਈ ਜਬਾਬ ਆਗੇ ਸਹੇੜ ਰਖੁ। ਨਾ ਹੀ ਤਾ ਦੋਜਕ ਕੀ ਸਜਾਇ ਮਿਲੈਗੀ। ਜਿਤਨੇ ਦੋਜਕ ਕਾ ਭਜਨ ਕੋਉਨ ਕਰਤਾ। ਤੇ ਸਾਹਿਬ ਕੇ ਭਜਨ ਬਿਨਾ, ਅਰੁ ਸਾਹਿਬ ਲੋਕਾਂ ਕੀ ਖੁਸੀ ਬਿਨਾ ਮੁਕਤਿ ਹੁਆ ਚਾਹਿਤਾ ਬਨਾਏ ਹਹਿ ਤਿਤਨੇ, ਬੇਇਨਸਾਫਾ ਕੇ ਨਮਿਤ ਬਨਾਏ ਹਹਿ। ਉਹਾ ਬਾਦਿਸਾਹ ਅਰ ਕੀੜਾ ਬਰਾਬਰਿ ਹੈ। ਕੀੜੇ ਕੀ ਹੈ, ਤਿਸਕਾ ਦਾਵਾ ਝੂਠਾ ਹੈ। ਅਰ ਜੋ ਤੇਰੇ ਹਿਰਦੇ ਮਹਿ ਯਹ ਗਮਾਨ ਹੋਇ, ਜੋ ਲੋਕ ਮੇਰਾ ਜਸ ਕਰਤਾ ਹੈ ਸੋ ਇਤ ਪੁਕਾਰ ਪਹਿਲੇ ਸੁਨਤਾ ਹੈ। ਬਾਦਸਾਹ ਕੀ ਪੁਕਾਰ ਪਾਛੇ ਸੁਨਤਾ ਹੈ। ਅਰ ਜਬ ਤੇਰੇ ਹਿਰਦੇ ਮਹਿ ਯਹਿ ਗੁਮਾਨ ਕਰ ਬਖਸਿਆ ਜਾਵਹੁਗਾ ਸੋ ਇਹੂ ਗੁਮਾਨ ਭੀ ਤੇਰਾ ਝੂਠਾ ਹੈ ਕਾਹੇ ਤੇ ਜੋ ਜਸ ਤੈ ਅਪਨੇ ਪ੍ਰੇਜਨ ਨਮਿਤ ਲੋਕ ਹੋਇ ਜੋ ਮੈਂ ਮਿਹਨਤ ਕਰਕੇ ਜਉ ਖਾਵਤਾ ਹੋ ਇਤ ਕਰਿ ਬਖਸਿਆ ਜਾਵਉਗਾ ਸੋ ਇਹ ਗੁਮਾਨ ਭੀ ਤੇਰਾ ਝੂਠਾ ਫਿਰਊਨ ਕਾ ਭੀ ਕਰਤਾ ਥਾ। ਸੋ ਤਿਸ ਫਿਰਊਨ ਕੇ ਪਰਵਰਦਗਾਰ ਦੇਜ਼ਕ ਮੈ ਜਲਾਇਆ ਹੈ। ਤੇ ਖਾਸਾ ਜਸ ਇਹੁ ਹੈ। ਕਾਹੇ ਤੇ ਜ ਜੇਤੇ ਘੋੜੇ ਹਹਿ ਸਭ ਮਿਹਨਤ ਕਰਕੇ, ਜਉ ਖਾਤੇ ਹਹਿ। ਸੋ ਘੋੜੇ ਕਉਨ ਸੇ ਅਉਲੀਆ ਹੋਇ ਗਏ ਹੈ, ਜਿਸ ਕਾ ਹਿਰਦਾ ਸਾਹਿਬ ਲੋਕਾ ਕੇ ਹਜ਼ੂਰੀ ਹੋਆ ਹੈ। ਜਉ ਉਸਕਾ ਜਸ ਲੋਕ ਕਰਤਾ ਹੈ ਤਉ ਭੀ ਉਹ ਜਸ ਹਹਿ ਜੋ ਤੂ ਆਉਲੀਆ ਹੋਇ ਜਾਵਹਿਗਾ। ਅਰ ਜਉ ਤੇਰੇ ਹਿਰਦੇ ਮਹਿ ਯਹਿ ਗੁਮਾਨ ਹੋਇ ਜੋ ਮੈ ਕੁਰਾਨ ਪੜਤਾ ਲਾਇਕ ਹੈ। ਅਰ ਜਊ ਜਗਤ-ਉਸਕੀ ਧਿਧਕਾਰ ਕਰਤਾ ਹੈ ਤਊ ਭੀ ਉਹ ਜਸ ਲਾਇਕ ਹੈ। ਅਰ ਜਊ ਤੇਰੇ ਹਿਰਦੇ 134 133

ਮਹਿ ਯਹਿ ਗ੍ਰਮਾਨ ਹੋਇ ਜੋ ਸਾਹਿਬ ਸਤਾਰ ਹੈ, ਉਸਕੀ ਸਤਾਰੀ ਕਰਕੇ ਬਖ਼ੀਸਆ ਜਾਵਉਗਾ, ਸੋ ਇਸਕੇ ਦੁਇ ਉਤਰ ਹਹਿ। ਇਕ ਉਤਰ ਤਉ ਇਹ ਹੈ, ਜੋ ਮਸਕੀਨਾ ਉਪਰ ਸਤਾਰੀ ਹੋਤੀ ਹੈ। ਜਿਸ ਕੇ ਹਿਰਦੇ ਮਹਿ ਖੁਦੀ ਕਾ ਸੁਭਾਉ ਨਹੀ ਪਾਇਆ ਜਾਤਾ, ਸਤਾਰੀ ਉਨਹੀ ਉਪਰਿ ਹੋਤੀ ਹੈ। ਅਰ ਦੂਜਾ ਉਤਰ ਇਹ ਹੈ। ਸਾਹਿਬ ਕੀਆ ਦੋਨੋ ਸਿਫਤਾ ਹਹਿ। ਅਰ ਦੋਨੋ ਉਸਕੇ ਹਾਬ ਮਹਿ ਕਰਛੀਆ ਹਹਿ। ਸਤਾਰੀ ਕੀ ਭੀ ਅਉਰ ਕਹਾਰੀ ਕੀ ਭੀ, ਜਬ ਤੈ ਕਿਸੀ ਉਪਰ ਸਤਾਰੀ ਕਰੀ ਹੋਇਗੀ-ਤਬ ਤੇਰੇ ਉਪਰ ਭੀ ਸਤਾਰੀ ਕੀ ਕਰਛੀ ਡਾਰੇਗਾ। ਅਰ ਜਥ ਤੈ ਕਿਸੀ ਉਪਰ ਕਹਾਰੀ ਕਰੀ ਹੋਵੇਗੀ ਤਬ ਤੇਰੇ ਉਪਰ ਭੀ ਕਹਾਰੀ ਕੀ ਕਰਛੀ ਡਾਰੇਗਾ ਇਉ ਨਹੀ ਹੋਤਾ ਜਉ ਬੀਜੀਐ ਕਿਰੁਰ ਅਰ ਫਲ ਲੁਣੀਐ ਅੰਬਰੁ ਕਾ। ਤਾਤੇ ਜੋਸਾ ਬੀਜੀਐਗਾ ਤੈਸਾ ਲੁਣੀਐਗਾ।

ਫੇਰਿ ਇਹ ਬਚਨ ਖਤ ਮੈ ਲੀਖਿਆ ਖਬਰਦਾਰ ਹੋ, ਖਾਲਸਾ ਪੈਦਾ ਹੂਆ ਹੈ। ਬੁਤਾ ਦੇ ਢਾਹਣ ਵਾਲਾ ਖਾਲਸਾ ਪੈਦਾ ਹੂਆ ਹੈ। ਖਾਲਸਾ ਤੁਮ ਸਿਊ ਅਪਨਾ ਵੈਰ ਲੇਵੇਗਾ। ਛੇਡੇਗਾ ਨਹੀਂ। ਜੋ ਸਿਖ ਗੁਰੂ ਕਾ ਖਤ ਲੈ ਗਇਆ ਥਾ ਉਸ ਕਾ ਨਾਮ ਭਾਈ ਦੀਇਆ ਸਿੰਘ ਥਾ। ਜਬ ਨਰਿੰਗ ਸਾਹ ਖਤ ਕੀ ਇਹ ਪਾਲ ਵਾਚੀ ਤਬ ਨਰਿੰਗ ਸਾਹ ਭਾਈ ਦੀਇਆ ਸਿੰਘ ਕੀ ਓਰਿ ਦੇਖਿਆ ਅਰ ਕਹਿਆ ਜੋ ਖਾਲਸਾ ਪੈਦਾ ਹੂਆ ਹੈ? ਤਾ ਭਾਈ ਦੀਇਆ ਸਿੰਘ ਕਹਿਆ "ਹਾਜੀ ਖਾਲਸਾ, ਪੈਦਾ ਹੂਆ ਹੈ ਫੇਰ" ਨਰਿੰਗ ਸਾਹ ਕਹਿਆ, ਹੁਣੇ ਤਾ ਉਸ ਨ ਸੀ ਹੇਵਣਾ ਪੈਦਾ ਦੁਖ ਪਾਏਗਾ। ਜਬ ਇਹ ਬਾਤ ਨਰਿੰਗ ਸਾਹ ਕਹੀ ਤਬ ਮੁਖ ਪੀਅਰਾ ਹੋਇ ਗਇਆ, ਫਿਰਿ ਮਰ ਗਇਆ। ਖਤ ਮਹਿਬਡਾ ਬਿਸਥਾਰ ਥਾ ਤੇ ਈਹਾ ਕਛ਼ ਛਦੂ ਜੈਸਾ ਲਿਖਿਆ ਹੈ ।੧੩।

END of Zafarnama sakhi [13]

tion. The Sikhs collected a lot of sandalwood. They collected incense, saffron and scents. Many Sikhs could not help crying aloud. One *pahar* before leaving his body, the Guru recited the following quartet:

'Ever since I grasped Your feet, Everything else has lost its appeal. Rama, Rahim, Puranas, Ouran - All say different things; I accept none of them. Smritis, Shastras, Vedas, all deal with mysteries, I pay no heed to them either. O the Wielder of the Sword (All-powerful Onc), This is all Your Grace; You, not I, have said everything.'

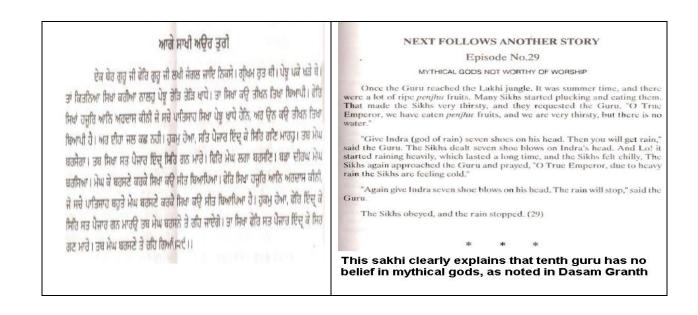
Then the entire Khalsa gathered and prayed, "O True Emperor, give the Khalsa a leader."

"I have placed the Khalsa under the protection of the Timeless Lord (Akal Purkh)," said the Guru. He changed his dress, wore a new set of arms and ordered, "No additional clothes are to be put on my body. Let it remain in the

89

Quartet as recited in the Rehraas. There is no mention of Dasam Granth / Bachittar Natak or any other Granth in Sewa Das Parchian

Read the Anti Mythology Sakhi #29 from Perchian Seva Das below

1711 AD: Sri Gur Sobha Granth does not mention of any composition of Dasam Granth; no mention of any Avtar Lila Granth, Samund Sagar Granth, Vidya Sagar Granth, Bachitar Natak Granth or Dasvin Patshahi Da Granth. (comments: Harbhjan Singh gives no internal evidence or any reference of the above Granth reference. He justifies that Chaupai Chhand is written like Bachitar Natak Composition and many Rasaval, Arhil, Sweeays,Sorathh etc read like Dasam Granth. Eight (8) Sweeyas like Nihalkari Avtar shows without doubt that he was influenced by Nihalkari Avtar. This argument/evidence has no justification to prove the authenticity of Dasam Granth on academic grounds.)

1741.: Mehma Parkash Vartak as Outlined above.

1751: Gurbilas Patshahi 10 does not mention of any Avtar Lila Granth, Samund Sagar Granth, Vidya Sagar Granth, Bachitar Natak Granth or Dasvin Patshahi Da Granth. There is a description of Zafarnama only (Comments: Dr. Harbhajan puts forward the old same argument/evidence which has no justification to prove the authenticity of Dasam Granth on academic grounds. Shamsher Singh Ashok in the introduction to Koer Singh's book writes that, it appears Koer Singh has "Sri Gur Shoba and Bachitar Natak with him". Please note that Bachitar Natak is only one composition of 471 Chhands, but about other compositions and over 17,000 chhands in Dasam Granth?

1769AD:Kesar Singh Chhiber mentions some Cantos of Bachitar Natak, Khalsa Mehma as noted in Dasam Granth, Avtar Lila Granth, Samund Sagar Granth, Vidya Sagar Granth but there is no mention of any Bachitar Natak Granth or Dasvin Patshahi Da Granth. However, Chhiber is very clear that Guru Gobind Singh Ji, in his last command to the Sikhs, sanctified only the Guru Granth Sahib as the only Guru of the Sikhs (No Parallel Granth) from 1708 AD on wards, and <u>Waheguru In Guru Granth Ji is AKAL "लਵਿष्ट ਪੁਕੜ ਅਕਾਲ– Larh parh AKAL"(</u> Not KAAL as promoted by Dr.Harbhajan Singh). One can read Avtars and Purans but Shabad in Guru Granth is supreme, one can research it but must consider it the only Granth of Sikhism called "Sri Guru Granth Sahib Ji". Any Sikh who does not revere Guru Granth Sahib is a Gone Case from the gurus and Sikh point of view.

ਭਾਈ ਕੇਸਰ ਸਿੰਘ ਛਿੱਬਰ ਕ੍ਰਿਤ	ਭਾਈ ਕੇਸਰ ਸਿੰਘ ਛਿੱਬਰ ਕ੍ਰਿਤ
પાઇસ્ટોસ્ટેમરાઉ	પરસ્ટાસ્ટાસ્ટ્રા
ਦਸਾਂ ਪਾਤਸ਼ਾਹੀਆਂ ਕਾ	ਦਸਾਂ ਪਾਤਸ਼ਾਹੀਆਂ ਕਾ
ਤਿਹਿਨਾਂ ਸਿੰਘ ਬ੍ਰਦਰਜ਼ ਅਮਿ੍ਰਸਰ	<u>)</u> ਸਿੰਘ ਬ੍ਰਦਰਜ਼ ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ
ਪਹਿਲੀ ਵਾਰ ਫ਼ਰਵਰੀ ੧੯੯੭	ਪਹਿਲੀ ਵਾਰ ਫ਼ਰਵਰੀ ੧੯੯੭
ਫਿਰ ਸ਼ਾਇਦ ਅਠਾਰ੍ਹਵੀਂ ਸਦੀ ਦਾ ਇਹੋ ਲੇਖਕ ਹੈ ਜੋ ਸ੍ਰੀ ਦਸਮੇਸ਼ ਵੱਲੋਂ ਆਦਿ ਗ੍ਰੈਬ ਨੂੰ ਗੁਰਿਆਈ ਦੇਣ ਦਾ ਚਰਚਾ ਕਰਦਾ ਹੈ, ਅੰਤਮ ਸਮੇਂ ਦਾ ਵਾਰਤਾਲਾਪ ਹੈ: ਦੁਇ ਜਾਮ ਰਾਡਿ ਗਈ ਤਾਂ ਕੁਸਾ ਬਿਛਾਈ। ਸਿਖਾਂ ਹੱਥ ਜੋੜ ਕਰਿ ਬਿਨਤੀ ਪੁਛਾਈ। ਗਰੀਬ ਨਿਵਾਸ਼ ! ਸਿਖ ਸੈਗਤਿ ਹੈ ਤੇਰੀ, ਇਸ ਦਾ ਕੀ ਹਵਾਲੁ। ਬਚਨ ਕੀਤਾ, "ਗ੍ਰੈਥ ਹੈ ਗੁਰੂ, ਲੜ ਪਕਸ਼ਤੁ ਅਕਾਲ"।੬੭੯। ਗੁਰੂ ਹੈ ਖਾਲਸਾ, ਖਾਲਸਾ ਹੈ ਗੁਰੂ। ਗੋਈ ਸੀ ਸਾਹਿਬ ਦੇਵੀ ਸਾਂਤਾ ਦੀ ਪਾਏ ਝਜਨ ਕੀਨਾ ਸ਼ਰ।	ਭਾਈ ਸਿਖੋ। ਗ੍ਰੰਥ ਸਾਹਿਬ ਜੀ ਦੇ ਬਚਨ ਪਛਾਨੇ ਅਤੇ ਬਚਨ ਗੁਰੂ ਕੇ ਸਤਿ ਕਰਿ ਮਾਨੇ। ਸ਼ੰਕਰ ਬਰਨ ਸਭਾ ਹੋਇ ਹੈ ਜਾਣਾ। ਸੁਣੇ ਬਚਨ ਗ੍ਰੰਥ ਸਾਹਿਬ ਜੀ ਤੇ ਵਰਤੇਗਾ ਐਸਾ ਭਾਣਾ: ਏਹ ਸਬਦ ਬੀਚਾਰ ਕੇ ਸਮਝ ਲੀਜੇ ਮੇਂ ਕਉ ਦੇਸ਼ ਨਾ ਰੇਬਕ ਦੀਜੈ। ਭਾਵੇਂ ਨਿਹਕਲੰਕੀ ਅਵਤਾਰ, ਅਥਵਾ ਭੋਗਲ ਪੁਰਾਣ ਪੜ੍ਹਿ ਦੇਖੋ। ਪਹਿਲਾਂ ਤਾਂ ਇਹ ਸਬਦੂ ਵੀਚਾਰ ਕੇ ਦੇਖੋ।੧੪੨। PAGE Z33
ਆਪਸ ਵਿਚ ਕਰਨਾ ਪਿਆਰ, ਪੱਥ ਦੇ ਵਾਧੇ ਨੂੰ ਲੱਚਨਾ। ਅਧਿਆ ਗ੍ਰੰਥ ਸਾਹਿਬ ਦੀ, ਕਰਨੀ ਸ਼ਬਦ ਦੀ ਪੋਜਨਾ।੬੮੦।	ਗੁਰੂ ਕਾ ਸਿਖ ਨ ਅਪਨਾ ਧਰਮੁ ਤਿਆਗੋਗਾ। ਗੁਰੂ ਕਾ ਸਿਖ ਗ੍ਰੰਥ ਜੀ ਦੇ ਕਹੇ ਲਾਗੇਗਾ। ਗੁਰੂ ਕਾ ਸਿਖ ਪਾਪ ਅਧਰਮ ਤੇ ਡਾਗੋਗਾ।੧੭੩। <i>ਕਿਖ9</i> -236
(ਦਸਵਾਂ ਚਰਣ) ਚੌਂਧਵੇਂ ਚਰਣ ਵਿਚ ਵੀ ਇਸੇ ਖ਼ਿਆਲ ਨੂੰ ਦੋ ਠਿੰਨ ਵਾਰ ਦੁਹਰਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ। ਇਹ ਵੀ ਧਿਆਨ ਗੋਚਰੇ ਕਰ ਲਈਏ: ਸ਼ੁਣੋਂ ਭਾਈ ਸਿੱਖੋਂ ! ਐਸਾ ਸੰਤ ਬਾਬਾ ਨਾਨਕ ਸਾਚੁ ਜਾਨੋ ਦਸੇ ਮਹਲ ਇਕ ਬਾਬਾ ਨਾਨਕ ਜੀ ਪਛਾਨੋ। ਦਸਵਾਂ ਪਾਤਬਾਹ ਗਈ ਗੁਰਿਆਈ ਦੀ ਗੀਬ ਸਾਹਿਬ ਨੂੰ ਦੇ ਹੈ ਗਿਆ।	ਪੁਰੂ ਜਿਸ ਗੁਰੂ ਕੇ ਸਿਖ ਦੇ ਪੇਰੇ ਪੁੰਨ ਕੋਈ ਜਾਗੇਗਾ। ਮਲੋਛ ਦਾ ਸੰਗ ਨਹੀਂ ਕਰਨਾ, ਗੁਰੂ ਕਾ ਸਿਖ ਰਹੇ ਗੁਰੂ ਕੀ ਸਰਨਾ। ਅਜੇ ਕਲਿਜੁਗ ਹੈ ਨਿਦਾਨ, ਅਪਨਾ ਧਰਮ ਨਹੀਂ ਤਿਆਗਨਾ। ਗੁਰੂ ਗ੍ਰੈਥ ਸਾਹਿਬ ਦੇ ਕਹੇ ਲਾਗਨਾ।੧੭੪। $ ho_{AGE} 2.36$
ਅੱਜ ਪ੍ਰਤੱਖ ਗੁਰੂ ਅਸਤਾ ਗ੍ਰੈਬ ਸਾਹਿਬ ਹੈ ਭਇਆ। ਸੋਈ ਗਇਆ ਜੋ ਗ੍ਰੈਥੋਂ ਗਇਆ।੨੬੪।	ਸੋ ਅਸਾਡਾ ਗੁਰੂ ਗ੍ਰੈਬ ਸਾਹਿਬ ਜੀ ਅਹੇ। ਸਿਖ ਸੋਈ, ਜੋ ਚਲੋ ਗ੍ਰੈਬ ਸਾਹਿਬ ਦੇ ਕਹੇ। ਸਿਖ ਗੁਰੂ ਕਾ ਜਾਨੋ ਸੋਈ, ਜੋ ਲਏ ਗੁਰੂ ਕਾ ਵੈਰੂ ਜੋ ਹੋਵੈ ਸਿਖ ਕੋਈ।੯੩।
ਆਜ ਕੇ ਸਮੇਂ ਹੈ ਗ੍ਰੈਂਥ ਸਾਹਿਬ ਗੁਰੂ ਹਮਾਰਾ। ਆਗੇ ਦਸਵੇਂ ਪਾਤਸ਼ਾਹ ਲਾਇ ਬੈਠਤ ਬੇ ਦਰਬਾਰਾ। ਜੋ ਸ਼ੈਕਾ ਹੋਤੀ ਸੈ ਸਾਹਿਬ ਦਸਵੇਂ ਤੇ ਪੁਛਿ ਲੇਤੇ। ਅਬ ਤਿਸ ਕਾ ਆਸਨ, ਗ੍ਰੈਂਬ ਗੁਰੂ ਉਰਫ ਹੈ ਦੋਤੇ।੩੪੯। ਇਹ ਪ੍ਰਮਾਣ ਅਸਾਂ ਇਸ ਲਈ ਇਥੋ ਦਰਜ ਕੀਤੇ ਹਨ ਕਿਉਂਕਿ ਕਈ ਸ਼ਰਾਰਤੀ ਆਦਮੀ ੨੩	ਜੇ ਵੈਰ ਲੈਣ ਜੋਗਾ ਹੋਵੇ ਨਾਹੀ। ਤਾ ਨਾ ਕਰੇ ਤਤੇ ਸਿਊਂ ਹੇਤ, ਨਾ ਵਾੜੇ ਘਰਿ ਮਾਹੀ। ਅਤੇ ਜੋ ਸਿਖ ਅਖਾਇ ਗੁਰੂ ਕੇ ਵੈਗੇ ਨਾਲਿ ਹੇਤ ਕਰੇ। ਤਾਂ ਗੁਰੂ ਨਾਲਿ ਕੁਛੂ ਦਾਅਵਾ ਨਾਹੀਂ ਤਾ ਘਰਿ ਤਤਿਆਂ ਦੇ ਜਨਮ ਲੈ ਧਰੇ।੯੪। ਸਿੰਕਰੁਣ ੨੨੭

1776AD: Mehma Parkash- Kavita by Sarup Das Bhalla mentions compositions like Bachitar Natak, Chaubis avtar, 404 Charitar translations done by court poets and prepared a Granth named "Vidya Sagar Granth".No mention of any Avtar Lila Granth, Samund Sagar Granth, Bachitar Natak Granth or Dasvin Patshahi Da Granth.

1783 AD: Manuscript MSS Punjabi D5; 541 folios (HT Colebrook). Evidence shows that the historical sources written before 1783 do not mention any Granth similar to the pattern of presently published Dasam Granth with all the compositions compiled in one Granth. As mentioned above that the Bir seen by Randhir Singh in Calcutta, matched the compositions of Published Dasam Granth compiled by Sodhak committee during 1895-1896AD (published In 1900AD). This evidence is confirmed by the copy of a 1783 manuscript Dasmi Patshai Da Granth that is preserved in British library Donated By "HT Colebrook" which matches with the published Dasam Granth, with minor changes, corrected by the Sodhak Committee and published first time in 1900AD currently available in 1428 Pages as 1.Dasam Sri Guru Granth Sahib Ji. Published by Jawahar Singh and Kirpal Singh, Amritsar in two volumes.2. Sri Dasam Granth Sahib Ji two volumes.

1790 AD; Bhai Sarup Singh "Guru Kian Sakhian" appeared in 1790AD after the appearance of Colebrook manuscript in 1783AD.

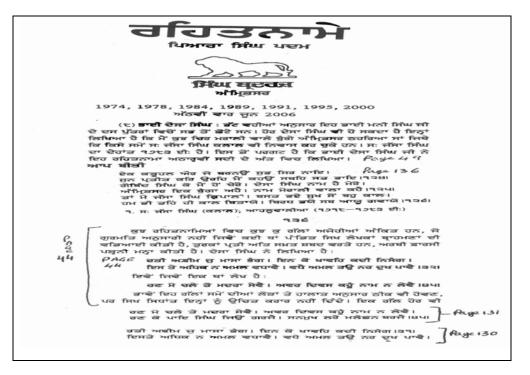
1797AD: Sukha Singh, "Gurbilas Patshahi 10" appeard in 1797 AD which is much after the Colebrook manuscript.

REHAT NAMA OF BHAI DESA SINGH;

This Rehatnama is often quoted in Favor of Sri Dasam Granth. Readers should read the evidence below and the decide themselves about the authenticity and dating of this rehatnama.

"Sikh Rehatnamas". This is just for the information of readers that according to Piara Singh Padam(1974 AD) all the Sikh Rehat Namas first time were reported by Pandit Tara Singh Narotam in 1884 AD. In his book "Sri Guru Tirath Sangrah", which included list of 21 Rehat Namas. Later on, Bhai Bhagwan Singh who was follower of Baba Sumer Singh who became the Mahant at Sri Patna Sahib wrote "Ber Bimal Bibek Baridh Granth" which included 37 Rehat Namas. It proves that all Rehatnamas which appeared in these two Granths of Pandit Tara Singh & Bhai Bhagwan Singh are late 18th century or 19th th century writings.

This rehat nama is written after Colebrook Granth that appeared in 1783AD. Read Piara Singh Padam about the dating and internal inconsistencies against Sikh code of Conduct in the Rehatnama.

Who was Desa Singh? SWAccording to Piara Singh Padam, Desa Singh could be son of Mani Singh or could be any other Desa Singh. There are four Bhai Mani Singh reported in literature as follows and IHRO must provide the evidence that this Bhai Desa Singh was son of which Giani /Shahid Mani Singh who scribed GGS in 1706AD? All of Bhatwahi's must be traced and other academic parameters must be followed to prove the real identity of Desa Singh who from the internal evidence of this Rehatnama seem to be an opium addict personality as he recommends that "Sikhs can take opium and Bhang per Sikh code of conduct (see chhand 32).

1) Bhai Mani Singh of Alipur (Multan).2) Bhai Mani Singh Kambo.3) Bhai Mani Singh Dulat, Jat of Kambowal.4) Bhai Mani Singh, a resident of Kaney kachay

The internal evidence of Rehatnama itself that it was written in the end of 18th century as the Chaand number, 126 (in the autobiography) indicates and Desa Singh confesses that he first lived in Morali

Bunga in Amritsar where at one time Jassa Singh Kalal lived. Please note Jassa Singh Kalal (Ahluwalia) died in 1783 AD. Chaand number 32 of this Rehatnama also states "Sikhs can take opium and Bhang per Sikh code of conduct". And in Chaand 45 this Rehat Nama also includes the use of alcoholic drinks by the Sikhs per code of conduct (Anti Gurmat internal evidence) makes this Rehatnama spurious and doubtful

Desa Singh reports also in the autobiography in this Rehatnama that from Amritsar he goes to Patna Sahib where he sees in his dream Guru Gobind Singh Ji who tells him about the various compositions of Dasam Granth. If one believes that Dasam Granth was compiled by Bhai Mani Singh in early 1700,s then why Desa singh has to see it in a dream? Sukha singh distributed the opium and it appears Desa singh was one of the recipients. Thereby, writing the above 32 Chhand for use of opium for Sikh code of conduct in order to Justify his addiction. Please note Mahants at Harmandir Patna Sahib received 20 Seers of Opium annually.

Desa Singh Rehat Nama written in the end of 18th century at Patna supports my opinion about Dasam Granth that it was compiled with some assistance from Nirmalas at Patna. Desa Singh went to Patna Sahib, must be listening stories about Britishers supplying opium to the Nirmalas of Patna. This assertion is recorded in the book, "Sikhs of Bihar" published by Dr Ved Parkash at page 127 (see below).That is why Desa singh writes about the usage of opium and Bhang as a part of code of conduct of Sikhs. Who will recommend opium, Bhang and alcoholic as a part of Sikh code of conduct for the Khalsa?

THE SIKHS IN VED PARKASH Forewords by Dr. Ganda Singh Prof. S. H. Askari	 34. Like the religious 'places of other faiths, the Harmandir also received 20 Seers of opium every year from the Government. According to Mahanth Sukha Singh, a letter of the Court, dated 17th December, 1847 was sent to the Opium Agent, ordering him to grant the usual annual quota of 20 Seers of opium to him and on its receipt, it was distributed among the faqirs. 35. Board of Revenue Department, Proceedings No. 46, dated 6th June, 1856.
JANAKI PRAKASHA PATNA : NEW DEL	

Sikhan Di Bhagatmala: This is another Rehatnama often guoted. Readers should read the evidencegiven below and decide themselves about the authenticity of this Rehatnama.

Did Bhai Mani Singh authered ""Sikhan di Bhagatmala"?. Mani Singh as its author is questioned by Bhai Vir Singh in the introduction the book edited in 1921. The opinion of two scholars namely Dr Surindar Singh Kohli and Dr. Tarlochan Singh Bedi are given below.

Any how (Sakhi 128) in the book talks about Mian Jamal came under care of Guru Hargoibnd and not about Guru Gobind Singh.. There are many manuscripts of the Sikhan Di Bhagat Mala, and in all of them the teeka of eleventh var of Bhai Gurdas ends at Sakhi Number 152 and in one at 139. The Sakhi reported coming after the finishing of the end of 11th var of Bhai Gurdas in the Twelve extra Sakhis written

in some manuscripts. The correct number of the Sakhi is 158. For the information ofreaders, Sikhan di Bhagat Mala in literature is also called, Bhagat Ratna Wali. It was first edited by Bhai Veer Singh in 1921 and name "Sikhan di Bhagatmala" was changed by him from an old manuscript which has only one thirty nine sakhis. Then in the second edition, in the introduction Bhai Vir Singh writes that he found other manuscripts of this Sikh Bhagat Mala where after the end of eleventh var teeka, there were additional twelve sakhis written by somebody else.

1) Generally it is said that "Sikhan di Bhagat Mala" was written by Bhai Mani Singh, however, Bhai Vir Singh in introduction of 2nd edition writes that, "He is not sure that this document was written by Bhai Mani Singh. He thinks that somebody else wrote it and the named of the document to be written by Bhai Mani Singh".

2) Dr. Surinder Singh Kohli wrote a chapter on Bhai Mani Singh in the his edited book, "Punjabi University Punjabi Sahit Da Ithas", published by Punjabi University, 1967,1986. In this chapter he concluded that Bhagat RatnaWali cannot be the writings of Bhai Mani Singh because the author has made lots of mistakes by writing certain Sakhis which are against Gurmat philosophy.

3) Dr. Tarlochan Singh Bedi (Head Punjabi Dept., Government Brjindra College) editted the book, "Sikhan Di Bhagat Mala" published by Punjabi University, 1986. He gives details on the issue of different manuscripts of "Sikhan Di Bhagat Mala" and talks about structure, language, inconsistencies and authorship of four such manuscripts and concludes that:

1) Sikhan Di Bhagat Mala is not written of Bhai Mani Singh

2) Writer of Sikhan Di Bhagat Mala and of Gurbilas Patshahi 6 is the same (appropriate evidence given by the author). In his opinion Kavi Sohan is the writer of "Sikhan Di Bhagat Mala"

I would encourage the readers to read, "Sikhan di Bhagatmala" by Tarlochan Singh Bedi and decide yourself. Bedi in his introduction quotes many anti-Sikh Sakhis. For example Sakhis 90 and 47 are anti-Gurmat. Sakhi 156 reads that Guru Gobind Singh recommended the usage of addictive substances for Sikhs. Sakhi 157 reads as, "When Sikhs go to court they should use scissor to trim and level their beard. This was request # 7 from the Sikhs to 10th guru who then put signature on this special order for Sikhs. This sakhi deals with ten clarification which Sikhs asked from 10th Guru Ji".Sakhi 154 reads that guru Teg Bahadur was not martyred by Aurangjeb but 9th guru himself "asked a Rajput to cut his head with the sword and Rajput obliged". How could IHRO imagine that Bhai/Giani/Shahid Mani Singh who scribed final version of Guru Granth Sahib (Damdama Sahib Bir) in 1706 AD, could scribe Sakhis which are out rightly anti-Sikh, anti-Gurmat and anti-Rehat Maryad, and distort Martyrdom of Guru Teg Bahadur .

In reviewing the British library manuscript (MSS IOR EUR McKenzie Volume 40 British Library)List of Sikh Compositions Translated by John Leyden and Used by Malcolm. Evidence shows that "Bhagat Ratanavali" composition is actually Teeka of 10th Var from Punjabi account of pious personages starting with stories of Dru, Naradmuni, Prahlada, Rajajanak, Raja Harichandra, Krishna, Dropti, Pandavs, Jaidev, Namdev, Trilochan, Dhana Jat, Kuber, Indra, Robber Valmiki, Gobind Raj, and Krishna in the end. It matches with 10th Var of Bhai Gurdas.(See Page 208 – 220 of the manuscript).The evidence from Sikh literature proves that "Bhagat Ratanavali" is the Teeka of tenth var of Bhai Gurdas and there was no Teeka of Var eleventh in Bhagat Ratanavali until the end of eighteenth century when this entry in manuscript was made. Otherwise Dr. Leyden would have translated it. This proves the point that Bhagat Ratanavali or/Sikhan Di Bhagatmala which is the Teeka of Eleventh Var of Bhai Gurdas was written in end of 18th

century or early 19th century & 12 extra Sakhis were added. And to make it popular, the name of Bhai Mani Singh was attributed to it as an author.

Would Dr. Harbhajan Singh and his group share their views with other scholars about the authenticity of Sikhan Di Bhagat Mala based on sound and honest academic Parameters? Which means, "who is the real author of Sikhan Di Bhagat Mala?, when was it written?, where was the document before it was edited first time by Bhai Vir Singh in 1921 AD.? Who wrote 12 extra Sakhis in the document when all original 152 Sakhis are Teeka of 11th var of Bhai Gurdas? It would be interesting to see as to how Harbhajan Singh and his group clarify numerous internal textual inconsistencies.

Some comment on Chaupa Singh Rehatnama in recent writing.

Recently Gurinder Singh Mann of UK reported in an article published in Sant Sipahi (March, 2010) about the authorship of this Rehatnama. Maan suggests that it was written by Chaupa Singh himself in1700 AD. But Piara Singh Padam, an acclaimed Sikh scholar, in the introduction of his book, "Rehatnamay" has given the internal evidence suggesting that it was written by Gurbax Singh, grandson of Chaupa Singh and father of Kesar Singh Chibbar.

Grinder Singh Mann" Sant Sipahii" magazine march Issue. 2010.	Piara Singh Padam, "RehatNamey" Page 46
The Chaupa Singh Rahitnama (1700),	'ਬੁਧਿ ਦਾਤ ਚੌਪਾ ਸਿੰਘ ਨੂੰ ਹੋਈ ਹੈ ਅਤੇ ਦਸਤਖਤ ਬਲਾਕਾ ਸਿੰਘ ਲਿਖਾਰੀ
written by Bhai Chaupa Singh who was in the court	ਦੇ, ਪਰਵਾਨਗੀ ਹਜ਼ੂਰ ਦੀ ਨਾਲਿ ਅਤੇ ਏਹ ਕਾਗਜ਼ ਰਹਤਨਾਮੇ ਦਾ ਚਿੱਠਾ
of the Tenth Guru gives us many codes of conduct	ਲਿਖਾਇਆ, ਧਰਮ ਚੰਦ ਛਿੱਬਰ ਬ੍ਰਹਮਣ ਖ਼ਜ਼ਾਨਚੀ ਗੁਰੂ ਕਾ ਤਿਸਦੇ ਪੁੱਤਰ
that the Sikhs must follow. This is one of the earliest	ਗੁਰਬਖ਼ਸ਼ ਸਿੰਘ ਲਿਖਾਇਆ ਹੈ।'

1750 **AD:** Gurbax Singh was grandson of Chaupa Singh and father of Kesar Singh Chibbar. It mentions Jaap Sahib, Sri Akal Ustit, Sri Mukh vaak Saweeays. Chandi Chritar Sweeya "Deh Shiva", parthheeay charitar. He writes about Two Granths,one "Granth Sagar" and second "Avtar Lila Granth". No reference has been made to any Vidya Sagar Granth, Bachitar Natak Granth or Dasvin Patshahi Da Granth. Kesar singh changed name of one granth From Granth Sagar" to Samund Sagar granth why?

1841AD: Rattan Singh Bhangu's "Sri Guru Panth Parkash" and Santokh Singh's "Gurpartap Suraj" written in 1843 AD, should not come into discussion as by that time Dasam Granth was already compiled (Colebrook manuscript). Nevertheless, these writings do not discuss any Dasam Granth authenticity issue.

Cunningham in 1846 AD raises the issue on the authenticity of Sri Dasam Granth. Cunningham is completely accurate in giving his views regarding the "Sketch of the Sikhs" as an inaccurate historical account on Sikhs written by Malcolm as mentioned above. Britishers invited Earnest Trump in 1870 AD for preparing a translation of Guru Granth Sahib. Why was it not done before? Read below pages 325-326. Cunningham writes that, "only 5 chapters/compositions or part only and commencement of 6th

chapter/composition of Dasam Granth is only attributed to Guru Gobind Singh. But large portion by 4 other scribes. Hindi style as spoken in Gangetic provinces again indicating toward to Patna and Calcutta area".

Read the account yourself below.

A h d	APPENDIX XVIII
HISTORY OF THE SIKHS	THE DASWIN PADSHAH KA GRANTH, OR, BOOK OF THE TENTH KING, OR SOVEREIGN PONTIFF, THAT IS, OF GURU GOBIND SINGH
THE ORIGIN OF THE NATION TO THE BATTLES OF THE SUTLEJ BY JOSEPH DAVEY CUNNINGHAM LIKUTENANT OF ENGINEERS, AND CAPTAIN IN THE ARMY OF INDIA EDITED BY H. L. O. GARRETT, M.A., I.E.S. PROFESSOR OF HISTORY, GOVERNMENT COLLEGE, LAHORE	Note.—Like the Adi Granth, the book of Gobind is metrical throughout, but the versification frequently varies. It is written in the Hindi dialect, and in the Pun- jabi character, excepting the concluding portion, the language of which is Persian, while the alphabet con- tinues the Gurmukhi. The Hindi of Gobind is almost such as is spoken in the Gangetic provinces, and has few peculiarities of the Punjabi dialect. One chapter of the Book of the Tenth King may be considered to be narrative and historical, viz. the
1985 S. CHAND & COMPANY LTD RAM NAGAR, NEW DELHI-110055	326 MISTORY OF THE SIKHS APP. XVIII Vichitr Natak, written by Gobind himself; but the Persian Hikayats, or stories, also partake of that cha- racter, from the circumstances attending their com- position and the nature of some allusions made in them. The other portions of this Granth are more mythological than the first book, and it also partakes more of a worldly character throughout, although it contains many noble allusions to the unity of the God- bacd, and to the greatness and goodness of the Ruler of the Universe. Mission of the Guru; partly, perhaps, agreeably to his said to have been composed by four scribes in the solutorship of the portions in question. The Daswir Padshah ka Granth forms a quarto solume of 1,066 pages, each page consisting of 23 lines, and each line of from 38 to 41 letters.

The evidence given above shows that there were scattered compositions in literature of 18th century until 1783AD. This is clearly indicated by Giani Gian Singh in his book, "Panth Parkash". No Granth similar to the pattern of presently published Dasam Granth, with all the compositions compiled in one Granth, can be found prior to 1783 AD in literature. Evidence confirms that British library Manuscript MSS Punjabi D5; 541 folios, donated to London library by "HT Colebrook" 1812AD was published with minor changes by Sodhak Committee in 1900AD now available in 1428 Pages as 1.Dasam Sri Guru Granth Sahib Ji, Published by Jawahar Singh and Kirpal Singh, Amritsar, in two volumes. 2 Sri Dasam Granth Sahib Ji, in two volumes Published by Chatar Singh and Jeevan Singh, Amritsar.

The currently available Bhai Mani Singh Bir is a combined manuscript of Guru Granth and Dasam Granth. It has no history before 1818AD. Internal evidence shows all the 404 Chritropakhyan Chritars and dating of 1713 AD (Samat 1770). Mani Singh's letter has no date but it mentions that Banda was alive suggesting that the letter was at least written in! 716 AD. It has only 303 chritars till then. Kesar Singh Chibber writes that until 1725 AD (Sammat 1782) Mani Singh was collecting money for lost pages of Dasmi Patshahi Granth. (See page 160 of Bansavlinama).

ਸੰਮਤ ਸਤਾਰਾਂ ਸੈ ਬਿਆਸੀ ਜਬ ਗਏ। ਤਬ ਭਾਈ ਮਨੀ ਸਿੰਘ ਜੀ ਦੂਜੇ ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ ਆਵਤ ਭਏ। ਦੂਜਾ ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ ਜੀ ਚੋਲੇ ਬਾਗ ਵਿਚਿ ਹੈ ਬਣਿਆ। ਭਾਈ ਮਨੀ ਸਿੰਘ ਜੀ ਮੁਸੱਦੀ ਸਿਖ ਸਿਖਾਂ ਵਿਚ ਗਣਿਆ। ਸੋ ਸਿਖ ਬਹੁਤੁ ਹੀ ਮਾਇਆ ਲੈ ਕੇ ਹੈਸੀ ਆਇਆ। ਸਿਖਾਂ ਨੂੰ ਦੇ ਖਰਚ ਰੁਪਏ ਬਾਣੀ ਢੁੰਢਾਇਆ।੩੮੨।

Although Harbhajan Singh knows that in Bhai Mani Singh's Granth, Guru Granth Part is a copy of Banno Bir whereas Damdama Bir scribed by him contains a replica of Kartarpuri Bir. To comprehend this discrepancy, he says that Bhai Mani Singh ji forgot the difference between Banno version and Damdami Version. Harbhajan Singh says that this Granth was at Damdama Sahib with Buddha Dal before 1762 AD. Buddha Dal's position is that Dasam Granth came to Punjab in 1803AD. Dr.harbhajan Singh says that this Granth was lost in 1762 AD during Wadha Galughara. Rattan Singh Bhangu mentions that there were two Granths with Sikh while they were fighting 1762 Ghalugara. Two scholars, Jit Singh Sital and Dr.Balwant Singh Dhillon who have edited Rattan Singh Bhangu's "Sri Gur Panth Parkash", remark that the two Granths mentioned in Chhand 111 historically were, Amritsaria Granth prepared by Guru Arjan in 1604 and installed at Sri Harmandar Sahib and Damdami Granth called Damdami Birh of Sri Guru Granth Sahib was prepared by Guru Gobind Singh Ji in1706 at Damdama Sahib. If this Bir was very important and known to Sikhs then why the author of Gurbilas Patshahi 10 (1751AD) and the author of Mehma Parkash Vartik (1741AD) are silent about this Dasam Granth or other Granths like Avtar Lila Granth, Samund Sagar Granth, Vidya Sagar Granth, Bachitar Natak Granth in their published accounts. All historians have written only about the Damdami Bir of Guru Granth Sahib lost in 1762. Why the Zafanama Sakhi in Seva Das Parchian (1708) and Mehma Parkash Vartik (1741 AD to1750 AD) does not mention any Hikayats along with Zafarnama. Who added the Hikiyats and when were they added to Zafarnama? Probably by the compiler of Dasam Granth in 1783AD? Harbhajan Singh needs to clarify all the above queries.

Prof. Gurumel Singh Sigh Sidhu does not find any such Granth in historical sources of 18th century in his paper: Kathit Dasam Granth DA Nikas tey Vikas (Gurmukhi). Dr Harbhajan Singh has no response on the findings of Dr. Gurumel Singh Sidhu. why? Click on read Sidhu's account.

http://www.globalsikhstudies.net/pdf/GURUMEL%20SINGH%20%20GURUMUKHI%20HOW%20PRESENTLY%20P UBLISHED%20APRIL11th2010.pdf

Prof. Sukhdial Singh from Punjabi university Patiala does not find any such Granth in 18th century sources in his paper: Authenticity of Dasam Granth based on 18th century historical Sources (Gurmukhi) is a crux of the matter to which Dr Harbhajan Singh must respond. Until now he has presented no response on the findings of Dr Sukhdyal Singh. why ? Click on

http://www.globalsikhstudies.net/pdf/Sukhdial%20Singh%20Dasam%20Granth%20Authenticity%20Based%2 0on%20Historical%20Sources.pdf

Page 79 of his Book Harbhajan reads as:

ਕਥਨੀਆਂ ਵਿਚ। ਮਾਨ ਸਾਹਿਬ ਦਾ ਇਹ ਕਥਨ ਵੀ ਬਹੁਤ ਵਡਾ ਅਸਤ ਅਤੇ ਗੁਰੂ–ਪੰਥ ਨਾਲ ਵਡਾ ਧ੍ਰੋਹ ਹੈ ਕਿ ਅਠਾਰਵੀਂ ਸਦੀ ਵਿਚ ਦਸਮ ਗ੍ਰੰਥ ਵਰਗਾ ਕੋਈ ਗ੍ਰੰਥ ਹੀ ਨਹੀਂ ਸੀ, ਕਿਉਂਕਿ ਇਸ ਸਮੇਂ ਦੇ ਸਿਖ ਸਾਹਿਤ ਵਿਚ ਇਸ ਦਾ ਕਿਤੇ ਜ਼ਿਕਰ ਨਹੀਂ ਮਿਲਦਾ। ਲੇਖਕ From the review of above historical accounts, readers can judge that a Granth currently knowm as "Dasam Granth" never appeared in literature of 18th century before 1783AD.Readers can decide themselves " ਕੋਣ ਗੁਰੁ ਪੰਥ ਨਾਲ ਧ੍ਰੋਰ ਕਰ ਰਿਹਾ ਹੈ". Granths with other names are recorded: "Avtar Lila Granth, Samund Sagar Granth, Bachitar Natak, Vidya Sagar Granth and Dasmi Patshahi Da Granth". Details of compositions and their index are not recorded anywhere in these Granth mentioned in 18th century literature. Only Dasmi Patshahi Da Granth (Colebrook manuscript, 1783 AD) is available with a title page in Devnagrai (ਗੁਰਮੁਖੀ ਗ੍ਰੰਥ ਦਸਵੀਂ ਪਾਤਸ਼ਾਹੀ/ਨਾਨਕ ਪੰਥੀ ਕਾਵਿ) and the Granth in Gurumukhi lippi. See below the actual title page.

गरमत्री मंघ दराजीपा कतसाह

Harbhajan Singh distorts issues at every step. My opinion has always been that, "No Granth similar to the pattern of presently published Dasam Granth with all the compositions in one Granth can be found prior to 1783 AD. Evidence confirms that British library, Manuscript MSS Punjabi D5;541 folios, donated by "HT Colebrook" was published with minor changes by Sodhak Committee for the first time in 1900AD which is and now available in 1428 Pages as 1. Dasam Sri Guru Granth Sahib Ji, Published by Jawahar Singh and Kirpal Singh, Amritsar, in two volumes. 2. Sri Dasam Granth Sahib Ji, two volumes. Published by Chatar Singh and Jeevan Singh, Amritsa."

Will request Dr. Harbhajan Singh to present to the Panth any 18th century Granth like "Avtar Lila Granth, Samund Sagar Granth, Bachitar Natak Granth, Dasam Granth and Vidya Sagar Granth" with indexes and a detailed version of various compositions included in them.

25. NO RESPONSE ON EVIDENCE SHOWING That ALL KHAS PATRAS IN DIFFERENT BIRS CAME FROM ONE SOURCE.

Khaas Patras present in some Birs have many academic issues. Kesar Singh Chibbar (1769AD) 61 years later) mentions that "Seven loose sheets came into the possession of Sikhs in Lahore" Santokh Singh in 1843 AD (135 years later), also talks about seeing 62 Patras. But neither of them includes the original or a copy of these Khas Patras showing original pages in Appendix. Who collected these Patras, from where, and who were the custodians? No historical evidence of such collection is available. Giani Gian Singh (1880 AD-Panth Parkash) wrote that, "There is another Granthi named Sukha Singh who compiled a Bir on his own at Patna. Charat Singh, his son, claimed that his handwriting matches with Guru Gobind Singh ji. Supposedly he forged the signature of the Guru and received four times more money than the usual price or as much as he wanted". Serial Numbers of Khas Patras Chhand are given below.

-Mani Singh Bir 8 khas Patras (2229-2258, 5346-5774)

-Moti Bagh Bir 7Khas Patras (7011-7117, 7333-7444)

-Anandpuri Bir 8 khas Patras (7178-7332)

Further research confirms that Charat Singh copied these folios and sold them under the pretext that all of these Khas Patras came from one source which further supports the opinion of Giani Gian Singh. If one looks at Tatkara/index and the folios of Patna Sahib Bir dated 1698 AD (1755 Sambat) in details one finds that there is an ascending Chands from 1- 1568 for the following compositions: Jaap sahib (1-199), Akal Ustat (200-471), 32 Swayees (472-503), Bachitar NataK (504-974) then Vishnu 24 Avtars, Gian parbodh, Chandi Chritar Tambi Mahatam, Brahm Avtars and Rudra Avtar from Chhand Count 975-1568 on wards).⁷⁷ Chandi Chritar Ukat Bilas has separate Chhand numbers (1-233). All these numbers match with the Khas Patras in the above 3 Birhs. Is it coincidence or a thoughtful plan? It appears that different individuals pasted them in their respective Granths for authenticity. I will invite the opinion of Harbhajan Singh based on a scientific and methodological evidence on the issue of Khas Patras in the light of evidence presented herein.

26.Did first part Of Dasam Granth Finished in 1698? WHY this Harbhajan,s Khalsa Granth does not refer to the event of "Creation OF Khalsa".No evidence of its sanctification by Guru Gobind Singh Ji? Why There is mention of Chhand # 504 at the start of Bachitar Natak in Shabdarth, Volume 1 published by Punjabi Universty?.These three academic issues are closely related and therefore are clubbed together.

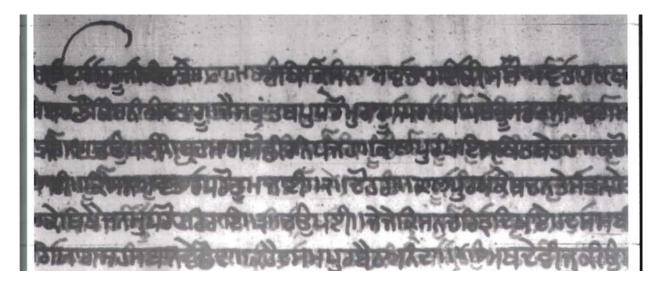
Why Khalsa Granth is without the event of Creation OF Khalsa?. Whether the first part Of Dasam Granth was finished in 1698? Infact Myth and reality got mixed up and Randhir Singh SGPC research scholar promoted the idea.

Panth has declared per Gumata#1 June 6th 2008 that no one has any right to create controversy about the specific writings contained in Dasam Granth that have been recognized and accepted by the Sikh Panth for Sikh Code of Conduct, prescribed recitation in daily prayer and Sikh Baptismal(Khandey De Pahul). No body has any disagreement on this issue^[78]. Harbhajan must answer "Why the event, Creation of Khalsa is absent in this Khalsa Granth? Why There is no mention of procedure of Khande the pahul in this khalsa Granth? Scholars have already opined on Two 17th century and one 18th century recessions of Dasam Granth wherein dates such as 1687,1688,1695,1696 and 1698 and Zafarnama (1706AD) find mention but create many historical and textual problems with these documents. Event of Creation of Khalsa is not recorded in any of them. Therefore they are questionable on academic basis and need more investigation about their Authenticity. Guru Gobind Singh Ji was alive during those years but no Evidence supports that he sanctified any such compositions/writings/ Granth. In his book Shabad Moorat on page 14&15^[79] Randhir Singh claims that first version of DG with Ram Avtar was finished in 1698 AD. Internal evidence shows that Krishan Avtar was composed

between1687-1688 & Chritropakhyan in 1696 AD^[80] whereas these compositions were placed after of the compostion of Ram Avtar. Randhir Singh claims this on the basis of Khas Patra on page 14 of his book "that by 1698, until the end of Ram Avtar only 2255 verses of DG were finalized ^[81]. But published Dasam Granth shows total count of chhands equals to 3097 until end of Ram Avtar Composition. Readers can count themselves from Published Dasam Granth the count is: Jaap Sahib -198, Akal Ustati-271, Bachitar Natak -471, Chandi Chritar Ukat Bilas-233, Chandi Chritar Second -262, Var Bhagauti Ji Ki -55, Gian Parbodh-336, Chaubis Avtar (total of all)-417 and Ram Avtar -864= 3097)^[82]. Therefore there is no historical or textual proof that First part of Dasam Granth was written in 1698 AD. This is the figment of mind of Randhir Singh to make it match with Kesar Singh Chhiber's Brahminical account with many wrong dates and also make it compatible with so called Mani Singh. Why Randhir Singh's book is silent on Banno version in the portion of Guru Granth in this Bir? All Dasam Granth Birs contain the composition of Zafanama. Therefore it proves that all of them were produced in post 1706 era. Then why this Khalsa Granth is without the event of Creation OF Khalsa. Such a significant event of Guru Gobind Singh's life is missing here. Why there is no sanctification of this granth by Guru Gobind Singh Ji?. Randhir Singh took the Number of 2255 from Patna Bir(read folio 92b Below) and never cared to to do counting from Published Dasam Granth^[83]. Although Patna Bir was rejected by the Sodhak Committee and It contains over 8 extra compositions which were not included in Sodhak committee published Dasam Granth. Click paper by Dr.Balwant singh Dhillon. Text at the beginning of the Krishan Avtar in Khas Patra does not match with the published Dasam Granth. In the start of Khas Patra with different serial # of verse 2254-2258(changed to 1-4 of chhand Krishna Avtar page 254, pub. DG) and change in content in 2258 /4 th Chand in published DG as "1192 chhands" while in Khas Patra same words of the Chhand 2258 reads it "1186 chhands".(No#1186 dasam Da Mil Laina//3448// afzu chhands". If Khas patra is taken as writing of Guru Gobind Singh ji then who changed the serial Number of Chhands and contents of the chhands in Published Dasam Granth. Is it Sodhak committee or already done in 1783AD by the compiler of Colebrooke Dasam Granth? Readers can decide themselves.

.See below beginig of Krishan Avtar in DG 254. page EEE ੧ ਓ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਜੀ ਕੀ ਫਤਹ ॥ ਅਥ ਕ੍ਰਿਸਨਾ ਅਵਤਾਰ ਇੱਕੀਸਮੈਂ ਅਵਤਾਰ ਕਥਨੰ ॥ ਚੌਪਈ ॥ ਅ ੇ°ਬਰਣੋ ਕਿਸਨਾ ਅਵਤਾਰੂ ॥ ਜੈਸ ਭਾਂਤ ਬਪੁ ਧਰ੍ਯੋ ਮੁਰਾਰੂ॥ਪਰਮ ਪਾ ਤੇ ਭੂਮ ਡਰਾਨੀ ॥ ਡਗਮਗਾਤ ਬਿਧ ਤੀਰ ਸਿਧਾਨੀ ॥ ੧ ॥ ਚੌਪਈ 🚺 ਬ੍ਰਹਮਾ ਗਯੋ ਛੀਰ ਨਿਧ ਜਹਾਂ ॥ ਕਾਲ ਪੁਰਖ ਇਸਥਿਤ ਥੇ ਤਹਾਂ ॥ ਕਹਾ ਬਿਸਨ ਕਹ ਨਿਕਟ ਬੁਲਾਈ ॥ ਕਿਸਨ ਅਵਤਾਰ ਧਰੋ ਤੁਮ ਜਾਈ ॥ ੨॥ ਦੋਹਰਾ॥ ਕਾਲਪੁਰਖ ਕੇ ਬਚਨ ਤੇ ਸੰਤਨ ਹੇਤ ਸਹਾਇ॥ ਮਥਰਾ ਮੰਡਲ ਕੇ ਬਿਖੈ ਜਨਮੁਧਰ੍ਯ ਹਰਿ ਰਾਇ॥ ੩॥ ਚੌਪਈ ॥ਜੇ ਜੇ ਕਿਸਨ ਚਰਿਤ ਦਿਖਾਏ॥ ਦਸਮ ਬੀਚ ਸਭ ਭਾਖ ਸੁਨਾਏ॥ ਗ੍ਯਾਰਾ ਸਹਸ ਬਾਨਵੇ ਛੰਦਾ ਕਰੇ ਦਸਮ ਪੁਰ ਬੈਠ ਅਨੰਦਾ ॥ ੪ ॥

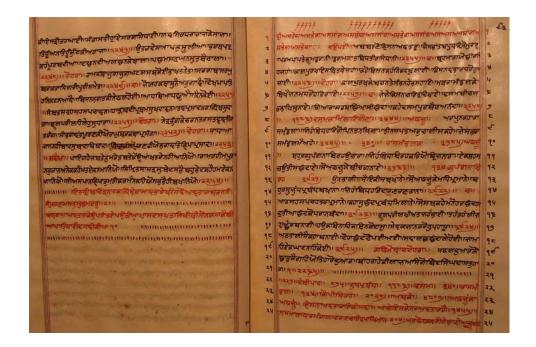
Folio 91 Colebrooke Dasami Patshahi Granth shows this change happened in 1783AD.This copy is from Microfilm but one can read (ਗਯਾਰਾ ਸਹਸ ਬਾਨਵੇ ਛੰਦਾ ਕਰੇ ਦਸਮ ਪੁਰ ਅਨੰਦਾ!!4!!) Chhand # 4 in last line. Is it a coincidence?

• Khas Patra from Mani Singh Bir as quoted By Randhir Singh on Page 14 of his Book.Read Chhand 2268.

ਸਹਾਇ॥ ਸੰਬੁੱਧਾਂ ਸਭ ਭਾਖਿ ਸੁਨਾਏ॥ ਗਿਆਰਾ ਸਰਸ ਵਿਆਸੀ ਛੁੱਧਾਂ ਬੰਧਾ ਕਰੋਂ ਦਸਮ ਬੀਰ ਸਭ ਭਾਖਿ ਸੁਨਾਏ॥ ਗਿਆਰਾ ਸਰਸ ਵਿਆਸੀ ਛੁੱਧਾਂ ਬੰਧਾ ਕਰੋਂ ਦਸਮ ਬੀਰ ਸਭ ਭਾਖਿ ਸੁਨਾਏ॥ ਗਿਆਰਾ ਸਰਸ ਵਿਆਸੀ ਛੁੱਧਾਂ ਬੰਧਾ ਕਰੋਂ ਕਰ ਦੁੰ) ਦਸਮ ਕਾ ਮਿਲਾ ਲੈਨਾ ॥ ੩੪੪੪) ਅਫਰੋ ਅਰੁ ਪੁਨ ਕਰਾ ਰਾਸ ਮੰਡਲ ਗਾ। ਬੁ੪੪੪) ਅਫਰੋ ਅਰੁ ਪੁਨ ਕਰਾ ਰਾਸ ਮੰਡਲ ਗਾ। ਬੁ੪੪ ਗਿੱਖ ਤਨ ਬਿਲਾ॥ਤੀਨ ਸਪਤ ਅਰੁ ਦਾਲਿਸ਼ ਕਹੇ॥ ਜੋ ਸਭ ਰਾਸ ਮੰਡਲ ਅਰੁ ਪੁਨ ਕਰਾ ਰਾਸ ਮੰਡਲ ਗਾ। ਬੁ੪੦ ਨੇ ਗਾਂ ਬੁ੦੮ੀ ਅਫਜੂ ਕੇ ਬੀਚ ਗਨਾਏ ॥ ਭ੦੮ੀ ॥੧੩੪ ਗੋਪੀ ਬਿਹ ਮਹਿ ਅਹੇ ॥੩੪੪੫॥ ੩੪੦ ਰਾਸ ਮੰਡਲ ਕਾ। ੩੭੮੫) ਅਫਜੂ ਕੇ ਬੀਚ ਗਨਾਏ ॥ ਭ੦੮ੀ ॥੧੩ ਗੋਪੀ ਬਿਹ ਪਰਿ ਕਰਿੜੋ ਬਿਜ ਨਾਗਾ। ਏਕ ਸਰਸ ਚਉਤੀਸ ਛੁੰਟਾਈ।ਸੋ ਅਫਜੂ ਕੇ ਬੀਚ ਗਨਾਏ ॥ ਭ੦੮ੀ ॥੧੩ ਗੋਪੀ ਬਿਹ ੧੩੫ ੧੩੫ ੧੩੫ 18ਰਧ ਕਰਿੜੋ ਬਿਜ ਨਾਗਾ। ਏਕ ਸਰਸ ਚਉਤੀਸ ਛੁੰਟਾਈ।ਸੋ ਅਫਜੂ ਕੇ ਬੀਚ ਗਨਾਏ ॥ ਭ੦੮ੀ ॥੧੩ • ਸ਼ਿਰਾ ਬਿਧ ਹੋ ਦਾਰੁਣ ਰੋਟ ਨਾਨਾ। ॥੩੯੨੨) ॥ਗਾਂ ਅਨਾ ਸਰਸ ਪਰਹਤਰ ਪੁਧਾਨੇ ॥ • ਪਬੇਧ ਸਮਨਾ ॥ ਜਿਹ ਬਿਧ ਹੋ ਦਾਰੁਣ ਰੋਟ ਨਾਨਾ। ॥੩੯੨੨) ॥ਗਾਂ ਅਨਾ ਸਰਸ ਪਰਹਤਰ ਪੁਧਾਨੇ ॥ • ਪਬੇਧ ਨਾ। ਜਿਹ ਬਿਧ ਹੋ ਦਾਰੁਣ ਰੋਟ ਨਾਨਾ। ॥੩੯੨੨) ॥ਗਾਂ ਅਨਾ ਸਰਸ ਪਰਹਤਰ ਪੁਧਾਨੇ ॥ • ਪਬੇਧ ਨਾ।। ਜਿਹ ਬਿਧ ਹੋ ਦਾਰੁਣ ਰੋਟ ਨਾਨਾ। ॥੩੯੨੨) ॥ਗਾਂ ਅਨਾ ਸਰਸ ਪਰਹਤਰ ਪੁਧਾਨੇ ॥ • ਪਰੇ ਬਿਧਨਾ।। ਜਿਸ ਬਿਹ ਸੋ ਕਹੇ ਮਨੋਹਰ ਛੰਦਾ।। ਦੁਤੀ ਅ ਛੰਦ ਕੋ ਪਰਾ ਨ ਬੰਦਾ ॥ ੩੯੨੩) ਭੁਲ ਪਰੀ ਕਹਾ ਛੇ ਪੁੱਧੇ ਮਿਆਨੇ ॥ ਸੋ ਸਭ ਕਹੇ ਮਨੋਹਰ ਛੁੱਟਾ।। ਦੁਤੀ ਅ ਛੰਦ ਕੋ ਪਰਾ ਨ ਬੰਦ ਗਾ ੩੯੨੩) ਭੁਲ ਪਰੀ ਨਰੀ ਆਹੇ !! ਤਹ ਤਰ ਸ਼ੀਜ ਹੇ ਅਫਰਾ ਬਨਾਈ ॥ ਹੋ ਦੇ ਕਾ ਬਰਾ ਗਾਟੁਪ ਜਿਸ ਪੁੱਬੀ।। ਬਿਟ ਨਾ ਛਾ ਛੇ ਦਾਰੇ ਹੋਏ ॥ ਕਰੋ ਸ਼ੁਰ ਬਾਰ ਨਹੀ ਕੋਈ । ੩੯੨੫੫)। ੨੨੨ ਦੇ ਬਪਾਨ ॥ ਟੁਰ ਸ਼ੁਰ ਗਾਟੀ ।! ਜਿਹ ਕਿਰ ਗੁਰ ਹੋ ਹੋ ਬੰਧਾਨਾ ਗਿਆ ਬਿਨਾ ।! <t< th=""></t<>
॥ਗਾਅਬ ਬਾਈਸਵੋਂ ਗਨ ਅਵਤਾਰਾ।ਜਿਸ ਰੂਪ ਕੋਹ ਪਰ ਸੁਰੱਧ ਸਾਰੇ ॥ ਇੰਦੂ ਤਾਤ ਕੇ ਸਤੂ ਨਿਵਾਰੇ ॥ ਬੱਧੂਰ ਸੁੱ ਤੇ ਜਗ ਕੇ ਭਰ ਗਨ॥ ੪੮੦੧)॥ਗ। ਪ੍ਰਬਮੈ ਨਿਵਾਤਕਵਰ ਸਭ ਮਾਰੇ ॥ ਇੰਦੂ ਤਾਤ ਕੇ ਸਤੂ ਨਿਵਾਰੇ ॥ ਗੰਘਬਰਾਜ ਬਿਮੁੱਖ -ਧ ਰੁਦੁ ਤਨ ਕੀਆ ॥ ਰੀਬੇ ਭੂਤਰਾਟ ਬਰ ਦੀਆ ।।੪੮੦੨)॥ਬਹੁਰ ਦਸੋਧਨ ਕਹ ਮੁਕਤਾਯੋ ॥ ਗੰਘਬਰਾਜ ਬਿਮੁੱਖ -ਧ ਰੁਦੁ ਤਨ ਕੀਆ ॥ ਰੀਬੇ ਭੂਤਰਾਟ ਬਰ ਦੀਆਂ ਹੈ ਨਿਖਤ ਦੇ ਵਰਬਨ ਜਾਹਮਣੇ ਸਭੇ ਪੁਰ ਕਰੋ !) (ਨੋਟ :ਗੁਰੂ ਜੀ ਦੇ ਕਰ ਕਮਲਾਂ ਦੀ ਨਿਖਤ ਦੇ ਵਰਬਨ ਜਾਹਮਣੇ ਸਭੇ ਪੁਰ ਕਰੋ !)

See below folio 92b of Patna Bir (samat 1755-1698 AD) whiche relates to the end of Ram Avtar. Dohra: Sagal Davar is missing in Mani Singh Khas Patra. But noted in next folio 93 under chhand 2265 and it is written <u>Gobid Singh Das Tuhar</u>? Who removed the word Singh?.But in Published Dasam Granth it is Numbered as Chhand #864.This Change is noted in 1783 Colebrooke Dasam Granth, see folio 90b below. And Sodhak Committee just copied it in 1895-1896. Compare the Khas Patra in Mani Singh Bir as noted above with Folio 93 of Patna Bir as below, It also reads 1186 chhands instead of 2258.

Bottom para of Khas Patra with chhand# 4801 and 4802 in Mani Singh Bir is the same which is placed at the start of 22nd Avtar of Patna Bir

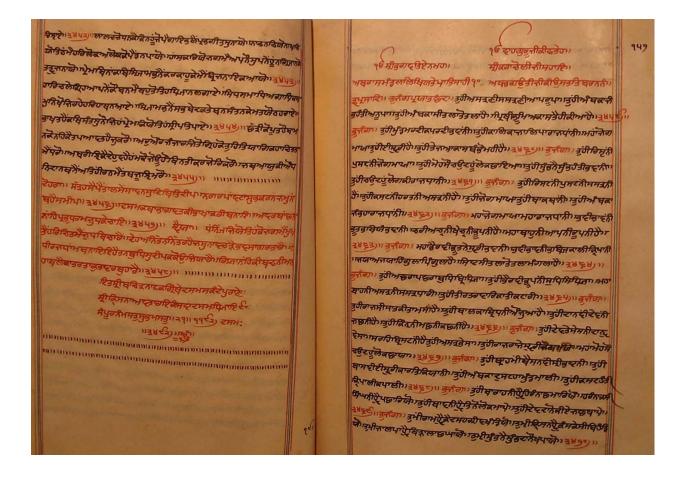
Dohra : Sagal Davar as noted in folio 93 under chhand2265. But in published Dasam Granth it is Numbered as Chhand #864. This Change is noted in 1783 Colebrooke Dasam Granth. See below Folio 90b of Colebrooke Granth. Noting this change occurred in in 1783:

Evidence at hand shows that chhand# 1192 is a new Composition of Krishan Avtar where serial numbers of Chhands are recorded. In the Published version Krishan Avtar chhand numbers are from 1-1192,but In Patna Bir this composition's chhands are recorded from 2266 to 3492. See the folios 94b showing start and folio 158b end of Krishan Avtar In Patna Bir.

ਗਸਧਾਸਾ 2 & m ਕੇ ਦੇ ਸਰੇ ਦੇ ਅਰ ਦੇ ਸੰਸ਼ਰ ਸੰਸ਼ੁਧਰ ਸੀ ਸੱਸੇ ਬਾਣ ਪਾਣੇ ਪ ਕੇ ਚਰ ਸੰਸ਼ਰ ਸੀ ਅ ਕੇ ਕ त्रीत्रेजित्र्यमारीसंमुब्दीअवजाकृत्रिक्रेष्ट्रेण व्हरूद्वे वानारेद्वीरिद्धेया लवजा घपरित अनुदेवीमिर्ववन्त्रिति कागतिषु भैति घार्ड तीमदिवीणांदित्रि जीग द्रण्या सुनी राष्ट्रित का व्याभव क्रमनग्रिदेष्ट्रान्तेनाधिरेरियमे द्वरे वन्त्रेमु लगेभगर छाउ मेर् लेत्रीय रेष्ट्रव्वी ਸ਼ੀਗੁਪਾਲੀ। ਬੁਲੀਬਰ ਨੀਬਾਂਟ੍ਨੀ ਜਾਰੇ ਸ਼ਰੂ ਦੁਲੀ 17 ਮੇਸ ਸ 2 ਚ ਬਾਟ ਨੀ ਗਰ ਬਹਰ ਨੂੰ 11 ਸਮਤ ਲਗਰੀਬਨਿਵ ਜਨਵਸਰ ਕੋਉਂ 2293) 11 ਸਵੇਆਂ ਅਬਪ੍ਰਿਬਮੀ ਬੁਹਮਾਪਾਰ तमेर्डे भूकी मेथूकी मण सहल्ही १३११ पि ही जी भूदेशी तमे उलकी रही गत मे हा द्वितुह मारेडरत्रेड्र न्वे त्वर्ते नुहरीप्रियरी घुट्र नारेड्रानी जारि देव्य देवा के मू ઈਤਾਭੜੱਕੀ। ਅਮੇਰੁਮਿਊਪਅਮੋ ਲੋਕਮਾਤਾ। ਭਵੀਰਾ ਦੁਨੀਰ ਬਿਪਿਸ਼ਾਤਾ ਬੰਧਾਤਾ। 23। ਪ੍ਰਭੀਪੂ ਹਮਾਰਿਬਪੈਚਲਿਜਾਇਪੁਕਾਰੀ। ਬ੍ਰਾਮਕਾਰਿਓਤਮਹੁੰਹਮਹੁੰਮਿਲਿਜਾਹਿਤਹਾਜਹਾਂਹੇ ਬ੍ਰਤ อกในอหอูปนระสิบเนฮ์นั้นจะชีบมอาชุกมีอาร์ชีนารเชิญเองเารื่อรู้สุดิจปูรีกา מיטויקיוצמליצאאואטעלושעאימאאוצטעישיאיאייגאיצטיואלעיי ਸ਼ੁਰਮਕੋਅਗ੍ਰਸਭੇਧਾਰਿਕੇਸ਼ਤਹਾਂਕੋਚਲੇਤਨਕੇਤਨਿਆਂ 'ਤਸ਼ਜਾਇਪੁਕਾਰਕਰੀਤਿਹਂਸਾਮੁਹ वर्रराष्ट्रियम्दर्वतीलर्थ्हीा ३३ अमेथेमं उन्या वर्गध्र गुरुरा क्रेस्टा वर्ष ਰੋਵੜ੍ਹੋਮੁਨੀਜੀਉਹਨਿਆਂ ਤਾਲਾਬਿਕਿਅਤਿਹੀਉਪਮਾਂ ਕਬਿਨੇਮਨਰੀਤਗਏਉਗਾਨਿਆਂ ਕਾਰਣੀ ਲੋਕਮਾਤਾ ਨ ਅਸਤੂਨ ਅਸਤੂਨ ਅਸਤੂਨ ਅਤੇ ਦੁਲਦ ਨੀ ਅਦਾ ਗਾਬ੍ਰਿ ਲੈ ਮਾਹਿਟ੍ਰਿਪਾ ਕੇ ਕਿ ਪਾਨੀ ■28่าว แบบบาย เรียรินโซสูโลลิสโสโย็หสาริที่ยูเอลงเหลายูพูสงหลูงจุ क्रिम् हरेडेअग्र् रिपविवेब्टर् न्येक्र करे घतिआंग २२ छप्। महेंआ के गमुनमैतउमें उमरहेनगरे नजमानु नजागी जागर् प्रतामवने उने के अपते ल monumenter in the monuments विभाषित मानियसनी भाषियने उनुन तत्रारी केरे सि सिंह तरण घूरपानी घ भूमानारी सीमंदे। २१॥ म्रीमुक्ष सारभाषिमाजी १° जैपर สะภิาธิหลางระชาเส้หล่าริสนุนอาหอาอา เนองนานริตุมรองกิบรองมอา האמטרעטאימטאיסאראזיסאלאיראילוציאייאיאוואייאייאייאייאיייאיי ਨਮੈਸ਼ਨਿਬ੍ਰਹਮਕੀਬਾਤਿਸਫ਼ੈਮਨਵੇ ਵਨਕੇਹਰਖਾਨੇ ਕਿੰਦੇਪੁਨਾਮਚ ਲਾਗ੍ਰਹਆਪਨੇ ਲੋਕ प्रहेलपतेवरिभातेग्राङाखिबेलम् एउभागवाद्वितेलपतेभतमे पारीचातेग्राहीयत रारियोधिमुद्रपुनिबटघुलाशीगदिमात्राव्यवद्यमाशीग २२६९१। देव ਝਾਲਪੁਰਖ਼<u>ਕੇ ਬ</u>ਚਨਤੇ ਸੰਤਨਹੇਤਸ ਹਾਇਆ ਸ਼ੁਰਾਮੀ ਡਲਕੇ ਬਿਖੇ ਜਨਮ ਧਰੋਹਰਿ ਗਾਇਾ ਇਹਆਾਗਿਆਦਈ ਦੇ ਦਨਸ**ਕਲ ਬੁਲਾਇਾ ਜਾਇਰੁਪਤਮਹੁੱਧਰੋਹ ਉਹੁੱਧ ਰਿਹੋਆ**ਏ ्रा। अध्रमा। तेनेद्मितरावन्दियारेगटमभ ची रमडवायमुतारेगविका וובובוו שטאי שישל בהאיו שישא אותשלבשה שלעתיא אלאיויויייי וואלא שיאלל בייום לבאאנים של מאולביוובעציו אליוייו שלאייו שלאיין ਸਮੇਤਸੁਧਾਅਐਲੀਨੇਕੁਪੁਨਵੀਨਾ 229 : ਭੁਪੁਧਰੇਸ ਕੁਸ਼ੁਰਨਯੋ ਕੁਮਮਾਹਿਯਹੇਕ ਮਰੀਹਮਪੇਤੁਸ਼ਫ਼ੈਸਗੁਨੋਗੁਨਹੀਧਾਰੇਹੋ। ਨੀਅਧਾਗ ਬਿਤਾਰਤ ਦੇ ਬਰ ਬੁਧਿਮਹਾਅਗਨੇ रिगलम्सीलारेस्वीवीमुक्रवेंवरीमुतारिग २२९९ भ अस्टेस्वीनातम *অনময়িটা শ্বি*র্ব্বর্ন্ধিণর্<u>স</u>নীম্বর্ণু ওওর্টনটীসন্থন্টর বির্বাহীন ।। ਟੋਹਰਾ। ਉਹਲੀ ਨਕੀਕਾਨਿਕਾਨਾਮਣੇ ਵਕੀਤਾਲ। ਸਿਮ ਦਾ ਗਣਨਜੇ ਰਾਣਤੇਕੀਨੇਤਾਰਿਪ੍ਰ भुष्टियेंड खग्गनीमिषाविंसअर्घ् षिथेंडारियें। २२७९११ टेंग्रमा रेमतलनहीमव वामा। र्र्ट्र्या हिन्द्रमेत्रयारं। रेठना। स्र मेन्सीरपुर्व र्तवार्म् र् घन्द्रेत्रेना। 2"ਅਨਗ ਨਗ ਨਹੇ ਜਾਹੇ । ਰਚ ਗਿ सा ਇਹ ਕਾ ਗ ਵਰ से दे कि पा ਕ लागे) = 399)) ਾਜਕਰੀ ਬਰਕੇਨਿਮਤਿਤੂਫ਼ਤੁਅਪਨਾਲੋਗਾ। 22=3)। ਤੁਰਪਕੇਰਿਨ ਜਾਇਕੇਨਿਗਲ੍ मैबटग्रहमाम्ब्रिपिसीलरगर्डइउग्रहरुगम् कुले चतार्घमालुरेगागरिनादेग की ममुरेरा भरत घरतमु येवमरतला थ छित्र ज बेरेरा १२२ द ३ । अभिजा री มีพาชิพรสิกษาอาจา พอกดิ พอกลอก นูรินาตชิง าพหูอมีนาอกงที่ไ ਨੋਹੇ ਤਿਲਕ ਜਾਣਿ ਡਾਲ ਬਸੁਦੇ ਦ ਜੂਕੇ ਤਾਰੇ ਓਨਾਰੀ ਅਰਗੋਵਆ ਹੋਵੇ ਅਸੀ ਸਕੇ। ਦੀ ਨੀ ਕਣੂਖਜਾ ਗਸ਼ੋਮਿਤਿਤਉਧਾਰਨਾਭਵਾਣੇ ਜਮ ਜਾਲਾਹੋਮਟੇ ਵੀ ਬਰਲਾਇਕਸ਼ੁ ਬੁਸੰਪ੍ਰੈਂ ਟਾਵਿਕਸੁਵੇਹ ਬਰਪਾਇਕ ਬਨਾਵੇਸ਼ਿਸ਼ਹਾਲਹੋਮ 2295)। ਸਵੇਖਾਮ ਅਦ੍ਰਸ਼ੁਰ षबारीपेभिवारीचुवेभी दीमबन्तरभतबारीअ**ਉ**रीमरुबे रीमंबेगमर्त्त्रमे अन्द

£y

Folio 158b of Patna Bir at the end of Krishn Avtar indicates total 1192 Chhands which is equal to the published Dasam Granth.But one can not fail to notice that in Patna Bir serial number of chhands begin with 2266 and ends with 3492.. This change is noted in 1783 AD Colebrooke Granth and Sodhak committee just copied it. Is it coincidence? What happened to chhand #1186 of Krishan Avtar composition as noted in the Khas Patra.? Why Khas Patra's chhand number was changed in Published Dasam Granth? Who changed what was written by 10th Guru Ji? When it happened? The evidence goes back to 1783 Colebrooke Granth.

Additionaly Randhir Singh on page 15^[84] talks about more one and a Quarter lakh chhands already prepared serial wise but not entered yet. See Chhand (3924) in Khas Patra. Then Randhir Singh himself writes that actual total count of chhands in various Birs are 17,353. Why 112 this discrepancy? What happened to Quarter lakh chhands per Guru's words in Khas Patra? On Page 46 of his book Randhir Singh writes about Mani Singh Bir^[85] " ਜਿਲਦ ਬਨੌਣ ਸਮੇ ਕਿਸੇ ਹੋਰਸ ਨੇ" ਸੰਮਤ 1770 ਲਿਖ ਦਿਤਾ ਹੈ; ਜੋ ਭਾਈ ਮਨੀ ਸਿੰਘ ਤੇ ਛਿਬਰ ਦੀਆ ਲਿਖਤਾ ਅਨੁਸਾਰ,ਸਹੀ ਸਿਧ ਨਾਂਹੀ ਹੁੰਦਾ".It appears that Randhir Singh tried to justify the date of 1698 AD as written by Kesar Singh Chhibar for " Chhota Janamyo Granth" but internal evidence does not support it when Khas Patra is compared with the published DG.

All manuscripts of Dasam Granth contain Zafarnama therefore all such Dasam Granths belong to the post 1706 AD period. **No sanctification to any such Granth was given by Guru Gobind singh Ji while he was alive in History.** All such Granths do not record the event "Creation OF Khalsa." .Then How one can label the Dasam Granth as the Khalsa Granth?. Many anti long hair chhands are found in this Granth, why?

2.Per Jugraj Baath ⁽⁸⁴⁾ "The attitude of the authors of the Dasam Granth towards long hair (Kes) is yet more confusing. A few of the examples are as follows: **16 ਬਾਤਨ ਤੇ ਰਿਝਵਾਇ ਮਿਲਾਇ ਹੋਂ ਨਾਤਰਿ ਕੇਸਨਿ ਤੇ ਗਹਿ ਲਿਆਉਂ ॥ ੮੨:੨੭॥Befriend him with your words and bring him; or else drag him by the hair to me.**ਪਾਗ ਉਤਾਰ ਦਈ ਮੁਸ਼ਕੈ ਗਹਿ ਗੋਡਨ ਤੇ ਮਧਿ ਕੂਪ ਤੇ ਡਾਰਜੋ ॥ਪ੧੪॥**He took off his turban, pulled his moustaches, and dragging him by the knees, trew him into the well. ਕੇਸਨ ਤੇ ਗਹਿਕੈ ਤਪਕੀ ਅਗਨੀ ਮਧਿ ਈਧਨ ਜਿਉਂ ਉਰਿ ਝੋਕੋ ॥ ੨੮੬:੪-੫॥Grab by the hair, and throw him into the middle of the searing, burning mass of coals and wood.ਕੇਸਨ ਤੇ ਗਹਿਕੈ ਰਿਪ ਕੋ ਧਰਨੀ ਪਰ ਕੈ ਬਲ ਤਾਹਿ ਪਛਾਰਜੋ ॥ ੩੬੭:੪॥Grab the ruler by the hair and strike with full force against the ground. ਗਹਿ ਕੇਸਨ ਤੇ ਪਟਕੜੋ ਧਰ ਸੋਂ ਗਹਿ ਗੋਡਨ ਤੇ ਤਬ ਘੀਸ ਦਯੋ ॥੩੬੭:੫॥Grab by the hair, strike him to the ground with full force and detain him under your knee.ਤਬ ਹੀ **ਹਰਿਜੂ** ਗਹਿ ਕੇਸਨਿ ਤੇ ਪਟਕਿਉ ਧਰਨੀ ਪਰ ਮਾਰ ਡਰਜੋ ॥ ੩੮੯:੨੫॥ At that moment, Hariju grabbed him from the hair and killed him brutally.ਕੇਸਨ ਤੇ ਗਹਿਕੈ ਸਭ ਲੇਸ ਧਰਾ ਪਟਕੜੋ ਇਮ ਜੁੱਧ ਮਚਯੋ ॥ ੪੨੩:੨੫॥Having clutched all of the hair, strike him on the ground forcefully. Ensue the battle in this manner. ਸੋ ਖੜਗੇਸ਼ ਅਯੋਧਨ ਮੈ ਕਰ ਮੋ ਹਿਤ ਕੇਸਨ ਤੇ ਗਹਿ ਲੀਨੋ ॥ ੪੫੨:੩॥Goddess with the sword in the battlefield, takes her captives by their hair. ਖੜਗੇਸ਼ 113

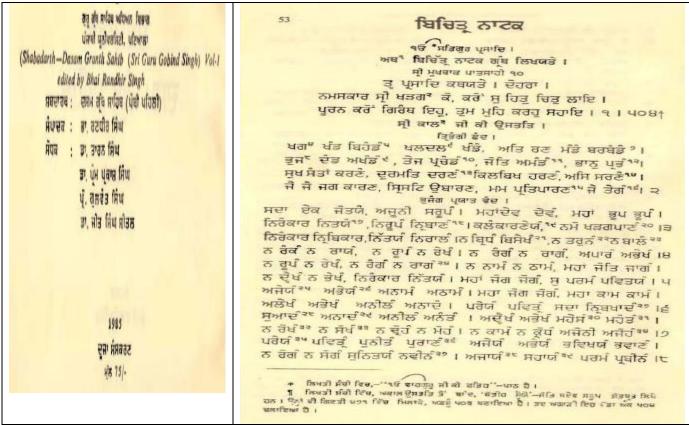
ਤਿਨੈ ਗਹਿ ਕੇਸਨਿ ਤੇ ਝਟਕਿਸੋ ਅਰੁ ਭੂਮਿ ਬਿਖੇ ਪਟਿਕਸੋ ॥ ੪੬੯:੨੭॥Goddess with the sword, having clutched their hair, struck dushtas to the ground with great force.ਇਹ ਬਿਧਿ ਭਯੋ ਭਯਾਨਕ ਜੁੱਧਾ ॥ ਉਪਜਾ ਕਛੁਕ ਕਾਲ ਕੇ ਕ੍ਰੱਧਾ ॥ In this manner, a fierce battle took place. Kal has a little bit of rage.ਕੇਸਨ ਤੇ ਗਹਿ ਅਸੁਰ ਪਛਾਰੇ ॥ ਕਾਢਿ ਕਿਪਾਨ ਏਕ ਹਨਿ ਡਾਰੇ ॥ ੧੩੬੯:੨੨-੩She takes the demons by their long hair and slays them with her sword (kirpan).ਅਡਰ ਸਿੰਘ ਤੁਅ ਛਲ ਸੋ ਮਾਰਜੋ ॥ You killed Adar Singh by deceiving him.

ਅਜਬ ਸਿੰਘ ਕਰਿ ਕਪਟ ਖਪਾਯੋ ॥ ਯਹ ਸਭ ਭੇਦ ਹਮੋ ਲਖਿ ਪਾਯੋ ॥ ੫੧੫ ॥ You killed Adar Singh with your lies. I have watched and I know your secrets

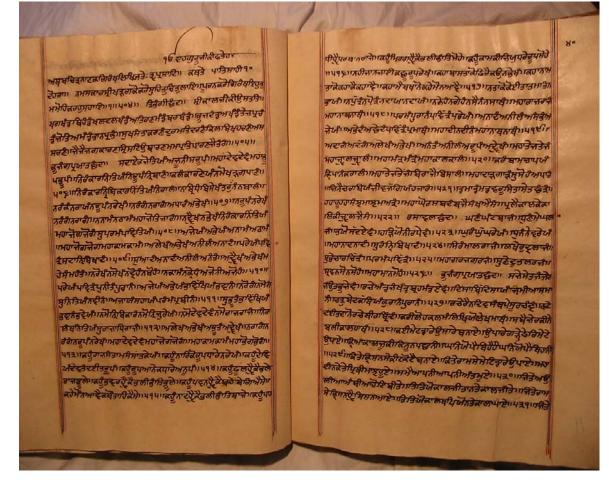
The above quotes are indicative that the sword is borne by the goddess Kali and those being slayed (the Dushtas) bear long hair. It is with great force that the goddess slays her enemies always grabbing a hold of the demons by their hair or by taking off their turbans and grabbing them by their moustaches. These demons are further identified by their last names: Singh. These two inferences would lead to the belief that the dushtas being killed by the Devi are indeed the Sikhs. Why would Guru Gobind Singh wish to kill people with long hair or take off their turbans when he himself has prescribed the kes as a sign of spirituality? Why is it that these people having the kes are represented as the dushtas and Guru Gobind Singh as representing the cause of the Devi in a Granth; believed to be compiled by Guru himself?" How a Khalsa granth Justifies such Anti Long Hair Internal evidence

Kharag singh of Krishan Avtar:Sikh religion started in 1469 by Guru Nanak. Lord Krishan came in Duapar period. How can Harbhajan justify Kharag Singh in Krishna Avtar of Dasam Granth as the event happened thousands of years ago whereas the Khalsa was created in 1699AD by Guru Gobind Singh jl?. Kaljug has 432.000 years and it starts from the end of Mahabharat. Therefore, first Dr. Harbhajan Singh has to fix the end of Mahabharata per CE calendar. Therefore, the story of 'Kharag Singh of Krishna Avtar' is a planned Brahmnisation of Sikhism being promoted by Harbhajan as Avtar singh Vahiria did in his books *Khalsa Sudhar Taru*, and later on in his bigger books called *Khalsa Dharam Shastar* and *Gur Darshan Shastar which* tried to prove that the Sikhs were Hindus as above quoted By Prof. Teja singh In detail.

3. Why the Chhand # 504 is mentioned at start of Bachitar Natak In Shabdarth Volume 1 published by Punjabi University?.

Evidence shows that the counting of Chand # 504 is as it is in Patna Bir. Patna Sahib Bir is dated as 1698 AD (1755 Sambat). In this Bir one finds that there is an ascending order of Chands numbers starting from 1- 1568 for the following composition: Jaap Sahib(1-199), Akal Ustat(200-471), 32 Swayees(472-503) Bachitar NataK(504-974), Vishnu 24 Avtars , Gian parbodh, Chandi Chritar Tambi Mahatam, Brahm Avtars and Rudra Avtar's Chhand Count from 975-1568 on wards. See folio starting with Bachitar Natak Chhand # 504. In Published Granth Bachitar Natakit starts with Chhand #1. When this change happened, the evidence goes to 1783 AD Colebrook Granth.

28.Singh Sabha Lehar of 1870 and Decadent movement of parallel Harbhajan Granth.

In his recently published his book^[87], Harbhajan writes:

ਉਲੇਖ ਵੀ ਨਹੀਂ ਹੋਇਆ। ਵਾਸਤਵ ਵਿਚ ਅਵਤਾਰਾਂ ਅਤੇ ਦੇਵੀ-ਦੇਵਤਿਆਂ ਦੇ ਵਿਵਹਾਰ ਦਾ ਸ਼੍ਰੀ ਦਸਮ ਗ੍ਰੰਥ ਨੇ ਇਕ ਅਸਲੋਂ ਨਵੀਂ ਦ੍ਰਿਸ਼ਟੀ ਤੋਂ ਮੁਲਾਂਕਣ ਕੀਤਾ। ਹਾਲਾਕਿ ਇਸ ਗ੍ਰੰਥ ਦੇ ਯੁਕਤੀ-ਸੰਗਤ ਵਿਸ਼ਲੇਸ਼ਣ ਅਤੇ ਸੂਖਮ-ਚਿੰਤਨ ਤੋਂ ਉਪਜਿਆ ਤਾਤਵਿਕ-ਗਿਆਨ ਸਪਸ਼ਟ ਤੌਰ ਤੇ ਅਵਤਾਰਵਾਦ ਦੇ ਬੁਨਿਆਦੀ ਸਿਧਾਂਤਾਂ ਦਾ ਉਲੰਘਣ ਕਰਦਾ ਹੈ, ਪਰ ਸਿੰਘ ਸਭਾ ਦਾ ਉਦਗਮ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਪ੍ਰਸਥਿਤੀਆਂ ਵਿਚ ਹੋਇਆ ਸੀ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਵਿਚ ਹਿੰਦੂ ਅਵਤਾਰਾਂ ਦਾ ਵਰਣਨ ਕਰਨਾ ਵੀ ਅਨੁਚਿਤ ਜਾਪਦਾ ਸੀ, ਜਿਸ ਕਾਰਨ ਪ੍ਰਸਥਿਤੀਆਂ ਨੇ ਸ਼੍ਰੀ ਦਸਮ ਗ੍ਰੰਥ ਦੇ ਅਵਤਾਰਵਾਦ ਵਿਰੁਧ ਭਾਵਨਾਵਾਂ ਪ੍ਰਬਲ ਕੀਤੀਆਂ, ਜਿਸ ਦੇ ਫਲਸਰੂਪ ਸ਼੍ਰੀ ਦਸਮ ਗ੍ਰੰਥ ਬੇਰੁਖੀ ਦਾ ਸ਼ਿਕਾਰ ਹੋ ਗਿਆ। ਗੁਰਦੁਆਰਿਆਂ ਵਿਚੋਂ ਇਸ ਗ੍ਰੰਥ ਦੇ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ ਕਰਨ ਦੀ

ਪਰੰਪਰਾ ਤੋੜਨ ਵਾਸਤੇ ਇਕ ਵਿਆਪਕ ਲਹਿਰ ਚਲਾਈ ਗਈ। ਪਰ ਅਜੇ ਵੀ ਕਈ ਸਿਖ ਜਥੇਬੰਦੀਆਂ ਵਿਚ ਅਤੇ ਪੰਜਾਬ ਤੋਂ ਬਾਹਰ ਦੇ ਦੋ ਤਖ਼ਤਾਂ– ਸ਼੍ਰੀ ਹਜ਼ੂਰ ਸਾਹਿਬ ਅਥਵਾ ਸ਼੍ਰੀ ਪਟਨਾ ਸਾਹਿਬ– ਵਿਖੇ ਸ਼੍ਰੀ ਦਸਮ ਗ੍ਰੰਥ ਦਾ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ ਕਰਨ ਦੀ ਪਰੰਪਰਾ ਨਿਰਬਾਧ ਜਾਰੀ ਹੈ।

From above it appears that Harbhajan Singh has no respect for the Ideology Singh Sabha Lehar, and its outstanding contribution made for the welfare of Sikh Panth. But every Sikh knows that Singh Sabha Lehar was a revival movement when Sikhism was losing its unique identity. There were conversions into

Christianity and reversion to Sanatanist Hinduism. After annexation Christian missions flourished in Punjab and resulted in the establishment of 44 denominations: AmericanPresbyterian–16, Church of England–7, American United Presbyterian–11, Church of Scotland–3, New Zealand Presbyterian–2, Methodist Church Southern Asia–6). One can read Government annual report of 1851—1852 and 1855-1856 on conversions into Christianity and reversion to Sanatanist Hinduism. Dalip Singh,the last Sikh King, was baptized to Christianity in 1853 CE. And Raja Harman Singh s/o Randhir Singh of Kapurthala in1862. In Feb. 1873, four Sikhs at Amritsar proclaimed their intention to renounce their faith and become Christians. Singh Sabha Lehar asserted unique Sikh identity as proclaimed by Guru Nanak. Singh Sbha Lehar encountererd the incresing influence of Chritianity and as a result a large number of Hindus in North Westren Punjab became Sahajdhari Sikhs who were encouraged to become Khalsa. Time will tell, how many Hindus can do this in the 21st century under the influence of decadent movement of Parallel Granths started by Harbhajan Singh and company as compared to Singh Sabha lehar about which Harbhajan Laments? Readers should realise that Harbhajan Singh and his 'Decadent movement of Parallel Granth', if goes unchecked will help to confuse the Sikhs regading the basic "Ebblem of Sikhism": One Granth- One Panth-One Rehat Maryad, and thus encourage shaky Sikhs to retun back to Hinduism.

26. ARE ALL THE COMPOSITIONS OF DASAM GRANTH IS BANI OR LITERATURE?

I agree with the Panthic stand who has already declared per Gumata on June 6th 2008: "No one has any right to create controversy about the specific writings contained in Dasam Granth that have been recognized and accepted by the Sikh Panth for Sikh Code of Conduct, prescribed recitation in daily prayer and Sikh baptismal(Khandey De Pahul). Be it known to the entire Sikh Panth that <u>Sri Dasam Granth is an integral part of Sikh literature and history</u> but, Guru Gobind Singh Ji did not recognize it equal to Sri Guru Granth Sahib Ji. Since, he bestowed Guruship only on Sri Guru Granth Sahib, therefore, no other Granth can be installed along with Sri Guru Granth Sahib"

Let us see the stand of Dr. Harbhajn Singh and Co, who are carrying the agenda of parallel Granth movement, with respect to this Gurmata. The leader of the pack is Gurcharanjit Singh Lamba who appears to have taken a turn as indicated in his article.

1. GS Lamba June 2010, Source for the Article, "Bachitar Granth Di Bachitar Gatha" www. Patshahi10.com. (This website is operated by Lamba Ji.) His article suggest that Dasam Granth is a literature and Guru Gobind Sigh Ji did author this literature.Panth was saying it all along and finally a Gurumata was passed to treat it as an integral part of literature and history except the specific writings contained in Dasam Granth that have been recognized and accepted by the Sikh Panth for Sikh Code of Conduct as outlined in above Gurmata. I wonder what happened to Lamba Ji to change his opinion and use quote of Dr.Balbir singh.

" ਹੁਣ ਵਕਤ ਆ ਰਿਹਾ ਹੈ ਕਿ <u>ਦਸਮ ਗ੍ਰੰਥ ਦੇ ਸਾਹਿਤ ਦਾ ਪ੍ਰਭਾਵ</u> ਫਿਰ ਮਹਿਸੂਸ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇ। ਜਿਸ ਉਦੇਸ਼ ਨੂੰ ਲੈ ਕੇ <u>ਗੁਰੂ ਜੀ ਨੇ ਸਾਹਿਤ ਰਚਨਾ</u> <u>ਕੀਤੀ ਸੀ</u>, ਉਸ ਨੂੰ ਮੁੜ ਸੁਰਜੀਤ ਕੀਤਾ ਜਾਏ। ਗੁਰੂ ਜੀ ਦਾ ਆਸ਼ਾ ਸੀ ਕਿ ਗਿਰੀ ਹੋਈ ਮਨੁੱਖ ਸ਼੍ਰੇਣੀ **ਨੂ ਉਚਾ** ਕਰਨ ਲਈ <u>ਬਲਵਾਨ ਸਾਹਿਤ ਦੀ ਲੋੜ</u> <u>ਹੈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਸਾਹਿਤ ਵੀ ਰਚਿਆ</u> ਤੇ ਉਸ ਰਚਨਾ ਅਸਰ ਵੀ ਪ੍ਰਤੱਖ ਕਰਕੇ ਦਿਖਾ ਦਿੱਤਾ। ਅਸੀਂ ਜਿਸ ਵੇਲੇ ਦਿਮਾਗ਼ੀ ਬਹਿਸ ਵਿੱਚ ਪੈ ਜਾਂਦੇ ਹਾਂ ਤਾਂ ਸਾਰ ਵਸਤੂ ਤੋਂ ਉਖੜ ਜਾਂਦੇ ਹਾਂ। ਸਾਨੂੰ ਕੁਝ ਸਬਕ ਪੱਛਮੀਆਂ ਕੋਲੋਂ ਲੈ ਲੈਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਇੰਗਲੈਂਡ ਵਿੱਚ ਵੀ ਸ਼ੈਕਸਪੀਅਰ ਦੀ ਹਸਤੀ ਬਾਰੇ ਸ਼ੰਕੇ ਹਨ। ਪਰ ਇਸਦੇ ਬਾਵਜੂਦ ਸ਼ੈਕਸਪੀਅਰ ਦੀ ਰਚਨਾ ਦਾ ਪ੍ਰਭਾਵ ਵੈਸੇ ਦਾ ਵੈਸਾ ਹੀ ਹੈ। ਅਸੀਂ ਜਿਸ ਵੇਲੇ ਧਰਮ ਪੁਸਤਕਾਂ ਸਬੰਧੀ ਨਿੱਜੀ ਸੰਦੇਹ ਪ੍ਰਗਟ ਕਰਦੇ ਹਾਂ ਤਾਂ ਸਤਕਾਰ ਦਾ ਸਾਰਾ ਵਾਯੂ ਮੰਡਲ ਵਿਗਾੜ ਲੈਂਦੇ ਹਾਂ। ਜ਼ਰੂਰਤ ਹੈ<u></u>ਦਸਮ ਗ੍ਰੰਥ ਦੇ ਉਦੇਸ਼ ਨੂੰ ਸਮਝਣ ਦੀ ਤੇ ਉਸ ਮੰਤਵ ਨੂੰ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨ ਲਈ ਹੰਬਲਾ ਮਾਰਨ ਦੀ, ਜਿਸ ਦਾ <u>ਇ</u>ਖਲਾਕੀ ਟੀਚਾ ਇਸ ਸਾਹਿਤ ਨੇ ਸਾਡੇ ਸਾਹਮਣੇ ਰੱਖਿਆ...." 2. <u>DR. Jodh Singh " from DO Shabad in appreciation of the book, "Sri dasam Granth Sahib-Karta Sambhndi Vivad DI Punar Smeekhya" By Dr.Harbhajan Singh BIBAYK Parkashan</u> <u>Amritsar,2009.Page XXVIII.</u>

In harbhajan singh book Dr. jodh singh admits that, "Dasam Granth as superior Literature Granth"

ਸਿੰਘ ਨੇ ਸਾਰਥਕ ਰੂਪ ਵਿਚ ਕੀਤੀ ਹੈ। ਦਰਅਸਲ ਦਸਮ ਗ੍ਰੰਥ ਬਹੁਤ ਹੀ ਉਚ-ਕੋਟੀ ਦਾ ਸਾਹਿਤਿਕ ਗ੍ਰੰਥ ਹੈ, ਜਿਸ ਵਿਚ ਅਨੇਕਾਂ ਪ੍ਰਕਾਰ ਦੇ ਛੰਦਾਂ ਅਤੇ ਅਲੰਕਾਰਾਂ ਦਾ ਉਪਯੋਗ

3. DR. Harpal Singh Pannu wrote the Mukhband in appreciation of Harbhajan Singh's book. In it he writes the sentence given below. I will request Dr.Pannu to suggest from where we shoed bring the genius Sikhs for explaining and understanding of this granth. Sikhs are as they are. Some read Dasam Granth as "Bani Of Guru Gobind Singh". **Others consider it as aSikh literature.**

ਵਿਵਾਦ ਪੈਦਾ ਨਾ ਹੁੰਦੇ। ਇਸ ਗ੍ਰੰਥ ਦੀ ਵਿਆਖਿਆ ਕਰਨ ਅਤੇ ਵਿਆਖਿਆ ਨੂੰ ਸਮਝਣ ਵਾਸਤੇ ਕੋਈ ਜੀਨੀਅਸ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ, ਕਿਉਂਕਿ ਇਹ ਸਾਹਿਬ ਦਿਮਾਗ਼ ਅਤੇ ਹੁਸਨੁਲਚਰਾਗ ਦੀ ਬਾਣੀ ਹੈ।

4. Dr.Harbhajan Singh In his " Book Sri dasam Granth Sahib-Karta Sambhndi VIVAD DI Punar Smeekhya" writes on page 131, "ਸਾਡਾ ਮੱਤ ਹੈ ਕਿ ਇਸ ਗ੍ਰੰਥ ਦੀ ਸਮੁਚੀ ਬਾਣੀ ਸ੍ਰੀ ਮੁਖਬਾਕ ਹੈ,ਜਿਸ ਉਤੇ ਸੰਦੇਹ ਕਰਨਾ ਬਹਤ ਹੀ ਦਰਭਾਗ ਦੀ ਗਲ ਹੈ."

But on page104, he writes that, "Ladies should not read or discuss 2nd part of Chritropakhyan which contains 401charitars" (charitar 2nd – Chritar 403) which are approximately 546 Pages of Sri Dasam Granth (813-1359). It shoud be read only by Adhikar Prapat Viakti (ਅਧਿਕਾਰ-ਪ੍ਰਾਪਤ ਵਿਅਕਤੀ). Who is this Adhikar Prapat Viakti in Sikh religion? These pages are a part of Dasam Granth from where a Daily Vak is taken at Takhat Patna Sahib ji and Takhat Hazoor. If by chance the Vak turned out to be taken from these pages of Chritropakhayan and the Granthi is not ਅਧਿਕਾਰ-ਪ੍ਰਾਪਤ ਵਿਅਕਤੀ, then should the management instantly go out and look for such a person?

I will also like to ask respected Dr.Harbhajan Ji. There are other Granths bearing the names of Patshahi 10 and Mukh Wak Patshahi Dasmi. Are they all authored by Guru Gobind Singh ji?

1.Sri Parm Marg Granth 2. Prem Sumarag granth 3.Prem Abodh Granth (Parchian Prem Bhagat Kian)

2.Sarbloh Granth (Chandi Charitaras & Var Durga Ki do not match as in Dasa Granths. Author uses the name of "Das Gobind" and "Das Gobind fatah satigur ki". Stanza 3159-66 refers to devolution of guruship on Guru Granth and Guru Panth. Reference of "Rup Dip Bhasha Pingal". The work published in 1719. by T.S. Narotam established this work is that of Bhai Sukha Singh, Granthi at Takhat Sri Patna Sahib, who cliamed he got this manuscript from Udasis living in a forest near Jagannath [Orissa]

27.Harbhajan Singh's WRONG propaganda that I profess that, "ALL DASAM GRANTH WRTINGS WERE CREATION OF BRITISHERS"

Harbhajan Singh misinterprets and misrepresents my opinions as^[88]: "ਡਾ. ਮਾਨ ਸਮੁਚੇ ਗ੍ਰੰਥ ਦੀ ਰਚਨਾ

ਅੰਗਰੇਜ਼ਾਂ ਦੁਆਰਾ ਕੀਤੀ ਗਈ ਮੰਨਦੇ ਹਨ!" My interpreting are based on the evidence that I brought out by exploring the Colebrook Bir in London library. Also my opinions agree with Giani Gian Singh that there were some compositions of 10th guru ji in early 18th century which remained scattered as noted in section 24 above. Some compiler put them into a Granth and named it "Daswin Padshah ka Granth" in 1783. Based on this evidence all I am saving is that, no Granth similar to the pattern of presently published Dasam Granth with all compositions in one Granth with name of Granth Daswin Padshah ka Granth can be found prior to 1783. Individual compositions can be found prior to 1783. Dasam Granth is a compiled Granth but not written by one author. Therefore, an academic guestion is who compiled and arrangement the contents of the Dasam Granth corrected and published by Sodhak committee in 1899 AD after consulting 32 Birs? Who inserted scattered compositions of Guru Gobind Singh as reported by Giani gian singh into this Granth in 1783? The evidence shows that there have been many versions of Dasam Granth manuscripts which appeared over last two hundred years. The work of Dr. Ratan Singh Jaggi and Bhai Randhir Singh has shown that there have been many variations in the Chaand count and names of Kavis like Ram and Sham interchanging in various manuscripts. The contents and the arrangement show many variations. It was only the Sodhak Committee who collected 32 different Dasam Granths and finalized a corrected version which was published in 1900 AD. As outlined above Sodhak committee rejected Anandpuri Bir as composition of jaap sahib.Akal Ustit and chandi Di Var were different.Delhi Bir contains Banno version therefore, cannot be associated with Bhai Mani Singh who scribed Damdami version in 1706AD. Patna Bir written in Sambat 1755 (1698AD) cannot be accepted because it contains the composition Zafarnama written with same ink and same hand writing. Sodhak committee worked more on correction than on the authenticity issues. Recently Dr. Gurinder Singh Mann, professor at UC California, Santa Barbara, has seen all of the above manuscripts; his opinion is that only few of the composition can be accepted to be the writings of Guru Gobind Singh Ji. Many of the compositions belong to the court poets/Darbari Kavis. All Dasam Granth recensions contain Zafarnama, an account of historical event that happened in 1706AD AD indicating that it was written 7 years after the creation of Khalsa in 1699 AD. But this historical event is missing in all Dasam Granths. Why the event of creation of Khalsa, the emblem of Sikh Panth for the last 300 years, is missing? Dr. Balwant Singh Dhillon of Guru Nanak Dev University has written a paper on the exclusion of many so called compositions of Guru Gobind Singh by the Sodhak Committee based on textual analysis of Patna Bir. Dr. Balkar Singh, former Head of Dept of Guru Granth Sahib, Panjabi University, Patiala, was a member of the committee who corrected the proofs of 'Shabdarth Dasam Granth' written by Randhir Singh and published by Punjabi university. In this book, Charitropakhyan and 11 Hakiats were not published, why is so?. Dr Balkar Singh has discussed in detail the Place of Dasam Granth in Sikh literature and Dr Gurnam Kaur, former Head Departtment of Guru Granth Sahib at Panjabi Universty has given her opinion on the Doctrinal inconsistencies in Dasam Granth relating to Avtarhood, Devi Pooja, Shastar as Pir, Anti-long hair, intoxicants and bias against Woman. Dr. Sukhdial Singh, Professor at History Department Punjabi University, Patiala has written about the absence of Dasam Granth in 18th century of Gurumukhi/Sikh sources. Dr. Kulwindar Singh Bajwa doubts the authorship of Krishan Avtar composition because in various manuscripts the Chhands count of Krishan avtar varies from 2447 to over 2559, therefore one has to assess which version is authentic. Kesar Singh Chhiber quotes 1400 Baints/Chhands of Zafarnama by Guru Gobind Singh Ji in his book but only 111 are found in presently Published Dasam Granth. Where is rest of the composition? In three different Dasam Granth Birs the source of Khas Patras appear to be only from Patna Birh (1698AD (Sambat 1755).

There has been a debate in the community about the authorship of the compositions in Dasam Granth. This was the big task for the Sikh pioneers in 1920, who got control of historical Gurdwaras from Mahants. Copies of Dasam Granths were removed from many Gurudwarsa in Punjab especially In PEPSU districts. (Note: This was due the fact that Mahanrajas of PEPSU, under a treaty with Britishers, allowed them an access upto the boundary of Satluj river and distributed Dasam Granth in PEPSU areas. That is why no Dasam Granth was available in Punjab during the rule of Mahanraja Ranjit Singh.) Sikh Pioneers in 1920, s settled the issue of the compositions (including the specific contents) of Guru Gobind Singh which must be followed by the Sikhs for daily prayers and for Sikh Baptism/KhandeyDdi Pahul and published it in Sikh Rehat Maryada document (1927-1945). They gave no importance to Dasam Granth corrected by Sodhak committee in 1895-1896. No mention or reference to Dasam Granth is found in the discussions of the provincial legislature during the period of two months, May 7 to July 7, 1925 when this act was discussed and approved. Dr. Balbir Singh in 1968, who has seen many old manuscripts of Dasam Granth including Anandpuri Birh and Delhi Birh, recommended that further academic research is needed on all aspects on the Dasam Granth issue. I have just tried one aspect of this research. Contents and arrangement of the Dasam Granth which were corrected by the Sodhak Committee can be traced back to a manuscript presently located in British Library which was written around 1783 AD. Its contents and arrangement almost matches with the Sodhak Committee version. John Malcolm was the first to introduce this manuscript of Dasam Granth in Sikh Literature. It was procured by a British attorney and administrator, Mr. Colebrook in Calcutta and used by Malcolm for his book, "Sketch of The Sikhs". The other Britishers who assisted Malcolm were Dr. John Laden who provided him the translations of Bachitar Natak and other Sikh documents as noted above. Charles Wilkins was a librarian in Calcutta who visited Takhat Patna Sahib in 1781 AD. Atma Ram was Nirmala Granthi/priest and in Calcutta probably resided at the property of Takhat Harmandar Sahib in Calcutta at Harrison Road as noted by Dr. Ved Prakash. From 1797 AD one can trace the name of the Mahants and Granthis of Takhat Patna Sahib starting with Nawal Singh followed by Dyal Singh and Sukha Singh. The later was initially a Granthi and then became the Mahant. Then his son, Charat Singh, followed him. Sukha Singh and Charat Singh are well known in Sikh history records having connections with Dasam Granth issues. Based upon the internal dating evidence, heterogeneous nature of compositions and so many other variations in contents and texuality in Dasam Granth, undoubtedly confirms that it was not written by one person, at one place and at one time. My research work has shown that the compilation of Colebrook Granth with fixed compositions, contents and arrangements, first appeared in 1783 AD.

Evidence clearly shows British participation in preparation and arrangement of contents and promotion of presently published Dasam Granth (Colebrook Dasami Pathshahi Da Granth) by Malcolm when they started advancing to Punjab. After they became dictator in Punjab in Dec 16° 1846AD, Governor General of Lahor ordered a translation of Dasam Granth in Devnagri in February 1847 to amalgamate Sikhs with Hindus. In 1859 Kartarpuri dasam granth was also sent to to the queen(read section 11). All these historical facts cannot be ignored and must be taken into account on further research on the authenticity of Dasam Granth by panthic academic committee with experts from all fields.

British interest in the Dasam Granth and their efforts to promote it have not come under the focus of scholars so far. It needs serious investigation which in turn may yield significant data to understand the formation of presently published version of Dasam Granth.

The question of procuring authentic version of Dasam Granth, if any, is the main issue which was raised during the initial correction of compilation of presently published Dasam Granth by Sodhak Committee 114Years ago in Khalsa Akhbar but Sodhak committee had no answer. Panth asks the same question again to Dr.Harbhajan Singh and his Group. Until a committee of scholars at the Panthic or university level find any new evidence that would authenticate the version in the form of a single manuscript relating to Bhai Mani Singh Ji, the debate will continue.

28. Need for more Research On This Granth which is missing the event of "Creation OF Khasa". This Granth has no sanctification by Guru Gobind Singh Ji.

Read Below the opinion Of Dr Balbir Singh, Founder of "Dr. Balbir Singh Sahitya Kendra. Dehradun"

ੱਛੱਡ ਪੰਜਾਬ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ ਪੰਜਾਬੀ ਸਾਹਿੱਤ ਦਾ ਇਤਿਹਾਸ

ਇਹ ਕਮੇਟੀ ਆਪਣਾ ਕੰਮ ਜਨਵਰੀ ੧੮੯੬ ਤਕ ਕਰਦੀ ਰਹੀ। ਏਸ ਦੌਰਾਨ ਵਿੱਚ ਖ਼ਾਲਸਾ ਅਖ਼ਬਾਰ ਲਾਹੌਰ ਵਿੱਚ ਪਤ੍ਰ ਪ੍ਰੇਰਕਾਂ ਵਲੋਂ ਇਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਕੰਮ ਤੇ ਨੁਕਤਾ ਚੀਨੀ ਹੁੰਦੀ ਰਹੀ ਤੇ ਜੋ ਖ਼ਾਮੀਆਂ ਸਨ ਦੱਸੀਆਂ ਜਾਂਦੀਆਂ ਰਹੀਆਂ, ਇਹ ਪਤ੍ਰ ਤ੍ਰੀਕ ੪-੧੦-੯੫, ੨੫-੧੦-੯੫, ੧-੧੧-੯੫ ਆਦ ਤ੍ਰੀਕਾਂ ਤੇ ਖ਼ਾ: ਅ: ਲਹੌਰ ਵਿੱਚ ਛਪਦੇ ਰਹੇ।

੨੪ ਜਨਵਰੀ ੧੮੯੬ ਨੂੰ ਕਮੇਟੀ ਨੇ ਏਸ_ਕੰਮ ਦੀ ਸਮਾਪਤੀ ਕੀਤੀ ਤੋਂ ਇਨ੍ਹਾਂ ਵਲੋਂ ਰੁਪੋਟ ਤੇ ਸੁਧੀ-ਪਤੁ ਛਾਪਿਆ ਗਿਆ ।

ਇਸ ਕਮੇਟੀ ਨੇ ਬਹੁਤ ਸਾਰੀਆਂ ਲਿਖਤੀ ਬੀੜਾਂ ਦਾ ਪਰਸਪਰ ਮੁਕਾਬਲਾ ਕਰਕੇ ਸੋਧਾਈ ਦਾ ਕੰਮ ਜਿਤਨਾ ਕੁ ਉਸ ਵੇਲੇ ਲਿਖੇ ਮਸਾਲੇ ਮੁਤਾਬਿਕ ਹੋ ਸਕਦਾ ਸੀ, ਕਰ ਦਿੱਤਾ। ਪਰ ਦਸਮ ਗ੍ਰੰਥ ਦੀ ਪੂਰੀ ਜਾਂਚ ਪੜਤਾਲ, ਜੋ ਹਰ ਪਹਿਲੂ ਤੋਂ ਇਸ ਉਪਰ ਚਾਨਣਾ ਪਾ ਸਕੇ, ਅਜੇ ਮੁਥਾਜ ਹੈ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਵਡੇਰੇ ਯਤਨ ਦੀ।

> By: Dr. Balbir Singh, Founder, Dr. Balbir Singh Sahitya Kendra Dehradun. Recommending need for more research on all aspects of Dasam Granth

Source; Punjab Universty Punjabi sahit Da Ithas Edited by Surindar Singh Kohli,pub By Punjab Universty Press1967,1986. From Article Guru Gobind Singh and his Darbari Kavi,s

Dr. Balbir Singh although did his PhD. in organic chemistry was a great Sikh scholar who did a great deal of research on issues related with Dasam Granth, and has also evaluated the Delhi Bir ascribed to Mani Singh as well as Anandpuri (Hazoori Bir). For his Panthic Seva, Punjabi University honored him with D.Lit [Honoris Causa]in 1971. Dr Balbir singh after his detail evaluation on Dasam Granth Birs in 1968, recommended that more research on all aspects of Dasam Granth is needed. Dr. Rattan Singh Jaggi made his best efforts on this difficult academic debate and provided a lot of academic evidence. But respected Dr.Harbhajan does not produced any contrary academic evidence except verbal abuse with verbosity in His book. Important question for Harbhajan is, why this Granth is missing the important event of Creation of khalsa in its contents. At many places long hairs are Insulted, why?. All manuscripts of Dasam Granth contain Zafarnama which extend the dating of all the contents to later than 1706AD. No sanctification was given by Guru Gobind Singh Ji when he was alive to any such Granth, any individual composition or part thereof. No recognition was given to this Granth in **1925 Gurudwara act.** No one has any right to create any controversy what so ever about the specific writings that have been recognized, accepted and added in Sikh Code of Conduct (1927-1945AD) by the Sikh Panth for recitation in daily prayer and Sikh Baptismal (Khandey De Pahul). And no devoted Sikh has any disagreement with this issue.

Harbhjan in his book provided no new academic evidence of any authentic Granth but writes [89]. "

ਕ੍ਰਿਤੀ ਸਿਧ ਕਰਨ ਦੀ ਭਰਪੂਰ ਚੇਸ਼ਟਾ ਕੀਤੀ ਹੈ। ਭਾਵੇਂ ਡਾ. ਜੱਗੀ ਮੇਰੇ ਮਨ ਵਿਚ ਬਹੁਤ ਸਤਿਕਾਰ ਯੋਗ ਸਥਾਨ ਰਖਦੇ ਹਨ, ਫਿਰ ਵੀ ਸ਼੍ਰੀ ਦਸਮ ਗ੍ਰੰਥ ਸੰਬੰਧੀ ਮੇਰੇ ਵਿਚਾਰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਤੋਂ ਉਲਟ ਹਨ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਮੱਤ ਨਾਲ ਮੇਰਾ ਸਹਿਮਤ ਹੋਣਾ ਜ਼ਰੂਰੀ ਵੀ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਸ਼੍ਰੀ ਦਸਮ ਗ੍ਰੰਥ ਨੂੰ ਗੁਰੂ-ਕ੍ਰਿਤ ਸਿਧ ਕਰਨ ਵਾਸਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਵਿਚਾਰਾਂ ਦਾ ਨਿਖੇਧ ਕਰਨਾ ਮੇਰੀ ਮਜ਼ਬੂਰੀ ਸੀ।

"Can Harbhajan Singh Share with Panth what was his helplessness/compulsion" ਮਜ਼ਬੂਰੀ ". In Sikh history becoming a leader of a parallel Granth movement will not be forgotten and Harbhajan will have to answer Chitar Gupt, "ਚਿਤ ਗੁਪਤੂ ਜਬ ਲੇਖਾ ਮਾਗਹਿ ਤਬ ਕਉਣੂ ਪੜਦਾ ਤੇਰਾ ਢਾਕੈ ॥੩॥ ਦੀਨ ਦਇਆਲ ਪੁਰਨ ਦੁਖ ਭੰਜਨ ਤੁਮ ਬਿਨੂ ਓਟ ਨ

ਕਾਈ ॥ ਕਾਢਿ ਲੇਹੁ ਸੰਸਾਰ ਸਾਗਰ ਮਹਿ ਨਾਨਕ ਪ੍ਰਭ ਸਰਣਾਈ ॥४॥१੫॥੨੬!" (ਪਰ, ਹੇ ਭਾਈ!) ਜਦੋਂ (ਧਰਮ ਰਾਜ ਦੇ ਦੂਤ) ਚਿੱਤ੍ਰ ਅਤੇ ਗੁਪਤ (ਤੇਰੀਆਂ ਕਰਤੂਤਾਂ ਦਾ) ਹਿਸਾਬ ਮੰਗਣਗੇ, ਤਦੋਂ ਕੋਈ ਭੀ ਤੇਰੀਆਂ ਕਰਤੂਤਾਂ ਉਤੇ ਪਰਦਾ ਨਹੀਂ ਪਾ ਸਕੇਗਾ।੩।ਹੇ ਨਾਨਕ! (ਆਖ-) ਦੀਨਾਂ ਉਤੇ ਦਇਆ ਕਰਨ ਵਾਲੇ! ਹੇ ਸਰਬ-ਵਿਆਪਕ! ਹੇ ਦੁੱਖਾਂ ਦੇ ਨਾਸ

ਕਰਨ ਵਾਲੇ! ਤੈਥੋਂ ਬਿਨਾ ਹੋਰ ਕੋਈ ਆਸਰਾ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਹੇ ਪ੍ਰਭੂ! ਮੈਂ ਤੇਰੀ ਸਰਨ ਆਇਆ ਹਾਂ। ਸੰਸਾਰ-ਸਮੁੰਦਰ ਵਿਚ (ਡੁੱਬਦੇ ਨੂੰ ਮੈਨੂੰ ਬਾਂਹ ਫੜ ਕੇ) ਕੱਢ ਲੈ।੪।੧੫।੨੬।.

Harbhajan Singh will also have to answer about his Sikh thought, the deeds/action of his life by promoting a parallel Granth movement against Sri Guru Granth Sahib by including appreciation letters from those who equate Sri Dasam Granth parallel to Sri Guru Granth Sahib against the last order of Guru Gobind Singh Ji for the Sikhswhich every sikh knows is to "Follow only Sri Guru Granth Sahib". Guru Granth Sahib

English and Indian source of 20thth Century including Cunningham, Wilson, Trump, McAuliffe, Narang, Mohan Singh, Banerjee also wrote about Dasam Granth in 19th century, but nobody accepted complete Dasam Granth to be an authenticated version by tenth guru ji. Many more scholars never agreed upon the authentication of Dasam Granth by Guru Gobind Singh in his own hand. Names of such scholars are,Bhai Bishan Singh from Sangroor--1902, Ran Singh--1918, Giani Lal Singh--1949, Master Naranjan Singh--1954, Bhai Sher Singh--1935, 1 Dr. Jaswant Singh from Lucknow--937, Shamsher Singh--1942, Harnam Singh Balab—1955, Dr. Tarlochan Sing—1955, Dr. Randhir Singh—1959, Sardar Kapoor Singh—1959, Dr. Harbhajan Singh—1959, Rampal Ashta—1961, Dr. Kumari Parsini Sehgal—1963, Dr. Mahip Singh—1950, and Dr. Mohan Singh Deewana, Dr. Malik Singh of Agra University, Dr. Lal Manohar Updadi of Binaris Hindu Uni, Dr. Ohm Pardwaj Kur Kashtar of Uni, Dharampal Mani Bhagalpur Uni, Dr. Kamla Koshal of Agra Uni, Dr. Sashila of Devi Punjab University, Dr. Shameer Singh of Guru Nanak University, Dr. Mohanjit Singh of Usmania University, CH Lohelin, Dr. Bhushan Sachdev of Punjab University, and Dr. Nirmal Gupta of Punjab University. Lal singh--967, Bhag singh, Principal Harbhajan sing--2006, Pirtpal Singh Bindra--2004, Gurinder Singh Mann of Santa Barbara--2008. Dr Harbhajan Singh--2009, Daljit Singh--2009 and many more.

During 1985-1988 Panjabi University Patiala published 3 volumes of Shabdarth Dasam Granth edited by Bhai Randhir Singh but excluded Chritropakhyan and Hakaits although he believed that all compositions of Dasam Granth is authentic Bani of Guru Gobind Singh Ji.The above authors have done and written on Dasam Granth but only few of them have discussed the authenticity issues in detail. For authenticity issues of Sri Dasam Granth the work of Dr. Jaggi, Dr. Padam, Dr. Ashta, Bhai Randir Singh is remarkable. For detailed list of all the literature on Dasam Granth, read my paper "Sources of Literature on Dasam Granth". click on

http://www.globalsikhstudies.net/pdf/Sources%20of%20%20literature%20on%20Dasam%20Granth %20-Jasbir%20Singh%20Mann%20April%201st%202008.pdf

Any author who understands the academic debate on Dasam Granth understands clearly that subject is difficult as authenticity is the main issue. Which Dasam Granth to be made a base in order to have

any useful discussion? The Text of Sri Dasam Granth is not fixed and panth must settle this issue first. Sodhak committee of The Gurmat Granth Pracharak Sabha was part of Amritsar Singh Sabha with including three Singh Sabhas. They fixed the text from 32 recensions but were unable to get any authentic version as requested by Lahore Singh Sabha with 118 associations. Therefore, Lahore Singh Sabha did not recognize as the authentic version of Dasam Granth which was finally compiled by Sodhak committee. Evidence also show that 1925 Act and SGPC did not use this Granth for Sikh Rehat Maryada. Read three articles published in their news paper, Khalsa Akhbar, against this committee on October4th,25th & November1st, 1895. Summary of these article Indicates that Lahore Singh sabha was requesting Giani Sardool Singh, Secretary of Sodhak Committee, to find out and authenticate which is the original Dasam Granth out of various Dasam Granths Birs they used for the correction of final version. http://www.globalsikhstudies.net/pdf/Jasbir%20S%20Mann%201895%20letters%20published%20in%20K halsa%20Akhbar.pdf

After 114 years we are in the same academic debate. **Question remains the same, where and which is the authentic version which can be traced back to guru gobind singh Ji or Bhai Mani singh Ji.** Decadent Movement of Parallel has failed to answer this querry which was put to Sodhak committee by Lahore singh sabha. There are many manuscripts of Dasam Granth available as outlined above but all of them are debatable on the basis of history and /or textual issues as it is difficult academically to associate them with Guru Gobind Singh Ji or Bhai Mani Singh Ji. Therefore, there is a need of serious and honest effort of research on this issue. I will agree with Prof Gurinder Singh Mann of Santa Barbra University, California, that "These texts need to be further examined and the information in them correlated with findings about the Sikh material heritage that have become available in past decades. These data need to be collected, sifted, assessed and used towards the creation of authoritative narratives of Sikh history, which will draw their vital sap from indigenous sources, so to speak. And not from easily accessible but inaccurate renderings of these events that were produced in later times!" ^[90].

I feel that Sikh Panth is going through a critical time. Therefore, present author is requesting the higher Sikh Central Authorities/Universities in Punjab to address the issue thorough history and Gurmat based on independent inquiry of the context of Dasam Granth under the light of this newly found historical and textual evidence. This issue must be addressed ASAP otherwise It will create social and religious divisions among the ranks of Sikhs. If this trend is not prevented, checked and stopped, the Sikhs living in India and abroad will get divided. It is well Known that Britishers ruled colonies using, 'Divide and Rule' policy. Malcolm by promoting Colebrook's Dasmi Patshahi Granth, which he could not procure from Punjab In 1805AD, ruptured the Sikh community ideologically. Sikh scholars need to evaluate this perspective and promote the Gurmat envisioned by Guru Nanak in order to bring the entire Panth at one Ideological platform. It is my hope that serious Panthic effort will help Sikhs to enlighten the richness of their heritage, which will provide better understanding for outsiders and will attempt to bridge all gaps.

Like a believer Sikh, we should understand that Gurus has given us the instructions in reference to acceptance of any concept, idea or thought in Sikhism by guidance from SGGS. In 1708, 10th Guru sanctified Bani in Sri G.G.S. as spiritual Guru and Guru Panth represented by five Khalsas as a physical Guru(Guru Granth & Guru Panth). Bani of Guru Granth Sahib is sole Guru. Final seal of AGGS Mundavani M5 discusses use of Sach, Santokh, and Vichar on issues. Third Guru was very clear from the beginning about such issues surfacing in panth. Therefore, recommended <u>"Aao Sikh Satgur Kay</u> Piaryo, Gavoh, Sachi Bani. I believe that all the Sikh conflicts, including academic issues of Sri Dasam Granth, should be solved amicably as is inherent in the following Shabad. "ਬਸੰਤੁ ਮਹਲਾ ੫ ਘਰੁ ੨ ਹਿੰਡੋਲ ਪਓ ਸਤਿਗੁਰ ਪ੍ਰਸਾਦਿ ॥ ਹੋਇ ਇਕਤ੍ਰ ਮਿਲਹੁ ਮੇਰੇ ਭਾਈ ਦੁਬਿਧਾ ਦੂਰਿ ਕਰਹੁ ਲਿਵ ਲਾਇ ॥ ਹਰਿ ਨਾਮੈ ਕੇ ਹੋਵਹੁ ਜੋੜੀ ਗੁਰਮੁਖਿ ਬੈਸਹੁ ਸਫਾ ਵਿਛਾਇ ॥ ૫॥ ਇਨ੍ਹਹ ਬਿਧਿ ਪਾਸਾ ਢਾਲਹੁ ਬੀਰ ॥ ਗੁਰਮੁਖਿ ਨਾਮੁ ਜਪਹੁ ਦਿਨੁ ਰਾਤੀ ਅੰਤ ਕਾਲਿ ਨਹ ਲਾਗੈ ਪੀਰ ॥ ॥ ਰਹਾਉ ॥ ਕਰਮ ਧਰਮ ਤੁਮ੍ਰਹ ਚਉਪੜਿ ਸਾਜਹੁ ਸਤੁ ਕਰਹੁ ਤੁਮ੍ਰਹ ਸਾਰੀ ॥ ਕਾਮੁ ਕ੍ਰੋਧੁ ਲੋਭੁ ਮੋਹੁ ਜੀਤਹੁ ਐਸੀ ਖੇਲ ਹਰਿ ਪਿਆਰੀ ॥ ॥ ਉਠਿ ਇਸਨਾਨੁ ਕਰਹੁ ਪਰਭਾਤੇ ਸੋਏ ਹਰਿ ਆਰਾਧੇ ॥ ਬਿਖੜੇ ਦਾਉ ਲੰਘਾਵੈ ਮੇਰਾ ਸਤਿਗੁਰੁ ਸੁਖ ਸਹਜ ਸੇਤੀ ਘਰਿ ਜਾਤੇ ॥ ॥ ਹਰਿ ਆਪੇ ਖੇਲੈ ਆਪੇ ਦੇਖੈ ਹਰਿ ਆਪੇ ਰਚਨੁ ਰਚਾਇਆ ॥ ਜਨ ਨਾਨਕ ਗੁਰਮੁਖਿ ਜੋ ਨਰੁ ਖੇਲੈ ਸੋ ਜਿਣਿ ਬਾਜੀ ਘਰਿ ਆਇਆ ॥ ४॥ ॥ ॥ ੯॥ {ਪੰਨਾ 1185)"

BASANT, FIFTH MEHL, SECOND HOUSE, HINDOL:

ONE UNIVERSAL CREATOR GOD. By THE GRACE OF THE TRUE GURU: Come and join together, 0 my Siblings of Destiny; dispel your sense of duality and let yourselves be lovingly absorbed in the Lord. Let yourselves be joined to the Name of the Lord; become Gurrnukh, spread out your mat, and sit down. (1) In this way, throw the dice, 0 brothers. As Gurmukh, chant the Naam, the Name of the Lord, day and night. At the very last moment, you shall not have to suffer in pain. (1) Pause II Let righteous actions be your game board, and let the truth be your dice. Conquer sexual desire, anger, greed and worldly attachment; only such a game as this is dear to the Lord. (2) Rise in the early hours of the morning, and take your cleansing bath. Before you go to bed at night, remember to worship the Lord. My True Guru will assist you, even on your most difficult moves; you shall reach your true home in celestial peace and poise. II 3 II The Lord Himself plays, and He Himself watches; the Lord Himself created the creation. 0 servant Nanak, that person who plays this game as Gurmukh, wins the game of life, and returns to his true home.(4)(1)(19)1185.

29. June 6th 2008 Sri Akal Takhat Gurmata Reconfirms Panthic Unanimous Stand^[91].;

When Sikhs got control of Sikh Gurudraras in 1920. There were many different Rehats in different Sikh institutions and Gurdwaras which were controlled by Mahants, Nirmalas and Udasis. Dedicated Sikhs knew about real tenets of Sikhism envisioned by Guru Nanak; they got together and settled One Panthic Sikh Rehat Maryada once for all. It must be protected and promoted. Sikh Nation has one Panth, one Granth and one Rehat Maryada. As discussed above In **1973**, Singh Sahiban of Darbar Sahib and Jathedar Sri Akal Takhat Sahib has already given their opinion by Letter from SGPC# 36672 3/ 4-8-73 which reads as: "Chritropakhyan composition which is included in Dasam Granth is not Dasmesh Bani. It is a copy of old Hindu mythological stories". Click on

http://www.globalsikhstudies.net/pdf/1973%20SGPC%20Letter.pdf

Sri Akal Takhat has already resolved the issue at Panthic Level by passing "June 6th 2008 Gurmata". It needs to be enforced by Sri Akal Takhat. For Gurumukhi version click on http://sgpc.net/akaltakhat_hukum/hukumnamas.asp. The Gurmata details are given above in Item #8 on page 30.In summarry reads "No one has any right to create controversy about the specific writings contained in Dasam Granth that have been recognized and accepted by the Sikh Panth for Sikh Code of Conduct, prescribed recitation in daily prayer and Sikh baptismal(Khandey De Pahul). Be it known to the entire Sikh Panth that Sri Dasam Granth is an integral part of Sikh literature and history but, Guru Gobind Singh Ji did not recognize it equal to Sri Guru Granth Sahib Ji. Since, he bestowed Guruship only on Sri Guru Granth Sahib, therefore, no other Granth can be installed along with Sri Guru Granth Sahib." I have submitted my evidence to Sri Akal Takhat, and the Vice Chancellor of Punjabi University, Patiala for the needful. I live in USA where I meet with people from over 100 denominations of Christianity but everybody is living peacefully with other religions. The street on which I live has over 30 families having different religions and different beliefs. As a part of Sikh communit, I have no issue with anybody who reveres Dasam Granth or Sarabloh Granth or even someone who is Atheist. If one follows the last command of Guru Gobind singh Ji, then one should bow only to Parkash of Sri Guru Granth sahib. At such place there shoud be no parallel Granth. One can keep

it separate and rever it as much as one wants. Religion practice is individualistic and nobody can force anybody's religious belief and practice. I have great respect for everybody because everyone is entitled to their beliefs and no person has the right to judge other person's spirituality as it is personal issue. We may differ with opinions on academic issues but I respect every body's opinion. Therefore, I will request all concerned to send their opinions about Dasam Granth based upon authentic evidence to Sri Akal Takhat Sahib so it can be reviewed in future by a committee to be instituted by the Sikh Authorities at Amritsar or by scholars of institutes and university. Avtar Singh Makkar, President SGPC, on made a statement Feb 14th which was reported in Ajit Newspaper on Feb 15th 2010 ^[92]. that SGPC will constitute High level committee to settle Dasam Granth Debate. Jathedar Gurbachan Singh has made a similar statement on march 26th which was reported in Ajit Newspaper on march 27th 2010[93], and has requested all concerned to send their evidence based opinion to Sri Akal Takhat sahib . Authenticity of the presently published Dasam Granth as corrected & compiled by Sodhak Committee and in 1900AD needs a thorough history and Gurmat based independent inquiry in the light of above historical and textual evidence. British interest in the Dasam Granth and their efforts to promote it have not come under the focus of scholars so far. It needs serious investigation which in turn may yield significant data to understand the formation of presently published version of Dasam Granth. Until such time Sikh Panth must follow Gurmata#1 passed on June 6th 2008 at Sri Akal Takhat on this issue. A humble request is made to all Sikh authorities and the Panth for its enforcement.

Jasbir Singh Mann M.D., California.

Refrences

1.Dr. J.S. Grewal book "The Sikhs of the Punjab" Revised edition published by Cambridge University press, in 1998, Page 97.

2. <u>Dr.Harbhajan Singh " Book Sri dasam Granth sahib-jarta sambhndi VIVAD DI Punar Smeekhya" By</u> Dr.Harbhajan Singh BIBAYK Parkashan Amritsar,2009" page 131

3.Dr.Harbhajan Singh, "Kaal Purkh da sankalp in dasam granth" article at <a href="http://www.patshahi10.org/index.php?option=com_content&view=article&id=252:2009-01-18-13-38-55&catid=35:punjabi-<emid=64">http://www.patshahi10.org/index.php?option=com_content&view=article&id=252:2009-01-18-13-38-55&catid=35:punjabi-<emid=64

4.Dr.Harbhajan Singh "ਸ਼੍ਰੀ ਦਸਮ ਗ੍ਰੰਥ ਸੰਬੰਧੀ ਡਾ. ਜਸਬੀਰ ਸਿੰਘ ਮਾਨ ਦੇ ਸੰਦੇਹਾਂ ਦਾ

ਉਤਰ":http://www.patshahi10.org/index.php?option=com_content&view=article&id=348:2010-05-17-10-17-18&catid=35:punjabi-&Itemid=64

5.For Opinions of Dr.jasbi sigh mann read the articles and sources as below

- Textual Analysis, History and Academic Issues of important Dasam Granth Birs Reported in Literature. Click on
 <u>http://www.globalsikhstudies.net/pdf/Jasbir%20S%20Mann%20Textual%20Analysis%20History%20and%20Academic%20Issues.pdf</u>
- Presently Published Dasam Granth and British Connection; Guru Granth Sahib as the only Sikh canon. Click on
 <u>http://www.globalsikhstudies.net/pdf/JS%20Mann%20British%20Connection%20and%20%20presetly%20Published%20Dasam%20Patshshi%20%2
 OGranth.pdf</u>
- Guru Granth Sahib; as the only Sikh canon: Presently Published Sri Dasam Granth and British Connection. Click on
 <u>http://www.globalsikhstudies.net/pdf/Rejoinder%20to%20%20Sri%20Dasam%20Granth%20SahibThe%20Second%20Canon%20of%20the%20Sikh
 s%20Jasbir%20Singh%20Mann.pdf
 </u>

6. British Library Manuscript MSS Punjabi D5;541 folios, Donated By "HT Colebrooke". Same manuscript was published with minor changes by Sodhak Committee first time in 1900AD and now available in 1428 Pages as 1.) Dasam Sri Guru Granth Sahib Ji. Published by Jawahar Singh and Kirpal Singh, Amritsar in two volumes. 2)Sri Dasam Granth Sahib Ji two volumes. Published by Chatar Singh and Jeevan Singh, Amritsar Both.

7. Sikh rehat Maryada Bublished by SGPC(1927-1945) click www.sgpc.net

8. Sri Dasam Granth Sahib (Paath, Sampadan and Vikhia). Five Volumes in Punjabi. By Rattan Singh Jaggi. Published by Govind Sadhan, Gudaipur, Mehroli, New Delhi. On intrnet for Dasam Granth all compositions except Chritropakhyan on internet click on dr. Kulbir singh thind web http://www.sridasam.org/dasam?c=t. For Chritropakhyan English translation by pritpal singh Bindra click http://www.globalsikhstudies.net/pdf/Enlish%20Translation%20of%20chritro%20pakhyaan%20from%20D http://www.globalsikhstudies.net/pdf/Enlish%20Translation%20of%20chritro%20pakhyaan%20from%20D http://www.globalsikhstudies.net/pdf/Enlish%20Translation%20of%20chritro%20pakhyaan%20from%20D http://www.globalsikhstudies.net/pdf/Enlish%2021%20By%20Pritpal%20Singh%20Bidra%20%28vol%201 http://www.globalsikhstudies.net/pdf/Enlish%20201%20By%20Pritpal%20Singh%20Bidra%20%28vol%201 http://www.globalsikhstudies.net/pdf http://www.globalsikhstudies.net/pdf http://www.globalsikhstudies.net/pdf http://www.globalsikhstudies.net/pdf http://www.globalsikhstudies.net/pdf http://www.globalsikhstudies.net/pdf http://www.globalsikhstudies.net/

9. Request letter given to Dr.Jaspal singh VC Punjabi University for further research into authenticity of presently Published dasam Granth by Coaltion of guurdwars Southern California June 28th ,2009. Click

http://www.globalsikhstudies.net/pdf/Papers%20presented%20to%20Dr%20Jaspal%20on%20june%2028 th%202009%20on%20DG%20authenticity.pdf

10. http://www.ajitjalandhar.com/ March 27th 2010

11. <u>Dr.Harbhajan Singh</u> "ਸ਼੍ਰੀ ਦਸਮ ਗ੍ਰੰਥ ਸੰਬੰਧੀ ਡਾ. ਜਸਬੀਰ ਸਿੰਘ ਮਾਨ ਦੇ ਸੰਦੇਹਾਂ ਦਾ ਉਤਰ":<u>http://www.patshahi1O.org</u>

12. Important work on the History and Creator of Sri Dasam Granth Released

http://www.patshahi10.org/index.php?option=com_content&view=article&id=330:book-release-and-panthic-gathering-at-sri-amritsar-a-report&catid=34:english&Itemid=63

13. For baba fareed shalok click <u>www.srigurugranth.org/</u>

14,16,17.18. <u>Dr.Harbhajan Singh</u> "Book Sri dasam Granth sahib-jarta sambhndi VIVAD DI Punar Smeekhya" By Dr.Harbhajan Singh BIBAYK Parkashan Amritsar,2009"

15. Mahan Kosh – Bhai Kahan Singh Nabha, 1997, published by National Book Shop, New Delhi

19. Giani Gian singh Panth parkash Published by BHasha Vibagh pages 318-322

20 Gurmat Martand Part I and Part II (Bhag Pehla and Dooja)Published by SGPC 1962,2005

21, 27,29. Charanjit singh bal" Akhauti Grantha Di Parchol"Published by sikh sandesh, burnby, B.C. Canada pages12-17

22. Dasam Granth Authorship (Kartitav). Punjabi. By Rattan Singh Jaggi. Published by Punjabi Sehat Sabha. New Delhi, 1966. This source also quotes all the literature written on Dasam Granth Prior to 1966 A.D.

23. click on http://www.globalsikhstudies.netforbook links on"Advanced studies in Sikhism" "Fundamentalissuesinsikh studies" "Recent Researches in Sikh studies

24, The Printed Version of sodhak committee corrected dasam Granth (1913AD 444 Nanakshahi) at SGPC reference library

25. Dr. Kashmir Singh paper "Sri Guru Granth Sahib and Dasam Granth in legal literature click on http://www.globalsikhstudies.net/odf/Kashmir%20Singh%20SRI%20GURU%20GRANTH%20SAHIB%20AND%20DA SAM%20Granth%20IN%20Legal%20Literature.pdf

26.Sikh Gurudwara Act, 1925 click on http://www.pap.gov.pk/uploads/acts/33.html

28. Sikh Studies Quarterly, January – March 2001 (pgs 91), published by Institute of Sikh Studies, (from Gurdwara Singh Sabha), Kanthala, Industrial Area, Phase II, Chandigarh 160 002, Edited by Gurtej Singh

30. "Sarbloh Granth Granth "Editor Jathedar Dyal Singh published by Budha dal Printing Press 2000CE in the introduction page KHAKHA.

31. Jit singh Sital book "Sri guru panth parkash" By rattan singh Bhangu Published by SGPC Ithas Board

ਦਸਮ ਗੰਥ ਸੰਬੰਧੀ ਡਾ. ਜਸਬੀਰ ਸਿੰਘ ਮਾਨ ਦੇ ਸੰਦੇਹਾਂ ਦਾ 32.33,38 Dr.Harbhajan Singh "प्री ਉਤਰ":http://www.patshahi10.org

34. kesar singh Chhiber"bansalinama" edited by PS Padam Publised by singh Brothers 10/384

35. "Authenticityof Kartarpuri Bir" By Daljit Singhclick on http://www.globalsikhstudies.net/pdf/kartbir1.pdf

36. C. Schackle" catalogue of Panjabi and sindhi manuscript in india office Library. London. Page 2

37.39 Delhi wali Bir attributed to be written by Bhai mani singhit with internal evidence to be written in 1713AD (Samat 1770)

40. Dr.Balbir singh "Punjabi University Punjabi Sahit Da Ithas" published by Punjab University, 1967,1986.Edited by Dr. Surinder Singh Kohli, "Darbari kavi of Guru gobind singh Ji" Article Pages 56-164

41. Gurmata from sri akal takhat June 6th 2008. http://sqpc.net/akaltakhat hukum/hukumnamas.asp.

42, Dr.Harbhajan Singh " Book Sri dasam Granth sahib-jarta sambhndi VIVAD DI Punar Smeekhya" By Dr.Harbhajan Singh BIBAYK Parkashan Amritsar,2009" page69

43.click on http://www.globalsikhstudies.net

44a. Read web page WAKE UP KHALSA in LIBRARYY LINK UNDER DOCUMENTS. Click http://www.wakeupkhalsa.com/showdocument.php?docid=19

44b. Recently Sikh Bulletin has has also published the same Circular of Rashtria Sikh Sangat in issue March-April 2010 ਚੇਤ-ਵੈਸਾਖ ਪ8੨ ਨਾਨਕਸ਼ਾਹੀ editor@sikhbulletin.com Volume 12 Number 3&4Published by: Khalsa

Tricentennial Foundation of N.A. Inc; 3524 Rocky Ridge Way, El Dorado Hills, CA 95762, USA **Fax** (916) 933-5808Khalsa Tricentennial Foundation of N.A. Inc. is a religious tax-exempt California Corporation

45. British Library Manuscript MSS Punjabi D5;541 folios, Donated By "HT Colebrooke". Same manuscript was published with minor changes by Sodhak Committee first time in 1900AD and now available in 1428 Pages as 1.) Dasam Sri Guru Granth Sahib Ji. Published by Jawahar Singh and Kirpal Singh, Amritsar in two volumes. 2)Sri Dasam Granth Sahib Ji two volumes. Published by Chatar Singh and Jeevan Singh, Amritsar Both.

46. British Library Manuscript MSS Punjabi D6 ;522 folios, Donated By "RadhaKrshan"

47.Hari ram Gupta "Punjab on the eve of First Sikh war" page 203 publication Bureau Punjab university, chandigarh1956, 1975. Also read "The Encylopedia of Sikhism" Punjabi University, Patiala.

48 Dr.Ganda Singh, *Three letters of Rani Jindan to British Resident- The Khalsa & the Punjab* edited by Himadri Banerjee, 2002, India History Congress; Published by TULIKA Press

49 Anglo – Sikh wars (1845-1846CE) Dr. Bakhshish Singh Nijjar, K.B Publications, New delhi, 1976

50.51; Dr.Harbhajan Singh " Book Sri dasam Granth sahib-jarta sambhndi VIVAD DI Punar Smeekhya" By Dr.Harbhajan Singh BIBAYK Parkashan Amritsar,2009" XXVIII,page 69 in harbhajan book and also in Article ਸ਼੍ਰੀ ਦਸਮ ਗ੍ਰੈਥ ਸੰਬੰਧੀ ਡਾ. ਜਸਬੀਰ ਸਿੰਘ ਮਾਨ ਦੇ ਸੰਦੇਹਾਂ ਦਾ ਉਤਰ":http://www.patshahi10.org

52. click on author link and Archives Link http://www.globalsikhstudies.net

53. Rattan Singh Jaggi "Sikh panth Vishav Kosh" Published by gur rattan publishers Patiala.2005.page 1241.

*54.56,57.60.63. <u>Dr.Harbhajan Singh</u>ਾ*ਸ਼੍ਰੀ ਦਸਮ ਗ੍ਰੰਥ ਸੰਬੰਧੀ ਡਾ. ਜਸਬੀਰ ਸਿੰਘ ਮਾਨ ਦੇ ਸੰਦੇਹਾਂ ਦਾ ਉਤਰਾ:<u>http://www.patshahi10.org/index.php?option=com_content&view=article&id=348:2010</u>

58. Bhai Bir Singh "Varan Bhai Gurdas Steek" Published by hai Bir singh Sadan New delhi. page 636-650.

59. Manuscript#;MSS IOR EUR McKanzie Volume 40 British Library. LONDON

61. Joginder Singh; Joginder singh "*The census and Sikhs*' Chapter 17, The khalsa over 300 years, 1999, published by Tulika ISBN 81-85229-12-0

62. Gurmit Singh ; History of Sikh Struggles Volume I, page 47, Atlantic Publishers

64. To Read Malcolm Book click on bottom entry http://www.globalsikhstudies.net/r link/dasam.htm

65. For complete report of Sodhak committee Click on

http://www.globalsikhstudies.net/articles/Report%20of%20Sodhak%20Committee%201897%20%28Punjabi%29.pdf

B. For academic Assessment on Report of Sodhak committee by S.Gurtej Singh click on

http://www.globalsikhstudies.net/articles/Assessment%20of%20Report%20of%20Sodhak%20Committeee%20-%20Gurtej%20Singh.pdf

65(a) The encyclopedia of Sikhism, Punjabi university.

65(b) Bhagat Lakshman Singh autobiography edited by Dr. Ganda Singh chapter page 18.

65(c). Prof Teja Singh "Singh Sabha and other Socio-religious movements" Published by Punjabi university patala.

66.68, Dr.Harbhajan Singh ਸ਼੍ਰੀ ਦਸਮ ਗ੍ਰੰਥ ਸੰਬੰਧੀ ਡਾ. ਜਸਬੀਰ ਸਿੰਘ ਮਾਨ ਦੇ ਸੰਦੇਹਾਂ ਦਾ ਉਤਰ": http://www.patshahi10.org/

67 MSS IOR EUR McKanzie Volume 40 British Library. LONDON

69. Dr.Harbhajan Singh "Book Sri dasam Granth sahib-jarta sambhndi VIVAD DI Punar Smeekhya" By Dr.Harbhajan Singh BIBAYK Parkashan Amritsar,2009"page96

<u>T0a,70b</u>; See entry Kapardan ; Page 295 *Mahan Kosh* – Bhai Kahan Singh Nabha, 1997, published by National Book Shop,New Delhi

71. Selections from Sri Dasam Granth, Two Volumes by Piara Singh Sandhu, Published by Singh Brothers, 2004

72. Dr.Harbhajan Singh "ਸ਼੍ਰੀ ਦਸਮ ਗ੍ਰੰਥ ਸੰਬੰਧੀ ਡਾ. ਜਸਬੀਰ ਸਿੰਘ ਮਾਨ ਦੇ ਸੰਦੇਹਾਂ ਦਾ ਉਤਰ":<u>http://www.patshahi1O.org/</u>

73. kesar singh Chhiber"Bansalinama" edited by PS Padam Publised by singh Brothers 10/3389

74. 79; Shabad Moorit – "Dasven Patshah da Granth Da Ithas" by Randhir singh published by SGPC

75. Dasam Granth Birs at Patna

76. AC BANNERJI book "The Khalsa Raj" published by Abhinav publications in 1985.page 51.

77.See tatkara/Index and chhad #,s in Patna Bir(1698AD samat 1755)

78. Gurmata from Sri Akal Takhat June 6th 2008. <u>http://sgpc.net/akaltakhat_hukum/hukumnamas.asp</u>.

80,82,83; read 1. Dasam Sri Guru Granth Sahib Ji. Published by Jawahar Singh and Kirpal Singh, Amritsar. Two volumes. 2)Sri Dasam Granth Sahib Ji. Published by Chatar Singh and Jeevan Singh, Amritsar.

81. Patna bir to be written in 1698AD(samat1755) per tatkara. See tatkara and folio 92b in text.

84,85; Shabad Moorit – "Dasven Patshah da Granth Da Ithas" by Randhir singh published by SGPC, page 15&46

86. Jugraj Kaur Bathh:Dasam Granth Authenticity; Analysis of its text and History ,paper read at "International Conferences on Sikh Studies,Mt. San Antonio College, Walnut, CA; San Jose State University, CA; University of Toronto, Mississauga; Oakland University, Michigan; Vancouver, BC; New York, NY".

87,89; Dr.Harbhajan Singh "Book Sri dasam Granth sahib-Karta sambhndi VIVAD DI Punar Smeekhya" By Dr.Harbhajan Singh BIBAYK Parkashan Amritsar,2009"page XXXV for singh sabha Lehar and pagexxxvii for his "MAJBOORI"

88 Dr.Harbhajan Singh *ਸ਼੍ਰੀ ਦਸਮ ਗ੍ਰੰਥ ਸੰਬੰਧੀ ਡਾ. ਜਸਬੀਰ ਸਿੰਘ ਮਾਨ ਦੇ ਸੰਦੇਹਾਂ ਦਾ ਉਤਰਾ":http://www.patshahi10.org/

90. Journal of Punjab Studies, volume 15 Numbers 1 & 2 (Spring-Fall 2008), UCSB, ISSN 0971-5223 (pages

261,262)

91. Gurmata from sri akal takhat June 6th 2008. http://sgpc.net/akaltakhat hukum/hukumnamas.asp

92,93. Click on <u>http://www.ajitjalandhar.com/</u> Avtar Singh Makkar President on Feb 14th made a statement which was reported in Ajit Newspaper on Feb 15th 2010 that SGPC will constitute High level committee to settle Dasam Granth Debate. Jathedar Gurbachan singh has made a similar statement on march 26th which was reported in Ajit Newspaper on march 27th 2010and has requested all concerned to send their evidence based opinion to Sri Akal Takhat sahib .

Personal Note for my friends June 18th 2010.

Best wishes and good Luck to Dr.Harbhajan Singh, Dr.Jodh Singh, Dr.Harpal Singh Pannu and Gurcharanjit Singh Lamba for spearheading this Decadent movement of Parallel Granth in Sikhism which is not less than any other Mina/udasi/hindali and many other schismatic/Hetrodox movements which disobeyed last command of Guru Gobind Singh Ji came with full force and vanished in Sikh History as Sikhs know and understand the last command of Guru Gobind Singh Ji. Third Guru was very clear from the beginning about such issues surfacing in panth. Therefore, recommended <u>"Aao Sikh Satgur Kay Piaryo, Gavoh, Sachi Bani.</u>

Sikh Nation has only One Granth "Sri Guru Granth sahib Ji", One Panth and One Guru Panth approved Rehat Maryada.Sri Guru Granth sahib is the only sanctified Sikh Scripture/Granth/Canon. This Decadent Movement of Parallel Granth in Sikhism is a schismatic Vision and is totally uncalled for. No one has any right to create controversy about the specific writings contained in Dasam Granth that have been recognized and accepted by the Sikh Panth for Sikh Code of Conduct, prescribed recitation in daily prayer and Sikh baptism (Khandey De Paul). Be it known to the entire Sikh Panth that Sri Dasam Granth is an integral part of Sikh literature and history but, Guru Gobind Singh Ji did not recognize it equal to Sri Guru Granth Sahib Ji. Since, he bestowed Guru ship only on Sri Guru Granth Sahib, therefore, no other Granth can be installed along with Sri Guru Granth Sahib.

Jathedar Gurbachan Singh has requested all concerned to send their evidence based opinion to Sri Akal Takhat sahib for the committee. June 6th 2010 meeting at sri Akal takhat again has asked the sikh sangat not to go public on this debate and send your opinions to Sri akal takhat/Dharam parchar committee SGPC. We have already submitted our opinion of 489 pages to Sri Akal takhat on April 18th 2010 through Judge Mewa Singh Ji. Therefore, this is my last write up for time being and will await new committee, S Action. Therefore will request Dr.Harbhajan Singh, Dr.Jodh Singh, Dr.Harpal Singh Pannu and Gurcharanjit Singh to do the same. For our submitted articles please click on

http://www.globalsikhstudies.net/pdf/Compiled%20%20Articles%20%20to%20Sri%20Akal%20Takhat%20for%20Committee%20Throu gh%20Judge%20Mewa%20Singh%20April%2018th%202010.pdf

I did not want to respond to Harbhajan Singh writings as he has no respect for any evidence. He misrepresented 10th Guru Ji and scholars like Bhai Kahan singh Nabha. But I did respond as Dr. Harpal Singh Pannu emailed me his paper and asked me to respond to the evidence which I did. I scanned original sources and put them for readers as outlined above so that panth would know the correct position. Let me repeat again I have great respect for everybody because everyone is entitled to their beliefs and no person has the right to judge other person's spirituality as it is personal issue. We may differ with opinions on academic issues but I respect every body's opinion. All sides have posted Substantial information on the internet on Sri Dasam Granth debate. Therefore, I will request all concerned to send their opinions about Dasam Granth based upon authentic evidence to Sri Akal Takhat Sahib so it can be reviewed in future by a committee to be instituted by the Sikh Authorities at Amritsar. We will accept all panther Decision on the issues. Additionally I will request Dr.Harpal Singh Pannu and Dr.Jodh Singh to arrange for any academic discussion at Panjabi University as both of them are senior facility members and am sure they can do that. On June 28th 2009 Sikh community of California has submitted already set of compiled articles on dasam granth authenticity issue for further action to VC Dr.Jaspal Singh. Prof Jodh Singh always visited me whenever he visits California but on June 28th 2009 he abstained in our meeting with VC Jaspal Singh why?. Probably he knew sikh community was submitting the VC with request for academic clarification on this important Sikh study debate. For details of Sikh community memorandum given to VC Dr.Jaspal on June 28th 2009 click on;

http://www.globalsikhstudies.net/pdf/Papers%20presented%20to%20Dr%20Jaspal%20on%20june%2028th%202009%20on%20DG%20authenticity.pdf

If Dr Jodh Singh and Dr. harpal Singh Pannu are unable to fix some academic session in Punjabi university at least I request them for record sake to respond to other academicians recent work on the issue which include Dr. Balwant Singh Dhillon, Dr. Kashmir Singh and Jugraj kaur Baath from Guru Nanak Dev University; Dr Balkar Singh, Dr Gurnam kaur, Dr. Sukhdial Singh,Dr Kulwindar Singh Bajwa from Punjabi University; Dr. Gurinder Singh Mann from UC California, Santa Barbara,Dr. Gurmel Singh Sidhu from California State University, Fresno California and Pal Singh Purewal on Guru Gobind Singh Patri in Patna Dasam Granth.

This Document will be updated as needed with more Evidence as we go along